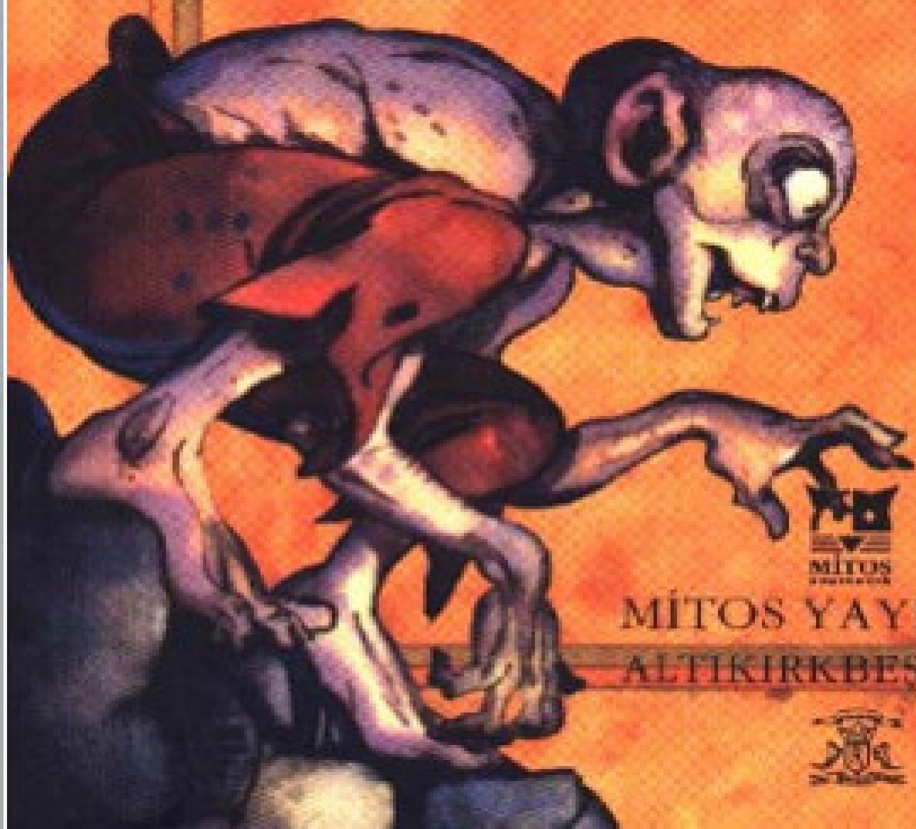

JRR
TOLKIEN

HOBBİT

ORADAYDIK VE ŞİMDİ BURADAYIZ

MİTOS YAYINLARI
ALTIKIRKBEŞ YAYIN

GÜNEYDE DAIN'İN YAŞADIĞI
DEMİR TEPELER UZANIR.

YALNIZ DAĞ

DALE'İN EFENDİSİ GRION
İŞTE TAM BURADAYDI

UZUN
GÖL'ÜN
GİRİŞİ

AKAN NEHİR

ESKİDEN DAĞ'IN ALTINDAKİ KRAL
THRAIN'İN BULUNDUĞU YER

SMAUG'UN ÇORAK
TOPRAKLARI

KUZEYDE, ÇOK
UZAKLARDA
GRİ DAĞLAR
VE
BÜYÜK
EJDERLERİN
GELDİĞİ

UĞULDAYAN OCAK
BULUNUR.

UZUN GÖL'DEKİ
ESGAROTH'DA
İNSANLAR
YAŞAR.

ORMAN
NEHRİ
BURDA AKAR

ELF KRALLIĞI

BATIDA MUAZZAM KASVETORMANI
UZANIR. ÖRÜMCEKLER VARDIR.

THROR'UN HARİTASI

J. R. R. TOLKIEN

HOBBİT

ORAYDIK VE ŞİMDİ BURADAYIZ

Türkçcsi: Emel İzmirli

ALTIKIRKBEŞ YAYIN / MİTOS YAYINCILIK

İstanbul 1996

kişisel toplantı notları’ndan

I./

Her uyku dilimi, geçmişe yönelik bütün bilgilerimi siliyor ve her sabah, yeniden öğrenmek zorunda kalıyorum. Bütün isimleri, işimle ilgili bütün bilgileri, bedenleri ve kıvrımları, alışılmışları. Yabancı bir dünyaya uyanmayı bile anımsayamıyorum bazen. Öğrendiğim şeyleri, uykusuzluk hastalığına yakalanamadığını için, belirsiz bir süre sonra kaybediyorum. Bilgilerimin zamana, daha doğrusu uykusuzluğa bağlı olması, kaybediş için bir zorunluluk halini alıyor.

Tolkien'in belleğin ve geçmişin hayaletlerinin oyun gücüne dayanarak elfler ve hobbitler üreten bir adam olduğunu hatırlıyorum. Yaklaşık bir yıllık bir uğraş, çevirmen, düzelti, Küpüşoğlu faktörü, yurtdışı faksları, tahmini olarak şişman bir İngiliz kadını - yazları güney sahillerimizdeki açık pazarı ziyaret edenlerden-, araya giren bir yayınevi, enteresan gelişmeler ve Küpüşoğlu’nun bir sır gibi sakladığı ayak oyunları... Yenilgi ve zafer. Nihai ölçüde kanundışılık. Tüm bunları birileri anlatmak zorunda bana.

Amnesia. Sabah, vapurdayım, belleğim o kadar zayıfladı ki.

Ç

Unutuşlar ve Unutuluşlar Ana Bilim Dalı

II./

Vay canına sayın okuyucular, vay canına*

K.

(6.45 M. Mystere Takipçileri Birimi *)

Olay zaten yeterince karışık, karmaşayı daha da arttırmak adına, olayın başladığı ilk yıllara dönmek istiyorum. -Hayatımız hep ilk'ini bulma arayışıyla mı geçecek? Saflık ilklikle orantılı bir şey mi? Kaybetmenin bir coğrafyası olabilir mi? Mutlak değer parantezi hayat içinde bir kullanım alanı bulabilir mİ?- VDGG'den sonra satın alınabilecek herhangi bir ses nesnesi kaldı mı? diye düşünürken dinledik ilk Marillion'u.

HOBBİT

ORAYDIK VE ŞİMDİ BURADAYIZ

İçindekiler

ᚦᛖ·ᚻᚩᛒᛒᛁᛏ

ᚩᚱ

ᚦᛖᚱᛖ·ᚪᚾᛞ·ᛒᚪᚳᚳ·ᚪᚷᚪᛁᚾ

Bu çok eskilerin bir hikâyesidir. O zamanlarda konuşulan diller ve kullanılan harfler bugün kullandıklarımızdan oldukça farklıydı. Hikâyeyi anlatmak için İngilizce kullanılmıştır. Dikkat edilmesi gereken iki nokta vardır. (1) İngilizce'de *dwarf*ın (cüce) çoğulunun doğrusu *dwarfs* (cüceler) ve sıfat hali *dwarfish*dir (cücesel). Ama bu hikâyede *dwarwes* ve *dwarwish* kullanılmıştır; o da Thorin ve arkadaşlarının ait olduğu eski halktan bahsedilmesi durumunda.* (2) *Orc*, İngilizce bir sözcük değildir. Yalnızca bir iki yerde geçmektedir, genellikle *goblin* (daha büyük türleri için *hobgoblin*) diye çevrilmiştir. *Orc*, o sıralar hobbitlerin bu yaratıklara taktığı isimdir ve bu sözcüğün bizim yunus balığı türü deniz hayvanları için kullandığımız *orc*, *ork* sözcükleriyle hiçbir ilişkisi yoktur.

*Bunun nedeni The Lord of tbe Rings'in 3- cildinde verilmiştir. (İkinci baskı, s. 415.)

Runler aslında tahta, taş ya da metal üzerine, keserek ya da kazınarak yazılan eski harflerdi; bu nedenle de ince ve köşelidirler. Bu hikâyenin geçtiği sıralarda bu harfleri sadece Cüceler düzenli olarak kullanıyorlardı; özellikle de özel ve gizli kayıtlar için. Cücelere ait runlar bu kitapta bugün çok az sayıda insan tarafından bilinen İngilizce runlarla gösterilmiştir. Eğer Thror'un haritasındaki runlar, çağdaş

harflerle yazılmış haliyle (bkz. s, 30 ve 65) karşılaştırılacak olursa, modern İngilizce'ye uyarlanmış alfabe de çözülebilir ve yukarda verilen başlık da okunabilir, Haritada X harfi için verilen dışında her harf kullanılmıştır. J ve V yerine I ve U kullanılmıştır. Q harfine karşılık gelen run yoktur (CW kullanılmıştır); Z harfi için de run olmadığından bunun yerine cüce runu kullanılabilir. Bununla birlikte bazı çağdaş ikili harfler için tek runlar vardır; ***th***, ***ng, ee,*** başka bazı runlarda (***ea*** ve ***st)*** kullanılmıştır. Gizli kapı ile işaretlenmişti. Yanda buna işaret eden bir elin altında şunlar yazılıydı:

Son iki run Thror ve Thrain'in isimlerinin baş harflerini simgeliyor.

Elrond un çözdüğü ay runları ise şunlardı:

Haritada yönlerde Doğu genellikle cüce haritalarında olduğu üzere yukarıyı gösteriyor ve saat yönüyle şöyle devam ediyor: (D)oğu, (G)üney, (B)atı, (K)uzey.

BÖLÜM 1

BEKLENMEDİK BİR PARTİ

Toprakta bir kovukta bir hobbit yaşardı. Bu kovuk ne solucan pislikleriyle dolu, yapışkan kokulu, ıslak, kirli ve iğrenç bir kovuk, ne de kum, çıplak, kumlu, içinde ne yiyecek ne de üzerine oturulabilecek bir şeyler bulunan bir kovuktu: Bu bir hobbit-kovuğuydu, ki bu da rahatlık demekti.

Bu kovuğun lumboz kadar mükemmel yuvarlaklıkta yeşile boyalı bir kapısı ve kapısının tam ortasında da pırıl pırıl, san pirinç bir tokmağı vardı. Kapı, boru gibi tünelimsi bir hole açılırdı, Bu havadar tünel, lambrili duvarları, fayans döşeli ve halı kaplı yerleri, cilalı iskemleleri ve bir sürü şapka ve palto asacağıyla - bizim hobbit misafirlere bayılırdı - müthiş rahat bir tüneldi. Tünel, hemen hemen Tepe'nin - civardaki halk oraya bu adı vermişti - yamacına kadar kıvrıla kıvrıla giderdi ve birçok yuvarlak, minik kapı da önce bir tarafta sonra diğerinde olmak üzere bu tünele açılırdı. Hobbit için üst kat söz konusu değildi: Yatak odaları, banyolar, mahzenler, kilerler (ki bir sürü kiler vardı), gardıroplar (daha doğrusu yalnızca giysilere ayrılmış odalar), mutfaklar, yemek odaları, hepsi, hepsi aynı kattaydı, hatta aynı geçitte. En güzel odaların tümü içeriye doğru girerken solda kalırlardı, çünkü yalnız bu odaların derin, yuvarlak pencereleri bahçesini ve nehre kadar uzanan çayırları görürdü.

Bu hobbit hali vakti yerinde bir hobbitti ve adı da Baggins'di. Bagginsler hatırlanamayacak kadar uzun bir

süredir Tepe'nin civarlarında yaşıyorlardı ve halk onları yalnızca varlıklı oldukları için değil, özellikle de hiç maceraya atılmadıkları ve beklenmedik bir şeyler yapmadıkları için çok saygın bulurdu: Öyle ki bir Baggins'in herhangi bir soruya ne yanıt vereceğini daha soruyu sormadan bilebilirdiniz. Bu hikâye bir Baggins'in nasıl bir maceraya atıldığının ve kendisini nasıl hem , beklenmedik şeyler yapar hem de beklenmedik şeyler söylerken bulduğunun hikâyesidir Belki komşularının saygısını yitirmiştir, ama kazandığı şeyler — neyse, sonunda bir şey kazanıp kazanmadığını nasıl olsa göreceksiniz.

Şu bizim özel hobbitimizin annesi - hobbit de ne mi? Hımm, sanırım hem günümüzde iyice azaldıklarından ve hem de bize verdikleri isimle Büyük İnsanlardan korktuklarından dolayı hobbitlerin biraz anlatılmaya ihtiyaçları var. Hobbitler nerdeyse yarı boyumuzda, sakallı cücelerden bile ufak, minik insanlardır (ya da İnsanlardı). Hobbitlerin sakalı yoktu. Sizin ya da benim gibi iri bir aptal, bir mil öteden bile duyabilecekleri fil gibi sesler çıkarla çıkart a, sağına soluna bakmadan geldiği zaman, hemen sessizce kaybolmalarına yardım eden sıradan günlük sihirleri dışında bir numaraları yoktur. Göbek yapmaya eğilimlidirler; parlak renkli (daha çok yeşil ve san) giysiler giyerler; ayaklarında kafalarındakine benzeyen kıvırcık, gür, kahverengi tüyler ve kalın derili bir tabanları olduğundan ayakkabı giymezler; uzun, zeki, kahverengi parmakları, tonton yüzleri ve (özellikle mümkün olursa günde iki kez yedikleri akşam yemekleri sonrasında attıkları) kocaman şen şakrak kahkahaları vardır. Eh artık devam etmeye yetecek kadar biliyorsunuz; dediğim gibi bu hobbitin — yani Bilbo Baggins'in — annesi ünlü Güzellergüzeli Took'du, Tepe'nin dibinde akan küçük nehrin,

Su'nun, karşı tarafında yaşayan hobbitlerin başı, Yaşlı Took'un üç harikulade kızından biri. Sık sık, Took atalarından birinin bir periyle evlendiğine dair bir söz dolanırdı (diğer aileler arasında). Bu çok saçmaydı elbette, ama onlarda tamamıyla hobbitvari olmayan bir şeylerin olduğunu ve Took klanından birilerinin kırk yılda bir de olsa gidip macera yaşadıklarım göz ardı etmemek gerekirdi. Tedbiri elden bırakmadan ortadan koybolurlar, aile de bunu örtbas ederdi; ama Took'ların Baggins'lerden şüphe götürmez derdi zengin olmalarına rağmen, onlar kadar saygın olmadıkları gerçeği de değişmezdi.

Güzellergüzeli Took, Bayan Bungo Baggins olduktan sonra hiç maceraya falan atılmadı. Bilbo'nun babası Bungo, onun için (ve kısmen onun parasıyla) Tepe'nin civarındakilerden, Sunun öteki tarafındakilerden bile daha lüks, hatta en lüks hobbit-kovuğunu yaptı ve ömürlerinin sonuna dek orada yaşadılar. Güzellergüzeli'nin tek oğlu Bilbo, sağlam karakterli ve rahatına düşkün babasının adeta İkinci bir kopyası gibi gözükmesi ve davranmasına rağmen yine de yapısında, Took soyundan, azıcık garip, ortaya çıkmak için fırsat kollayan bir şeyler olması olasıydı, İşte bu fırsat, ta ki Bilbo Baggins büyüyüp, elli yaşlarına gelene dek hiç ortaya çıkmadı. Bilbo bu sıralarda, size daha önce bahsettiğim, babasının yaptığı şu güzel hobbit-kovuğuna bir daha taşınmamak üzere yerleşmişti.

Çook, çok önce dünyanın sessizliğinde bir sabahtı ve yeryüzünde daha az gürültü ve daha çok yeşil varken ve bir sürü hobbit rahat rahat yaşarken, Bilbo Baggins kahvaltısını yapmış, kapısında duruyor ve nerdeyse kıvırcık tüylü (ki bu tüyler güzelce taranmıştı) ayaklarına dek uzanan dehşet uzun

tahta bir pipoyu tüttürüyordu kİ garip bir şey oldu -Gandalf çıkageldi. Gandalf! Eğer siz, benim onun hakkında duyduklarımın yalnızca dörtte birini dahi duymuş olsaydınız -ki benim duyduklarım bile onun hakkında duyulabileceklerin küçücük bir kısmı - harikulade bir hikâyeye hazır olurdunuz. O nereye gitse en olağanüstü hikâyeler ve maceralar orada boy verirdi. Doğrusu uzun, çok uzun zamandır, taa eski dostu Yaşlı Took öldüğünden beri, Tepe'nin altındaki bu yollara gelmemişti, öyle ki nerdeyse hobbitler onun neye benzediğini bile unutacaklardı, Buradakı hobbitler daha küçük, minicik hobbit çocuklarken, o, Tepe'nin ötesinde, Su'nun öbür tarafında kendi işleriyle meşguldü.

Hiçbir şeyden kuşkulanmayan Bilbo, o sabah bastonlu yaşlı bir adam gördü. Uzun, sivri uçlu, mavi bir şapkası, uzun, gri pelerini, beyaz sakalının üzerinden geçip ta belinin altına kadar düştüğü gümüşi bir atkısı ve kocaman siyah çizmeleri vardı.

'İyi günler!' dedi Bilbo ve yalnızca bunu söylemek istedi. Güneş pırıl pırıl parlıyordu ve çimenler yemyeşildi. Ama Gandalf, uzun, gür, uçlan gölgeli şapkasının kenarından bile çıkan kaşlarının altından ona baktı.

'Ne demek istiyorsun?' dedi. 'Bana iyi bir gün mü diliyorsun, yoksa istesem de istemesem de iyi bir gün olacağını mı söylemek istiyorsun; ya da bugünün iyi olduğunu mu, yoksa iyi olunabilecek bir gün olduğunu mu?'

'Hepsini birden,' dedi Bilbo. 'Ayrıca dışarda bir pipo tütün içmek için de harika bir gün olduğunu. Eğer yanınızda bir piponuz varsa oturun ve tütünümden bir tutam alın! Telaşa hiç gerek yok, önümüzde koskoca bir gün var!' Sonra Bilbo

kapısının yanında bir tabureye oturup bacak bacak üstüne attı ve bozulmadan Tepe'nin üzerinden süzülüp gidecek hoş, gri bir duman-halkasını havaya üfledi.

'Çok güzel!' dedi Gandalf. Ama bu sabah duman-halkalar üfleyecek vaktim yok. Düzenlediğim maceraya katılacak birisini arıyorum ve bu sıralar böyle birisini bulmak da epey zor.'

'Bence de öyle - hele ki bu bölgede! Bizler sıradan, sessiz kimseleriz ve ben de maceralardan hiç hoşlanmam. Rahatsız edici, tatsız, berbat şeylerdir, üstelik yemeğe gecikmenize de neden olurlar! İnsanların maceralarda ne bulduğunu bir türlü anlayamıyorum,' dedi bizim Bay Baggins ve başparmaklarından birini pantolon askısına geçirip daha da büyük bir duman-halka daha üfledi. Sonra yaşlı adam orada değilmişçesine sabah mektuplarını çıkartıp okumaya başladı. Onun pek de kendisine göre birisi olmadığına karar vermişti ve çekip gitmesini diledi. Ama yaşlı adam kıpırdamadı, Orada, öylece sopasına dayanıp, ağzını bile açmadan gözlerini hobbite dikti; ta ki Bilbo iyice rahatsız olup biraz da aksilenene dek.

'İyi günler!' dedi en sonunda. 'Biz burada macera falan istemiyoruz, teşekkürler! Tepe'nin ardına bir bakın ya da Su'nun öbür kıyısını deneyin.' Ve böylece konuşmasının sona erdiğini söylemek istiyordu.

*'İyi günler*i ne kadar çok şey için kullanıyorsun öyle!' dedi Gandalf. 'Şimdi de benden kurtulmak istediğini ve ben gitmeden rahatlayamamayacağını söylemek istiyorsun.'

'Rica ederim, sayın bayım, rica ederim! Durun bakayım, henüz isminizi bildiğimi sanmıyorum.'

'Evet, evet, biliyorsunuz sevgili bayım - ben de sizin isminizi biliyorum, Bay Bilbo Baggins. Ve benim o isme ait olduğumu hatırlamasanız bile, siz de benim ismimi biliyorsunuz. Ben Gandalf'ım ve Gandalf da ben demektir. Kapıya gelip düğme satıyormuşçasına, Güzellergüzeli Took'un oğlu tarafından iyi günlenmek için mi bunca zaman yaşadım!'

'Gandalf, Gandalf Aman Tanrım! Şu kendilerini birbirlerine ilikleyip, sonra da emir alana dek çözülmeyen bir çift sihirli elmas kol düğmesini Yaşlı Took'a armağan eden gezgin büyücü değil mi? Şu eğlencelerde ejderhalar, goblinler, devler, kurtarılan prensesler ve dulun oğullarının beklenmedik şanslarıyla ilgili harika hikâyeler anlatan kişi değil mi? Şu en güzel, en mükemmel havai fişekleri yapan adam mı! Onları hatırlıyorum! Yaşlı Took Yaz dönümü arifesinde patlatırdı onları. Muhteşemdiler! Ateşten kocaman nilüferler, arslanağızları, sarısalkımlar gibi yükselirler, akşamın alacakaranlığında öylece asılı kalırlardı!' Sizin de fark edeceğiniz gibi Bay Baggins olduğunu sandığı kadar sıkıcı değildi, üstelik çiçeklerden çok hoşlanıyordu. 'Tanrım!' diye devam etti. 'Şu bir sürü genç kız ve delikanlının çılgın maceralar İçin Mavi'ye gitmesinden sorumlu Gandalf değil mi? Ağaçlara tırmanmaktan, elfleri ziyarete - ya da teknelerle uzak diyarlara yelken açmaya dek! Olur şey değil, bir zamanlar hayat oldukça ilg- yani siz bir zamanlar burada ortalığı birbirine katardınız. Özür dilerim, ama hâlâ bu işlerle ilgilendiğinizi bilmiyordum.'

‘Ya neyle ilgilenmeliydim?' dedi büyücü. 'Bununla beraber benim hakkımda bir şeyler hatırlamana sevindim. Havai fişeklerimi hatırlar gibisin ve bu da ne olursa olsun ümitsiz

vaka olmadığını gösterir. Doğrusu yaşlı büyükbaban Took'un ve elbette zavallı Güzellergüzeli'nin hatırı için sana istediğini vereceğim.'

'Affınızı dilerim ama ben hiçbir şey istemedim.'

'Evet, istedin! Hem de iki kere. Affettim ve bunu sana veriyorum. Hatta seni bu maceraya gönderecek kadar da ileri gideceğim. Benim için harika olacak, senin içinse mükemmel - ve çok da kazançlı, çok. Elbette üstesinden gelebilirsen.'

'Özür dilerim! Ben macera falan istemiyorum, teşekkür ederim. Bugün değil. İyi günler! Ama lütfen çaya buyurun -ne zaman isterseniz! Hatta neden yarın olmasın! Yarın gelin! Hoşça kalın!' Ve hobbit dönüp yuvarlak yeşil kapısından hızla içeri girip, cesaret edebildiği kadar çabucak kapattı. Büyücüler her şeye rağmen büyücüydüler.

'Sanki ne diye onu çaya davet ettim ki!' diye kendi kendine söylendi kilere girerken. Daha yeni kahvaltı etmişti, ama bu gerilimden sonra bir iki dilim kek ve içecek bir şeylerin kendisine iyi geleceğini düşündü.

Bu sırada Gandalf kapının önünde durmuş, sessizce ama uzun uzun gülüyordu. Bir süre sonra ayaklandı ve elindeki bastonun sivri ucuyla hobbitin güzel yeşil kapısına garip bir işaret kazıdı, Sonra, tam Bilbo ikinci dilim kekini bitirip, maceralardan paçayı iyi kurtardığını düşünmeye başladığı sırada kocaman adımlarla uzaklaştı.

Ertesi gün geldiğinde Bilbo nerdeyse Gandalf'ı unutmuştu. Zaten eğer Randevu Tahtası'na *Çarşamba Gandalf'la Çay* gibisinden bir not almazsa, bu tür şeyleri kolay kolay hatırlayamazdı. Dün de böyle bir not almayı anımsayamayacak kadar aklı başından gitmişti,

Çay vaktinden azıcık, önce kapı korkunç bir şekilde çalındı ve işte o zaman hatırladı! Aceleyle koşup çaydanlığı ateşe, bir çay bardağıyla tabağını ve fazladan bir iki dilim keki de masaya koyarak kapıya koştu.

Tam, 'Sizi beklettiğim için özür dilerim!' diyecekti ki kapıdakinin hiç de Gandalf olmadığını gördü, Bu, mavi sakalı altın bir kemere sıkıştırılmış ve koyu yeşil başlığının altında gözleri pırıl pırıl parlayan bir cüceydi ve kapı açılır açılmaz davet edilmişcesine içeriye daldı.

Başlıklı pelerinini en yakın askıya asıp, 'Dwalin, hizmetinizdeyim!' dedi yerlere kadar eğilerek.

'Bilbo Baggins, ben de sizin!' dedi hobbit, öyle şaşırmıştı ki hiçbir şey soramadı o an. Bunu takip eden sessizlik rahatsızlık derecesine varınca da ekledi; 'Çay içmek üzereydim, lütfen gelip bana katılın.' Belki biraz resmiydi, ama içten bir şekilde bunu söylemek istemişti. Davetsiz bir cüce gelip hiçbir açıklama yapmadan holünüze eşyalar assa siz ne yapardınız ki?

Masada pek uzun oturmamışlardı, hatta daha ancak üçüncü kekteydiler ki kapı bir kez daha ve bu kez daha da büyük bir gürültüyle çalındı.

'İzninizle!' dedi hobbit ve kapıya yöneldi.

'Sonunda gelebildiniz!' diyecekti Gandalf'a. Ancak gelen Gandalf değildi. Onun yerine kırmızı başlıklı, beyaz sakallı, oldukça yaşlı gözüken bir cüce vardı kapıda ve o da kapı açılır açılmaz davet edilmişçesine içeriye daldı.

'Görüyorum ki gelmeye başlamışlar.' dedi Dwalin'in asılı duran yeşil başlığı gözüne çarpınca. Kendi kırmızı başlığını

bunun yanına asıp elini göğsüne koydu ve, 'Balin, hizmetinizdeyim!' dedi.

'Teşekkür ederim!' dedi bir nefeste Bilbo. Belki bu söylenmesi gereken şey değildi, ama *gelmeye başlamışlar* lafı onu fazlasıyla telaşlandırmıştı. Tamam, misafirleri severdi, ama misafirler gelmeden önce haberdar olmayı da severdi. Üstelik misafirlerini kendisinin davet etmesini tercih ederdi. Birden keklerinin yetmeyebileceği gibi korkunç bir düşünce geldi aklına, - gerçi evsahibi olarak görevini bilir ve ne kadar rahatsız edici olursa olsun yerine getirirdi - ama keksiz idare etmek zorunda da kalabilirdi.

'İçeri girin ve bir çay alın!' demeyi becerdi uzun bir nefesin ardından.

'Eğer sizin için fark etmeyecekse ben biraz birayı tercih ederim sayın efendim.' dedi beyaz sakallı Balin. 'Ama eğer varsa biraz keke - yani susamlı keke elbette hayır demem.'

Bilbo tüm şaşkınlığına rağmen, 'İstemediğiniz kadar!' diyerek mahzene koca bir kupa bira doldurmaya ve sonra da akşam yemeğinin ardından atıştırmak üzere öğleden sonra yaptığı iki güzel yuvarlak susamlı keki almaya kilere gider buldu kendisini.

Geri döndüğünde Balin ve Dwalin masada oturmuş, iki eski dostmuşçasına sohbet ediyorlardı (eh, zaten aslına bakarsanız kardeştiler). Bilbo birayı ve keki tam önlerine koymuştu ki bangır bangır bir zil sesi, sonra bir zil sesi daha duyuldu.

'Bu sefer kesin Gandalftır.' diye düşündü Bilbo, öfleye püfleye geçidi geçerken. Ama yanıldı. İkisi de mavi başlıklı, gümüş kemerli ve sarı sakallı iki cüce daha gelmişti ve her

birinin elinde bir torba alet edavat ve bir bahçıvan beli vardı. Kapı açılır açılmaz içeri daldılar — Bilbo şaşıramadı bile.

'Sizler için ne yapabilirim, cücelerim?' dedi Bilbo.

'Kili, hizmetinizdeyim!' dedi birisi. 'Fili, ben de!' diye ekledi diğeri; ve ikisi de başlıklarını çıkartıp eğilerek selam verdiler.

'Ben de sizin ve ailelerinizin!' diye yanıtladı Bilbo bu sefer görgü kurallarını unutmayarak.

'Görüyorum ki Dwalin'le Balin gelmişler bile,' dedi Kili. 'Hadi gidip curcunaya katılalım!'

'Curcuna mı?' diye düşündü Bay Baggins. 'Bu fikri hiç sevmedim. Gerçekten bir iki dakika oturup, bir şeyler içmeli, aklımı başıma toplamalıyım.' Tam köşede oturmuş ve içkisinden bir yudum almış ve bu sırada cüceler de masanın etrafına oturmuş ve madenden, altından, goblinlerle olan dertlerinden, ejderhaların yağmalarından, ve daha anlamadığı, hoş fazla maceracı geldiği için de anlamak dahi istemediği pek çok şeyden bahsediyorlardı ki, zili *ding-dong-a-ling-dang* diye, sanki küçük yaramaz bir hobbit-çocuk kulpunu kopartmaya çalışıyormuşçasına çalındı.

'Kapıda birisi var!' dedi gözlerini kırparak.

'Sese bakarsak bence dördüsü,' dedi Fili. 'Hem biz onları tam arkamızdan gelirken görmüştük.'

Zavallı küçük hobbit hole çöküp ellerini başının arasına aldı ve ne olduğunu, ne olacağını ve hepsinin akşam yemeğine kalıp kalmayacağını merak etti. Sonra zil öyle gürültülü çalmaya başladı ve susmadı ki hemen kapıya koşmak zorunda kaldı. Bırakın dört olmalarını, tamı tamına

BEŞ kişiydiler. O holde sallana dururken bir cüce daha gelmişti. Hepsi birer birer içeri dalıp birbiri ardına selam vermeden ve 'hizmetinizdeyim' demeden önce zor bela kolu çevirdi. İsimleri Dori, Nori, Ori, Oin ve Gloin'di ve hemen iki mor, bir gri, bir kahverengi, ve bir beyaz başlık askılarda yerlerini aldılar ve cüceler de kocaman elleri altın ve gümüş kemerlerinde, diğerlerine katılmak üzere ilerlediler. Çoktan bir curcuna oluşmuştu bile. Bazısı tatlı bira, bazısı kara bira, biri kahve ve hepsi de kek İstedi, dolayısıyla da hobbit bir süre başını bile kaşıyamadı.

Koca bir çaydanlık kahvenin ateşe konulduğunu, susamlı keklerin tükendiği ve cücelerin tereyağlı bir gözlemeye başladığı sırada kapının kuvvetli kuvvetli vurulduğu duyuldu. Gerçekten zil çalmıyordu, hobbitin güzel yeşil kapısına güm güm diye vuruluyordu. Birisi sopayla vuruyordu kapıya!

Ve Bilbo, hem şaşkın ve bunalmış, hem de çok kızgın, geçit boyunca aceleyle koştu, - bu başından geçen en münasebetsiz çarşambaydı. Kapıyı öyle hızlı çekip açtı ki, kapıdakilerin hepsi birbirlerinin üzerine düştüler. Biraz cüce daha, tam dört cüce! Ve arkalarında Gandalf bastonuna dayanmış gülüyordu. Bilbo'nun güzel kapısına oldukça büyük bir çentik atmış ve böylece önceki sabah oraya yaptığı gizli işareti yok etmişti,

'Dikkatli ol, Dikkatli ot!' dedi, 'Dostlarını paspasta bekletip sonra da kapıyı mantar tabancası gibi açmak hiç sana yakışmıyor Bilbo! İzninle Bifur, Bofur, Bombur ve özellikle de Thorin'i tanıştırayım!'

Bifur, Bofur ve Bombur sıraya girip, 'Hizmetinizdeyiz!' dediler, Sonra iki san, bir soluk yeşil, bir de uzun gümüşi püsküllü gök mavisi başlığı askılara astılar. Bu sonuncu

başlık, çok çok önemli bir cüceye, Thorin'e, daha doğrusu Thorin Meşekalkan'ın ta kendisinden başkasına ait değildi ve Thorin, üstünde Bifur, Bofur ve Bombur'la Bilbo'nun paspasına düşmüş olmaktan hiç mutlu görünmüyordu. Hem Bombur oldukça şişman ve ağırdı. Thorin ise gerçekten kibirli birisiydi ve *hizmet* konusunda hiçbir şey söylemedi; ama zavallı Bay Bilbo Baggins öyle çok özür diledi ki sonunda, 'lütfen, rica ederim' diye homurdandı ve kaşlarını çatmaktan vazgeçti.

'Artık hepimiz buradayız!' dedi Gandalf, onüç başlığın oluşturduğu diziye - en iyi ayrılabilir parti başlıkları - ve askıda asılı duran kendi şapkasına bakarak, 'Oldukça keyifli bir toplantıl Umarım geç gelenler için de yiyecek içecek bir şeyler kalmıştır! O ne? Çay mı! Hayır, teşekkür ederim! Ben biraz kırmızı şarap alacağım sanırım.'

'Ben de,' dedi Thorin.

'Ve yabançileği reçeliyle elmalı turta da,' dedi Bifur.

'Ve üzümlü turtayla peynir,' dedi Bofur.

'Ve etli börekle salata da,' dedi Bombur.

'Ve biraz daha kek - ve tatlı bira - ve kahve, elbette sakıncası yoksa,' diye bağırdılar kapıdan diğer cüceler.

'Bir iki tane de yumurta al, buna çok sevinecek birisi var!' diye bağırdı Gandalf tam kilere doğru koşturan hobbitin arkasından. 'Ve söğüş tavukla salatalık turşusu da getir!'

'Kilerimin içini en az benim kadar iyi biliyor gibi!' diye düşündü, berbat bir maceranın evinde patlayıp patlamadığını merak etmeye başlayan Bay Baggins. Ve bu arada şişeleri, kap kaçağı, bıçakları çatalları, bardakları, tabakları ve

kaşıkları ve daha bir sürü şeyi büyük tepsilere yerleştirmişti ve gitgide kızarıyor ve sinirleniyordu.

'Baş belası ve sıkıntı kaynağı cüceler!' dedi yüksek sesle, 'Neden gelip bir el atmıyorlar?' Tam bu sırada başına ne gelse beğenirsiniz! Balin ve Dwalin mutfağın kapısında, Fili ve Kili de onların tam arkasında duruyorlardı ve o *bıçak* bile diyemeden tepsileri, bir çift küçük masayı çabucak salona atıp, her şeyi yeniden kurdular.

Gandalf etrafında onüç cüceyle ziyafet sofrasının başına oturmuş: Bilbo da ateşin başında bir tabureye çökmüş, bir bisküvi kemiriyor (çünkü iştahı çoktan kaçmıştı) ve tüm bu olanlar tamamen sıradan ve hiçbir biçimde maeerasal falan değilmiş gibi gözükmeye çalışıyordu. Cüceler yedikçe yediler, konuştukça konuştular ve zaman geçip gitti. Sonunda sandalyelerini geri çektiler ve Bilbo tabaklan ve bardakları toplamak üzere ayağa kalktı.

'Sanırım hepiniz yemeğe kalacaksınız?' dedi en kibar ve ısrarsız tonuyla.

'Kuşkusuz!' dedi Thorin, 'Ye daha sonrasına da. İşe vakit iyice geç olmadan başlamayacağız, hem önce biraz müziğimiz olmalı, Şimdi temizlik zamanı!'

Ve o dakika oniki cüce - Thorin dışındaki cüceler, çünkü o önemli birisiydi ve Gandalfla konuşmaya devam etti - ayağa fırlayıp, her şeyi üst' üste dizdiler ve tepsileri beklemeden, üzerlerinde birer şişeyle tabak yığınlarını tek ellerinde dengeleyerek çıktılar. Tabii, hobbit korkudan nerdeyse titreyerek; 'Lütfen dikkat edin!' ya da 'Lütfen uğraşmayın! Ben halledebilirim,' diye peşlerinden. Ancak cüceler yalnızca şarkı söylemeye başlayıp yaptıklarına devam ettiler.

Tuz buz edin bardaktan ve parçalayıp kurtulun tabaklardan!

Köreltin bıçaklan ve bükün çatalları!

Bilbo Baggins nefret eder tüm bunlardan-

Vurun şişelen ve yakın mantarları!

Kesin örtüleri ve bulayın yağa!

Dökün tüm sütleri kilerin toprağına!

Bırakın kemikleri yatak odasının paspasına!

Püskürtün şarapları badi tüm kapılara!

Batırın çanak çömleği kaynayan suya!

Ezin onları sonra kocaman bir sopayla!

Ve işiniz bittiğinde eğer sağlam olanı kalmışsa!

Koridora gönderin onları yuvarlamaya!

Bilbo Baggins nefret eder tüm bunlardan!

Haydi, dikkatli olun! Dikkatli olun tabaklarlan!

Ama tabii bu korkunç şeylerin hiçbirisini yapmadılar ve hobbit mutfağın ortasında dönüp duruyor ve ne yaptıklarını görmeye çabalıyorken, her şey bir şimşek çabukluğunda

temizlenip sağ salim yerleştirildi. Sonra odaya döndüler ve Thorin'i ayaklanmış, eşikte pipo içerken buldular. Olabilecek en kocaman duman-halkalarını havaya üflüyor ve bu duman-halkaları da o nereye gitmelerini söylerse oraya - bacadan yukarı, şöminenin üstündeki rafta duran saatin arkasına ya da masanın altına ya da tavanın orasına burasına - gidiyorlardı; ancak nereye giderlerse gitsinler, hiç Gandalf'dan kaçabilecek denli hızlı olamıyorlardı. Gandalf da kısa, kil piposundan küçük bir duman-halkasını tam Thorin'inkilerin ortasına yolluyordu. Ve plop! Sonra Gandalf'ın duman-halkası yeşilleşip büyücünün başının üzerinde asılı kalmak üzere geri dönüyordu. Çoktan Gandalf'ın başının üzerinde bir bulut oluşmuştu ve bu bulul, onun loş ışıkta garip ve büyülü gözükmesine yol açıyordu. Bilbo durup seyretti - duman-halkalarını pek severdi - ve sonra dün sabah, rüzgârla Tepe'nin üzerine gönderdiği duman-halkalarıyla ne kadar da gururlandığını düşünüp utançtan kıpkırmızı oldu.

'Şimdi de biraz müzik zamanı!' dedi Thorin. 'Müzik aletlerini çıkartın!'

Kili ve Fili çantalarına koşup küçük kemanlar getirdiler; Dori, Nori ve Ori ceketlerinin bir yerlerinden flütler çıkarttılar; Bombur bir şeyleri davul haline getirdi; Bifur ve Bofur da dışarı çıkıp, yürüyüş sopalarının arasına bıraktıkları klarnetleriyle geri döndüler. Dwalin ve Balın: 'Affedersiniz, ben benimkini verandada bıraktım!' dedi. Thorin de, 'Gelirken benimkini de getiriverin!' dedi. Onlar da kendileri kadar büyük viyolalarını ve Thorin'in yeşil bir örtüye sanlı harpını alıp geldiler. Çok güzel altın bir harptı ve Thorin parmaklarını dokundurur dokundurmaz müzik tümüyle bir anda başladı; öyle ani ve tatlıydı ki Bilbo'nun aklındaki her şey uçup gitti.

Ve Tepe'nin altındaki hobbit-kovuğundan çok uzaklara, Su'nun ötesinin de uzağına, tuhaf ayların aydınlattığı karanlık diyarlara sürüklendi.

Tepeye doğru açılmış ufak pencereden içeri karanlık süzüldü ve şöminedeki alevler titrek titrek parıldadılar -nisan ayıydı - ve onlar, Gandalf'ın sakalının gölgesi duvarda sallanırken çaldılar, çaldılar.

Karanlık tüm odayı doldurdu, ateş köz oldu, gölgeler kayboldu ve onlar çaldılar, çaldılar. Sonra aniden ilki, sonra bir diğeri ve diğeri hem çalıp hem söylemeye başladılar. Eski evlerin derin yerlerinde cücelerin pes sesten şarkıları; ve işte bu, eğer onların müziği olmadan dahi onların şarkısına benzeyebilecekse o şarkıdan bir parçadır.

Soğuk dumanlı dağlar ardına

Derin zindanlara ve yaşlı mağaralara

Gitmeli buradan şafak atmadan,

Solgun büyülü altını aramaya.

Eski cüceler yaptı güçlü sihirler,

Ki bu arada balyozlar çınlaya çınlaya inerler

Derin diplerinde uyur karanlık şeyler de,

Dolu işte, dağlar altındaki oyuk salonlar.

Eski kral ve elflerin efendisi

Parıldar yığın yığın altın istifi
İşlediler ve oydular ve ışığı yakaladılar
Saklamak üzere mücevhere bir kılıç kabzasındaki.

Dizdiler gümüş kolyeler üzerine
Çiçeklenen yıldızları, geçirdiler taç içine
Ejderha ateşini, burgulu teli
Ördüler ay ve güneş ışığıyla göz göze.

Soğuk dumanlı dağlar ardına
Derin zindanlara ve yaşlı mağaralara
Gitmeli buradan şafak atmadan,
Çoktan unutulmuş altınımıza sahip çıkmaya.

Oydular orada pek çok kadeh kendilerine
Ve harpler altından olma; aramaz ki kimse
Yatarlar orada uzunca zaman? söylenmiş çok şarkı
Duyulmamış insanlarca ya da elflerce.

Çamlar yükseklerde kükrer durur,
Rüzgâr gece de inilder ulur.
Ateş kırmızıdır; yayılır alevlenerek;

Ağaçlar meşaleler gibi ışıldar nur.

Çalıyordu çanlar Dale'de

Yukarı bakar insanlar soluk yüzlerle;

Hem ateşten de yakıcı ejderin hiddeti

Yerle bir etti kulelerini de evlerini de

Dağlar dumanlanır altında ayın;

Cüceler mi, onlar duyar yazgının ayak sesini.

Boşalttılar salonlannı geçen güzle

Altında ayın, altında dağ eteklerinin.

Amansız dumanlı dağlar ardına

Derin zindanlara ve yaşlı mağaralara

Gitmeli buradan şafak atmadan,

Harplerimizi ve altınımızı ondan geri almaya.

Onlar şarkılarını söylerken hobbit de, elle, marifetle ve sihirle yapılmış güzel şeylerin sevgisinin içinde kıpırdadığını hissetti. Ateşli ve kıskanç bir sevgiyi; cücelerin kalplerinin tutkusunu. Sonra içinde Tookça bir yan uyandı ve gidip yüce dağlan görmeyi, çam ağaçlarını ve şelaleleri işitmeyi, mağaralar' keşfetmeyi, yürüyüş sopası yerine bir kılıç taşıyor olmayı istedi. Pencereden dışarı baktı. Yıldızlar ağaçların

üzerindeki karanlık gökte parlıyorlardı. Cücelerin mücevherlerini kocaman karanlık mağaralarda parıldarken düşündü. Sonra birden Su'nun ardındaki ormandan bir kıvılcım sıçradı - büyük bir olasılıkla birisi ateş yakıyordu - ve orada yağmacı ejderhaların, sakin Tepe'sine konduğunu ve her şeyi ateşe verdiklerini hayal etti. İçi ürperdi ve birden Tepe nin altına dönüp yine o sade, Bag-Yaka'nın yavan Bay Baggins'i oluverdi.

Titreyerek kalktı. Beyninin bir yarısı lambayı yakmak istiyor, diğer bir yansı, hatta daha kocaman bir yansı ise buna hiç kalkışmayıp gidip, kilerde bira fıçılarının ardına saklanmak ve tüm cüceler buradan gidene dek de oradan çıkmamak istiyordu. Birden müziğin ve şarkıların sustuğunu fark etti, hepsi karanlıkta parıldayan gözlerle ona bakıyorlardı.

'Nereye gidiyorsun?' dedi Thorin, hobbitin beyninin İki yarısındakini de tahmin ettiğini gösterircesine bir tonla.

'Biraz ışığa ne dersiniz?' dedi Bilbo özür diler bir tavırla.

'Biz karanlığı severiz,' dedi tüm cüceler. 'Karanlık işler için karanlık gereklidir! Şafaktan önce uzun saatler var.'

'Elbette,' dedi Bilbo ve aceleyle oturdu. Ama tabureyi ıskalayıp gürültüyle köşek ve küreğe çarparak şöminenin paravanının üzerine düştü.

'Susun!' dedi Gandalf. Thorin konuşssun!' Ve böylece Thorin konuşmaya başladı.

'Gandalf, cüceler ve Bay Baggins! Dostumuz ve suikastçı yoldaşımız, bu en mükemmel ve gözü pek hobbitin evinde toplanmış bulunuyoruz - ayaklarının tüyü inşallah hiç

dökülmesin, tüm övgüler şaraplarının ve biralarının olsun!-' Nefes almak ve hobbitten nazik bir teşekkür kabul etmek için sustu, ancak zavallı Bilbo Baggins iltifatları çoktan unutmuştu. Ağzından tek bir sözcük dökülmese bile dudakları, *gözü pek* ve en kötüsü de *suikastçı yoldaş* diye nitelenmiş olmaya itiraz kıpırtıları yapıyordu ve kocaman bir şaşkınlığa düşmüştü. Böylece Thorin devam etti.

'Bizler planlarımızı, yöntemlerimizi, araçlarımızı, politikamızı ve hilelerimizi tartışmak üzere toplanmış bulunuyoruz. İçimizden bazılarının (belki dc dostumuz ve yol göstericimiz, dahi büyücü Gandalf dışında hiçbirimizin) geri dönemeyeceği bu uzun yolculuğa şafak sökmeden az önce başlayacağız. Bu çok ciddi bir andır. Konumuzun hepimiz tarafından iyice bilindiğini varsayıyorum. Ancak şu anki net durumu Saygıdeğer Bay Baggins, hatta belki genç cücelerden de bir ikisi İçin (ki sanırım Kili ve Fili demek yanlış olmaz) kısaca açıklamak gerekebilir-'

Thorin'in tarzı buydu. Önemli bir cüceydi. Eğer bırakılsa oradakiler tarafından daha önceden bilinmeyen tek bir kelime dahi etmeden nefesi kesilinceye dek devam ederdi, Ama sözü kabaca kesildi. Zavallı Bilbo daha fazla tahammül edemedi. *Bir daha geri dönemeyeceği* lafı geçerken içinde bir çığlığın yükseldiğini hissetti ve az sonra da tünelden çıkan bir trenin düdüğü gibi patladı. Tüm cüceler masaya vurarak ayağa fırladılar. Gandalf sihirli sopasının ucunda mavi biri ışık yaktı ve bu ateşin pırıltısında zavallı hobbitin şömine kiliminin üzerine diz çökmüş, eriyen bir jöleymişçesine titrediği görüldü. Sonra dümdüz yere düştü ve üst üste, 'yıldırım çarptı, yıldırım çarptı!' diye bağırıp durdu ve uzun süre ondan başka hiçbir ses alamadılar, Sonunda kaldırıp misafir

odasındaki kanapeye yatırdılar, yanıbaşına içecek bir şeyler koydular ve karanlık işlerine geri döndüler,

'Telaşlı küçük adam,' dedi Gandalf otururken. 'Garip, komik nöbetler geçiriyor, ama yine de en iyilerden biri, en iyilerden - kapana kısılmış bir ejderha kadar gözü pek.'

Eğer kapana kısılmış bir ejderha görmüş olsaydınız, bunun herhangi bir hobbite yapılmış (bir atı bile kaldırabilecek güçte bir hobbit olan Yaşlı Took'un büyük büyükamcası Boğakükreten için bile) şiirsel bir abartı olduğunun farkına varırdınız. O, Yeşil Tarlalar Savaşı'nda Gram Dağı goblinlerine saldırmış ve tahta bir sopayla kralları Golfimbul'un başını uçurmuştu. Sonra bu baş havada yüzlerce mil uçup bir târla faresi deliğine girince savaş kazanılmış ve aynı zamanda Golf oyunu bulunmuştu.

Bu sıralarda, nasılsa, Boğakükreten'in daha nazik torunu misafir odasında kendine geliyordu. Bir içki içip kendisine geldikten sonra sinirli sinirli oturma odasının kapısına doğru süründü ve maalesef Gloin'i şunları söylerken duydu: 'Hıhh! (ya da az çok buna benzer bir homurtu), 'Yapacağını mı sanıyorsunuz? Gandalf için bu hobbitten gözü pek diye bahsetmek kolay, ama ufak bir heyecan anında deminki gibi bir çığlık ejderhayı ve tüm akrabalarını uyandırmaya ve sonra da onların gelip bizi öldürmelerine yetip de artacaktır. Hem bence bu çığlık heyecandan çok korku kokuyordu. Zaten kapıdaki işaret olmasaydı, yanlış eve geldiğimizden tamamen emin olacaktım. Onu paspasın üzerinde bir o yana bir bu yana üfleyip püflerken gördüğümden beri şüphe içindeyim. Bir hırsızdan çok bir bakkalı andırıyor!'

Sonra Bay Baggins kapı kolunu çevirip içeri girdi. Took yanı ağır basmıştı. Birdenbire, yatacak yatağı ve yiyecek yemeği olmasa bile sırf gözü pek diye nitelenmek için gidebileceğini hissetti. *Paspasta bir o yana bir bu yana öfleyip püfleyen* lafı onu nerdeyse *gerçekten* gözü pek yapmıştı, Baggins tarafı, şu anda yaptığını birçok kez reddettikten sonra kendi kendine hep şöyle dedi: 'Bilbo sen bir aptalsın; kendini ateşin tam ortasına attın.'

'Affedersiniz,' dedi, 'Söylediklerinize kulak misafiri oldum. Söylediklerinizden ya da hırsızlara dair yaptığınız göndermelerden bir şey anladığımı sanmıyorum. Ama sanırım (o buna onurlu davranmak diyordu) benim pek iyi olmadığıma inandığınız konusunda yanılmıyorum. Size göstereceğim. Kapıda hiçbir işaret yok - daha bir hafta önce boyandı - ve ben sizin yanlış eve geldiğinizden eminim. Kapıda sizin komik yüzlerinizi görür görmez şüphelendim. Ama konuyu sanki doğru kapıymış gibi ele alacağım. Bana yapılmasını istediğiniz şeyi söyleyin ve ben de Doğunun Doğusuna yürümem gerekse ve Son Sahra'da vahşi ejderhadamlarla savaşmam gerekse dahi deneyeyim. Benim Boğakükreten Took adında bir büyük-büyük-büyükamcam vardı ve-'

'Evet, evet, ama bu çok uzun zaman önceydi,' dedi Gloin. 'Bense *senin* hakkında konuşuyordum. Ve seni temin ederim ki bu kapıda bir işaret var - genelde anlaşmamızda olan ya da hep olmuş olan İşaret - ki genellikle *Hırsız iyi bir iş, Heyecan ve kaydadeğer bir Ödül arıyor* diye yorumlanır. Eğer daha çok hoşuna gidecekse *Hırsız* yerine *Uzman Hazine Avcısı* da diyebilirsin. Çünkü bazıları öyle der. Bizim için fark etmez. Gandalf bize buralarda acele İş arayan bu türden bir adam

olduğunu ve bu çarşamba çay vakti bir görüşme ayarladığını söyledi.' Tabii ki İşaret var,' dedi Gandalf, 'Onu oraya bizzat kendim yaptım. Çok da iyi nedenlerim vardı. Siz bana zorlu yolculuğunuz için gerekli ondördüncü adamı bulmamı söylediniz, ben de Bay Baggins'i seçtim. Eğer yanlış adamı ya da yanlış evi seçtiğimi söylerseniz, onüç kişi kalır ve hoşunuza gidecek tüm kötü şansı da üzerinize çekersiniz ya da kömür kazmaya geri dönersiniz.'

Gandalf, Gloin'e öyle tehditkâr bir bakış fırlattı ki, cücecik sandalyesinde bir tespihböceği gibi büzülüp kaldı; ve Bilbo bir soru sormak için ağzını açmaya kalktığında da ona dönüp, korkudan ağzını sımsıkı kapatana dek kaşlarını çatıp, çalı kaşlarını havaya kaldırarak gözlerini dikti. 'Artık yeter,' dedi Gandalf. 'Daha fazla tartışmayalım. Ben Bay Baggins'i seçtim; bu da size yetmek zorunda. Eğer ben onun bir Hırsız olduğunu söylüyorsam, o bir Hırsızdır ya da zamanı gelince olur. Onda sizin ya da kendisinin bile tahmin ettiğinden çok daha fazla bir cevher gizli. Dahası bana teşekkür borçlu olacaksınız (büyük bir olasılıkla). Şimdi, Bilbo, çocuğum, feneri yak da biraz ışık gelsin!'

Büyük fenerin loş kırmızı ışığında masaya haritaya benzer bir parşömen yaydı.

'Bu senin büyükbaban Thror tarafından yapılmıştı, Thorin,' dedi cücelerin heyecanlı sorularını yanıtlamak amacıyla. 'Dağ'ın bir planı.'

'Bunun bize pek yardım edeceğini sanmıyorum,' dedi Thorin, hayal kırıklığıyla haritaya bir bakış fırlattıktan sonra. “Ben Dağ'ı ve civarındaki toprakları yeterince iyi

hatırlıyorum. Ve Kasvetormanı'nı ve büyük ejderhaların çoğaldıkları Kummuş Ocak'ın nerede olduğunu biliyorum.'

'Dağ'da kırmızıyla işaretlenmiş bir ejderha var,' dedi Baiin, 'ama eğer oraya varabilirsek onu işaretsiz bulmak da yeterince kolay olacaktır.'

'Göz ardı ettiğiniz bir nokta var.' dedi büyücü 'gizli girişi unutuyorsunuz, Batı tarafındaki Runik yazıyı ve diğer yazılarda o tarafı işaret eden eli görmüyor musunuz? Bu Aşağı Odalar'a giden gizli bir geçidi gösteriyor.' (Kitabın başındaki haritaya bakarsanız Runik yazıları görürsünüz.)

'Bir zamanlar gizli olmuş olabilir,' dedi Thorin, 'ama halen gizli olduğunu nereden biliyoruz? Yaşlı Smaug, o mağaralar hakkında bilinebilecek ne varsa öğrenebilecek kadar uzun zamandır orada yaşıyor.'

'Olabilir - ama burayı yıllar, yıllar boyu kullanmış olamaz,'

'Neden?'

'Çünkü orası çok küçük. "Kapı beş ayak yüksekliğinde ve üç kişi genişliğindedir," diyor Runik yazı, ama Smaug artık bu büyüklükte bir yere sığamaz. Genç bir ejderhayken bile sığamazdı ki, bir de o kadar çok cüce ve Dale'li yedikten sonra hiç sığamaz!'

Bana oldukça büyük bir kovukmuş gibi geliyor,' diye homurdandı yalnızca hobbit-kovuklarını bilen ve hiç ejderhayla karşılaşmamış olan Bilbo. Yeniden heyecanlanmaya ve ilgilenmeye başlıyordu ve bu yüzden de çenesini tutamamıştı. Haritaları severdi ve holünde, üzerinde en sevdiği tüm yürüyüşlerinin kırmızı mürekkeple işaretlendiği, geniş bir Kır Turu haritası asılıydı. 'Nasıl olur da

bu büyüklükte bir kapı ejderha haricindeki kimselerden gizli saklı tutulabilir ki?' diye sordu. Ama unutmayın ki o yalnızca küçük bir hobbitti.

'Birçok yolla,' dedi Gandalf. 'Ama bunun nasıl saklandığını gidip görmeden bilemeyiz. Haritadan anladığıma göre, Dağ'ın yüzeyine benzetilmiş kapalı bir kapı var. Bu zaten her zamanki cüce yöntemidir - sanırım bu doğru, değil mi?'

'Tamamıyla,' dedi Thorin.

'Ve de,' dedi Gandalf, 'size haritayla birlikte küçük harika bir anahtardan bahsetmeyi unuttum. İşte bu!' ve Thorin'in eline gümüşten yapılmış uzun saplı, girintili çıkıntılı bir anahtar tutuşturup, 'Onu iyi sakla!' dedi.

Tabii ki,' dedi Thorin ve anahtarı alıp ceketinin içinde boynundan sarkan hoş bir zincire geçirdi. 'Artık bir şeyler daha ümit verici olmaya başlıyor,' dedi, 'Bu haber her şeyi iyiye götürüyor, Şu ana dek ne yapmamız gerektiği konusunda doğru düzgün bir fikrimiz yoktu. Doğuya, Uzun Göre dek olabildiğince sessiz ve dikkatli gitmeyi düşünmüştük. Asıl sorun da ondan sonra başlayacaktı—'

'Her şeyden önce keşke Doğuya giden yollar hakkında bir şeyler bilseydim,' diye sözünü kesti Gandalf.

'Oradan, Akan Nehir boyunca, yukarı doğru gidebilirdik,' diye devam etti Thorin onu dikkate almayarak. 'Ve oradan da Dale'in - yani o vadideki Dağ'ın gölgesinde kalan eski kasabanın - kalıntılarına. Ancak hiçbirimiz Ön Kapı fikrini sevmedik. Nehir, Dağ'ın güneyindeki büyük sarp kayalıklardan geçiyor ve işte buradan da, eğer alışkanlıklarını değiştirmediyse, ejderha çıkageliyor.'

'Bu hiçbir işe yaramaz,' dedi büyücü; 'eğer ki güçlü bir Savaşçı, hatta bir Kahraman yoksa. Ben bir tane bulmaya çalıştım, ama savaşçılar uzak ülkelerde birbirleriyle savaşmakla meşguller ve bu civarlarda da kahramanlar pek nadir ya da hiç bulunmuyor. Bu bölgedeki kılıçlar kör ve baltalar da ağaç kesmek İçin kullanılıyor; kalkanlarsa ya beşik ya da tencere kapağı yapılmış; hele ejderhalar konusu çok çok uzak (hatta nerdeyse efsanevi). Ben de bu nedenle *hırsızlık'ta*, karar kıldım - özellikle de bir Yan-kapının bulunduğunu hatırlayınca. Ve işte bizim küçük *hırsızımız*, Bilbo Baggins; beğenilip seçilmiş hırsızımız. Evet, şimdi işe koyulup, bazı planlar yapalım.'

'Çok güzel o halde,' dedi Thorin, 'tabii uzman hırsızın bize bazı fikir ve öneriler vereceğini varsayarsak! ' Ve alaycı bir nezaketle Bilbo'ya döndü.

'İlkin bir iki şey daha bilmek isterim,' dedi Bilbo tamamen kafası karışmış ve ürkek bir halde, ama Tookça bir tavırla tüm bunları sürdürmeye karar verdi. 'Yani altın ve ejderha hakkında demek istiyorum; oraya nasıl gittiği ve kime ait okluğu ve elbette diğer konular üzerine.'

'Tanrım!' dedi Thorin. 'Elinde bir harita yok mu? Ve şarkılarımızı dinlemedin mi? Ve saatlerdir burada konuşmuyor muyuz?'

'Benim için hepsi bir, yalnızca daha açık bir şekilde istiyorum,' dedi ısrarla (genelde kendisinden borç para isteyenlere karşı takındığı) işadamı tavrını takınarak ve Gandalf'ın yüzünü kara çıkartmamak için olabildiğince olgun, temkinli ve profesyonel gözükmeye çalıştı. 'Ayrıca tüm riskleri, cepten karşılayacağım masraflarımı, gerekli zamanı,

ücretimi vesaireyi öğrenmek isterim.' - Şunu demek istiyordu: 'Bundan ne elde edeceğim ve sağ salim geri dönebilecek miyim?'

'Pekâlâ,' dedi Thorin. 'Uzun zaman önce büyükbabam Thror zamanında, ailemiz uzak Kuzeyden dışarıya sürülmüş ve tüm servetleri ve aletleriyle haritada gözüken bu Dağ'a gelmişler. Bu Dağ, uzaktan atam olan Yaşlı Thrain tarafından keşfedilmişti, ama onlar kazdılar, tüneller yaptılar ve daha büyük odalar, daha büyük atölyeler inşa ettiler — tüm bunlara ek olarak sanırım büyük miktarlarda altın ve mücevher buldular, Neyse, muazzam servet ve ün yaptılar ve büyükbabam Dağ'ın altına Kral oldu ve Güneyde yaşayan ölümlülerden korkunç itibar gördü, böylece Akan Nehir'den taa Dağ'ın gölgesi altında kalan vadiye dek yayıldılar. O günlerde mutlu Dale kasabasını inşa ettiler. Krallar gelip bizden demirci alır ve en yeteneksizini bile çok cömertçe ödüllendirirlerdi. Babalar oğullarını çırak olarak almamız için bize yalvarırlar ve bize korkunç paralar öderler, bizi, yetiştirmeye ya da temin etmeye hiç zahmet etmediğimiz yiyeceklerle donatırlardı. O günler bizim için güzel günlerdi ve en fakirimizin bile harcayacak ve borç verecek parası ve yalnızca zevk için güzel şeyler, bugün bulunamayacak, sözü bile edilemeyecek denli muhteşem ve sihirli oyuncaklar yapacak vakti vardı. Dolayısıyla büyükbabamın odaları zırhlar, mücevherler, oymalar ve kupalarla doldu ve Dale'in oyuncak marketi Kuzeyin harikası oldu.

'Şüphesiz ki ejderhayı işte bunlar getirmişti. Bildiğiniz gibi ejderhalar nerede bulurlarsa insanlardan ve cücelerden altın ve mücevher çalarlar ve yaşamları süresince (ki eğer öldürülmezlerse sonsuza dek yaşarlar) ganimetlerini çok iyi

korurlar ve bu ganimetin keyfini bir pirinç yüzük kadar dahi çıkartmazlar. Zaten iyi bir işi kötüsünden güçlükle ayırt ederler, ama malın pazardaki değerini genellikle iyi bilirler; kendileri için bir çöp bile yapamazlar, hatta zırhlarının sallanan pullarını bile tamir edemezlerdi. O günlerde Kuzeyde pek çok ejderha vardı ve büyük bir olasılıkla, cüceler güneye göçtüklerinden ya da öldürüldüklerinden, altın da zor bulunur bir hale geliyordu; bütün bu boş harcamalar ve yıkımlar sonucu ejderhalar da kötüden berbata doğru gidiyorlardı. Ama özellikle Smaug adında açgözlü, çok güçlü ve hain bir ejderha vardı. Bir gün havaya uçup güneye geldi. Onu ilk duyduğumuzda Kuzeyden bir tufan geldiğini sandık, Dağ'daki çam ağaçlan rüzgârda çatırdayıp gıcırdıyordu, O sırada tesadüfen dışarda olan cüceler (ki şans eseri ben de onlardan biriydim - o günlerde orada burada dolaşan, maceraya düşkün bir gençtim ve bu da o gün benim hayatımı kurtardı) - neyse, bayağı uzaktan ejderhanın alev püskürterek dağımıza konuşunu gördük. Sonra yamaçlardan aşağı inip ormana ulaştığında her yeri alevler kapladı. O sırada Dale'deki tüm çanlar çalıyordu ve savaşçılar silahlarını kuşanıyorlardı. Cüceler büyük kapılarından dışarı fırladılar, ancak ejderha onları bekliyordu. Hiçbiri bu yolla kaçamadı. Nehir buharlaştı ve Dale'in üzerine bir sis çöktü ve bu siste ejderha savaşçıların üzerine gidip bir çoğunu yok etti - şu malum mutsuz hikaye, yalnız o günlerde biraz fazlaca yaygındı. Sonra geri döndü ve sürünerek Ön Kapı'dan içeri girdi, tüm odaları, dehlizleri, tünelleri, ara yolları, şarap mahzenlerini, konakları ve geçitleri dolaştı. Tabii o zaman içerde hiçbir canlı cüce kalmadı ve oda onların servetlerini ele geçirdi. Ejderhanın tarzı bu olduğundan, büyük bir olasılıkla ganimetleri içerde uzak bir yerde kocaman bir yığın haline

getirmiştir ve bunu yatak yaparak üzerinde uyuyordur. Sonraları, büyük kapıdan dışarı sürünür ve geceleri Dale'e gelir, insanları, özellikle bakireleri yemek üzere kaçırırdı ve ta ki Dale tümüyle mahvolup, herkes ölene ya da burayı terk edene dek de böyle yaptı. Şu sıralar oralarda neler olup bittiğini bilmiyorum, ancak bugünlerde hiç kimsenin Dağ'a, Uzun Göl'ün kıyısından daha yakın yaşadığını sanmıyorum.

'Dışarda olan pek azımız, saklandığımız yerde ağlanıp, sızlandık ve Smaug'a lanetler yağdırdık. Ve o arada beklenmedik bir şekilde babam ve büyükbabam alazlanmış sakallarıyla bize katıldılar. Çok korkunç gözüküyorlardı, ama pek az şey anlattılar. Onlara nasıl olup da kurtulduklarını sorduğumda, bana dilimi tutmamı ve bir gün gerektiği zaman bunu öğreneceğimi söylediler. Sonra uzaklara gittik ve yaşamımızı en iyi bildiğimiz yolla, bir aşağı bir yukarı kazarak kazandık, çoğu kere demircilerin çalışabileceği derinliğe kadar, hatta bazen kömür çıkartacak denli aşağı indik. Ama hiçbir zaman çalınmış hâzinemizi unutmadık. Hatta şimdi bile çok kötü değilsek ve biraz oyalanmaya izin verirsem - bu sırada Thorin boynundaki altın zincirle oynadı - onu geri almak ister ve Smaug'a beddualar göndeririz.

'Sık sık babamın ve büyükbabamın kaçışını merak ederim. Şimdi yalnızca onların bildiği bir Yan-kapı olduğunu anlıyorum. Ama anlaşılan bir harita yaptılar ve ben de Gandalf'ın bunu nasıl ele geçirdiğini ve bu haritanın neden doğrudan bana, en yerinde mirasçıya gelmediğini öğrenmek istiyorum!'

'Onu “ele geçirmedim,” onu bana verdiler,' dedi büyücü. 'Hatırlarsan Büyükbaban Thror, Morİa madenlerinde, Goblin Azog tarafından öldürülmüştü.'

'Lanet olsun adına ki, evet,' dedi Thorin,

'Ve baban Thrain, yüzyıl önce geçen Perşembe, Nisanın yirmibirinde gitti ve sen de onu o zamandan beri bir daha görmedin-'

'Doğru, doğru,' dedi Thorin.

'Pekâlâ, baban bana bunu sana vermem için verdi; ve eğer ben bunu sana vermek için kendi zamanımı ve yolumu seçtiysem, hele seni bulmak için gösterdiğim çabayı da göz önünde bulundurursak, beni suçlayamazsın. Baban bu kâğıdı bana verdiğinde kendi ismini bile hatırlamıyordu ve bana senin isminden de hiç bahsetmedi. Böyle bakınca doğrusu övülmem, müteşekkir olunmam gerektiğini düşünüyorum! İşte burada, al,' dedi Gandalf Thorin'e haritayı verirken.

''Anlayamıyorum,' dedi Thorin ve Bilbo da aynı şeyi söylemek istediğini hissetti. Açıklama pek de açıklayıcı gözükmüyordu.

'Büyükbaban,' dedi yavaşça ve sert bir ifadeyle büyücü, 'Moria madenlerine gitmeden önce, haritayı güvenliği açısından oğluna verdi. Baban, büyükbaban öldürüldükten sonra haritayı alıp şansını denemeye kalkışmıştı. Bu arada en tatsızından maceralar yaşadı, ama Dağ'a hiç yaklaşamadı. Nasıl gittiğini de bilmiyorum, ama onu Ölümbüyücüsü'nün zindanlarında hapsolmuş buldum.'

'Sen orada ne yapıyordun?' diye sordu Thorin ürpertiyle. Ve tüm diğer cüceler titrediler.

'Kafanı yorma. Her zamanki gibi bir şeylerle uğraşıyordum; pis, tehlikeli bir işti. Ben, Gandalf, bile güç bela kaçtım. Babanı kurtarmaya çabaladım, ama artık çok

geçti, Aklını yitirmişti, dolanıp duruyordu ve nerdeyse harita ve anahtar dışında her şeyi unutmuştu.'

'Bunun acısını Moria goblinlerinden çoktan çıkarttık,' dedi Thorin; 'sıra Ölümbüyücüsü'ne geldi demek.'

'Saçmalama! Tüm cüceler, dünyanın dört bir tarafındaki cüceler, güçlerini birleştirebilseler bile, bu düşmanın gücü onları aşar. Babanın tek isteği oğlunun haritayı okuyup anahtarı kullanmasıydı. Ejderha ve Dağ senin için yeterince büyük görevler!'

'Yaşasın, duyuyorum!' dedi Bilbo ve kazara bunu yüksek sesle söyledi.

'Neyi duyuyorsun?' dediler hepsi birden ona dönerek. Öyle aklı başından gitmişti ki, 'Söyleyeceklerimi duyuyorum,' dedi.

'Evet, ne var?' diye sordular.

'Pekâlâ, sizin Doğuya gidip etrafı bir kolaçan etmeniz gerektiğini söylemeliyim. Her şeyden öte bir Yan-kapı var ve sanırım ejderhalar da bazen uyurlar. Eğer kapının eşiğinde yeterince oturursanız, eminim ki aklınıza bir şeyler gelir. Hem farkında değil misiniz, sanırım bir gece için yeterince uzun konuştuk. Ne demek istediğimi anlarsınız. Yatmaya ve yarın güne erken başlamaya ne dersiniz? Siz gitmeden önce size güzel bir kahvaltı hazırlarım.'

'Biz gitmeden önce mi dedin sen?' dedi Thorin. 'Hırsız olan sen değil misin? Ve kapıdan içeri girmeyi şimdilik göz ardı edersek, kapının önünde oturmak da senin işin değil mi? Fakat yatak ve kahvaltı konusunda sana katılıyorum. Ben yolculuğa çıkmadan önceki sabahlarda, jambonla altı yumurta

severim: Yumurtalar yağda kızartılmış olmalı, suda pişmiş değil ve dağıtmamaya dikkat et.'

Geri kalanlar da bir lütfen bile eklemeden (ki bu Bilbo'yu çok rahatsız etmişti) kahvaltılarını sipariş edip kalktılar. Hobbit hepsi için oda bulmalıydı ve tüm misafir yatak odalarını doldurup, hepsi yerleşmeden önce sandalyeler ve kanapeler üzerine yataklar yaptı. Çok yorgun ve doğrusu pek de mutlu olmayarak kendi küçük yatağına gitti. Kafasına gerçekten koyduğu bir şey de erken kalkmamak ve kimsenin rezil kahvaltısını hazırlamaya falan kalkışmamaktı. Tookluk etkisi yavaş yavaş azalıyordu ve şu anda, sabah herhangi bir yolculuğa çıkıp çıkmayacağından pek emin değildi.

Yatağına uzandığı sırada Thorin'in odasının yanındaki en iyi yatak odasında hâlâ kendi kendine homurdandığını duyabiliyordu:

Soğuk dumanlı dağlar ardına

Derin zindanlara ve yaştı mağaralara

Gitmeli buradan şafak atmadan;

Uzun zaman önce unutulan altınımızı bulmaya.

Bilbo kulaklarında bu seslerle uykuya daldı ve bu sesler onun rahatsız edici düşler görmesine neden oldu. Uyandığında çoktan şafak sökmüştü.

BÖLÜM 2

KUYU KEBABI

Bilbo ayağa fırladı ve sabahlığını üzerine geçirip yemek odasına gitti. Orada, aceleyle yapıtmış kocaman bir kahvaltının izlerinden başka hiçbir şey yoktu. Odada ürkütücü bir karmaşa, mutfakta yığınla yıkanmamış çanak çömlek vardı. Nerdeyse sahip olduğu her kap ve her kacak kullanılmıştı. Bulaşık o denli kasvetlice gerçekti ki, Bilbo, dün geceki partinin hiç de umduğu gibi kabuslarının bir parçası değil, gerçek olduğuna inanmak zorunda kaldı. Doğrusu onu almadan ve onu uyandırmaya dahi kalkışmadan Cama bir teşekkür bile etmeden' diye düşündü) gitmeleri onu iyice rahatlattı. Ama yine de, az biraz da olsa, bir hayal kırıklığı duymaktan kendini alamadı. Bu duygu onu şaşırttı.

'Aptal olma, Bilbo Baggins!' dedi kendi kendine, 'bu yaşında ejderhaları ve tüm o saçmalıkları düşünmek senin neyine!' Böylece üzerine bir önlük geçirip ateş yaktı, su kaynattı ve bulaşık yıkadı. Sonra işini bitirip yemek odasına geçmeden önce mutfakta güzel, küçük bir kahvaltı yaptı. Bu arada güneş de yükselmişti; ve ön kapı da içeriye ılık bir bahar meltemini buyur etmek üzere açık duruyordu. Bilbo yüksek sesle ıslık çalmaya ve bir önceki geceyi unutmaya başladı. Doğrusu tam da yemek odasında, açık pencerenin yanına oturmuş ikinci kez ufak, sevimli bir kahvaltıya başlıyordu ki Gandalf içeri girdi.

'Sevgili dostum,' dedi, 'ne zaman gelmeyi *düşünüyorsun?* Hani güne *erken başlıyorduk*? - ve sen burada oturmuş halen kahvaltı ediyorsun ya da on buçukta artık buna ne denirse! Bekleyemeyecekleri için sana bir not bıraktılar.'

'Ne notu?' dedi zavallı Bay Baggins telaşla.

'Büyük Filler Adına!' dedi Gandalf, 'Sen bu sabah pek kendinde değilsin. Şömine rafının tozunu da mı almadın!'

'Bunun bu konuyla ilgisi ne? Doğrusu ondört kişilik bir bulaşık yetti!'

'Eğer şömine rafının tozunu almış olsaydın, tam saatin altında bir not bulacaktın,' dedi Gandalf Bilbo'ya notu uzatırken (tabii not onun not kâğıtlarından birine yazılmıştı).

Bilbo notu okudu:

'Thorin ve Arkadaşları'ndan selamlar Hırsız Bilbo'ya! Misafirperverliğinize en içten teşekkürlerimizi sunar ve profesyonel yardım önerinizi müteşekkirlikle kabul ederiz. Şartlar: Toplam kazancın (tabii eğer olursa) ondörtte birini aşmayacak, teslimde nakit ödemeli pay, herhangi bir durumda tüm seyahat harcamaları tarafımızdan karşılanacak; gerekli olduğu takdirde, eğer aksi daha önce belirlenmemişse, cenaze masrafları bizim ya da temsilcilerimiz tarafından karşılanacaktır.

'Sayın istirahatinizi bozmanın gereksizliğini göz önünde bulundurarak, hazırlıkları önceden yapmak üzere yola koyulmuş bulunuyoruz ve zatıalilerinizi Sukıyısı'ndaki Yeşil Ejderha Hanı'nda sabah saat tam 11.00'de bekleyeceğiz. Her şeyi *tam zamanında yapacağınıza* güveniyor,

'Ve hizmetinizde olmanın gururunu taşıyanız,

'Derin saygılarımızla

'Thorin ve Ark.'

'Bu yalnızca on dakikan kaldığını gösteriyor. Koşmak zorunda kalacaksın,' dedi Gandalf.

'Ama-' dedi Bilbo.

'Buna zaman yok,' dedi büyücü.

'Ama-' dedi Bilbo yine.

'Onun İçin de zaman yok! Hadi git artık!'

Bilbo ömrünün sonuna dek, ikinci kahvaltısını yarım bırakıp ve sabah temizliğini bitirmeden kendisini nasıl dışarda şapkasız, yürüyüş sopasız, hatta parasız ya da genelde dışarı çıkarken yanma aldığı şeylersiz bulduğunu, nasıl da anahtarlarım Gandalf'ın eline tutuşturup büyük Yeldeğirmeni'nin oradan, Su'nun ötesine, hatta bir iki mil daha öteye, tüylü ayaklarının taşıyabildiğince hızlı koştuğunu asla hatırlayamadı.

Saat tam onbiri vururken Su kıyısı'na vardığında nefes nefese kalmıştı ve bir cep mendili dahi almadan geldiğini fark etti!

'Bravo!' dedi hanın kapısında durup yolunu gözleyen Balin.

Ve birazcık sonra diğerleri de köyden gelen yolun dönemecinde göründüler. Midillilere binmişlerdi ve her midilli her türden sandık, çıkın, kutu ve muhtelif teçhizatla yüklenmişti. Bilbo için olduğu belli olan çok küçük bir midilli de vardı.

İkiniz de kalkın da yola koyulalım!' dedi Thorin.

Çok üzgünüm,' dedi Bilbo, 'Ama şapkasız geldim, cep mendilimi evde unuttum ve üzerimde hiç para yok. Kesin konuşmak gerekirse notunuzu 10.45'den önce almadım.'

'Kesin konuşma,' dedi Dwalin, Ve kaygılanma da! Daha yolculuğun sonu gelmeden cep mendilleri ve daha bir sürü şey olmadan idare etmek zorunda kalacaksın. Şapkaya gelince sandığımda fazladan bir başlık ve pelerin var.'

Mayıs arifesinde güzel bir sabah, işte böyle handan ayrılıp yüklü midillilerinin üzerinde yola koyuldular; ve Bilbo Dwalin'den ödünç aldığı (havadan biraz hırpalanmış) koyu yeşil bir başlık ve koyu yeşil bir pelerin giyiyordu. İkisi de onun için öyle büyüktü ki, komik gözüküyordu. Babası Bungo'nun Bilbo için ne düşüneceğini ben düşünmeye cesaret edemem. Tek tesellisi, sakalı olmadığı için cüceye benzememesiydi.

Pek uzun gitmemişlerdi ki Gandalf muhteşem bir tavırla beyaz bir at üzerinde çıkageldi. Bilbo'nun piposunu ve tütününü ve bir sürü de cep mendili getirmişti. Böylece kafile neşe içinde yoluna devam etti ve yemek için durmalarının haricinde tüm gün boyunca hikâyeler anlatıp şarkılar söyleyerek midillilerini sürdüler. Bu yemek molaları Bilbo'nun hoşuna gidebilecek denli sık değildi, ama yine de maceraların her şeye rağmen o kadar kötü olmadığını düşünmeye başlamıştı.

İlkin nezih sakinleri, güzel yolları, bir iki hanı olan geniş, saygın bir ülkeden, hobbit-topraklarından geçtiler ve arada sırada ağır ağır işe giden bir çiftçi ya da cüceye rastlıyorlardı. Sonra insanların garip konuştuğu ve Bilbo'nun hiç duymadığı şarkılar söylediği topraklara geldiler. Sonra taa, hiç kimsenin

kalmadığı, hiç han bulunmayan ve yolların gittikçe kötüleştiği Yalnız-topraklar'a kadar gittiler. Gitgide yükselen, ağaçlardan dolayı karanlık, kasvetli dağlar anık uzaklarında değildi. Bazılarında adeta kötü niyetli kişilerce yapılmış gibi kötü görünüşlü eski kaleler vardı. O gün hava feci şekilde döndüğünden her şey hüzünlü gözüküyordu. Hava çoğunlukla bir mayıs havasının ancak hikâyelerde olabileceği denli güzel olmuştu, ama şimdi soğuk ve ıslaktı. Yalnıztopraklar'da uygun bir yer bulduklarında kamp yapmak zorundaydılar, ama hiç değilse etraf kuru olsaydı.

'Pek yakında haziran olacağını düşünürsek,' diye söylendi Bilbo bir çamur birikintisini geçerken diğerleri tarafından çamura boğulunca, Çay vakti geçmişti; yağmur bardaktan boşanırcasına yağıyordu ve tüm gün yağmıştı; sular başlığından gözlerine damlıyordu ve pelerini de tüm suyu çekmişti; midillisi yorgundu ve taşlarda tökezleyip duruyordu; diğerleri de konuşmaya kalkışılmayacak denli somurtuyorlardı, 'Eminim ki yağmur kum giysilere ve yiyeceklere de geçmiştir,' diye düşündü Bilbo, 'Hırsızlığın ve ilgili her şeyin canı cehenneme! Keşke güzel kovuğumda çaydanlığım tam ıslık çalmaya başlarken ateşin başında olsaydım!' Ama bu, bunu son kez dileyişi değildi!

Cüceler hobbiti dikkate almayarak arkalarına bile bakmadan yollarına devam ettiler. Güneş gri bulutların arkasında bir yerde batmış olmalıydı, çünkü ortasında bir nehir olan o derin vadiye girdikçe karanlık artıyordu. Rüzgâr uyandı ve nehrin kıyısındaki söğütler eğilip bükülüp içlerini çektiler. Neyseki yol, eski, taş bir köprünün üstünden karşı

tarafa geçiyordu, çünkü nehir yağmur sularıyla kabarmış, kuzeydeki tepelerden ve dağlardan aşağı azgınca akıyordu,

Karşı tarafa geçtiklerinde nerdeyse gece olmuştu. Rüzgâr gri bulutlan dağıttı ve uçuşan paçavralar arasından tepelerin üzerinde avare bir ay belirdi. Sonra durdular ve Thorin akşam yemeği hakkında bir şeyler mırıldandı, 've uyuyacak kuru bir yeri nereden bulacağız?' diye sordu.

O zamana dek Gandalf'ın ortalarda olmadığını fark etmemişlerdi. Şimdiye dek tüm yolu onlarla birlikte gelmiş, ama ne maceraya dahil olduğuna ne de yalnızca bir süre için onlara eşlik ettiğine dair bir şeyler söylemişti. En çok o yemiş, en çok o konuşmuş ve en çok o gülmüştü. Ama şimdi öylece ortalıktan kaybolmuştu!

'Üstelik tam da bir büyücünün en işe yarayabileceği sırada.' diye sızlandı (düzenli, bol ve sık yemekler konusunda hobbitin görüşlerini paylaşan) Dori ve Nori.

Sonunda bulundukları yerde kamp yapmak zorunda olduklarına karar verdiler. Bir ağaç kümesine yöneldiler; burası nispeten kuru olmasına rağmen rüzgâr yapraklardaki yağmur damlalarını silkeliyordu ve damlalar, işte o damlalar en can sıkıcı olanıydı. Üstelik bu şanssızlık ateşe de bulaşmış gözüküyordu. Rüzgâr olsun olmasın cüceler hemen her yerde, hemen her şeyden ateş yakabilirlerdi; ama o gece beceremediler, hatta bu konuda özellikle iyi olan Oin ve Gloin bile.

Sonra midillilerden biri hiç yoktan ürküp kaçtı. Ve onlar yakalay amadan nehre girdi ve tekrar dışarı çıkartamadan, ki Kili ve Fili nerdeyse boğuluyorlardı, taşıdığı tüm yük suya

düşüp gitti. Tabii bu yükün çoğu yiyecekti ve akşam yemeğine son derece az, kahvaltıya ise daha da azı kalmıştı.

Hepsi asık suratlarla, ıslak ve homurdana homurdana oracığa çökerlerken Oin ve Gloin de kavga edip, ateşi yakmaya çalışmaya devam ettiler. Bilbo üzgün üzgün maceraların yalnızca mayıs güneşinde midilli sürmek olmadığını düşündüğü sırada daimi gözcüleri Balin, 'Orada bir ışık var!' dedi. Biraz uzakta bazı yerleri oldukça yoğun, ağaçlıklı bir tepe vardı. Şimdi, ağaçların karanlık yoğunluğundan bir ateş ya da göz kırpan meşaleler olabilecek rahatlatıcı görünen kırmızımtırak bir ışığı görebiliyorlardı.

Işığa bir müddet daha baktıktan sonra tartışmaya başladılar. Bazıları 'hayır' bazıları 'evet' dedi. Bazıları yalnızca gidip bakmaları gerektiğini, her şeyin az akşam yemeği, daha da az kahvaltı ve gece boyu ıslak giysilerden daha iyi olduğunu söyledi.

Diğerleri ise şöyle dedi; 'Buralar pek de iyi bilinmiyor ve dağlara da fazlasıyla yakın. Şu sıralar gezginler bu yöne nadiren geliyorlar. Eski haritaların hiç hükmü yok; her şey kötüye gitti ve yolda korunmasızız. Hatta buradakilerin çoğunun kraldan bile haberleri yoktur; ve yola devam ederken ne kadar az meraklı olunursa o kadar az belayla karşılaşılır,' Bazıları, 'her şeye karşın ondört kişiyiz,' dedi. Diğerleri, 'Gandalf nereye kayboldu?' dedi. Bu sözler herkes tarafından tekrarlandı. Sonra yağmur her zamankinden beter yağmaya ve Oin ve Gloin de kavga etmeye başladılar.

Sonunda ortalık yatıştı. 'Her şeye rağmen bizimle birlikte bir hırsızımız var,' dediler ve böylece (gerekli ve yerinde tüm ihtiyatla) yola koyulup midillilerini ışığın yönünde sürdüler.

Tepeye ulaştılar ve az sonra da ormana girdiler. Tepeyi geçtiler, ama şöyle bir eve ya da çiftliğe gidebilecek, görülebilecek düzgün bir patika olmadığından zifiri karanlıkta ağaçların arasından geçerken oldukça çatırtı, gıcırtı ve hışırtı yaptılar (ve oldukça da homurdanıp söylendiler).

Birden kırmızı ışık pek uzakta olmayan ağaç gövdelerinin arasından pırıl pırıl parladı.

'Artık sıra hırsızın,' dediler Bilbo'yu kastederek. 'Gitmeli ve o ışık hakkındaki her şeyi, niçin yandığını ve tümüyle güvenli ve tedbirli olup olmadığını öğrenmelisin,' dedi Thorin hobbite. 'Şimdi yok ol ve eğer her şey yolundaysa çabucak buraya geri dön. Yolunda değilse eğer becerebilirsen geri dön. Beceremezsen iki kez peçeli baykuş, bir kez de cüce baykuş gibi öt, biz elimizden geleni yaparız.'

Bilbo nasıl bir kez bile bir yarasa gibi uçmamışsa, herhangi bir baykuş gibi de ötemeyeceğini açıklayamadan gitmek zorunda kaldı. Ama ne olursa olsun hobbitler ormanda sessizce ilerleyebilirlerdi, hem de tümüyle sessizce. Bununla gurur duyarlardı ve Bilbo, ilerlerlerken, tüm bu cüce şamatası dediği şeyi koklayıp durmuştu ki, sanırım siz ya da ben rüzgârlı bir gecede tüm bir süvari alayı iki adım ötemizden geçmedikçe bir şey fark etmezdik. Bilbo'ya gelince, o kırmızı ışığa doğru işini öyle ciddiye alır bir tavırla ilerliyordu ki, bir gelinciğin yüzündeki tek bir kılın bile oynadığını zannetmem. Böylece doğal olarak hiç kimseyi rahatsız etmeden doğruca ateşe — çünkü bu bir ateşti - ulaştı. Ve gördükleri işte şunlardan ibaretti.

Kayın kütüklerinden çok kocaman bir ateşin etrafında oturmuş üç kocaman adam uzun tahta şişlere geçirilmiş koyun

etlerini kızartıyor ve parmaklarından damlayan yağlı et sularını yalıyorlardı. Çok güzel, iştah açıcı bir koku vardı. Ve yanlarında da bir fıçı güzel bir içecek vardı ve testilerle içiyorlardı. Ancak bunlar troll'lerdi. Bunlar açıkça troll'lerdi. Hatta sıkı korunmuş yaşamına rağmen Bilbo bile bunu görebiliyordu. Hem de onların büyük, sert yüzlerinden, iriliklerinden, bacaklarının şeklinden ve hiç mi hiç misafir odası nezaketinde olmayan konuşmalarından.

'Dün koyun, bugün koyun ve eğer yarın da koyun değilse helal olsun,' dedi troll'lerden biri.

'Yeterince uzun zamandır ufacık bir parça olsun insan eti yemedik,' dedi bir İkincisi. 'William'ın hangi cehennem olası fikrinden dolayı bizi buralara getirdiği beni mahvediyo — ve içeceğimiz de azalıyo üstelik,' dedi testisinden bir fırt alan William'in dirseğini dürtükleyerek.

William ağzını tıka basa doldurdu. 'Kapa teneni!' dedi diyebilir diyebilmez. 'Biyisinin kalkıp da sise yemek olmak itin bulda dulmasını bekleyemessin. Dağdan indiğimisden beyi bil butuk koyun yedin? Daha ne istiyorsun? Saman bisten yana değil. Bunun gibi güsel etli semis biy vadi koyunu itin “Sağ ol Bil" demen gerekilken hem de.' Kızarttığı koyun butundan koca bir ısırık alıp ağzını koluna sildi.

Evet korkarım ki yalnızca tek kafaları olan troll'ler bile böyle davranırlar. Bilbo tüm bunları duyduktan sonra hemen bir şeyler yapması gerektiğini düşündü. Ya sessizce geri gidip yakınlarda orta cüssede kızarmış cüce, hatta değişiklik olsun diye midilli* bile denemeye yatkın iğrenç üç troll olduğuna dair cüceleri uyarmalı ya da bir parça güzel, hızlı bir hırsızlık yapmalıydı. Birinci sınıf efsanevi bir hırsız bu noktada elini

devlerin ceplerine daldırır -eğer becerebilirseniz bu hemen her zaman işe yarar -koyunları şişlerinden aşırır, birayı çalar ve onlar bunu fark etmeden sıvışıp giderdi. Daha pratik, ama daha az profesyonel gurur taşıyan diğerleri de, belki onlar görmeden her birisine bir hançer saplardı. Daha sonra da gece neşe içinde geçirilebilirdi.

Bilbo bunu biliyordu. Hiç görüp yapmadığı pek çok şey hakkında okumuştu. Şimdiyse hem korkmuş hem de bezmişti; yüzlerce mil uzakta olmayı istedi, hem - hem, bir şekilde Thorin ve Arkadaşlarına eli boş dönemezdi. Böylece gölgede durup tereddüt içinde bekledi. Duyduğu çeşitli hırsızlık yöntemlerinden troll'lerin ceplerinden bir şeyler aşırmak en az zor olanıymış gibi geldi ve o da sonunda William'ın arkasındaki,bir ağaca sessizce sokuldu.

Bert ve Tom fıçıya yöneldiler. William'sa bir içki daha almıştı. Derken Bilbo cesaretini topladı ve küçük elini William'ın kocaman cebine soktu. Orada, Bilbo'ya bir çanta kadar kocaman gelen bir kese vardı. 'Ha!' diye düşündü yeni işine ısınır ve keseyi dikkatlice dışan çekerken, 'bu bir başlangıç!'

Öyleydi! Troll'lerin keseleri muziptirler ve bu kese de bir istisna değildi. 'Neredesin, kimsin?' diye ihbar etti tam cepten çıkınca; ve William arkasına dönüp Bilbo ağacın arkasına savuşamadan onu boynundan yakaladı.

'Vay canına, Bert, bak ne enseledim?' dedi William.

'Nedir o?' dedi diğerleri oraya gelirken.

'Biliyorsam nameldim! Nesin sen?'

'Bilbo Baggins, bir hırsı-şey-hobbit,' dedi zavallı Bilbo tümüyle titreyerek ve onlar kendisini boğazlamadan önce baykuş seslerini nasıl çıkartabileceğini merak etti.

'Bil hıysı-şey-hobbit mi?' diye sordular bir an şaşkın, Troll'lerin anlayışları azıcık kıttır ve kendilerine yeni her şeye de şüpheyle bakarlar.

'Hey neyse, bir hıysı-şey-hobbitin benim cebimde iti ne?' dedi William.

'Onları pişirebilir miyiz?' dedi Tom.

'Deneliz,' dedi Bert eline bir şiş alıp.

'Bil lokmadan fasla etmes!' dedi oldukça iyi bir akşam yemeği yemiş olan William, 'hele deyisi yüsülüp kemikleyi ayrılırsa hiç etmes.'

'Belki etyafta onun kibileri vardıy ve pide, böyek falan yapabiliyiz!' dedi Bert. 'Hey sen, etrafta gizlenen senden başkaları vay mı, seni iyrenç tavşan,' dedi hobbitin tüylü ayâklarına bakarak ve onu ayaklarından tutup salladı.

'Evet, bir sürü,' dedi Bilbo arkadaşlarını ele vermemeyi hatırlamadan önce. 'Hayır hiç yok, bir tane bile,' dedi hemen ardından.

'Ne demek istiyosun?' dedi bu seferde onu saçından yakalayıp dik tutan Bert;

'Söylediğimi,' dedi Bilbo. nefesi kesilerek. 'Ve lütfen beni pişirmeyin nazik efendilerim. Ben kendim iyi bir ahçıyımdır ve piştiğimden daha iyi pişiririm, anlıyor musunuz? Eğer beni akşam yemeği yapmazsanız sizin için çok güzel şeyler pişiririm, size harika güzellikte bir kahvaltı hazırlarım,

'Savallı kütük adam,' dedi William. Çoktan yiyebileceğinden çok fazla yemek yemiş ve bir sürü de bira içmişti, 'Savallı kütük adam! Bırakın gitsin!'

Bil sürü ve *hiçle* neyi kastettiğini söylemeden olmaz,' dedi Bert. 'Uykumda boğazımın kesilmesini istemiyolum. Konuşana dek ayaklarını ateşe tutun!'

'Ben almıycam,' dedi William 'Onu ben tuttuğum halde.'

'Sen şişko bir aptalsın William,' dedi Bert, 'bu akşam yine söylediğim gibi.

'Ve sen de bil hödüksün!'

'Ve bunu söylemeni kabullenemem Bili Huggins,' dedi Bert ve yumruğunu William'ın gözüne geçirdi. .

Derken müthiş bir şamata koptu. Köpekler gibi kavga etmeye ve birbirlerine her türden mükemmelen doğru ve yakışır isimleri bağıra çağıra sarfetmeye başladılar. Bert Bilbo'yu yere düşürdüğünde, onların ayaklan altından sıvışmaya yetecek kadar aklı ancak başında kalmıştı. Çok geçmeden birbirlerinin kollarında düğümlendiler ve tekmeleye yumruklaya ateşin yanına yuvarlanırlarken Tom akıllarını başlarına getirmek için ağaçtan kopmuş bir dalla ikisine birden güm diye vurdu - ama bu onları daha kötü çıldırttı.

Bu Bilbo için sıvışma zamanıydı. Ancak zavallı küçük ayağı Bert'in kocaman pençesinin altında ezilmişti ve vücudunda hiç soluk kalmamıştı ve başı da dönüyordu; bu yüzden bir müddet orada alevlerin oluşturduğu ışık halkasının hemen dışında soluk soluğa yatakaldı.

Tam kavganın ortasında Balin çıkageldi. Cüceler gürültüleri uzaktan duymuşlar ve bir süre Bilbo'nun geri gelmesi ya da baykuş gibi ötmesi için bekledikten sonra, birer birer ve olabildiğince sessiz, ışığa doğru sürünmeye başlamışlardı. Çok geçmeden Tom, alevlerin aydınlattığı Balin'i görüp korkunç bir uluma fırlattı. Troll'ler cüce görmekten (hele bir de pişmemiş olurlarsa) nefret ederler. Bert ve Bili de kavgayı aniden durdurdular ve 'Bir torba, Tom, çabuk!' dediler. Ve tüm bu karmaşanın içinde Bilbo'nun nerede olduğunu merak eden Balin neler olup bittiğini öğrenemeden kafasına bir torba geçti ve yere düştü.

Ta daha çok gelecek var,' dedi Tom, ya da tamamen yanlış anladım. Bil sürü ve hiç, hiç hıysı-şey-hobbit yok, ama bu cücelerden bir sürü var. Bu aynı o kılıkta!'

'Sanırım haklısın,' dedi Bert, 'en iyisi ışıktan çekilelim.'

Ve öyle de yaptılar. Koy unlan ve diğer ganimetlerini taşımak için kullandıkları torba ellerinde, gölgede beklediler. Ve her cüce gelip, ateşe, dökülüp saçılmış testilere ve dişlenmiş koyunlara şaşkınlıkla bakarken, sürpriz, plap! kafasının üzerine iğrenç kokulu bir torba geçti ve yakalandı. Az sonra Dwalin, Balin'in yanında, Fili ve Kili birlikte, Dori, Nori ve Ori, tümü bir yığında ve Oin, Gloin, Bifur, Bofur ve Bombur'da ateşin yanında istiflenmiş rahatsızca yatıyorlardı.

'Bu onlara günlerini gösterir!' dedi Tom, Bifur'la Bofur genelde cüceler köşeye sıkıştırıldığında yaptıkları gibi delice savaştıkları ve epeyce sorun yarattıkları için.

En son Thorin geldi ve o habersiz yakalanmadı. O kötülüğe hazır gelmişti ve işlerin iyi gitmediğini anlamak için arkadaşlarının bacaklarının torbalardan çıktığını görmesi

gerekmiyordu, Biraz ötede uzakta gölgede durdu ve, 'Nedir tüm bu bela? Kim benim insanlarımı yıkıyor böyle?' dedi.

Troll'ler!' dedi Bilbo. Onu tamamen unutmuşlardı. Çalılıkların arasında, ellerinde torbaları saklanıyorlar,' dedi.

'Ya! Sahi mi?' dedi Thorin. Ve troll'ler üzerine atlayamadan ateşe doğru sıçradı. Bir ucu yanan büyük bir dalı kaptı ve Bert yana kaçamadan bu yanan ucu gözüne yedi. Bu onu bir süre çarpışmadan uzak tuttu. Bilbo yapabileceğinin en iyisini yaptı. Tom'un bacağını yakaladı -elbette ne kadar iyi yakalayabilirse, çünkü genç bir ağaç kütüğü kadar kalındı — ama Tom kıvılcımları Thorin'in yüzüne doğru tekmelerken döne döne çalıların üzerine savruldu.

Bir dal Tom'un dişlerine çarptı ve ön dişlerinden birisini kaybetmesine neden oldu. Size diyebilirim ki bu onu uluttu. Ama tam o sırada arkadan William geldi ve tam Thorin'in kafasından ayaklarına dek bir torba geçirdi. Böylece kavga sona erdi. Şimdi hepsi harika bir halde salamura olmuşlardı: Hepsi torbalara geçirilmişlerdi ve üç kızgın troll (ikisi unutamayacakları yanık ve eziklerle) başlarında oturmuşlar ve onları yavaş yavaş kebap yapmaları mı yoksa ince ince kıyıp kaynatmaları mı ya da yalnızca jöle yapmak üzere birer birer üzerlerine oturup ezmeleri mi gerektiği tartışıyorlardı ve Bilbo, derisi ve elbiseleri yırtılmış, bir çalının üzerinde bekliyor, duyarlar korkusuyla hareket etmeye cesaret edemiyordu.

İşte tam bu sırada Gandalf geri döndü. Ama kimse onu fark etmedi, Trollller de, tam cüceleri şimdi kebap yapmaya, ama sonra yemeye - bu Bert'in fikriydi, ama uzun tartışmalardan sonra hepsi bu fikri kabul etmişlerdi — karar vermişlerdi.

'Onları timdi kısartmak hit de iyi olmaz. Bütün gece sürey!' dedi bir ses. Bert, William'ın konuştuğunu sandı.

'Tartışmayı baştan başlatma Bili,' dedi, 'Yoksa gerçekten bütün gece *sürecek'*

'Kim tar-tartıtıyol?' dedi konuşanın Bert olduğunu sanan William.

'Sen tartışıyolsun,' dedi Bert.

'Sen bil yalancısın,' dedi William ve tüm tartışma en baştan başladı. Sonunda onları kıyma yapıp kaynatmaya karar verdiler. Böylece büyük kam bir kazan aldılar ve bıçaklarını çıkarttılar.

'Kaynatmak hiç de iyi olmaz, suyumuz yok ve kuyu da oldukça usak,' dedi bir ses. Bert ve William bu sesin Tom'a ait olduğunu şandılar.

'Kes sesini!' dediler, 'Yoksa bu işi hiç bitilemelecegiz. Ve eğer bil sös daha edelsen suyu gidip kendin alabililsin.'

'Sen kes sesini!' dedi sesin William'ın olduğunu sanan Tom 'Senden başka kim tartışıyo ki, bilmek isterim.'

'Sen biy mankafasın,' dedi William.

'Mankafa sensin!' dedi Tom.

Ve tartışma sil baştan başladı ve eskisinden de hararetli bir halde devam etti, ta ki sonunda torbaların üzerine birer birer oturup önce onları ezmeye ve sonra da onları kaynatmaya karar vermelerine dek.

'Önce kimin üzeline otulacağız?' dedi ses.

'En iyisi önce sonuncusunun üzeline otulalım,' dedi gözü Thorin tarafından incitilmiş olan Bert. O Tom'un konuştuğunu düşünüyordu.

'Kendi kendine konuşma,' dedi Tom. 'Ama eğer sonuncusunun üzeline otulmak istiyosan git otul. O hangisi?'

'Salı tolapları olan,' dedi Bert.

'Saçma, gli torapları olan,' dedi William'ınkine benzer bir ses.

'Ben salı olduğuna dikkat ettim,' dedi Bert.

'Salıydı,' dedi William.

'Peki neden gli olduğunu söyledin?' dedi Bert.

'Ben hiç öyle bilşey demedim. Onu Tom söyledi.'

'Kesinlikle ben değildim,' dedi Tom 'o sendin.'

'İkiye bil, bu yüzden çeneni kapa!' dedi Bert.

'Sen kiminle konuştuğunu sanıyosun?' dedi William.

'Tamam artık kesin!' dediler Tom ve Bert bir arada. 'Gece ilelliyol ve şafak elken sökücek. Hadi artık başlayalım.'

'Şafak hepinizi alsın ve sizi taş yapsın,' dedi William'inkine benzer bir ses. Ama onunki değildi. Çünkü tam o sırada tepenin üzerinden bir ışık çıkageldi ve dalları da bir çıtırtıdır sardı. William hiç konuşmadı, çünkü öne eğildiğinde taş kesilip kalmıştı ve Bert ve Tom da ona bakarlarken kaya gibi hareketsizleşmişlerdi, Ve orada, kuşların tünemelerinin dışında tek başlarına, güneşin altında durdular; çünkü troll'ler sizin de büyük bir olasılıkla bildiğiniz gibi, şafaktan önce yeraltına girmelidirler, yoksa yapıldıkları dağ hamuruna geri dönüşürler ve bir daha kıpırdayamazlar. İşte Bert, Tom ve William'ın başına gelen de buydu.

'Mükemmel!' dedi Gandalf bir ağacın arkasından çıkıp Bilbo'nun dikenli çalıdan aşağı inmesine yardım ederken. Sonra Bilbo her şeyi anladı. Işık gelip troll'lerin sonlarını getirene dek dolaşmalarını ve kavga etmelerini sağlayan büyücünün sesiydi.

Yapılacak iş, torbaların ağızlannı açmak ve cüceleri dışarı çıkarmaktı. Nerdeyse boğulacaklardı ve bu işe canları çok sıkılmıştı. Orada öylece yatıp troll'lerin onları kızartmaları, ezmeleri ve kıyma yapmaları konusundaki planlarını dinlemek hiç eğlenceli değildi. İçleri iyice rahat etmeden önce başına neler geldiğinin hikâyesini Bilbo'dan baştan sona iki kez dinlediler.

'Aşırma ve çalma alıştırması yapmak için aptalca bir zaman,' dedi Bombur. 'Hem de istediğimiz yalnızca ateş ve yiyecekken!'

'İşte bu da o adamlardan çarpışmadan alabileceğiniz bir şey değildi,' dedi Gandalf. 'Neyse, şimdi vakit kaybediyorsunuz. Troll'lerin yakınlarda bir yerde güneşten saklanmak için bir mağaraları ya da inleri olması gerektiğinin farkında değil misiniz? Gidip içine bir göz atmalıyız!'

Etrafı araştırdılar ve biraz sonra troll'lerin taş botlarının izlerini ağaçların içine doğru giderken buldular. İzleri tepenin yukarısına, ta çalılıklar arasına gizlenmiş, bir mağaraya açılan büyük taş kapıyı bulana dek takip ettiler. Ama kapıyı açamadılar, hatta hepsi itelerken ve bu arada Gandalf çeşitli büyüler denerken bile.

'Bu işe yarar mı?' dedi Bilbo yorgun düşer ve acıkırlarken. Troll'lerin kavga ettikleri yerde buldum,' diye ekledi. Kuşkusuz William'ın minicik ve gizli olduğunu düşündüğü,

ancak kocaman bir anahtarı uzatarak. Şans eseri, taşa dönüşmeden önce cebinden düşmüş olmalıydı.

'Ne halt etmeye daha önce bundan bahsetmedin?' diye bağırdılar. Gandalf anahtarı kapıp anahtar deliğine soktu. Sonra taşkapı kocaman bir itişle ardına dek açıldı ve hepsi içeri girdiler. Yerde kemikler ve havada da iğrenç bir koku vardı; epey bir miktar yiyecek, raflarda, yerde ve bir köşede toplanmış pirinç düğmelerden altın paralarla dolu kazanlara dek dağınık bir yağma pisliği arasında oraya buraya saçılmış duruyordu. Duvarlarda asılı bir sürü kıyafet vardı - troll'lere göre öyle küçüktüler ki korkarım kurbanlarının kıyafetleriydi - ve aralarında bazı değişik marka, biçim ve büyüklüklerde kılıçlar vardı. Özellikle iki tanesi, güzel kınlarından ve mücevher süslü kabzalarından dolayı gözlerine çarpmıştı.

Gandalf ve Thorin bunlardan birer tane aldılar ve Bilbo da deri kılıflı bir bıçak kaptı. Bu bir troll için ancak küçük bir cep çakısı olabilirdi, ama hobbit için nerdeyse ufak bir kılıçtı.

'Bunlar iyi kılıçlarmış gibi görünüyor,' dedi büyücü kılıçların yarısını kınlarından çıkartıp merakla inceleyerek. 'Herhangi bir troll ya da buralarda ve bugünlerde yaşayan herhangi bir demirci tarafından yapılmamışlar, ama üzerlerindeki Runik yazıyı okuyabilirsek daha çok şey öğrenebiliriz.

'Bu korkunç kokudan dışarı çıkalım,' dedi Fili. 'Böylece para kazanlarını, eldeğmemiş ve yenilebilecek gibi gözüken yiyecekleri ve halen dolu olan bir fıçı birayı dışarı çıkarttılar. O sırada canları kahvaltı yapmak istediğinden ve çok aç olduklarından trolllerin erzak depolarından edindiklerine burun kıvırmadılar. Kendi erzakları oldukça kısıtlıydı.

Şimdiyse ekmek, peynir, bol miktarda bira ve közde kızartmak için biraz jambonları vardı.

Geceleri iyice rahatsız geçtiğinden uyudular ve akşamüstüne dek başka bir şey yapmadılar. Sonra midillilerini getirdiler ve kazanlarca altını taşıyıp, nehrin civarındaki izden pek de uzak olmamak kaydıyla çok gizlice gömdüler ve geri gelme ve dışarı çıkartma olasılıklarına karşı da üzerlerine bir sürü tılsım düzdüler. Bu iş bittiğinde bir kez daha yüklenip Doğuya giden patikada yola koyuldular.

'İzninle nereye gittiğini sorabilir miyim?' dedi Thorin Gandalf'a at sürerlerken.

'İleriye bir göz atmaya,' dedi o da.

'Peki ne seni tam vaktinde geri getirdi?'

'Geriye bir göz atmak,' dedi o da,

'Tastamam!' dedi Thorin, 'ama biraz daha açık olabilir misin?'

'Yolumuzda casusluğa çıktım. Pek yakında daha tehlikeli ve zor bir hale gelecek. Ayrıca küçük erzak kumanyamızı tekrar doldurma konusunda da endişeliydim. Bununla beraber çok uzağa gitmemiştim ki Rivendell'den bir çift arkadaşıma rastladım.'

'Orası neresi?' dedi Bilbo.

'Sözümü kesme!' dedi Gandalf. 'Birkaç gün içinde oraya varacaksınız ve eğer şansımız yardım ederse her şeyi öğreneceksiniz. Söylediğim gibi Elrond halkından iki kişiye rastladım. Troll'lerin korkusundan dolayı acele ediyorlardı. Bana üç troll'ün dağlardan indiğini ve yolun yakınında

ormana yerleştiklerini söyleyen onlardı. Herkesi korkutarak bölgeden uzaklaştırmışlar ve yabancılara pusu kuruyorlarmış.

'Ardından geri istendiğim hissine kapıldım. Geriye bir göz attığımda uzakta bir ateş gördüm ve ona yöneldim. Sonrasını biliyorsunuz. Lütfen gelecek sefere daha dikkatli olun, yoksa hiçbir yere ulaşamayacağız.'

'Sağ ol!' dedi Thorin.

BÖLÜM 3

KISA BİR DİNLENME

Hava düzeldiği halde o gün ne şarkı söylediler ne de hikâyeler anlattılar; ertesi gün de sonraki gün de. Tehlikenin iki tarafta da pek uzak olmadığını sezmeye başlamışlardı. Yıldızların altında kamp kurdular ve atlarının onlarınkinden daha fazla yiyeceği oldu. Çünkü bol miktarda çimen vardı, ama troll'lerden aldıklarını hesaba katsak bile çantalarında pek fazla bir şey kalmamıştı. Bir sabah bir nehri geniş sığ, köpük ve taş sesleriyle dolu bir yerinden geçtiler. Diğer kıyı dik ve kaygandı. Midillilerini sürerek en tepeye ulaştıklarında büyük dağların iyice yaklaştığını fark ettiler. Daha şimdiden en yakındakinin eteklerine dek yalnızca bir günlük kolay bir yolculuk izlenimi veriyorlardı. Kahverengi eteklerinde gün ışığı yamalan olduğu ve yamaçlarının ardında karlı tepelerin zirveleri parladığı halde karanlık ve kasvetli görünüyorlardı.

'Dağ, bu mu?' diye sordu Bilbo ciddi bir ses tonuyla ve faltaşı gibi açılmış gözlerle bakarken. Daha önce hiç bu denli büyük görünen bir şey görmemişti.

Tabii ki hayır!' dedi Balin. 'Bu yalnızca Puslu Dağlar'ın başlangıcı ve bunların gerisindeki Dahayabanıltopraklar'a ulaşabilmek için ya içlerinden ya üstlerinden ya da bir şekilde altlarından geçmeliyiz. Ve bu da, bu dağların diğer eteğinden Doğuda, Smaug'un hâzinemizin üzerinde yattığı Yalnız Dağ'a kadar bile upuzun bir yol demektir.'

'Yaa!' dedi Bilbo ve tam o sırada daha önce hatırlayabildiğinden çok daha yorgun hissetti kendini. Bir kez daha hobbit-kovuğunda, en sevdiği odasındaki ateşin önünde duran rahat koltuğunu ve çaydanlığının su ısındı ıslığını düşündü. Tabii ki bu son düşünüşü olmayacaktı!

Sonra Gandalf başa geçti. 'Yolu kaybetmemeliyiz yoksa bu sonumuz olur,' dedi. 'Bir kez yiyecek ve uygun güvenlikte bir dinlenmeye gereksinimimiz var - ayrıca Puslu Dağlar'a düzgün bir yoldan tırmanmak gerekir, yoksa kaybolur ve geri dönüp her şeye yeniden başlamak zorunda kalırsınız (tabii bir daha geri dönebilirseniz).

Cüceler Gandalf'a nereye yöneldiğini sordular ve o da şöyle yanıtladı: 'Bazılarınızın da bildiği gibi Yaban'ın en kenarına dek geldik. Önümüzde bir yerlerde Elrond'un Son Evcil Ev'de yaşadığı, güzel Rivendell vadisi gizli. Arkadaşlarımla bir mesaj yolladığım için bekleniyoruz.'

Bu haber hoş ve rahatlatıcı geldi, ama henüz oraya ulaşmamışlardı ve o Son Evcil Ev'i Dağlar'ın batısında bulmak sanıldığı kadar kolay değildi. Önlerindeki toprağı bölecek hiçbir ağaç, hiçbir vadi ya da hiçbir tepe yokmuş gibi gözüküyordu; yalnızca en yakındaki dağın eteklerine ulaşmak üzere yavaş yavaş yukarı tırmanan bir uçsuz bucaksız bir yokuş ve yer yer su bulunabileceğini gösteren yosun yeşili ve çimen yeşili parçaların olduğu süpürge otu ve ufalanan kaya renginde geniş bir arazi.

Sabah geçti, öğleden sonra oldu; fakat tüm bu sessiz çoraklıkta herhangi bir yerleşim izi yoktu. Artık evin nerdeyse kendileri ve dağlar arasında herhangi bir yere gizlenmiş olabileceğini gördüklerinden endişeleri artıyordu.

Birdenbire Önlerine çıkıveren dik yamaçlarıyla dar vadilere geldiler ve aşağıya bakıp altlarında ağaçlar ve dipte akan bir su görünce şaşırdılar. Üzerlerinden nerdeyse atlayabilecekleri sel sularından oluşma küçük dereler vardı, ama küçük şelalelerle iyice derinleşmişlerdi, Kimsenin ne üzerinden sıçrayabileceği ne de tırmanabileceği karanlık, derin dereler vardı. Bazıları, uzun ve parlak, büyüyen çiçekleriyle bakılmaya değer hoş yeşil yerler olan bataklıklar vardı; ancak sırtında bir çantayla oraya giren bir midilli bir daha asla geri çıkamazdı.

Aslında ırmağın sığ yerinden dağlara dek olan topraklar tahmin edebileceğinizden çok daha genişti, Bilbo hayrete düşmüştü. Tek patika bazıları küçük, diğerleri ise yarı yarıya yosun ya da süpürge otuyla kaplı beyaz taşlarla işaretlenmişti. Hepsi bir arada, yolunu oldukça iyi bilirmiş gibi görünen Gandalf'ın kılavuzluğunda bile yolu takip etmek oldukça yavaş bir işti.

Gandalf taşları aranırken sakalı ve başı bir o yana bir bu yana sallanıp durdu ve onlar da onun ardından gittiler, ama gün tükenmeye başlarken aramanın sonuna pek yaklaşamadılar. Çay vakti çoktan geçmişti ve anlaşılan yemek vakti de birazdan aynısını yapacaktı. Ortalıkta uçuşan pervaneler vardı ve ay henüz doğmamış olduğundan hava iyice loşlaşmıştı. Bilbo'nun midillisi köklere ve taşlara takılıp tökezlemeye başladı. Dik bir inişin kenarına öyle çabuk geldiler ki Gandalf'ın atı nerdeyse yokuştan aşağı kayacaktı.

'Sonunda bulduk!' diye bağırdı ve diğerleri etrafına toplanıp kenardan aşağı baktılar. Taa aşağılarda bir vadi gördüler. Dipte kayalık bir yatakta koşuşturan suyun sesini

duyabiliyorlardı; ağaçların kokusu havaya yayılmıştı, ve suyun vadi tarafında bir ışık vardı.

Bilbo, Rivendell'in gizli vadisine giden dik, zikzak yolu alacakaranlıkta tökezleyerek ve kayarak inişlerini hiç unutmadı. Onlar indikçe hava gitgide ısındı ve çam ağaçlarının kokusu uyuşturup uykusunu getirdi ve böylece arada bir kafası öne eğiliyor ve düşecek gibi oluyor ya da kafasını midillinin boynuna çarpıp duruyordu. Aşağı, daha aşağı indikçe ruhları yükseldi. Ağaçlar kayına ve meşeye dönüştü ve alacakaranlıkta huzur verici bir hava vardı. Sonunda dereden çok yüksekte olmayan ağaçsız bir alana geldiklerinde son yeşil de çimenden solup gitmişti sanki.

'Hımmm! Burası elfler gibi kokuyor! diye düşündü Bilbo ve yıldızlara baktı. Mavi ve parlak yanıyorlardı. Ve tam bundan sonra ağaçlardan kahkahaya benzer bir şarkı tufanı çıkageldi:

Hey! Ne yapıyorsunuz,

Ve nereye gidiyorsunuz?

Nallanmak istiyor midillileriniz!

Taşıyor işte nehrimiz!

Hey! tra la la la ti

işte aşağıdaki vadide!

Hey! Ne arıyorsunuz,

Ve neneye yollanıyorsun uz?

Tütüyor odun ve çalılarımız,

Pişiyor işte lavaşlarımız!

Hey! tril-lil-lil-lolli

Bu vadi çok keyifli,

ha! ha!

Hey! Nereye gidiyorsunuz;

Sallanıp dururken sakallarınız?

Bitmiyoruz, bilmiyoruz

Neden gelmiş ki Bay Baggins,

Bir de Balin ile Dwalin

Taa aşağıya vadiye

haziranda

ha! ha!

Hey! Kalacak mısınız,

Yoksa kaçacak mısınız?

Kaybediyor yollarını midillileriniz!

Ölüyor gün ışığı fark edin siz!

Kaçmak çılgınca olacaktır

Kalmak keyifli bulunacaktır

Ve dinleyin, kulak serin ve,

Karanlığın sonu gelinceye,

İşte bizim türkümüz

ha! ha!

İşte böyle ağaçların içinde gülüşüp şarkılar söylediler; ve bunu oldukça saçma buldunuz sanırım. Aldırmazlardı bile buna; eğer böyle olduğunu söyleseniz yalnızca daha çok gülerlerdi. Bunlar elflerdi elbette. Çok geçmeden karanlık derinleştikçe Bilbo'nun gözüne çarpmaya başladılar, Onlarla çok az karşılaştığı halde Bilbo elfleri severdi, ama azıcık da korkardı. Cücelerse onlarla iyi geçinemezlerdi. Hatta Thorin gibi terbiyeli cüceler bile aptalca (ki bu da düşünülebilecek en aptalca şeydi) olduklarını düşünürler ya da onlardan rahatsız olurlardı. Bazı elfler de onlarla, daha çok da sakallarıyla alay eder ve gülerlerdi.

'Hey, hey!' dedi bir ses 'Bir bakın hele! Hobbit Bilbo bir midilli üstünde, aman Tanrım! Çok hoş, değil mi?'

'En şaşılacak harika!'

Ve demin tamamını yazdığım kadar gülünç bir şarkıya daha başladılar. Sonunda birisi, uzun ve genç birisi ağaçların arasından çıkıp reverans yaparak Gandalf ve Thorin'i selamladı.

'Vadiye hoşgeldiniz!' dedi.

'Teşekkür ederiz!' dedi Thorin bir parça hırçın; ama Gandalf çoktan atından atlamış ve elflere katılmış, mutlu mutlu sohbet ediyordu.

'Yolunuzdan birazcık sapmışsınız,' dedi elf: 'Ama tabii eğer suyun karşı kıyısındaki tek yola ve ilerisindeki eve gidiyorsanız. Biz size doğru yolu gösteririz, ama en iyisi köprüyü geçene dek yürüyün. Birazcık bizimle kalıp şarkı söyleyecek misiniz, yoksa hemen devam mı edeceksiniz? Akşam yemeği ilerde hazırlanıyor. Yemek için yakılan odun ateşlerinin kokusunu duyabiliyorum.'

Bir müddet kalmak yorgun olduğu için Bilbo'nun hoşuna giderdi. Haziranda, yıldızların altında elfçe şarkılar söylemek kaçırılacak bir şey değildi, hele de böyle şeylere değer veriyorsanız. Hem daha önce görmediği halde, ismini ve hakkındaki her şeyi bilen bu insanlarla kalıp özel bir iki laf etmek isterdi, Bu macerası hakkındaki fikirlerinin ilginç olabileceğini düşündü. Elfler çok şey bilirler ve haberlere meraklı kimselerdir ve bu topraklardaki halkın arasında neler olup bittiğini suyun akışı kadar, hatta daha da hızlı öğrenirler.

Ancak o anda cücelerin hepsi mümkün olduğunca çabuk akşam yemeğine ulaşmalıydılar ve kalmayacaklardı. Hepsi midillilerini sürerek devam ettiler, ta kİ güzel bir patikaya ve en sonunda nehrin kıyısına gelene dek. Nehir, tıpkı dağ akıntılarının güneşin gün boyu taa yu kari ardaki karlarda parıldadığı yaz akşamlarında aktığı gibi hızlı ve gürültülü akıyordu. Yalnızca, korkuluğu olmayan ve ancak bir midillinin rahat yürüyebileceği kadar dar, taş bir köprü vardı; ve üzerinden birer birer, yavaş ve dikkatli, her biri midillilerini yularından çekerek geçmek zorunda kaldılar, Elfler kıyıya parlak fenerler getirdiler ve kafile karşı tarafa geçerken neşeli şarkılar söylediler.

'Sakın sakalını köpüğe batırma, baba!' diye bağırdılar neırdeyse ellerinin ve dizlerinin üzerine çöken Thorin'e.

'Sulamadan da yeterince uzun.'

'Dikkat edin de Bilbo tüm kekleri yemesin!' diye bağırdılar. 'Anahtar deliklerinden geçmek için şimdi bile çok şişman!'

'Susun, susun! İyi İnsanlar! Ve iyi geceler!' dedi en son gelen Gandalf. 'Vadilerin kulakları vardır ve bazı elflerin de çeneleri biraz fazla neşeli. İyi geceler!'

Ve böylece hepsi Son Evcil Ev'e vardılar ve evin kapılarını ardına dek açık buldular.

Aslında şimdi bu garip bir şeydir, ama sahip olunan güzel şeyler ve geçirilen güzel günler hemen anlatılır biter, dinlemesi pek keyifli değildir; ancak rahatsız edici, soluk kesici ve tüyler ürpertici şeyler güzel hikâyeler olurlar ve her zaman anlatılıp dururlar. O güzel evde çok uzun bir süre, en az ondört gün, kaldılar ve ayrılmak çok güç geldi. Bilbo o evde - bir dileğin onu beladan uzak evine, hobbit-kovuğuna götürmesini umduğu halde - memnuniyetle sonsuza dek kalabilirdi. Yine de burada kalışları hakkında anlatılacak pek az şey vardı.

Ev sahibesi bir elf-dostuydu - şu ataları garip hikâyelere, Tarihin başlangıcından, goblinlerin ve el fi erin savaşlarından ve Kuzeydeki ilk insandan önce karışmışlardan biri. Hikâyemizin geçtiği zamanlarda,' ataları hem Kuzeyin kahramanlan hem de elfler olan birileri halen vardı ve ev sahibi Elrond onların şefiydi.

Yüzü bir elf-lordunun yüzü kadar soylu ve dürüst, bir savaşçı kadar güçlü, bir büyücü kadar bilge, cücelerin kralı kadar saygıdeğer, yaz kadar nazikti. Birçok hikâyede adı geçer, ancak Bilbo'nun muhteşem macerasının hikâyesindeki rolü yalnızca küçük, ama eğer sonuna ulaşabilirsek sizin de

görebileceğiniz gibi önemli bir roldü. Eğer yiyeceği, uykuyu, çalışmayı, hikâye anlatmayı, şarkı söylemeyi ya da en iyisi yalnızca oturup düşünmeyi ya da hepsinin hoş bir karışımını seviyorsanız evi mükemmeldi. Kötü şeyler o vadiye uğramazdı.

Keşke sizlere o evde duydukları hikâyelerden birkaçını ya da bir iki şarkıyı anlatabilecek zamanım olsaydı. Orada hepsi, hatta midilliler bile, birkaç gün içinde kendilerine geldiler güçlendiler. Yaraları, sinirleri ve umutlan gibi giysileri de onarıldı. Çantaları yiyecek ve yükte hafif ama pahada onları dağ geçitlerinden geçirmeye yetecek güçte erzakla dolduruldu. Planlan en iyi tavsiyelerle geliştirildi. Böylece vakit yaz dönümü arifesine geldi ve yaz dönümü sabahında günün ilk ışıklarıyla yola koyulmak zorundaydılar.

Elrond her türden Runik yazıyı iyi bilirdi. O gün troll'lerin ininden getirdikleri kılıçlara baktı ve 'Bunlar troll yapısı kılıçlar değil. Bunlar eski. Benim akrabam olan Batının Yüce Elflerinin çok eski kılıçları, Goblin-savaşları için Gondolin'de yapılmışlardı. Ejderhalar ve goblinler o şehri yüzyıllar önce yok ettikleri için bir ejderha ambarından ya da bir goblin ganimetinden gelmiş olmalılar. Bu, Thorin, Runıkçe adıyla Orcrist, Eski Gondol in dilinde Goblin-uçurucu demek; çok ünlü bir kılıçtır. Bu, Gandalf, Glamdring, yani Gondolin kralının bir zamanlar taşıdığı Düşman-topuzu. Onlara iyi bakın!'

'Troll'erin onları ne zaman ele geçirdiklerini merak ettim,' dedi kılıcına yeni bir ilgiyle bakan Thorin.

'Bilemem,' dedi Elrond, 'ama sizin trolll'lerinizin başka yağmacıları yağmaladığı ya da eskilerin dağlarında bir

kovukta eski soygunların kalıntılarına rastlamış oldukları söylenebilir. Moria madenlerinin terk edilmiş mağaralarında, cüce ve goblin savaşlarından kalma unutulmuş hâzinelerin bulunduğunu duymuştum.'

Thorin bu sözler üzerine uzun boylu düşünüp taşındı. 'Bu kılıcı onurla taşıyacağım/ dedi, 'Yakında bir kez daha goblinleri uçursun inşallah!'

'Dağlarda yerine getirilmesi pek yakın bir dilek!' dedi Elrond. 'Ama bana haritanızı gösterin artık!'

Haritayı aldı ve uzun süre baktı ve başını salladı. Cüceleri ve altına duydukları aşkı pek onaylamasa da, ejderhalardan ve zalim kötülüklerinden nefret ederdi ve Dale kasabasını ve neşeli çanlarının yıkılmasını ve Akan Nehir'in yanmış kıyılarını hatırlayarak müteessir oldu. Ay geniş, gümüşten bir hilal şeklinde parıldıyordu. Haritayı yukarı tuttu ve beyaz ışık içinden pırıldadı. 'Bu da nesi?' dedi. 'Burada, “kapı beş ayak yüksekliğinde ve üç kişi genişliğindedir” diyen düz Runik sözcüklerin ardında ay-harfleri var.'

'Ay-harfleri nedir?' diye sordu hobbit heyecanla. Size daha önce de söylediğim gibi haritaları severdi; ve aynı zamanda Runik harfleri ve hileli yazılan; kendisi yazdığı zaman bir parça örümcek gibi incecik yazdığı halde severdi.

'Ay-harfleri de Runik harflerdir, ama onları göremezsin,' dedi Elrond, 'Tabii doğrudan bakarsan. Yalnızca ay arkalarından ışıdığı zaman görülebilirler ve daha da ötesi, daha hileli olarak da okunabilmeleri için ay, yazıldıkları gün, mevsim ve şekliyle olmalıdır. Arkadaşlarının da sana anlatabileceği gibi bu yazıyı cüceler buldular ve gümüş

kalemlerle yazdılar. Bu yazı uzun zaman önce hilal aylı bir yaz dönümü arifesinde yazılmış olmalı.'

'Ne diyor?' dediler Gandalf ve Thorin birlikte, belki de Elrond'un da bunu ilk kez fark etmesine biraz bozularak; oysa daha önce bunun için ne bir şans olmuştu ve Tanrı bilir böyle bir şans bir daha ne zaman olurdu.

'Ardıçkuşu gagalarken gri taşın yanında dur,' diye okudu Elrond. 'Batan güneş, Durin Günü'nün son ışığıyla anahtar deliğinde parlayacaktır.'

'Durin, Durin!' dedi Thorin, 'O, en eski Cüce ırkının, Uzunsakallıların, babalarının babasıydı ve benim ilk a tamdı, Ben onun soyundanım.'

'Peki ya Durin Günü nedir?' diye sordu Elrond.

'Cücelerin Yeni Yılının ilk günü,' dedi Thorin, 'herkesin bilmesi gerektiği gibi Kış başlangıcında son Güz ayının ilk günüdür. Halen son Güz ayının ve güneşin gökyüzünde bir arada olduğu güne Durin Günü deriz. Ama bu bize pek yardımcı olmayacak, çünkü korkarım bugünlerde bu zamanın tekrar ne zaman geleceğini tahmin etmek becerilerimizi aşıyor.'

'Buna sonra bakarız,' dedi Gandalf, Başka yazı var mı?'

'Bu ayla görülecek başka yok,' dedi Elrond ve haritayı Thorin'e geri verdi; ve sonra hepsi suya, elflerin yaz dönümü arifesi için dans edip şarkı söylemelerini seyretmeye gittiler.

Ertesi sabah ancak düşlerde görülebilecek denli açık ve güzel bir yaz dönümü sabahıydı. Ve bunun üzerine şimdi ruhları yeni bir maceraya hazır ve Puslu Dağlar'ın ötesindeki topraklara ulaşmak için yolla ilgili gerekli bilgiyle donanmış

bir halde, iyi bir tempo ve ayrılık şarkıları arasında yola koyuldular.

BÖLÜM 4

TEPENİN ÜSTÜNDE, TEPENİN ALTINDA

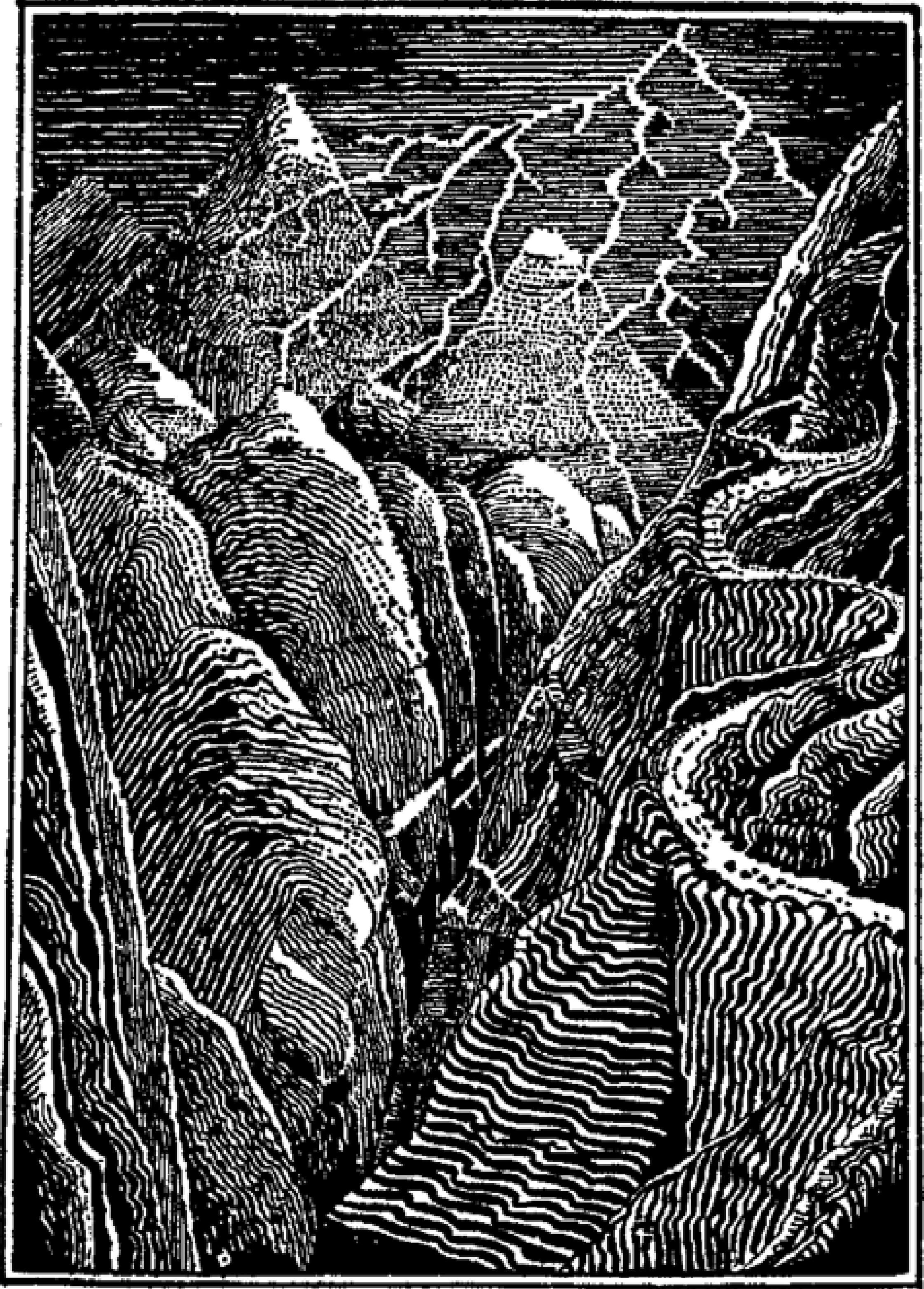
Bu dağlara çıkan birçok patika, dağlarda da bir sürü geçit vardı. Ama patikaların birçoğu ya hiçbir yere çıkmayan ya da kötüleşen tuzak ya da aldatıcı patikalardı; geçitlerin çoğu da kötü yaratıklar ya da tüyler ürpertici tehlikelerle doluydu. Elrond'un bilge öğütleri, Gandalf'ın da bilgi ve belleğinden yardım alan cüceler ve hobbit doğru geçide giden doğru patikayı seçtiler.

Vadiden tırmanıp çıktıktan ve Son Evcil Ev'i millerce geride bıraktıktan günler sonra bile, hâlâ yukarı ve yukarı ve yukarı gidiyorlardı, Bu zorlu ve tehlikeli bir patikaydı ve tuzaklı bir yol, yalnız ve uzun. Şimdi ayrıldıkları topraklan gerilerde, taa aşağılarda görebiliyorlardı. Bilbo, Batıda, uzak, çok uzak bir yerde, her şeyin mavi ve belirsiz gözüktüğü yerlerde, küçük hobbit-kovuğunun, rahat şeylerinin ve güvenli ülkesinin bulunduğunu biliyordu. Ürperdi. Burada acı bir soğuk çıkıyordu ve rüzgâr da kayaların arasından uğuldayarak geliyordu. Arada sırada öğlen güneşinin karı ısıtmasıyla yerlerinden kurtulmuş kaya parçalan dağın yamaçlarından dört nala aşağı iniyor ve yanlarından (ki bu şans eseriydi) ya da kafalarının üzerinden (ki bu tehlikeliydi) geçiyordu. Geceler rahatsız ve soğuktu, şarkı söylemeye ya da yüksek sesle konuşmaya cesaret edemiyorlardı. Çünkü yankılar tekin değildi ve sessizlik, bozulmaktan — tabii suyun gürültüsü, rüzgârın uğultusu ve kayaların çıtırtıları dışındaki seslerle -hoşlanmaz gözüküyordu.

'Aşağılarda yaz geliyor,' diye düşündü Bilbo. 'Ot biçme ve piknikler sürüyor, Biz bu hızla daha dağın öbür yanından aşağı inmeye başlamadan onlar ekin biçmeye ve böğürtlen toplamaya başlayacaklar.' Ve diğerleri de, yaz dönümü sabahının coşkulu umuduyla Elrond'a hoşça kal derken, dağlardaki geçitten ve önlerindeki topraklan hızlı hızlı geçmekten neşeyle bahsettikleri halde nerdeyse aynı endişeli düşünceleri paylaşıyorlardı. Yalnız Dağ'daki gizli kapıya, belki de Güzün en yakın ilk ayında gelmeyi düşünmüşler - 've belki de bu Durin Günü olur' demişlerdi. Yalnızca Gandalf kafasını sallamış ve hiçbir şey söylememişti. Cüceler o yolu uzun yıllardır geçmemişlerdi, ama Gandalf geçmişti ve ejderhaların insanları bu topraklardan sürdüğünden ve goblinlerin Moria Madenleri çarpışmasından sonra ortadan kaybolmalarından beri Yaban'da ne kötülük ve tehlikelerin belirdiği ve arttığını biliyordu. Ve bazen insan Yabanın Kıyısı'nda tehlikeli maceralardayken Gandalf gibi bilge büyücülerin ve Elrond gibi iyi arkadaşların güzel planlarının bile yolunu şaşırdığı olurdu ve Gandalf bunu bilecek kadar bilge bir büyücüydü.

Beklenmedik bir şeyler olabileceğini biliyordu ve hiçbir kralın hüküm sürmediği vadiler ve ıssız zirveleriyle bu büyük yüce dağlardan korkulu bir macera yaşamadan geçmelerini ümit etmeye pek cesaret edemiyordu. Zaten geçemediler de. Bir yıldırım fırtınasıyla — yıldırım fırtınasından da beter bir yıldırım savaşıyla - karşılaşana dek her şey yolundaydı. Açık havada bir nehir vadisinde gerçekten büyük bir yıldırım fırtınasının ne denli müthiş olabileceğini bilirsiniz; özellikle de iki kocaman yıldırım fırtınasının karşılaşıp çarpıştığı zamanlarda. Daha da korkuncu Doğu ve Batıdan fırtınaların gelip savaştığı sırada gece dağlardaki gökgürültüsü ve

şimşeklerdir. Şimşekler zirvelerde dallanır ve kayalar parçalanır ve büyük gümbürtüler havayı bile böler ve yuvarlanıp her mağaraya her oyuğa girer; ve karanlık, ani bir ışık ve karşı konulamaz bir gürültüyle dolar.

DAĞ YOLU

Bilbo ne böyle bir şey görmüş ve ne de hayal etmişti, Bir yanlarında vadiye akan ürkütücü bir şelale, yükseklerde dar bir yerdeydiler. Orada gecelerken asılı bir kayanın altında korunuyorlardı ve Bilbo bir battaniyenin altında yatıp tepeden tırnağa titredi. Şimşek parıltılarında gizlice etrafa bakınırken vadinin öbür yanında taş-devlerin ortalıkta olduğunu ve oyun olsun diye birbirlerine kayalar fırlatıp tuttuklarını ve karanlığın içlerine attıklarını, taa aşağılarda ağaçlara tosladıkları ya da gürültüyle küçük parçalara ay aldıklarını gördü. Sonra rüzgâr çıktı ve yağmur geldi ve rüzgâr, yağmur ve doluyu her yönde kamçıladı, böylece asılı kaya koruma özelliğini yitirdi. Az sonra sırılsıklam ıslanmışlardı; midillileri başlan eğik, kuyrukları ayaklarının arasında dikiliyor, bazıları da korkuyla kişniyordu. Devlerin gürültülü kahkahalarını ve bağırışlarını dağın her yanından duyabiliyorlardı,

'Bu İşe yaramayacak!' dedi Thorin. 'Eğer rüzgâr bizi uçurmazsa, boğulmazsak ya da yıldırım çarpmazsa, bu seferde bir dev tarafından yakalanıp futbol topu niyetine göğe tekmeleneceğiz.'

'Pekâlâ, eğer daha iyi bir yer biliyorsan, bizi oraya götür!' dedi oldukça huysuzlaşmış ve kendisi de devler hakkında mutlu olmaktan bir hayli uzak olan Gandalf.

Tartışmalarına Fili ve Kili'yi daha iyi bir korunak aramak için gönderme kararıyla son verdiler. Çok keskin gözleri vardı ve yaklaşık elli yıl yaş farkıyla cücelerin en gençleri olarak genellikle bu türden işler onlara düşerdi (üstelik Bilbo'yu göndermenin hiçbir faydası olmadığını herkes görebiliyordu). Eğer bir şey bulmak istiyorsan aramak gibisi yoktur (ya da Thorin genç cücelere böyle söyledi). Genellikle, eğer ararsan

mutlaka bir şey bulursun, ama bu her zaman peşinde olduğun şey olmaz. Böylece bu da bu olayla kanıtlanmış oldu.

Bir müddet sonra Fili ve Kili sürünerek ve rüzgârda kayalara tutunarak geldiler. 'Kuru bir mağara bulduk,' dediler, 'bir sonraki dönemeçden uzak değil ve midillileri, her şeyi içine alır.'

'*Adamakıllı* araştırdınız mı?' diye sordu dağlardaki mağaraların nadiren boş olduğunu bilen büyücü.

'Evet, evet!' dediler, herkes onların uzun süre kalmadığını bildiği halde; geriye fazlasıyla çabuk dönmüşlerdi. 'O kadar büyük değil ve çok içerilere girmiyor.'

Bu, tabii ki, mağaraların en tehlikeli kısmıdır; bazen içeriye ne kadar girdiklerini ya da arkada bir geçidin sizi nereye götüreceğini ya da, içerde sizi neyin beklediğini bilmezsiniz. Ama şimdi Fili ve Kili'nin haberleri yeterince iyi gözüküyordu. Böylece hepsi kalkıp hareket etmek için hazırlandılar. Rüzgâr uğulduyor, yıldırım halen gürlüyordu ve kendilerini ve midillilerini kurtarmak zorundaydılar. Yine de çok uzağa gitmeyeceklerdi ve çok geçmeden bir patikanın ortasında duran kocaman bir kayaya geldiler, Eğer ardına geçerlerse, dağın yanında alçak bir kemerle karşılaşılıyordu. Midillilerin yüksüz ve eyersiz, sıkışarak geçebileceği kadar alan ancak vardı, Kemerin altından geçtikçe, içinde olmaktansa yağmuru ve rüzgârı dışardan duymak ve devlerden ve kayalarından korunuyor olduklarını hissetmek güzeldi. Ama büyücü hiçbir riski göze almıyordu. Asasını yaktı - eğer hatırlarsanız çok uzun zaman önceymiş gibi görünen o gün Bilbo'nun yemek odasında yaktığı gibi - ve bunun ışığıyla cüceler mağarayı baştan sona aradılar.

Büyüklüğü oldukça iyi görünüyordu, ancak ne çok büyüktü ne de gizemli. Kum bir zemini ve rahat köşeleri vardı. Bir uçta midilliler için yer vardı; ve midilliler orada durarak (bu değişiklikten oldukça mutlu), buhar salıp gürültüyle yem torbalarına daldılar. Oin ve Gloin giysilerini kurutmak üzere kapıda bir ateş yakmak istediler, ama Gandalf bunu duymamazlıktan geldi. Böylece onlar da ıslak şeylerini yere yaydılar ve torbalarından kuru olanları çıkarttılar; sonra battaniyelerini rahatlaştırıp pipolarını çıkarttılar ve Gandalf'ın onları eğlendirmek üzere değişik renklere bürüyüp tavanda dans ettirdiği duman-halkalar üflediler. Konuştular, konuştular *ve* fırtınayı unuttular ve her birisinin hâzinedeki payıyla (ele geçirdiklerinde, ki o an o denli olanaksız gözükmüyordu) ne yapacaklarını tartıştılar; böylece de birer birer uyuyakaldılar. Ve bu, beraberlerinde getirdikleri midillileri, paketleri, sandıkları, aletleri ve teçhizatı son kullanışlarıydı.

O gece, küçük Bilbo'yu her şeye rağmen beraberlerinde getirmiş olmaları sonunda iyi oldu. Çünkü, her nasılsa uzun bir süre uykuya dalamadı, daldığında da çok korkunç düşler gördü, Mağaranın arkasındaki duvarda bir çatlağın büyüdüğünü, büyüdüğünü, açıldıkça açıldığını gördü düşünde, çok korktuğu halde bağıramadı ya da öylece yatıp bakmaktan başka hiçbir şey yapamadı. Sonra mağaranın tabanının çöktüğünü ve kaydığını - aşağıya, aşağıya, Tanrı bilir nereye, düşmeye başladığını düşledi.

Ve o sırada korkunç bir irkilme ile uyandı ve düşünün bir kısmının gerçek olduğunun farkına vardı. Mağaranın arkasında bir yarık açılmıştı ve çoktan geniş bir geçit olmuştu. Midillilerin kuyruklarının sonuncusunun gözden

kaybolduğunu tam zamanında gördü. Tabii çok yüksek bir çığlık, bir hobbitin büyüklüğü düşünüldüğünde şaşırtıcı olan, olabildiğince yüksek bir çığlık attı.

Kayalar ve bloklar diyemeden goblinler, büyük goblinler, çirkin görünüşlü kocaman goblinler, bir sürü goblin fırladı ortalığa. Her cüceye en azından altı goblin düşüyordu, hatta Bilbo'ya bile iki tane, ve *kav ve çakmaktaşı* bile diyemeden hepsi yakalanıp yarıktan içeri götürüldüler. Ancak Gandalf hariç. Bilbo'nun çığlığı bu kadarcık olsun işe yaramıştı. Bir anda onu iyice uyandırmıştı ve goblinler onu yakalamaya geldiklerinde mağarada korkunç bir ışık patlaması ve barut tozuna benzer bir koku oldu ve goblinlerden birkaçı öldü.

Yarık bir çatırtıyla kapandı, Bilbo ve cüceler yanlış tarafında kaldılar. Gandalf nerelerdeydi? Bu konuda ne cücelerin ne de goblinlerin bir fikri vardı ve goblinler bulmak için beklemediler. Bilbo ve cüceleri yakalayıp hızla uzaklaştılar. Bulundukları yer ancak dağların göbeğinde yaşamaya alışık goblinlerin görebileceği denli derin; derin ve karanlıktı. Geçitler her yönde çarprazlanıp düğümleniyor, ama goblinler yollarını sizin en yakın postaneninkini bildiğiniz denli iyi biliyorlardı; ve yol aşağılara, aşağılara indi ve korkunç derecede havasızlaştı. Goblinler çok kabaydılar ve insafsızca sıkıştırıyor ve ürkütücü taş gibi sesleriyle kendi kendilerine kıkırdayıp kahkahalar atıyorlardı. Bilbo, troll onu ayakparmaklarından tutup kaldırdıktan sonra daha da mutsuzlaştı. Tekrar tekrar güzel aydınlık hobbit-kovuğunda olmayı diledi. Tabii son kez için değil.

Sonra önlerine bir kırmızı ışık parıltısı çıktı. Goblinler düz ayaklarını taşa vurup tempo tutarak ve aynı zamanda

tutsaklarını sallayarak şarkı söylemeyle ya da vıraklamaya başladılar.

Vur! Çarp! Kara çatlak!
Yakala, gaspet! Çimdik at, kap!
Ve aşağılara aşağılara goblin kasabasına
Hadi hadi sen git dostum!

Çarpış çarpış! Eziş büzüş!
Çekiçle maşa! Tokmakla taşa!
Yürü güm güm taa yeraltına!
Hadi hadi ho, ho dostum!

Şaak, Şlak! Şaklat kamçını çatlak!
Parçala ve kurcala! Sızlan ve mızlan!
Çalış durma çalış! Kork kaytarmaya,
Tadını çıkarırken Gohlinler ve kahkaha atarlarken
Döne döne taa yeraltında
Hadi hadi aşağılara dostum!

Gerçekten korkunç bir sesti. Duvarlar *vur, çarp!* ve *eziş hüzüş!* ve *ho ho! dostum*'lu çirkin kahkalarıyla inledi. Şarkının genel anlamı fazlasıyla yalındı. Çünkü artık goblinler kırbaçları çıkartmış ve onları *şaak şaak* sesleriyle kırbaçlıyorlardı; ve önlerinde olabildiğince koşturuyorlardı; düşe kalka büyük bir mağaraya geldiklerinde cücelerden birisi çoktan olanca gücüyle şikayet edip sızlanmaya başlamıştı bile.

Mağara goblinlerle doluydu ve ortasındaki büyük kırmızı bir ateşle ve duvarlardaki meşalelerle aydınlatılmıştı. Goblin sürücülerin arkalarından bağırıp çağırıp kamçı şaklattığı cüceler (zavallı Bilbo en arkada ve kırbaçlara en yakın olarak) içeriye koşarak girdiklerinde, hepsi güldüler, tepindiler ve ellerini çırptılar. Midilliler çoktan oradaydılar ve bir köşede birbirlerine sokulmuşlardı ve tüm torbalar ve sandıklar goblinlerce iyice altüst edilmiş ve goblinlerce koklanmış ve goblinlerce iyice kurcalanmış ve goblinlerce üzerlerinde tepinilmiş olarak orada burada dağınık duruyorlardı.

Korkarım ki bu, atı dağ yollan için uygun olmadığından dolayı Elrond'un Gandalf'a ödünç verdiği, sevimli olduğu kadar dayanıklı da olan küçük beyaz dahil olmak üzere o mükemmel midillileri son görüşleri oldu. Çünkü goblinler, atlan ve midillileri ve sıpaları ve daha da berbat diğer şeyleri yerler ve her zaman açtırlar. Bununla birlikte tutsaklar şu anda yalnızca kendilerini düşünüyorlardı. Goblinler ellerini arkalarında zincirlemiş, hepsini tek bir sıra oluşturacak şekilde birbirlerine bağlamış ve küçük Bilbo sıranın en sonunda sürüklenmek üzere çekerek mağaranın en uzak köşesine götürmüşlerdi.

Orada, gölgede, büyük düz bir taşın üzerinde kocaman kafalı, çok çok iri bir goblin oturuyordu ve etrafında da kullanageldikleri baltalar ve kıvrık kılıçlar taşıyan silahlı goblinler duruyordu. Şimdi, goblinler hain, tehlikeli ve kötü kalplidirler. Hiç güzel şeyler yapmadıkları halde pek çok akıllıca şey yaparlar. Genellikle dağınık ve pis olmalarına rağmen bir belayla karşılaştıklarında en yetenekli cüceler kadar iyi tünel kazabilir ve maden çıkartabilirler. Çekiçler, baltalar, kılıçlar, hançerler, kazmalar, maşalar ve işkence aletlerini çok iyi yaparlar ya da kendi tasarımlarına göre başkalarına yaptırırlar ve tutsaklar ve köleler, hava ve ışık bulamadıklarından ölene dek çalışmak zorunda kalırlardı. O zamandan beri dünyayı belaya boğan aletlerin çoğunu özellikle de tekerlekler, motorlar ve patlamalar ve bir de ellerinden geldiğince kendi elleriyle çalışmamak onlara her zaman keyif verdiğinden, çok sayıda,insanı bir çırpıda öldüren marifetli aygıtları onların bulmuş olması olanaksız değildir. Ama bu günlerde ve bu vahşi yerlerde çok ileri (böyle deniliyor ya) gitmemişlerdi. Özellikle cücelerden, herkesten ve her şeyden, özellikle düzenli ve varlıklılardan nefret ettiklerinden daha çok nefret etmezlerdi; hatta bazı yerlerde kötü cüceler onlarla işbirliği bile yapmışlardı. Ancak bu öyküye girmeyen, ama bahsini duyduğunuz savaş yüzünden Thorinin adamlarına karşı özel bir kin beslerlerdi; her neyse, goblinler akıllıca ve gizlice yapıldığı ve tutsaklar kendilerini savunamadvklan sürece kimi yakaladıklarına aldırmazlardı.

'Bu sefil kişiler kim?' dedi Koca Goblin.

'Cüceler ve bir de bu!' dedi sürücülerden biri Bilbo'nun zincirini çekerek, böylece o da dizlerinin üzerinde öne düştü,

'Onlan Ön Sundurmamıza sığınmış bulduk.'

'Ne demek bu?' dedi Koca Goblin, Thorin'e dönerek. 'Kalıbımı basarım ki iyi bir halt için değildir! Sanırım halkımın özel işlerine casusluk ediyorlardı! Hırsızlar! Duyduklarıma hiç şaşırmamalıyım! Büyük bir olasılıkla Elflerin dostları, katiller! Gel! Ne söyleyeceksin?'

'Cüce Thorin, hizmetinizdeyim!' diye yanıtladı — bu yalnızca nazik bir hiçti. 'Kuşkulanıp kurduğunuz şeylere dair hiçbir fikrimiz yok. Biz fırtınadan kaçarken uygun ve kullanılmayan görünen bir mağaraya sığındık; goblinleri rahatsız etmek aklımızın ucundan bile geçmedi.' Bu yeterince doğruydu.

'Hımm!' dedi Koca Goblin. 'Böyle söylüyorsunuz! Peki size dağlarda ne yaptığınızı, nereden geldiğinizi ve nereye gittiğinizi sorabilir miyim? Daha doğrusu hakkınızdaki her şeyi bilmek isterim. Bu sizin işinize pek yarayacağından değil Thorin Meşekalkan, halkınız hakkında zaten çok fazla şey biliyorum; ama şimdi doğruyu söyleyelim, yoksa sizin için özellikle rahatsız edici bir şeyler hazırlarım!'

'Bizler, gerçekten misafirperver bu dağların Doğu yüzünde yaşayan akrabalarımızı, yeğenlerimizi, birinci, ikinci ve üçüncü dereceden kuzenlerimizi ve büyükbabalarımızın diğer torunlarını ziyaret etmek üzere bir yolculuktaydık,' dedi salt gerçeğin bir işe yaramayacağının açıkça görüldüğü sırada tam olarak ne söyleyeceğini hiç bilemeyen Thorin.

'O bir yalancı, hem de gerçekten müthiş bir yalancı!' dedi sürücülerden biri. 'Mağarada bu yaratıkları aşağıya gelmeye davet ettiğimizde halkımızdan birkaçı bir şimşekle karşılaştı ve şimdi bir taş kadar ölüler. Hem bunu henüz açıklamadı!'

Thorin'in kuşandığı kılıcı, troll'lerin ininden gelen kılıcı uzattı,

Koca Goblin kılıcı gördüğünde gerçekten korkunç bir öfke çığlığı attı ve askerleri dişlerini gıcırdatıp kalkanlarını birbirlerine çarptılar, ayaklarını yerlere vurdular. Kılıcı hemen tanıdılar. Zamanında, Gondolin'in iyi elfleri, onları tepelerde avladıklarında ya da surlarının önünde çarpıştıklarında yüzlerce goblin öldürmüştü bu kılıç. Onlar buna Goblin-uçurucu anlamına gelen Orcrist, goblinler ise basitçe Parçalayıcı derlerdi, Kılıçtan nefret ederlerdi, ama kılıcı taşıyandan daha da nefret ederlerdi.

'Katiller ve elf-dostları!' diye bağırdı Koca Goblin.

'Kamçılayın onları! Dövün! Parçalayın! Dişlerinizle çiğneyin! Alıp yılanlarla dolu karanlık çukurlara götürün onları ve bir daha ışığı görmelerine izin vermeyin!' Öyle bir öfke içindeydi ki oturduğu yerden fırlayıp ağzı açık bakakalan Thorin'e saldırdı.

Tam o sırada mağaradaki tüm ışıklar ve büyük ateş puff diye sönüverdi ve tavana dek uzayan ve yakıcı beyaz kıvılcımlarını goblinlere fırlatan mavi pırıltılı bir duman kulesine dönüştü.

Bunu izleyen feryatlar ve sızlanmalar, vıraklamalar, vızıldamalar, dırıldamalar, inlemeler, homurtular ve küfürler, çığlıklar ve naralar sözle anlatılamazdı. Birkaç yüz canlı yaban kedisi ve kurdun yavaş yavaş kızartılıyor olması bununla karşılaştırılamazdı. Kıvılcımlar goblinleri yakıp delikler açıyor ve şimdi tavandan aşağı inen duman, havayı onların gözlerinin bile göremeyeceği kadar kalınlaştırıyordu. Az sonra birbirleri üzerine düşüyor ve yerde kümeler halinde

yuvarlanıyor ve adeta hepsi çıldırmış gibi ısırıyor, tekmeliyor, dövüşüyorlardı.

Birdenbire bir kılıç kendi ışığında parıldadı, Bilbo kılıcın Koca Goblin'in tam ortasından geçtiğini gördü ve çığlığının ortasında hayretle bakakaldı. Koca Goblin düşüp öldü ve goblin. askerler kılıcın önünde karanlığa kaçıştılar.

Kılıç kınına geri döndü. 'Çabuk beni takip edin!' dedi keskin ve pes bir ses, ve Bilbo ne olduğunu anlayamadan, sıranın sonunda, koşuşturabileceği denli hızlı, goblin salonundan gelen çığlıklar arkasında gittikçe duyulmaz olurken daha karanlık geçitlerden aşağı koşuşturmaya başladı. Soluk bir ışık onlara yol gösteriyordu.

'Daha hızlı, daha hızlı!' dedi ses. 'Meşaleler yakında yeniden yanmış olacak.'

Tarım dakika!' dedi Bilbo'nun hemen önündeki nazik dost Dori. Bağlı elleriyle yapabileceği denli iyi hobbitin omzuna tırmanmasını sağladı ve zincirlerin klink klink sesleri arasında ve elleri kendilerini dengeleyecek durumda olmadığından çoğu kez sendeleyerek bir koşu tutturdular, Uzun bir süre durmadılar, çünkü bu sırada dağın tam ortasında olmalıydılar.

Sonra Gandalf asasını yaktı. Tabii ki Gandalf'dı. Ama o sırada oraya nasıl geldiğini soramayacak denli meşguldüler. Tekrar kılıcını çıkarttı ve kılıç tekrar karanlıkta kendi kendine parıldadı. Adeta goblinler ortalıktalarmışçasına parıldamasını sağlayan bir öfkeyle yandı; şimdi mağaranın yüce efendisini öldürme hazzının mavi alevi kadar parlaktı. Goblin-zincirlerini kırmada ve tüm tutsaklan olabildiğince çabuk serbest bırakmada hiçbir sorun çıkartmadı. Eğer hatırlarsanız bu kılıcın adı Düşman-topuzu Glamdring'di. Goblinler ona

yalnızca Vurucu derler, ve böyle bir şey mümkünse, Kesici'den ettiklerinden daha fazla nefret ederlerdi. Orcist de kurtarılmıştı. Gandalf çok korkmuş muhafızlardan birinin elinden kapıp yanlarında getirmişti. Gandalf çok şeyi düşünmüştü ve her şeyi yapamadıysa da, güç durumdaki dostlan için birçok şey yapmıştı.

'Hepimiz burada mıyız?' dedi kılıcını başını eğerek selamladığı Thorin'e verirken. 'Bir bakalım: Bir - bu Thorin; iki, üç, dört, beş, altı, yedi, sekiz, dokuz, on, onbir; Fili ve Kili nerede? Tamam buradalar! oniki, onüç — ve işte Bay Baggins: ondört! Pekâlâ, pekâlâ! Daha kötü olabilir ve sonra tekrar daha iyi olabilir. Midilliler yok, yiyecek yok ve nerede olduğumuzu bilmek yok ve tam arkamızda da öfkeli gobtin sürüleri! Devam edelim!'

Devam ettiler. Gandalf çok haklıydı: Geldikleri geçitlerin ötelerinde goblin gürültüleri ve korkunç çığlıklar duymaya başladılar. Bu onları eskisinden hızlı yaptı ve zavallı Bilbo onların yarısı hızda bile gidemediğinden -cücelere gelince şunu rahatlıkla söyleyebilirim ki mecbur olduklannda müthiş bir hızda yuvarlanabilirler — Bilbo yu sırtlarında taşımayı sıraya koydular.

Yine de goblinler cücelerden daha hızlı giderler ve bu goblinler yolu daha iyi biliyorlardı (ne de otsa yolları kendileri yapmışlardı) ve çılgınca öfkeliydiler; böylece cüceler yapabileceklerini. yapsalar da, bağrış çağrışların gittikçe yaklaştığını işittiler. Yakında goblin ayaklannın, bir sürü ayağın, hemen bir önceki dönemecin arkasında yere vurduğunu bile duyabilirlerdi. Takip ettikleri tünelde, kırmızı meşalelerin titrek ışıklan tam arkalanndan görülebiliyordu; ve adamakıllı yorulmuşlardı.

'Neden, neden sanki hobbit-kovuğumdan ayrıldımki!' dedi Bombur'un sırtında hoplayıp duran zavallı Bay Baggins.

'Neden, neden sefil küçük bir hobbiti hazine avına getirdimki!' dedi kızgınlık ve dehşetten burnundan damlayan terle sersemlemiş zavallı şişman Bombur.

Bu noktada Gandalf geride kaldı ve Thorin de onunla birlikte. Keskin bir köşeyi döndüler, 'Sıra sende!' diye bağırdı. 'Kılıcını çek Thorin!'

Yapılabilecek başka bir şey yoktu; ve goblinler bundan hoşlanmadılar. Çığlıklarla köşeyi dönerek aceleyle geldiklerinde Goblin-uçurucu ve Düşman-topuzu'nu tam şaşkın gözlerinin önünde buz gibi ve parlarken buldular. Önde olanlar meşalelerini düşürdüler ve öldürülmeden önce bir çığlık attılar. Arkadakiler daha da bağırdılar ve geriye doğru fırlayarak hemen peşlerinden koçanlara çarptılar. 'Parçalayıcı ve Vurucu!' diye yırtındılar; ve az sonra hepsi karmakarışık olmuştu ve çoğu geldikleri yoldan aceleyle geriye kaçıştı.

İçlerinden birinin o köşeyi dönmesi epeyce zaman aldı. Bu atada cüceler tekrar goblin diyarının karanlık tünellerindeki uzun, çok uzun yollarına koyulmuşlardı bile. Goblinler bunu fark ettiklerinde meşalelerini söndürdüler, ayaklarına yumuşak ayakkabılar geçirdiler ve en keskin gözlü ve kulaklı, en hızlı koşucularım seçtiler. Bunlar karanlıktaki gelincikler kadar hızlı ve yarasalardan belki birazcık daha fazla gürültüyle ileri koştular.

İşte bu yüzden ne Bilbo, ne cüceler, ne de Gandalf geldiklerini duydu. Ne de gördüler. Ancak Gandalf, cücelerin ilerleyişine yardımcı olsun diye asasının soluk bir ışık

salmasına İzin verdiği için, arkalarında sessizce koşan goblinler tarafından görülüyorlardı.

Bilbo'yu tekrar taşımaya başlayan Dori, birden bire karanlıkta arkadan yakalandı. Bağırdı ve düştü; ve omuzlarındaki hobbit karanlığa yuvarlandı, başını sert bir kayaya çarptı ve başka hiçbir şey hatırlamadı.

BÖLÜM 5

KARANLIKTAKİ BİLMECELER

Bilbo gözlerini açtığında gerçekten açıp açmadığını merak etti; çünkü gözleri kapalıykenki kadar karanlıktı. Yakınlarında bir yerlerde hiç kimse yoktu. Korkusunu bir düşünün! Hiçbir şey duyamıyor, hiçbir şey göremiyor, yerdeki taşlar dışında hiçbir şey hissedemiyordu.

Yavaşça kalktı ve el yordamıyla tünelin duvarına değene dek dört ayak üzerinde emekledi; ama ne yukarda ne aşağıda bir şey bulabildi: Hiçbir şey, ne goblinlerden bir iz ne de cücelerden. Başı dönüyordu ve düştüğünde gittikleri yönden emin değildi. Yapabileceği en iyi tahmini yapıp sürünerek oldukça uzun bir süre ilerledi, ta eli birden tünelin zeminindeki soğuk metalden ince bir yüzüğe değene dek. Bu mesleğinde bir dönüm noktasıydı, ama o bunu bilmiyordu. Nerdeyse düşünmeden yüzüğü cebine attı; o anda hiçbir özel işe yarar gözükmüyordu. Daha öteye gitmedi, ama soğuk zemine oturup uzun bir süre kendini tam bir biçareliğe bıraktı: Kendisini evde, mutfağında jambonlu yumurta yaparken düşündü - çünkü içinde, şu ya da bu yemek vaktini çoktan geçirdiğini hissediyordu; ancak bu onu yalnızca daha da biçare yaptı-

Ne yapması gerektiğini düşünemedi, neler olduğunu da düşünemedi; ya da neden geride bırakıldığını; ya da eğer geride bırakıldıysa, goblinlerin onu neden yakalamadığını ya da neden başının bu denli acıdığını bile. Gerçek olan,

gözlerden ve gönüllerden uzak, çok karanlık bir köşede uzun bir süredir sessizce yatıyor olduğuydu.

Bir süre sonra piposuna rastladı. Piposu kırılmamıştı ve bu iyiydi. Sonra kesesini arandı, kesesinde biraz tütün vardı ve bu daha da iyiydi. Sonra kibrit arandı, ama bir tane bile bulamadı ve bu da hayallerini tümüyle yıktı, Ama aklı başına geldiğinde o da bunun kendisi için hayırlı olduğu fikrine katıldı. Bu korkunç yerde kibritlerin çakışı ve tütün kokusunun karanlık çukurlardan üzerine ne getireceğini Tanrı bilirdi. Şu anda hâla çok eziyet görmüş hissediyordu kendisini, Ama kibrit için tüm ceplerini boşaltıp her tarafını ararken eli küçük kılıcının - troll'lerden aldığı ve nerdeyse unuttuğu küçük hançerin - kabzasına değdi; neyseki pantolonunun içine sakladığı için goblinler hançeri fark etmemişti.

Hemen çekip dışarı çıkardı. Gözlerinin önünde soluk ve loş parıldadı, 'Demek ki bu bir elf kılıcı,' diye düşündü; 've goblinler çok yakında değiller, ama yeterince uzak da değiller.'

Ama nedense rahatladı. Hakkında bir sürü şarkı söylenen goblin savaşları için Gondolin'de yapılmış bir kılıç taşıyor olmak fazlasıyla muhteşemdi. Üstelik aniden üstlerine gidildiğinde bu tür silahların goblinler üzerinde büyük bir etki yarattığım fark etmişti,

'Geri mi gitmeli?' diye düşündü. 'Hiç iyi bir fikir değil! Yanlara git! Olanaksız! Öne mi gitmeli? Yapılacak tek şey! Devam edelim!' Böylece ayağa kalktı ve küçük kılıcını önünde tutarak, bir eliyle duvarı yokluyor ve kalbi pıt pıt atıyorken hızla ilerledi.

Şimdi Bilbo kelimenin tam anlamıyla iç daraltıcı bir yerdeydi. Ama bu köşenin onun için, benim ya da sizin için olabileceğinden daha iç daraltıcı olmadığını unutmayın. Hobbitler pek de sıradan insanlar gibi değillerdir; her şeyden öte kovukları iyi havalandırılmış neşeli, hoş ve goblin tünellerinden oldukça farklı olsa da, tünellere bizim alışık olduğumuzdan daha alışıktırlar ve yeraltında yön duygularını öyle kolay kolay kaybetmezler - ancak başlarına vurulduktan hemen sonra değil. Hem çok sessizce hareket edebilir ve kolaylıkla gizlenebilirler; yara bereleri harika bir biçimde iyileşir ve insanların ya hiç duymadıkları ya da uzun zaman önce unuttukları bilgece deyiş dağarcıkları vardır.

Her şeye rağmen Bay Baggins'in yerinde olmak istemezdim. Tünelin sonu yokmuş gibi gözüküyordu. Tek bildiği doğruca aşağıya yöneldiği ve bir iki dönüş ve kıvrılmanın dışında aynı yöne gittiğiydi. Arada bir yanlara açılan geçitler olduğunu kılıcının parıltısında görebiliyor ya da duvardaki elinden hissedebiliyordu. Goblinlerin ya da yarı hayali karanlık şeylerin çıkabileceği korkusuyla orayı hızlıca geçme dışında bunlara' hiç aldırmadı. Gittikçe aşağılara, aşağılara gitti; yine de ilk başta kendisini şaşırtan, sonra da canını sıkacak denli sıklaşan, arada sırada bir yarasanın kulağının dibinde vınlaması dışında hiçbir ses duymadı. Böyle, devam etmekten nefret ederek, durmaya cesaret edemeyerek, yorgundan da yorgun hale gelene dek daha ne kadar devam ettiğini bilmiyorum. Sanki yarın ve hatta ötesindeki günlerde de devam edeceğe benziyordu.

Aniden hiçbir uyan olmaksızın şap diye suya daldı ayağı! Uf! Su buz gibiydi. Bu onu zınk diye durdurdu. Bunun yalnızca yolda bir su birikintisi mi, geçidi geçen bir yeraltı

akıntısı mı olduğunu bilmiyordu. Kılıç zorlukla pırıldıyordu. Durdu ve kendisini zorladığında, damlacıkların görünmeyen bir tavandan altındaki suya şıp şıp damladığım duyabiliyordu, ama başka hiçbir ses yokmuş gibi gözüküyordu.

'Demek ki bu bir su birikintisi ya da göl, bir yeraltı nehri değil,' diye düşündü. Yine de karanlığın içine dalmaya cesaret edemedi. Yüzemezdi ve fırlak, görmeyen gözleriyle suda kıvrıla kıvrıla giden ince yapışkan şeyleri düşündü. Dağların içlerindeki su birikintisi ve göllerde yaşayan tuhaf şeyler; Tanrı bilir kaç yıl önce ataları buralara yüzerek gelen ve bir daha hiç dışarı çıkmayan ve bu arada karanlıkta görmeye çalışmaktan gittikçe büyüyen, büyüyen ve büyüyen gözleriyle balıklar; ayrıca balıktan daha da kaygan olan şeyler de vardır. Goblinlerin kendileri için yaptıkları bu tünel ve mağaralarda bile, karanlıkta olmak için dışardan içeri sızan ve onlar tarafından bilinmeyen şeyler vardır. Bu mağaralardan bazıları da, başlangıçta onları yalnızca genişleten ve geçitlerle birbirine bağlayan goblinlerden yüzyıllarca öncesine gidiyordu ve gerçek sahipleri halâ tuhaf köşelerde sinsice dolaşıp orayı burayı kolaçan ediyorlardır.

Burada, karanlık suyun kıyısındaki derin karanlıkta, küçük, kaygan bir yaratık olan yaşlı Gollum yaşardı. Nereden geldiğini ya da kim ve ne olduğunu bilmiyorum. O Gollum'du - ince yüzündeki iki koca yuvarlak solgun göz dışında karanlık kadar karanlık olan Gollüm. Küçük bir kayığı vardı ve gölde - çünkü bu bir göldü; geniş, derin ve öldürücü soğuk - nerdeyse sessizce kürek çekerdi. Kayığı yandan sarkıttığı geniş ayaklarıyla yönlendirir, ama tek bir şıpırtı bile çıkartmazdı. Asla. Lamba gibi solgun gözleriyle, uzun parmaklarıyla bir düşünce hızıyla yakaladığı kör balıklardan

arıyordu. Et de severdi, Bulabildiği zamanlarda goblin de iyi giderdi; ama onların kendisini hiç görmemesine dikkat ederdi. Etrafı kolaçan ettiği sıralarda, eğer su kıyısında bir yerlere yalnız gelecek olurlarsa arkalarından yakalayıp boğazlarını sıkardı. Onlarsa orada, aşağıda, dağın diplerinde, hoş olmayan bir şeyin pusuda beklediğine dair bir sezgileri olduğundan nadiren gelirlerdi. Çok uzun zaman önce buraya tünel açarlarken göle rastladılar ve daha öteye gidemediklerini fark ettiler. Böylece yollan bu yönde bitti ve - Koca Goblin onları bu yöne göndermediği sürece buraya gelmeleri için hiçbir neden yoktu. Bazen Koca Goblin'in canı gölden balık isterdi ve bazen, ne balık ne de goblin geri gelirdi.

Aslında Gollüm gölün ortasında kaygan, kayalık bir adada yaşardı. Şimdi solgun teleskop gibi gözleriyle uzaktan Bilbo'yu gözlüyordu. Bilbo onu göremiyordu, ancak Gollum onun bir goblin olmadığını görebildiği İçin Bilbo'yu çok merak ediyordu.

Bilbo yolunun ve sabrının sonuna geldiğinde şaşkın bir halde kıyıya oturmuşken, Gollüm kayığına binip hızla adasından uzaklaştı. Birden çıkageldi ve fısıldadı ve tısladı.

'Kutsa hissi ve ıslat bissi assissim! Sanırım bu mükemmel bir ssiyafet; en assından bissi kendimisse getirecek lessetli bir parça, gollum!' Ve *gollum* dediği anda gırtlağından korkunç bir yutkunma sesi çıkarttı. Kendisine her zaman 'azizim' dediği halde bu ses yüzünden bu ismi almıştı.

Tıslama sesi hobbitin kulaklarına geldiğinde hobbit nerdeyse derisini bırakıp kaçacaktı ve aniden üzerine dikilmiş solgun gözleri gördü,

'Kimsin sen?' dedi hançerini ona doğru uzatarak,

'Bu da ne, assissim?' diye fısıldadı Gollum (konuşacak kimse olmadığı için hep kendi kendine konuşurdu). Bunun ne olduğunu anlamaya gelmişti, doğrusu şu an pek aç değildi, yalnızca meraklanmıştı; yoksa önce yakalar sonra fısıldardı.

'Ben Bay Bilbo Baggins. Cüceleri kaybettim ve büyücüyü kaybettim ve nerede olduğumu bilmiyorum ve eğer gidebileceksem bilmek de istemiyorum.'

'Elerinissde ne var?' dedi Gollum pek de hoşlanmadığı kılıca bakarak.

'Bir kılıç, Gondolin'den gelen bir kama!'

'Ssss,' dedi Gollum oldukça nazikleşerek, 'Belki siss burada oturursslarss ve bir küçücükssle ssohbet, ederlerss.,

assissim. Bilmece ssever, belki ssever mi?' Şu anda ne olursa olsun, hobbit ve kılıç hakkında bir şeyler öğrenene, gerçekten yalnız olup olmadığını, yenip yenmeyeceğini ve kendisinin gerçekten aç olup olmadığını anlayana dek dostça gözükmeye istekliydi. Bilmeceler tek düşünebildiği şeydi, Çok çok önce, tüm arkadaşlarını kaybetmeden ve tek başına buraya sürülmeden ve aşağılara, taa aşağılara dağlann altındaki bu karanlığa sığınmadan önce, bu bilmeceleri sormak ve bazen de tahmin etmek, kovuklarında oturan diğer komik yaratıklarla oynadığı tek oyundu.

'Çok âlâ,' dedi yaratığı daha fazla tanımak, gerçekten yalnız, vahşi ya da aç ya da goblinlerin dostu olup olmadığını anlayana dek kabul etmekte hevesli olan Bilbo.

'Önce sen sor,' dedi. Çünkü bilmece düşünecek zamanı olmamıştı.

Böylece Gollum tısladı:

Nedir kökleri var kimse görmez,

Uzundur ağaçlardan hile boyu

Uzar gider yukarı doğru,

Ama ne var ki hiç mi hiç büyümez?

'Basit!' dedi Bilbo. 'Dağ bu, sanırım.'

'Kolay mı tahmin ediyor? Aramıssda bir yarıss yapmalı, assissim. Eğer assiss sorarssa ve o yanıtlamasssa, biss yerler onu assissim. Eğer o bisse sorarssa ve biss yanıtlamassak o ssaman biss, o ne istersse yaparlarss, hı? Biss çıkışss yolunu gössterirs, evets!'

'Pekâlâ!' dedi Bilbo karşı çıkmaya cesaret edemeyerek ve kendisini yenmekten kurtaracak bilmeceler düşünmek için kafa patlattı.

Bir kızıl tepede otuz beyaz at;

İlkin getirirler geviş yemle,

Sonra vururlar ayaklarını yere,

Sonra dururlar hiçbiri kıpırdamaz.

Bu sormak için düşünebildiği tek şeydi. Aklı daha çok yeme fikrine takılmıştı. Bu da oldukça eski bir bilmeceydi ve Gollum da sizin gibi cevabı bildi,

'Bayats hikâye, bayats hikâye,' diye tısladı. 'Dişler! dişler! assissim; ama bissim ssadece altı ssahipler!' Sonra ikinci bilmecesini sordu.

Sessizdir bağırır,

Kanatsızdır çırpınır,

Dişsizdir, ısırır,

Dudaksızdır mırıldanır.

'Bir saniye!' diye bağırdı yeme konusunda huzursuz huzursuz düşünen Bilbo. Neyseki buna benzer bir şey daha önce duymuştu ve aklım başına toplayıp cevabı düşündü. 'Rüzgâr, rüzgâr tabii ki,' dedi ve hemencik bir tane uydurduğu için de sevindi. 'Bu, küçük iğrenç yeraltı yaratığını şaşırtacak,' diye düşündü:

Bir göz mavi bir yüzde

Gördü bir göz yeşil bir yüzde.

'*Benziyor bu göze o göz*'

Dedi birinci göz,

'*Ama ki alçak bir yerde*'

'*Değil yükseklerde bir yerde.*'

'Ss, ss, ss' dedi Gollum. Çok çok uzun zamandır yeraltındaydı ve bu tür şeyleri unutuyordu. Bilbo kötü yaratığın yanıt veremeyeceğini ümit etmeye başlıyordu ki, Gollum yüzyıllar, yüzyıllar, yüzyıllar önce, büyükannesiyle

bir nehir kıyısındaki bir çukurda yaşadığı zamanların anılarını canlandırdı! 'Sss, sss, assissim,' dedi, 'Papatyalardaki güneş demek, öyle demek.'

Ancak bu sıradan yerüstü günlük bilmeceleri onun için yorucuydu. Üstelik ona daha az yalnız, sinsi ve iğrenç olduğu günleri hatırlatıyordu ve bu da onu çileden çıkartıyordu. Dahası onu acıktırıyordu: Bu yüzden bu sefer birazcık daha zor ve daha sevimsiz bir şey denedi:

O mu görülemez ve hissedilemez,

Bir de duyulamaz ve koklanamaz,

Yatar yıldızlardan öte tepelerden içe,

Doldurur boş kovukları ve de.

İlk gelir öncekini takip eder

Yaşama son verir, kahkahayı ölüme mahkûm eder.

Gollum adına büyük şanssızlık, ama Bilbo bu türden bir şeyi daha önce duymuştu ve yanıt nasılsa tümüyle çevresindeydi. 'Karanlık!' dedi başını bile kaşımadan ya da düşünme şapkasını takmadan.

Menteşesiz, anahtarsız, kapaksız bir kutudur,

Ama altın hazine içinde gizlidir,

diye, gerçekten zor bir tane düşünene dek zaman kazanmak için sordu. Bunun, her zamanki kelimelerle sormadığı halde, müthiş kolay bir 'bayat hikâye' olduğunu düşünüyordu. Ama Gollum için iğrenç bir numara oldu. Kendi kendine tıssladı, ama yine de cevabı bulamadı; fısıldadı ve kendi kendine söylendi.

Bir süre sonra Bilbo sabırsızlanmaya başladı. 'Evet, nedir bakalım?' dedi. Çıkarttığın seslere bakarsak, düşündüğün gibi yanıt kaynayan bir çaydanlık değil.'

'Bir şans versssin; bisse bir şans versin assissim-ss-ss.'

'Pekâlâ,' dedi Bilbo uzun bir zaman verdikten sonra, 'Sence nedir?'

Ama Gollum birden, uzun zaman önce kuş yuvalarından yaptığı hırsızlıkları ve nehir kıyısında oturup büyükannesine emmeyi öğrettiği şeyleri hatırladı -Yumurtalarlar!' diye tısladı. 'Yanıt yumurtalarlar!' Sonra o sordu:

Canlıdır ama yoktur soluk,

Ölüm kadar soğuk;

Hep içer; hiç susamaz,

Zırhı var, hiç şıngırdamaz.

O da bunun müthiş kolay olduğunu düşündü, çünkü yanıt hep akimdaydı. Ama yumurta sorusuyla aklı öyle başından gitmişti ki o anda daha iyisini düşünemedi. Yine de bu, elinde olsa suyla hiç ilgisi olmayacak Bilbo için iyi bir soru oldu. Evinizde rahat rahat oturduğunuz ve düşünmenizi engelleyecek bir yenilme tehlikesi olmadığı için cevabı göz kırpana dek bulacağınızı tahmin edebiliyorum. Bilbo oturdu ve bir iki kez boğazını temizledi, ama yanıt gelmedi.

Bir süre sonra Gollum kendi kendine zevkle tısslamaya başladı. 'Acaba nefiss mi, assissim? Acaba sulu sulu mu? Acaba enfesçe çıtırdar mı?' Karanlıkta dikkatle Bilbo'yu süzmeye başladı.

'Bir saniye,' dedi hobbit korkudan titreyerek. 'Daha şimdi sana uzun güzel bir şans verdim.'

'Acele etmeliss, acele!' dedi Gollum, Bilbo'yu ele geçirmek için kayığından kıyıya çıkmaya başlıyorken. Ancak uzun, örümcek ağımsı ayağını suya sokunca, bir balık korkuyla sudan fırlayıp Bilbo'nun ayakparmakları üzerine düştü.

'Uff!' dedi, 'soğuk ve yapışkan!' ve sonra aklına geldi. 'Balık! Balık!' diye bağırdı, 'Yanıt balık!'

Gollum korkunç derecede hayal kırıklığına uğramıştı, ama Bilbo, onu kayığına geri dönmek ve düşünmek zorunda bırakmak için sorabileceği kadar çabuk bir bilmece sordu.

Hiç-ayak tek-ayak üstünde yatar, çift-ayak üç-ayak yanında oturur, dört-ayak da bir şeyler kapmıştır.

Bu bilmece için pek de doğru zaman değildi, ama Bilbo acele ediyordu. Eğer başka bir zaman sormuş olsaydı Gollum bunu tahmin etmekte zorlanabilirdi. Ama balıktan bahsettiği için 'hiç-ayak' pek öyle zor değildi ve ondan sonra gerisi de kolaydı. 'Küçük bir masada balık, masanın başında taburede oturan bir adam ve kedinin de kemikleri var.' Tabii ki yanıt buydu ve Gollum da az sonra yanıtı söyledi. Sonra zor ve korkunç bir şey sormanın vakti geldiğini düşündü. Şunu söyledi:

Bu şey yalayıp yutar her şeyi:

Kuşları, hayvanları, ağaçtarı, çiçekleri;

Çiğner demiri, ısırır çeliği;

Sert taşlan öğütür yemek gibi;

Katleder kralı, harabeye çevirir kenti

Ve yüce dağları devirir geçer.

Zavallı Bilbo karanlıkta oturup öykülerde anlatıldığını duyduğu tüm devlerin ve canavarların isimlerini düşündü, ama hiçbiri tüm bu şeyleri yapmamıştı. Cevabın biraz daha değişik olduğuna ve bilmesi gerektiğine dair içinde bir his vardı, ama aklına gelmiyordu. Korkmaya başladı, ki bu düşünmek için kötüdür. Gollum kayığından çıkmaya başladı. Suya atladı ve kıyıya doğru yürüdü. Bilbo kendisine doğru gelen gözleri göremiyordu. Dili adeta damağına yapışmıştı. 'Bana biraz daha zaman ver! Bana zaman ver! diye bağırmak istedi, ama ağzından şu çıktı birden:

'Zaman! Zaman!'

Bilbo tümüyle şans eseri kurtulmuştu. Yanıt buydu elbette.

Gollum bir kez daha hayal kırıklığına uğradı ve şimdi hem kızmaya hem de oyundan yorulmaya başlıyordu. Zaten onu iyice acıktırmıştı. Bu sefer kayığına geri dönmedi. Karanlıkta Bilbo'nun yanına oturdu. Bu hobbiti korkunç derecede huzursuz etti ve aklını başından aldı.

'Bisse bir ssoru ssormalı, assissim evets, evets, evets. Tahmin etmek İçin bir ssoru daha evetss, evetss,' dedi Gollum.

Ama o iğrenç, ıslak, soğuk şey yanında otururken ve pençeleriyle vurur ve dürtüklerken hiçbir soru düşünemedi, Kendisini kaşıdı, çimdikledi, ama yine de aklına bir şey gelmedi.

'Ssor bisse! Ssor bisse!' dedi Gollum.

Bilbo kendisini çimdikledi, tokatladı, küçük hançerini daha bir sıkı kavradı; diğer eliyle cebini bile kurcaladı. Orada geçitte bulduğu ve unuttuğu yüzüğü buldu.

'Cebimde ne var?' dedi yüksek sesle. Kendi kendine konuşuyordu, ama Gollum bunu bir bilmece sandı ve korkuyla altüst oldu.

'Adil değil! Adil değil!' diye tısladı. 'Assissim bisse küçük iğrenç ceplerinde ne olduğunu sorması adil değil, değil mi?'

Bilbo ne olduğunu görerek ve soracak daha iyi bir şeyi olmadığından bu somya saplandı. 'Cebimdeki ne?' diye sordu daha da yüksek sesle.

'S-ss-s-s,' diye tıssladı Gollum. 'Bisse üç tahmin vermeli asssisssm, üç tahmin.'

'Pekâlâ! Tahmin et bakalım!' dedi Bilbo.

'Ellerler!' dedi Gollüm.

'Yanlış,' dedi şans eseri elini tekrar dışarı çıkartmış olan Bilbo. 'Tekrar tahmin et!'

'S-ss-s-s-s,' dedi Gollüm öncekinden daha allak bullak. Kendi ceplerinde sakladığı her şeyi düşündü; balık kılçıkları, goblinlerin dişleri, ıslak kabuklar, bir parça yarasa kanadı, uzun sivri dişlerini bilemek için keskin bir taş ve diğer iğrenç şeyler. Diğer insanların ceplerinde ne taşıdıklarını düşünmeye, bulmaya çalıştı.

'Bıçak!' dedi sonunda,

'Yanlış!' dedi kendininkini bir süre önce kaybetmiş olan Bilbo. 'Son hak!'

Şimdi Gollum, Bilbo'nun yumurta sorusunu sorduğundakinden daha beter bir haldeydi. Tıssladı, söylendi ve öne arkaya sallanıp ayaklarını yere vurdu ve sağa sola sallanıp kıpır kıpır kıpırdandı, ama yine de son hakkını harcamaya cesaret edemedi.

'Hadi!' dedi Bilbo. 'Bekliyorum!' Emin ve neşeli görünmeye çalıştı, ama Gollum doğru tahmin etmese de oyunun nasıl biteceği konusunda pek emin değildi.

'Süre doldu!' dedi.

'İp ya da hiçbir şey' diye çığlık attı Gollum, pek de adil olmayarak - tek seferde iki tahmin yaparak.

'İkisi de yanlış,' diye bağırdı Bilbo oldukça rahatlayarak ve ayağı zıplayıp, arkasını en yakın duvara dayadı ve küçük kılıcını salladı. Bilmece oyununun çok eski zamanlardan kaldığını ve kutsal olduğunu ve kötü yaratıkların bile bunu oynadıklarında hile yapmaya korktuklarını tabii ki biliyordu. Ama yine de bu kaygan şeyin herhangi bir sözü tutacağına güvenmiyordu. Kaytarmak için herhangi bir özür işini görürdü ve her şeyden öte, şu son soru eski yasalara göre pek de zekice bir bilmece değildi.

Ama her şeye rağmen Gollum hemen saldırmadı. Bilbo'nun elindeki kılıcı görebiliyordu. Kıpırdamadan, titreyerek ve fısıldayarak oturdu. Sonunda Bilbo daha fazla bekleyemedi.

'Evet?' dedi. 'Verdiğin söze gelelim. Gitmek istiyorum. Bana yolu göstermelisin!'

'Böyle mi dedik assissim? İğrençss küssücük Bagginss'e çıkış yolunu göstermek evets, evets. Ama ceplerinde ne var ha? İp yok assisim, ama hiçbir şey de değil. Oh hayır! Gollüm!'

'Aldırma,' dedi Bilbo. 'Söz sözdür.'

'Ters, kıssgın, sabırsıss, assissim' diye tısladı Gollum. 'Ama beklemeli, evet beklemeli. Tünellere bu denli acele gidemeyiss. Önce gitmeli ve bir şeyler, evet, bisse yardımcı olacak bir şeyler almalıyıss.'

'Pekâlâ, acele et!' dedi Gollum'un uzaklaşmasından rahatlık duyan Bilbo. Yalnızca bahane bulduğunu ve geri gelmeyeceğini düşündü. Gollum neden bahsediyordu? Karanlık gölde yararlı ne bulundurabilirdi ki? Ama yanılıyordu. Gollum geri gelmek niyetindeydi. Şimdi öfkeli ve açtı. Ve sefil kötü bir yaratıktı ve çoktan bir plan yapmıştı,

Yakında Bilbo'nun hakkında hiçbir şey bilmediği adası vardı ve orada gizli yerinde birkaç işe yaramaz süprüntü, bir de çok güzel, çok çok güzel, çok harika bir şey saklıyordu. Bir yüzüğü, altın ve değerli bir yüzüğü vardı,

'Doğum günü hediyem!' diye fısıldadı kendi kendine bitmez karanlık günlerde sık sık yaptığı gibi. 'Şimdi bunu istiyoruss evets isstiyoruss!'

Bunu istiyordu çünkü bu bir güç yüzüğüydü ve eğer bu yüzüğü parmağınıza geçirirseniz görünmez oluyordunuz, yalnızca tam gün ışığında ve yalnızca gölgenizle görülebilirdiniz, o da titrek ve belli belirsiz oturdu.

'Doğum günü hediyem! Bana doğum günümde geldi, assissim.' Tıpkı her zaman kendi kendisine söylediği gibi. Ancak bu yüzükler eski günlerde, yüzyıllar önce dünyada ortalıktayken Gollum'un nasıl elde ettiğini kim bilebilirki? Belki onlara hükmeden Efendi bile bunu söyleyemezdi. Gollum ilk başlarda, sıkılana dek yüzüğü takıyordu; sonra sürtüne sürtüne yara edene dek tenine yakın bîr kese içinde sakladı; şimdi genellikle adasında, bir kayadaki oyukta saklıyordu ve bakmak için her zaman oraya gidiyordu. Ama yine de bazen ayrı kalmaya dayanamadığı zamanlarda ya da çok çok aç olduğunda ve balıktan sıkıldığında onu takıyordu. Sonra karanlık geçitler boyunca sürünür ve yolunu kaybetmiş goblinlere bakınırdı. Meşalelerin yandığı ve gözlerini kamaştırıp acıttığı yerlere bile girmeyi göze alabilirdi, Oh, evet, oldukça güvenli. O parmaklarını boğazlarına dolamadıkça kimse onu görmez, kimse onu fark etmezdi. Daha yalnızca bir iki saat önce takmıştı ve afacan bir goblin çocuk yakalamıştı. Nasıl da ciyaklamıştı. Kemirilecek bir ya

da iki kemiği halen duruyordu, ama Gollum daha yumuşak bir şeyler istiyordu.

'Oldukça güvenli, evets,' diye fısıldadı kendi kendisine, 'Bizi görmeyecek, görecek mi assissim? Hayır. Bissi görmeyecek ve küçük iğrenç kılıcı bir işe yaramayacak, evet oldukça.'

Bilbo'nun yanından aniden kayıp, kayığının yüzdüğü karanlığa daldığı sırada aklından bunlar geçiyordu. Bilbo onu son kez gördüğünü sandı. Yine de bir süre bekledi, çünkü tek başına yolunu nasıl bulabileceği konusunda hiçbir fikri yoktu.

Birden bir çığlık duydu. Bu çığlık sırtındaki tüyleri bile ürpetti. Karanlıkta sese bakılırsa Gollum pek de uzak olmayan bir yerde küfredip bağırıyordu. Adasında orayı burayı eşeliyor ve boşu boşuna aranıp taranıyordu.

'Nerssde bu? Nerssde bu?' diye ağladığını duydu Bilbo. 'Kayboldu, assissim, kayboldu, kayboldu! Beddua bisse, essin bissi assissim kayboldu.'

'Ne oldu?' diye bağırdı Bilbo, 'Ne kaybettin?'

'Bisse sormamalı,' diye feryat etti Gollum. 'Ona ne, hayır, gollüm! Kayboldsu, gollum, gollum, gollum.'

'N'olmuş yani, ben de!' diye bağırdı Bilbo 'Ve bulunmak istiyorum ve oyunu kazandım ve sen söz verdin. Bu yüzden buraya gel! Gel ve dışanya çıkan yolu bulmama yardım et ve sonra aramana devam et!' Gollüm tümüyle perişan gözükse de Bilbo yüreğinde merhamet bulamadı ve Gollum'un bu denli çok istediği bir şeyin pek de iyi bir şey olmadığına dair bir his vardı içinde. 'Gel buraya!' diye bağırdı.

'Hayır, henüss değil, assissim!' diye yanıtladı.

'Ama benim son sorumu hiç de bilemedin ve *söz* vermiştin,' dedi Bilbo.

'Hiç bilemedim!' dedi Gollum. Sonra aniden karanlıktan keskin bir tısslama geldi. 'Onun ceplerinde nesi var?' 'Bunu bize ssöyle. Önce bunu söylemeli.'

Bilbo'nun bildiği kadarıyla, söylememesi için özel bir neden yoktu, Gollum'un aklı bir tahmine onunkinden çabuk gitmişti; bu da doğaldı, çünkü Gollum yüzyıllarca bu tek şeyin üzerine düşmüş ve hep çalınmasından korkmuştu. Ama Bilbo'nun canı bu gecikmeden sıkılmıştı. Her şeye rağmen korkunç riskli bir oyunu oldukça adil bir biçimde kazanmıştı. 'Yanıtlar tahmin edilmek içindir, söylenmek için değil,' dedi.

'Ama hiç de adil bir soru değildi!' dedi Gollum. 'Bir bilmece değildi, assiss, hayır!'

'Oh, pekâlâ, eğer mesele sıradan sorularsa,' diye yanıtladı Bilbo. 'O halde önce ben bir soru sordum. Ne kaybettin? Bana bunu söyle!'

'Ceplerinde ne varss?' Ses daha yüksek ve keskin tısslayarak geldi ve şimdi Bilbo ona doğru baktığında korkutan iki küçük ışık noktacığının onu süzdüğünü görüyordu. Gollum'un beynindeki şüphe büyüdükçe, gözlerinin ışığı solgun bir alevle yanıyordu.

'Ne kaybettin?' diye üsteledi Bilbo.

Ama şimdi Gollum'un gözleri yeşil bir ateş halini almıştı ve hızla yaklaşıyordu. Gollum tekrar kayığına bindi ve vahşi bir tavırla karanlık kıyıya doğru ayak çırptı; ve yüreğini öyle bir kayıp ve şüphe öfkesi doldurdu ki artık hiçbir kılıç ona korku veremezdi.

Bilbo sefil yaratığı neyin çıldırttığını bulamadı, ama her şeyin mahvolduğunu ve Gollum'un ne pahasına olursa olsun onu öldürmek niyetinde olduğunu gördü. Tam zamanında döndü ve geldiği geçitten yukarı, duvara yakın kalarak ve sol eliyle yoklayarak körce koştu.

'Ceplerinde nessi vars?' diye yüksek bir tısslama ve Gollum'un kayığından atlama sesini, şlap, duydu arkasından. 'Neyim var benim, ben de merak ediyorum?' dedi kendi kendisine hızlı hızlı soluyup düşe kalka ilerlerken. Sol elini cebine soktu. Yüzük, aranan işaret parmağına kayıp geçerken metalin soğukluğunu hissetti.

Tıslama tam arkasındaydı. O sıra arkasına döndü ve Gollum'un gözlerini eğimi tırmanan iki küçük yeşil lamba gibi gördü. Dehşete düşüp daha hızlı koşmaya çabaladı, ama birden ayak parmaklarını yerdeki bir çıkıntıya çarptı ve kılıcı altında, iki seksen yere uzandı.

Bir saniye sonra Gollum üzerindeydi. Ama Bilbo bir şey yapamadan, soluklanamadan, kendini kaldıramadan ya da kılıcını sallayamadan, Gollum fısıldayıp küfrederek onu fark etmeden geçip gitti.

Bu da ne demekti? Gollum karanlıkta görebiliyordu. Bilbo arkadan bile gözlerinin soluk soluk parladığını görebiliyordu. Acıyla ayağa kalktı ve şimdi tekrar belli belirsiz parlayan kılıcını kınına soktu ve sonra tedbiri elden bırakmadan onu takip etti, Başka yapılacak bir şey yok gibiydi. Sürünerek Gollum'un suyuna dönmek pek akıllıca değildi. Belki takip ederse, Gollum, farkına varmadan onu bir çıkış yoluna götürebilirdi.

'Kahretssin! kahretssin! kahretssin!' diye tısladı Gollum. 'Bagginss'i kahretssin! Gitti. Ceplerins de ne varss? Biliyoruss, Biliyoruss assisim. Onu buldu, evet bulmuş olmalı. Doğum günü hediyem. '

Bilbo kulak kabarttı. Sonunda o da anlamaya başlıyordu. Birazcık acele etti ve halen arkasına bakmadan çabuk çabuk ilerleyen ve Bilbo'nun duvarlardaki silik parıltıdan gördüğü kadarıyla kafasını bir o tarafa bir bu tarafa sallayan Gollum'un arkasından cesaret edebildiği denli yaklaştı.

'Doğum günü hediyem! Kahretssın! Nassıl da kaybettik onu, assissim? Evet, tamam bulduk. Buraya son gelişimissde, o küçük iğrenç viyaklayıcıyı büktüğümüssde. Tamam bulduk. Kahretssin! Tüm bu yüssyıllar ve yüssyıllardan sonra elimissden kayıp gitti. Gitti, gollum.'

Birden Gollum oturdu ve vızıldayan korkunç feryat figan, dinlenemez bir sesle ağlamaya başladı. Bilbo durdu ve kendini tünel duvarına dümdüz yapıştırdı. Bir süre sonra Gollüm ağlamayı kesip konuşmaya başladı. Kendi kendisiyle tartışır gibiydi.

'Tekrar geriye dönüp aramak iyi bir fikir değil, hayır. Ssiyaret ettiğimiss tüm yerleri hatırlamıyorlar. Bunun yararı yok. Bagginss'in ceplerinsde; iğrenç dedektifçi onu buldu. Biss bunu bilir, bunu söylerlers.

'Biss tahmin ediyoruss, assissim, yalnızca tahmin ediyoruss. O iğrenç yaratığı bulup sıkıştırmadan bilemeyiss. Ama hediyenin ne yapabildiğini bilmiyor, di mi? Onu yalnızca ceplerlerinde ssaklayacak. Bilmiyor ve ussağa gidemess. Ssaten kayboldu, iğrenç meraklı şey.. Çıkış yolunu bilmiyor. Öyle söyledi.

'Öyle söyledi, evets, ama o hilekâr. Ne ima ettiğini söylemiyor. Ceplerinde ne olduğunu söylemeyecek. Biliyor. Bir giriş bildiğine göre, bir çıkış da biliyor olmalı, evet. Arka kapıya gitti. Arka kapıya, evet oraya.

'O halde goblinlerler onu yakalayacak, O yoldan dışarı çıkamass assissim.

'Sss, sss, gollüm!' 'Goblinlerler! Evet ancak eğer hediye, bissim assissim hediyemiss ondaysa, goblinlerler onu ele

geçirecek, gollum! Onu bulacaklar, onun ne yapabildiğini bulacaklar. Sonra hiçbir ssaman güvenlikte olmayacağıss, asla, Gollum! Goblinlerlerden birisi onu takacak ve sonra hiç kimse onu görmeyecek. Orada olacak, ama görülmeyecek. Bissim sseki gösslerimiss bile onun farkına varmayacak ve tüyler ürperterek ve kurnassca gelip bissi yakalayacak, gollüm, gollüm!

'O halde konuşmayı keselim assissim ve acele edelim. Eğer Baggins o yöne gitmişse, çabucak gidip bakmalıyız. Git! Şimdi ussak değil. Acele et!'

Gollum bir sıçramayla ayağa kalktı ve dehşet bir hızla ayaklarını sürterek yürümeye başladı. Asıl korkusu bir çıkıntıya takılıp gürültüyle düşmek olsa da Bilbo da arkasından tedbiri elden bırakmayarak koşuşturdu. Aklı bir ümit ve merak girdabı içindeydi. Elinde bulunan yüzük sihirli bir yüzük gibi görünüyordu: İnsanı görünmez yapıyordu! Bu tür şeyleri duymuştu tabii eski hikâyelerde; ama kazara bir tane bulmuş olmasına inanmak güçtü. Yine de işte ortadaydı. Parlak gözleriyle Gollum, bir adım ötesinden geçip gitmişti.

Önde Gollum flip, flap diye sesler çıkartarak, tıslayarak ve küfrederek, arkada Bilbo bir hobbitin gidebileceği kadar

yumuşak, devam ettiler. Az sonra Bilbo'nun aşağı gelirken fark ettiği, oraya buraya yan geçitlerin açıldığı yere geldiler. Gollüm hemen onlan saymaya başladı.

'Bir solda, evets. Bir sağda, evets. İki sağda evets, evets. İki solda, evets, evets.' Ve devam etti.

Sayı büyüdükçe yavaşladı ve titrek ve ağlamaklı bir hal aldı; çünkü suyu gittikçe arkalarda bırakıyordu ve korkmaya başlıyordu. Goblinler ortalıkta olabilirdi ve yüzüğünü de kaybetmişti. Sonunda yukarı çıkarlarken alçak bir deliğin önünde durdu.

'Yedi sağda, evets. Altı solda, evets,' diye fısıldadı. 'İşte bu. Bu arka kapıya giden yol, evet.' İşte geçit burada.'

İçeriyi dikkatle süzdü ve geri çekildi, içeriye girmeye kalkışmamalıyıss, assissim, hayır kalkışmamalıyıss. Goblinlerler orada aşağıdalar. Bir sürü goblinler. Kokularını alıyoruss. Ssss!'

'Ne yapacağız? Kahretsin onları ve essin onları! Burada beklemeliyiss, assissim, birazcık beklemeli ve görmeli.'

Böylece tamamen durdular. Gollum her şeye rağmen Bilbo'yu çıkış yoluna getirmişti, ama Bilbo içeri giremiyordu! Gollüm kamburunu çıkartmış tam deliğin önünde oturuyordu ve başını dizlerinin arasında yanlara salladıkça gözleri buz gibi soğuk parlıyorlardı.

Bilbo sürünerek bir fareden daha sessizce duvardan uzaklaştı;. Ama Gollum hemen irkildi ve burnunu çekti ve gözleri yeşile döndü. Yumuşak ama tehditkâr bir tavırla tıssladı. Hobbiti göremiyordu ama şimdi pür dikkat kesilmişti ve karanlığın keskinleştirdiği başka duyuları da vardı: İşitme

ve koku alma. Düz elleri yere yayılı, başı önde ve burnu nerdeyse taşa doğru yere çömelmiş duruyordu. Kendi gözlerinin ışıltısında yalnızca siyah bir gölge olarak görünmesine rağmen, Bilbo onun bir yay kadar gergin ve sıçramaya hazır olduğunu görebiliyor ya da hissedebiliyordu.

Bilbo nerdeyse nefes almayı kesti ve donup kaldı. Umutsuzdu. Hazır biraz daha gücü kalmışken bu korkunç karanlıktan çıkıp gitmeliydi. Çarpışmalıydı. Bu pis yaratığı bıçaklamalı, gözlerini çıkartmalı, onu öldürmeliydi. Onu öldürmek istemişti. Yo, hayır, bu adil bir çarpışma değildi, Bilbo şimdi görünmezdi. Hem Gollum'un kılıcı yoktu. Doğrusu Gollum onu öldürmekle tehdit etmemiş ya da henüz buna kalkışmamıştı. Hem biçare, yalnız ve kaybolmuştu. Bilbo'nun yüreğinden ani bir anlayış, dehşetle karışık bir acıma fışkırdı: Işıktan ya da daha iyi olma ümidinden yoksun, sert kaya, soğuk balık, sinsilik ve fısıltı dolu, sonsuz ve belirsiz günler. Tüm bu düşünceler yıldırım hızıyla gözünün önünden geçti geçti. Ürperdi. Ve sonra yine yıldırım hızıyla, sanki yeni bir güç ve kararın yardımıyla sıçradı.

Bir insanı düşünürsek öyle büyük bir sıçrama değil, yalnızca karanlıkta öylesine bir sıçramaydı bu. Tam Gollum'un kafasının üzerinden, üç ayak havaya ve yedi ayak ileriye; geçidin alçak bir kemerinden kafatasını kırmaktan kılpayı kurtulduğunu bilseydi ne olurdu kimbilir.

Gollum kendisini geriye attı ve hobbit üzerinden uçarken yakalamaya çalıştı, ancak çok geçti. Elleri seyrek havayı yakaladı ve Bilbo güçlü ayaklarının üzerine düşüp hızla yeni tünelden aşağı ilerledi. Gollum'un ne yaptığını görmek için arkasına dönmedi, Önceleri nerdeyse bir tısslama ve küfür farkıyla tam ayaklarının dibindeydi, ama sonra geride kaldı.

Aniden kin ve umutsuzluk dolu, insanın kanını donduran bir feryat geldi. Gollüm bozguna uğramıştı. Daha öteye gitmeye cesaret edemedi. Kaybetmişti, avını kaybetmişti ve aldırdığı tek şeyi, assissini de kaybetmişti. Çığlık, Bilbo'nun yüreğini ağzına getirdi, ama yine de devam etti, Şimdi ses bir yankı kadar zayıf, ama tehditkâr, arkalardan geliyordu.

'Hırsıss, hırsıss, hırsıss Baggins! Ondan nefret ediyoruss, biss ondan nefret ediyoruss, ondan sonsussa dek nefret ediyoruss.'

Sonra sesizlik çöktü. Ama bu da Bilbo'ya tehditkâr geldi. 'Eğer goblinler çok yakındaysa kokularını almış olmalı,' diye düşündü. 'O halde onun bağırtısını ve küfürlerini duymuş olmalılar. Şimdi dikkatli ol, yoksa bu yol seni daha beter şeylere götürür.'

Geçit alçaktı ve özensiz yapılmıştı. Tüm dikkatine rağmen bazı zamanlarda yerdeki iğrenç sivri uçlu taşlara zavallı ayak parmaklarını vurduğu zamanlar dışında çok zor değildi hobbit için. 'Goblinler için biraz alçak, en azından büyük olanlan için,' diye düşündü Bilbo, bu dağların goblinlerinin büyük olanlarının bile, elleri nerdeyse yere değecek kadar iyice eğilerek, inanılmaz bir hızla gittiklerini bilmeyerek,

Az sonra aşağıya inen geçit tekrar aşağı inmeye başladı ve bir süre sonra da sarpça tırmanmaya. Bu Bilbo'yu yavaşlattı. Ama sonunda eğim bitti, geçit bir köşeyi döndü ve tekrar aşağı indi ve orada, küçük bir yokuşun dibinde, bir diğer köşeyi geçince bir ışık gözüne ilişti. Ateş ya da fener ışığı gibi kırmızı bir ışık değildi bu, daha çok soluk gün ışığı gibi bir ışıktı. Sonra Bilbo koşmaya başladı.

Bacaklarının taşıyabileceği denli hızla ilerleyip son dönemeci dönünce aniden açık bir alana geldi ve ışık, karanlıkta bu denli uzun zamandan sonra, ışık gözkamaştırıcı denli parlak gözüktü gözüne. Aslında yalnızca büyük, taş bir kapının açık bırakıldığı bir yerde, kapı aralığındaki bir ışık sızıntısıydı.

Bilbo gözlerini kırptı ve sonra aniden goblinleri gördü: Kapının tam iç tarafında, tümüyle zırhlı ve kınından çekilmiş kılıçlarla oturmuş koca gözlerle kapıyı ve kapıya giden yolu gözlüyorlardı. Uyanık, cin gibi ve her şeye hazır haldeydiler.

Onlar onu, o onları görmeden önce gördüler. Evet, onu gördüler. Ya kazayla ya da yeni efendisini benimsemeden önceki son numarası olarak yüzük parmağında değildi. Goblinler keyif çığlıklarıyla üzerine doğru koşturdular. Korku ve yitim sancısı Gollum'un çaresizliğinin yankısı gibi Bilbo'yu sardı ve kılıcını çekmeyi bile unutarak, ellerini ceplerine soktu. Ve yüzük hâlâ orada, sol cebindeydi ve parmağına geçti, Goblinler birdenbire durdular. Ona dair hiçbir şey göremiyorlardı. Ortadan kaybolmuştu. Öncekinin iki katı kuvvetle bağırdılar, ama o denli keyifle değil.

'Nerede?' diye yırtındılar.

'Geçit, geçitten yukarı gidin!' diye bağırdı bazıları.

'Bu taraftan!' diye çığlık attı bazıları. 'Şu taraftan!' diye çığlık attı diğerleri.

'Kapıyı gözetleyin!' diye kükredi şefleri.

Islıklar çalındı, zırhlar şangur şangur birbirine çarptı, kılıçlar tıngırdadı, goblinler küfrettiler, beddua ettiler birbirlerinin üzerlerine düşerek ve gittikçe daha da kızarak

oraya buraya koşuşturdular. Korkunç bir bağrış çağrış ve karışıklık vardı.

Bilbo müthiş derecede korkmuştu, ama ne olduğunu anlayacak ve goblin muhafızlar için içecek dolu büyük bir fıçının arkasına sessiz ve gizlice sokulacak ve böylece ayak altından çekilip, ezilerek ölmeyi ya da dokunulup yakalanmayı önleyecek kadar aklı başındaydı,

'Kapıya ulaşmalıyım. Kapıya ulaşmalıyım!' diye kendi kendine söylenip durdu, ancak denemeyi göze almadan önce epey zaman geçti. Sonra her şey bir körebe oyunundan da beter oldu. Etraf koşuşturan goblinlerle doluydu ve zavallı hobbit bir o yana bir bu yana kaçtı ve neye tosladığını bir türlü anlamayan bir goblinle karşılaştı ve tam zamanında, dört ayak üzerinde güçlükle ilerleyip goblinlerin şeflerinin bacaklarının arasından kayıverdi, kalktı ve kapıya doğru koştu.

Kapı halen yan açıktı, ama goblinlerden biri itip nerdeyse kapattı. Bilbo çabaladı, ama oynatamadı. Aradan geçmek için iteledi kakaladı, iteledi kakaladı, iteledi kakaladı ve araya sıkıştı. Bu korkunçtu. Düğmeleri kapıyla kapının dikmesi arasına sıkışmıştı. Dışarda açık havayı görebiliyordu; Yüksek dağların arasındaki dar bir vadiden aşağı koşmaya bir iki adım kalmıştı. Güneş bir bulutun ardından çıkıp kapının dışında parıldamaya başladı, ama o dışarı çıkamadı.

Birden içerdeki goblinlerden biri bağırdı. 'Kapının orada bir gölge var. Dışarda bir şey olmalı!'

Bilbonun yüreği ağzına geldi. Korkunç bir mücadele verdi. Düğmeler kopup her yöne fırladılar. Bilbo kurtuldu ve sersemlemiş goblinler güzel pirinç düğmelerini kapı eşiğinden

topluyorlarken, o yırtık bir yelek ve ceketle bir keçi gibi zıplayarak basamaklardan indi.

Tabii çok geçmeden av köpekleri gibi havlayıp baykuşlar gibi öterek ağaçlar arasında peşinden geldiler. Ama goblinler güneşi sevmezler: Güneş bacaklarını titretir ve başlarını döndürür. Ağaçların gölgeleri altında kayarak, sessiz ve çabuk, koşarak ve güneşten kaçarak arandılar, ama yüzüğünü takmış olan Bilbo'yu bulamadılar. Böylece homurdanarak ve küfrederek kapıyı korumaya gittiler. Bilbo kaçmıştı.

BÖLÜM 6

YAĞMURDAN KAÇ, DOLUYA TUTUL

Bilbo goblinlerden kaçmıştı, ama nerede olduğunu bilmiyordu. Başlığı, pelerini, yiyecekleri, midilliyi, düğmelerini ve dostlarını kaybetmişti. Ta ki güneş batıya doğru - *dağların ardında* - batmaya başlayana dek dolandı durdu. Dağların gölgeleri Bilbo'nun yoluna düşüyordu ve dönüp ardına baktı. Sonra ileriye baktı ve önünde yalnızca alçakta kalan topraklara doğru düşen sırtlar, yamaçlar ve ağaçların arasından arada bir görünen düzlükler görebildi.

'Aman Tanrım!' diye bağırdı Bilbo. 'Ben Puslu Dağlar'ın tam öbür tarafına, tam Ard Ülke'nin sınırına ulaşmış görünüyorum, Gandalf ve cüceler nereye, ah, nereye vardılarki acaba? İnşallah hâlâ orada, goblinlerin elinde değildirler!'

Küçük, yüksek vadiden çıkıp, kenarında ve arkasındaki eğimlerden aşağı gezindi; ama bu arada çok rahatsız edici bir düşünce içinde büyüyordu. Şimdi sihirli yüzüğü olduğuna göre korkunç, çok korkunç tünellere geri dönüp arkadaşlarını araması gerekip gerekmediğini merak etti. Tam bunun görevi olduğuna ve geri dönmesi gerektiğine karar vermişti - ve bu konuda kendisini berbat hissetti — ki sesler duydu.

Durdu ve dinledi, Goblinler değil gibiydi; böylece dikkatle ve sessizce ilerledi. Döne döne aşağı inen ve sol kolda kayalıklı bir duvar bulunan taş bir yoldaydı; diğer tarafta zemin aşağı doğru eğimleniyordu ve yol seviyesinin altında,

üzerine yüksek olmayan ağaçlar ve çalılıklar sarkan korunaklı yerler vardı, İşte bu çalılıkların altındaki korunaklı yerlerin birinde birileri konuşuyordu.

Daha da yakına sokuldu ve birden iki büyük kayanın arasından kırmızı başlıklı bir kafanın gözüktüğünü gördü. Bu, gözcülük yapan Balin'di. Sevincinden el çırpıp bağırabilirdi, ama yapmadı. Beklenilmeyen ve hoş olmayan bir şeyle karşılaşma korkusuyla yüzüğü halen takıyordu ve Balin'in de tam ona baktığını, ama onu görmediğini gördü.

'Hepsine bir sürpriz yapacağım,' diye düşündü, vadinin kenarındaki çalılıkların içine sürünürken. Gandalf cücelerle tartışıyordu. Tünellerde başlarına gelenleri konuşuyor ve şimdi ne yapmaları gerektiğini merak edip tartışıyorlardı. Cüceler söyleniyorlardı ve Gandalf, Bay Baggins'in ölü mü diri mi olduğunu öğrenip kurtarmaya çalışmadan, onu goblinlerin elinde bırakarak yolculuklarına devam edemeyeceklerini söylüyordu.

'Ne olursa olsun o benim dostum,' dedi büyücü, 've pek de kötü bir küçük arkadaş değil. Kendimi ondan sorumlu hissediyorum. İnşallah onu kaybetmemişsinizdir. '

Cüceler onu daha en baştan niye getirdiğini, niye arkadaşlarına yetişip onlarla gelemediğini ve niye daha akıllı birisini getirmediği konusunda büyücüyü sorguladılar. 'Şimdiye dek yarardan çok zarar verdi,' dedi birisi. 'Eğer şimdi onu aramak için o iğrenç tünellere dönmek zorundaysak canı cehenneme derim ben!'

Gandalf öfkeyle yanıtladı: 'Onu ben getirdim ve ben işe yaramaz şeyler getirmem. Ya siz onu aramama yardım edersiniz ya da ben giderim ve bu pislikten kendi başınıza

sıyrılmanız için sizi burada bırakırım. Eğer ki onu yeniden bulabilirsek, her şey bitmeden önce bana teşekkür edeceksiniz. Hangi akla hizmet onu aldın ve düşürdün Dori?'

'Eğer bir goblin karanlıkta senin de ayaklarını aniden arkadan yakalamış, çelme takıp düşürmüş ve arkadan tekmelemiş olsaydı,' dedi Dori, 'sen de düşürürdün.'

'Peki neden onu tekrar almadın?!'

'Aman tanrım! Bunu nasıl sorarsın! Goblinler karanlıkta vurup ısırıyor, herkes birbirinin üzerine düşüyor ve -birbirine vuruyordu! Sen nerdeyse Glamdring'le başımı uçuruyordun ve Thorin de Orcrist'i oraya buraya, her yere savurup duruyordu. Birden o kör edici ışık patlamalarından birini yaptın ve goblinlerin bağrışarak geri koştuklarını gördük. Sen, "hepiniz beni takip edin!” diye bağırdın ve herkes takip etmek zorunda kaldı. Biz herkesin takip etmiş olduğunu düşündük. Senin de pek iyi bildiğin gibi aşağı kapının dışında, kapıdaki muhafızların arasından çarpışarak geçip, apar topar buraya gelene dek de sayım yapmak için zaman olmadı. Ve işte buradayız - hırsızsız bir halde!'

'Ve işte hırsız da burada!' dedi Bilbo tam ortalarına atlarken bir yandan da yüzüğü parmağından çıkartıyordu.

Vay canına, nasıl da sıçradılar! Sonra şaşkınlık ve keyif içinde bağrıştılar. Gandalf da en az onlar kadar şaşırmıştı, ama büyük bir olasılıkla hepsinden daha çok sevinmişti. Balin'e seslendi ve ona, bir uyan bile yapmadan birilerinin grubun tam ortasına yürümesine izin veren bir gözcü hakkında ne düşündüğünü söyledi. Bu olaydan sonra, Bilbo'nun cüceler arasındaki itibarının arttığı bir gerçek. Gandalf'ın sözlerine rağmen halen onun birinci sınıf bir hırsız

olduğuna dair kuşkuları vardıysa da, artık bundan kuşkulan kalmamıştı. Balin hepsinden daha şaşkındı, ama hepsi bunun çok akıllıca bir çalışma olduğunu söyledi.

Doğrusu övgüleri Bilbo'nun öyle hoşuna gitmişti ki içinden kıkır kıkır gülüp yüzük hakkında hiçbir şey söylemedi ve bunu nasıl yaptığını sorduklarında: 'Oh bilirsiniz, yalnızca sürünerek sokuldum, çok dikkatli ve sessiz.'

'Doğrusu bu, bir farenin ilk kez çok dikkatli ve sessiz, tam burnumun dibine dek sokuluşu ve görülmeyişi. Size başlığımı çıkartıyorum,' dedi Balın ve çıkardı da.

'Balin, hizmetınizdeyim,' dedi.

'Hizmetkârınız, Bay Baggins,' dedi Bilbo.

Sonra onu kaybetmelerinden sonraki maceralarını öğrenmek istediler ve o da oturup - yüzüğü buluşu dışında ('henüz değil,' diye düşündü) - her şeyi anlattı. Özellikle bilmece yarışması ilgilerini çekti ve en çok Gollum'u anlatışını takdir edip, gereğince ürperdiler.

'Ve sonra o tam yanımda oturuyorken başka bir soru düşünemedim,' diye bitirdi Bilbo; 'böylece dedim ki, “cebimde ne var?” ve üç hakkında da bulamadı. Ben de "sözüne ne olacak bakalım? Bana çıkış yolunu göster!” dedim. Ama öldürmek niyetiyle üstüme geldi, ben de koştum, düştüm ve karanlıkta beni kaybetti, Sonra onun kendi kendine konuştuğunu duyduğum için onu takip ettim. Benim gerçekten de dışarı çıkan yolu bildiğimi sanıyordu ve o yöne gitti. Sonra girişte oturdu kaldı ve ben de geçemedim. Böylece üzerinden atladım ve kaçtım, kapıya doğru koştum.

'Peki ya muhafızlar?' diye sordular. 'Hiç yok muydu?'

'Oh evet! Bir sürü vardı; ama onları atlattım. Yalnızca bir parçacık açık olan kapıya sıkıştım ve bir sürü düğme kaybettim,' dedi üzülerek yırtık kıyafetlerine bakıp. 'Ama pekâlâ sıvıştım ve işte buradayım.'

Cüceler, muhafızlardan kaçıp kurtuluşunu, Gollum'un üzerinden atlayışını ve kapıdan geçişini sanki hiç zor ya da tehlikeli değilmiş gibi anlatırken ona bayağı yeni bir saygıyla baktılar.

'Size ne söyledim?' dedi Gandalf gülerek. 'Bay Baggins'de sizin tahmin ettiğinizden çok şey var.' Bilbo'ya çalı gibi kaşlarının altından acayip bir bakış fırlattı bunu derken ve hobbit, hikâyenin bu kısmında atladığını tahmin edip etmediğini merak etti.

Sonra Bilbo'nun da soracak somlan vardı tabii, Gandalf cücelere çoktan her şeyi açıklamış olsa bile, Bilbo duymamıştı. Büyücünün tekrar nasıl ortaya çıktığını ve hepsinin şimdiye dek nerelerde olduğunu bilmek istedi.

Büyücü, doğruyu söylemek gerekirse, zekâsını bir defadan fazla açıklamaktan hiç hoşlanmazdı, bu yüzden Bilbo'ya, hem kendisinin hem de Elrond'un, dağların bu kısımlarında tehlikeli goblinlerin varlığından haberdar olduklarını söyledi. Ama onların ana kapıları farklı bir geçişe, seyahat etmek için daha kolay bir geçişe çıkıyordu, bu yüzden de geceyarıları kapılarının yakınlarındaki insanları yakalarlardı sık sık.. Besbelli insanlar o yoldan gitmekten vazgeçmişti ve goblinler de yeni girişlerini oldukça yakınlarda, cücelerin seçtiği geçişin tepesinde açmışlardı, çünkü bu geçiş şu ana dek oldukça güvenli bulunmuştu.

'Orayı tıkamak için az çok terbiyeli bir dev bulup bulamayacağıma bakmalıyım,' dedi Gandalf, 'yoksa çok yakında dağlardan hiç geçilmeyecek.'

Gandalf Bilbo'nun çığlığını duyar duymaz ne olduğunu anlamıştı. Onu yakalayan goblinleri öldüren ışık patlamasında hızla açılan çatlağın içine girmişti. Sonra mahkûmları ve sürücüleri tam büyük salonun kenarına kadar takip etmişti ve orada oturup, gölgelerde yapabileceği en iyi büyüyü yapmıştı.

'Çok nazik bir meseleydi,' dedi. 'Vur ve kaç.'

Ama, tabii Gandalf, ateş ve ışıklarla yapılan büyülerle ilgili özel bir çalışma yapmıştı (hobbit bile, Yaşlı Took'un yaz dönümü arifesi eğlencelerindeki sihirli havai fişekleri hiç unutmamıştı). Gerisini - Gandalf'ın Bilbo'nun düğmelerini kaybettiği arka ya da goblinlerin deyişiyle aşağı

kapı hakkında her şeyi bilmesi dışında - hepimiz biliyoruz. İşin doğrusu bu, dağların bu kısmından haberdar olan herkes tarafından biliniyordu. Ancak bu tünellerde soğukkanlılığını korumak ve onlara doğru yolu göstermek bir büyücü gerektiriyordu.

'O kapıyı yüzyıllar önce yaptılar,' dedi. 'Kısmen, eğer ihtiyaçları olursa bir kaçış yolu, kısmen de karanlıkta çıkıp büyük zararlar verdikleri ülkelere bir çıkış yolu olsun diye. Kapıyı her zaman koruma altında bulunduruyorlar ve henüz hiç kimse kapayıp, tıkayamadı. Bundan sonra iki kat daha iyi koruyacaklardır,' diye güldü.

Diğerleri de güldüler, pek çok şey kaybetseler de, Koca Goblin'i ve diğer bir sürüsünü öldürmüşlerdi. Hem hepsi kaçmıştı, bu yüzden de en iyisini elde ettikleri söylenebilirdi.

Ama büyücü akıllarını başlarına getirdi, 'Hemen devam etmeliyiz, artık biraz dinlenmiş bir haldeyiz,' dedi. 'Gece olduğunda yüzlercesi arkamızdan gelecektir; ve gölgeler çoktan uzamaya başladı. Bizim geçmemizden saatlerce sonra bile adımlarımızın kokusunu alabilirler. Karanlık basmadan millerce yol almış olmalıyız. Eğer hava düzgün giderse biraz ay ışığı olacak, bu da şansımıza. Ayı pek de dikkate aldıklarından değil, ama yolumuzu bulmak için biraz ışık verecektir bize.'

'Oh, evet!' dedi hobbitin diğer sorularına yanıt olarak, 'Goblinlerin tünellerinde zaman kavramı yitiveriyor. Bugün perşembe, ve biz yakalandığımızda pazartesi gecesi ya da salı sabahıydı. Millerce yol gittik ve dağın tam içinden geçtik. Ve şimdi öbür tarafındayız - oldukça kısa bir kestirme. Ama geçidimizin bizi getireceği noktada değiliz; Kuzeye oldukça uzağız, önümüzde hiç hoş olmayan bir ülke var. Ve hâla oldukça yükseklerdeyiz. Hadi devam edelim.'

'Ben korkunç derecede açım,' diye sızlandı en son öncekinden de önceki geceden beri yemek yemediğini birden fark eden Bilbo. Böyle bir şeyin bir hobbit için ne demek olduğunu bir düşünün! Midesini boş ve sarkık, bacaklarım düşecekmiş gibi hissediyordu, şimdi artık heyecan bitmişti.

Elimden bir şey gelmez,' dedi Gandalf, 'tabii geri dönüp midillini ve yükünü sana geri vermelerini goblinlerden nazikçe istemeyeceksen.'

'Hayır, teşekkür ederim!' dedi Bilbo.

'Pekâlâ o halde, yalnızca kemerlerimizi sıkıp, yorgun argın yola devam etmeliyiz - yoksa akşam yemeği yapılacağız ve

bu da hiçbir şey yemememizden daha kötü.' İlerlerlerken Bilbo yiyecek bir şeyler için bir o yana bir bu yana bakınıyordu; ama böğürtlenler yalnızca çiçek açmıştı, tabii hiç fındık da yoktu, alıç bile. Bir parça kuzukulağı attı ağzına ve yolu kesen ufak bir dağ deresinden su içti ve suyun kenarında bulduğu üç yabançileğini yedi, ama pek de iyi değildiler.

Devam ettikçe ettiler. Kötü patika gözden kayboldu. Çalılar, kayalar arasındaki uzun otlar, tavşan yeniği küçük çimenlik alanlar, kekik ve adaçayı ve mercanköşk ve sarı kayagüllerinin hepsi ortadan yok oldular ve kendilerini düşmüş taşlardan geniş sarp bir yamacın, bir toprak kaymasının kalıntılarının tepesinde buluverdiler. Buradan aşağı inmeye başladıklarında, ayaklarının altından ne olduğu belirsiz bir sürü şey ve ufak çakıllar yuvarlandı; ardından daha büyük taş parçacıkları takır tukur yuvarlandı ve altlarındaki diğer parçalar da yuvarlanmaya ve kaymaya başladı; sonra kaya yığınlarının huzuru kaçtı ve yerlerinden sıçrayıp toz ve gürültüyle aşağı düştüler. Çok geçmeden üstlerindeki ve altlarındaki tüm yamaç hareketlendi ve hepsi iç içe geçmiş bir halde kayan, çatırdayıp çuturdayan tabaka ve taşların korku verici karmaşası içerisinde aşağı kaymaya başladılar.

Onları kurtaran aşağıdaki ağaçlar oldu. Aşağıdaki vadinin daha derin, daha karanlık ormanlarından yamaca uzanan bir çam ormanının ucuna kadar kaydılar. Bazıları ağaçların gövdelerini yakaladı ve alçak dallara asıldı, bazıları (küçük hobbit gibi) kayaların çılgınca saldırısından korunmak için bir ağacın arkasına saklandılar. Az sonra, tehlike geçti, kayma durdu ve son cılız çarpışmalar, huzuru kaçan taşların en

büyüklerinin tam aşağıdaki çam kökleri ve eğreltiotları arasında sıçrayıp dönmesi sırasında duyulabiliyordu.

'Pekâlâ bu ilerlememize biraz yardım etti,' dedi Gandalf, 've bizi takip eden goblinlerin bile buradan sessizce inmek için epey uğraşması gerek.'

'Tahmin ederim,' diye homurdandı Bombur. 'Ama başlarımızın üstüne sıçrayan taşlar göndermekte zorlanmayacaklardır.' Cüceler (ve Bilbo) pek mutlu değildiler ve çürük ve yara bere içindeki ayaklarını ve bacaklarını oğuşturuyorlardı.

'Saçma! Kaymanın yolundan çıkacağız. Çabuk olmalıyız. Şu ışığa baksanıza!'

Güneş çoktan dağların ardına gitmişti. Çevrelerindeki gölgeler derinleşiyordu bile, ama yine de uzaklarda, ağaçların arasından ve daha aşağılardaki henüz büyüyen ağaçların kara tepelerinin ardındaki akşam ışıklarını halen görebiliyorlardı. Doğruca güneye giden hafif eğimli bir patikadan, olabildiklerince hızlı, sendeleye sendeleye aşağı iniyorlardı. Bazen yaprakları taa hobbitin başının üzerine uzanan bir eğreltiotu denizinde zorlukla ilerliyorlar, bazen çam iğnelerinden oluşan bir zeminde yavaş yavaş ilerliyorlardı; ve ormanın karanlığı hep daha ağırlaşıyor, sessizliği daha derinleşiyordu. O akşam, ağaçların dallarına bir denizin iç çekişini getirecek kadar bile rüzgâr yoktu.

'Daha devam etmeli mıyız?' diye sordu Bilbo ortalığın Thorin'in sakalının arkasında sallandığını ancak görebildiği

denli karanlık ve cücelerin nefes alışlarını korkunç bir gürültüymüş gibi duyabildiği denli sessiz olduğu bir zaman.

'Ayakparmaklarım tümüyle yara bere içinde, bacaklarım ağrıyor ve midem boş bir torba gibi sarkıyor.'

'Birazcık daha,' dedi Gandalf.

Yüzyıllarca devam etmişlermiş gibi geldikten sonra aniden hiçbir ağacın yetişmediği bir açıklığa vardılar. Ay yükselmişti ve açıklığı aydınlatıyordu. Ters bir şey görülmediği halde, nasılsa hepsine pek hoş bir yer değilmiş gibi geldi burası.

Birden tepenin aşağısından bir uluma duydular; uzun ve tüyler ürpertici bir ulumaydı. Bu, sağa doğru ve onlara oldukça yakın bir başkası tarafından yanıtlandı; sonra sola doğru pek de uzak olmayan bir başkası tarafından. Bu ayın altında uluyan kurtlardı, bir araya toplanan kurtlar!

Evde, Bay Baggins'in kovuğu yakınında yaşayan kurtlar yoktu, ama bu sesi bilirdi. Bunlar ona hikâyelerde yeterince anlatılmıştı. Harika bir gezgin olan büyük kuzenlerinden (Took tarafından) biri onu korkutmak için kurt taklidi yapardı. Bunu ormanda ay ışığı altında duymak Bilbo için çok fazlaydı. Sihirli yüzükler bile kurtlara -özellikle de goblin istilasındaki dağların gölgesinde, bilinmeyenin sınırlarındaki Yabanın Kıyısı'nda yaşayan kötü sürülere - karşı pek işe yaramazlardı. Bu türden kurtlar, goblinlerden daha keskin koku alırlardı ve sizi yakalamak için görmelerine gerek yoktu.

'Ne yapacağız, ne yapacağız!' diye bağırdı. 'Goblinlerden, kurtlara yakalanmak için kaç!' dedi ve bizim aynı türden rahatsız edici durumlarda yağmurdan kaç doluya tutul' dememize rağmen bu bir deyim haline geldi:

'Ağaçlara çıkın, çabuk!' diye bağırdı Gandalf; ve nispeten daha alçak, ya da tırmanılabilecek denli ince dalları olanlara bakınarak ağaçsız alanın kenarındaki ağaçlara koştular.

Tahmin edebileceğiniz gibi bunları yapabilecekleri en çabuk şekilde buldular ve dallarda güvenebilecekleri denli yükseğe çıktılar. Eğer onları, belli sınırları aşıp çocuk olma oyunu oynayan yaşlı beyler gibi ağaçlarda sakallan aşağı sarkarken görmüş olsaydınız (tabii güvenli bir uzaklıktan) kahkahalar atardınız, Fili ve Kili, Noel ağdana benzeyen uzun bir karaçamın tepesindeydiler, Dori, Nori, Oin, Ori ve Gloin bir tekerleğin parmaklan gibi düzenli aralıklarla uzanan dallarıyla kocaman bir çamda daha rahattılar. Bifur, Bofur, Bambur ve Thorin bir başkasındaydılar. Dwalin ve Balin birkaç dallı uzun ince bir köknara tırmanmış, en üstteki büyük dalların yeşilliğinde oturacak bir yer bulmaya çalışıyorlardı. Ötekilerden oldukça uzun olan Gandalf onların tırmanamayacağı bir ağaç, açıklığın iyice kenarında kalmış, gövdesi oldukça geniş bir çam bulmuştu. Büyük dallan arasında oldukça iyi saklanmıştı, ama halen gözlerinin gizlice bakınırkenki parıltısını ay ışığında görebiliyordunuz.

Bilbo mu? O hiçbir ağaca çıkamamış ve peşinde köpek, kovuğunu kaybetmiş bir tavşan gibi ağaçtan ağaca koşuşturuyordu.

'Hırsızı yine arkada bıraktınız,' dedi Nori aşağı bakan Dori'ye.

'Hırsızları hep sırtımda taşıyamam,' dedi Dori. Tünellerden aşağı, ağaçlardan yukarı! Ne olduğumu sanıyorsun? Hamal mı?'

'Eğer bir şeyler yapmazsan onu yiyecekler,' dedi Thorin, çünkü artık gittikçe daha da yakınlaşan ulumalar tümüyle sarmıştı çevrelerini. 'Dori!'diye seslendi, çünkü Dori en kolay ağaçta, en aşağıdaydı, 'Çabuk ol ve Bay Baggins'i yukarı çek.'

Dori tüm söylenmelerine rağmen gerçekten nazik birisiydi. Dori en alt dala indiği ve kolunu aşağı uzatabildiği kadar uzattığı halde zavallı Bilbo elini yakalayamadı. Bunun üzerine Dori ağaçtan indi ve Bilbo'nun tırmanıp sırtında durmasına yardım etti.

Tam o sırada kurtlar uluyarak açıklığa daldılar, Bir anda yüzlerce göz onlara bakmaya başladı. Dori halen Bilbo'yu bırakmamıştı. Omuzlarından dallara tırmanana dek bekledi ve sonra kendisi dallan yakalamak üzere zıpladı. Hem de tam zamanında! Kurdun biri, o dala tutunmuşken pelerininin ucunu ağzıyla kaptı ve az daha ona ulaşıyordu. Bir dakika içinde koskoca bir kurt sürüsü parıldayan gözler ve dışarı sarkan dillerle ağacın etrafında toplanıp bas bas bağırmaya ve ağaca doğru atlamaya başladı.

Ancak vahşi Warglar (Yabanın Kıyısı'ndaki kötü kurtlar böyle adlandırılır) bile ağaçlara tırmanamazlar. Bir süre için güvendeydiler. Ney seki hava ılıktı ve rüzgârlı değildi. Evet, ağaçlar, üzerlerinde uzun süre oturmak için pek rahat yerler değildirler, ancak soğuk ve rüzgârda, üstelik aşağıda da sîzi bekleyen kurtlar her yanı sarmışsa, abartı düzeyde sefil yerler olabilirler.

Ağaçlar arasındaki bu ağaçsız alanın kurtlar için bir buluşma yeri olduğu açıktı. Gitgide daha çok, daha da çok kurt gelip durdu. Dori ve Bilbo'nun bulunduğu ağacın altına nöbetçiler bıraktılar ve sonra üzerinde herhangi biri bulunan her ağacı bulana kadar etrafı kokladılar. Bunlara da nöbetçiler diktiler, bu arada geri kalanları da (ki yüzlerce vardı sanki) gidip ağaçsız alanda kocaman bir daire halinde oturdular ve bu dairenin ortasında kocaman gri bir kurt vardı. Bu kurt diğerleriyle Wargların o korkunç dilini kullanarak konuştu.

Gandalf bu dili bilirdi. Bilbo bilmiyordu, ama ona sanki tüm konuşmaları kötü ve zalim şeyler haklındaymışçasına korkunç geldi, ki gerçekten de öyleydi. Arada bir dairedeki tüm Warglar gri şeflerini hep bir ağızdan yanıtlıyorlardı ve korkunç patırtıları nerdeyse hobbiti çam ağacından aşağı düşürecekti.

Bilbo anlamasa bile ben size Gandalf'ın neler duyduğunu anlatacağım. Warglar ve goblinler sık sık kötü işlerde birbirlerine yardım ederlerdi. Goblinler sürülüp de kendilerine yeni yerler aramaya ya da savaşa (ki bunun uzun süredir meydana gelmediğini söylemekten memnunluk duyuyorum) gitmedikçe dağlarından çok uzaklaşmayı genellikle göze almazlar. Ancak o günlerde, özellikle yiyecek temin etmek ya da kendileri için çalışacak köleler bulmak üzere akınlar yapıyorlardı. Sonra Wargları da sık sık yardıma çağırır ve yağmayı onlarla paylaşırlardı. Bazen insanların ala binmesi gibi onlar da kurtlara binerlerdi. Öyle anlaşılıyordu ki tam o gece için büyük bir goblin akını planlanmıştı. Warglar goblinlerle buluşmak üzere gelmişlerdi, ancak goblinler geç kalmışlardı. Bunun nedeni şüphesiz Koca Goblin'in ölümü ve büyük bir olasılıkla halen arayıp durdukları cüceler, Bilbo ve büyücünün yarattığı heyecandı.

Bu uzak ülkelerdeki tüm tehlikelere rağmen cesur insanlar son zamanlarda Güneyden buralara geri geliyor ve ağaçlan keserek nehrin kıyılarında ya da vadilerdeki daha . hoş korular arasında kendilerine yaşayacak yerler yapıyorlardı. Sayılan oldukça fazlaydı ve cesurdular ve iyi silahlanmışlardı ve Warglar bile, eğer kalabalıklarsa ya da gün ışığı varsa onlara saldırmaya cesaret edemiyordu. Ama şu sıra goblinlerin yardımıyla bu gece, dağlara en yakın kasabalara

hücum etmeyi planlamışlardı. Eğer planlan yürürse sonraki güne hiçbiri kalmayacaktı; goblinlerin kurtlara vermeyip tutsak olarak mağaralarına geri götürecekleri dışında hepsi öldürülmüş olacaktı.

Bu yalnızca cesur orman, insanları ve kanlan ve çocukları açısından değil, aynı zamanda Gandalf ve arkadaşlarını tehdit eden tehlike yüzünden de dinlenemeyecek denli korkunç bir konuşmaydı. Warglar onları tam da kendi buluşma yerlerinde buldukları için şaşkın ve öfkeliydiler. Onların orman insanlarının dostları olduklarını ve buraya casusluk yapmaya geldiklerini ve planlarının haberini vadilere götüreceklerini, sonra da goblinlerle kurtların, tutsak yakalamak ve uykularından aniden uyandırılmış insanları yalayıp yutmak yerine korkunç bir çarpışmada savaşmak zorunda kalacaklarını düşünüyorlardı. Bu yüzden de Wargların gitmeye ve ağaçlardaki insanların kaçmasına, en azından yarın sabaha dek, izin vermeye hiç niyetleri yoktu. Zaten bundan çok önce, goblin askerler dağlardan aşağı geleceklerdi; ve goblinler ağaçlara tırmanabilir ya da ağaçları kesip devirebilirler.

Şimdi siz de, Gandalf'ın, onların hırlama ve bağırış çağırışlarını dinlemesi üzerine, bir büyücü olduğu halde neden deliler gibi korktuğunu ve çok kötü bir yerde bulunduklarını ve henüz hiç de kurtulmadıklarını hissettiğini anlamışsınızdır. Çevresi kurtlarla sarılı bir ağaçta kapana kısılmış olarak çok fazla şey yapamayacak olsa da, her şeyin onların istediği gibi gitmesine izin vermeyecekti. Üzerinde durduğu ağacının dallarından kocaman kozalakları toparladı. Sonra birini parlak mavi bir ateşle yaktı ve kurtların çemberinin tam ortasına vınlayarak fırlattı. Kozalak gidip

birinin sırtına çarptı ve kabarık postu ateş aldı ve korkunç feryatlar atarak bir oraya bir buraya zıplamaya başladı. Sonra bir diğer kozalak geldi ve bir diğeri, bir tanesi mavi alevler içinde, bir tanesi kırmızı ve bir diğeri de yeşil. Çemberin tam ortasında toprağa çarpıp patladılar ve renkli kıvılcımlar ve dumanlar saçıp durdular. Özellikle kocaman bir tanesi şef-kurdu burnundan vurdu ve kurt da iki üç metre havaya zıplayıp öfke ve korkusundan çemberin etrafında dolana dolana koşuşturup diğer kurtları bile ısırarak saldırdı.

Cüceler ve Bilbo bağırıp keyiflendiler. Kurtların öfkesi doğrusu görülecek gibi değildi ve çıkardıkları patırtı tüm ormanı kapladı. Kurtlar her zaman ateşten korkarlar, üstelik bu ateş en korkunç ve esrarengiz bir ateşti. Eğer bir kıvılcım postlarına ulaşırsa saplanıp yakıyordu ve eğer çabucak yerde yuvarlanmazlarsa çok geçmeden alevler içinde kalıyorlardı. Çok kısa bir süre sonra ağaçsız alanın hemen her tarafında kurtlar sırtlarındaki ateşi söndürmek üzere yerde yuvarlanıyor, bu arada iyice yananlar oraya buraya koşturup, uzaklaştırılana dek arkadaşlarına ateş bulaştırıyor, sonra da su arayarak yamaçlardan aşağı bağıra çağıra koşuşturuyorlardı.

'Bu gece ormandaki bu şamata da ne?' dedi Kartalların Efendisi. Dağların doğu kıyısındaki bir kayanın yalnız doruğunun en ucunda, ay ışığında kapkara oturuyordu. 'Kurtların seslerini duyuyorum! Goblinler ormanda yine bir kötülük peşindeler mi?'

Hızla havalandı ve muhafızlarından ikisi de iki yanındaki kayalardan onu takip etmek üzere hemen peşinden havalandılar. Havada bir daire çizdiler ve aşağılarda, taa aşağılarda, ufacık bir nokta gibi görünen Wargların oluşturduğu daireye baktılar tepeden. Ancak kartalların

keskin gözleri vardır ve çok uzaklardan küçücük şeyleri bile görürler. Puslu Dağlar'ın kartallarının efendisinin güneşe bile kırpıştırmadan bakabileceği gözleri vardı ve bir mil aşağıdaki toprakta hareket eden bir tavşanı ay ışığında bile görebilirlerdi. İşte ağaçlardaki cüceleri göremese bile kurtlar arasında süregiden karmaşayı fark edebiliyor, küçük ateş patlamalarını görebiliyor ve taa aşağılardan belli belirsiz gelen uluma ve bağırışları duyabiliyordu, Ayrıca kötü halk, uzun sıralar halinde kapılarından çıkıp yamaçlara süzülmüş ve ormana yayılmış olduklarından goblin mızrak ve miğferleri üzerinde parıldayan ay ışığı pırıltılarını da görebiliyordu.

Kartallar sevecen kuşlar değildir. Bazıları alçak ve zalimdir. Ancak kuzeydeki dağların eski soyu, kuşların en muhteşemiydi; gururlu ve güçlü ve yüce kalpliydiler. Goblinleri ne sever ne de korkarlardı. Herhangi bir şekilde farkına varacak olduklarında (ki bu tür yaratıkları yemediklerinden bu çok nadir olurdu), üzerlerine çullanır ve yaptıkları her ne tür bir kötülükse durdurur ve feryat figan mağaralarına geri sürerlerdi. Goblinler kartallardan nefret eder ve korkarlar, ancak onların ya yüce yerlerine ulaşamazlar ya da onlan dağlardan süremezlerdi.

Bu gece Kartalların Efendisi'nin içi neler döndüğünü bulabilmek için merakla doluvermişti; böylece pek çok başka kartalı yanına çağırdı ve dağlardan uçup, daireler çize çize, aşağılara, taa aşağılara, iyice aşağılara kurtların çemberine ve goblinlerin buluşma yerine doğru yavaşça uçtular.

Başka iyi şeyler de vardı! Aşağıda korkunç şeyler olageliyordu. Tutuşmuş olan kurtlar ormana dalmış ve ormanı birkaç yerinden aleve boğmuşlardı. Şiddetli geçen bir yazdı

ve dağların bu doğu yüzünde bir süredir çok az yağmur yağıyordu. Sararan eğreltiotları, yere düşmüş dal parçacıkları, yerlerde kalın bir tabaka oluşturmuş çam iğneleri ve çevredeki ölü ağaçları çok geçmeden alevler sarıverdi. Ateş Wargların açıklığından çevreye sıçrayıverdi. Ancak muhafız-kurtlar bulundukları ağaçların diplerinden ayrılmadılar. Çıldırmış ve öfkeli, dilleri dışarı sarkık ve gözleri alev kadar kırmızı ve yakıcı parıldarken ağaç gövdelerinin etrafında sıçrayıp uluyor, o korkunç dillerinde cücelere lanetler yağdırıyorlardı.

Sonra aniden goblinler bağrışarak koşa koşa geldiler. Orman insanlarıyla bir çarpışma yaşandığını sanıyorlardı; ama çok geçmeden olanları öğrendiler. Hatta bazıları oturup kahkahalar attılar. Diğerleri mızraklarını sallayıp saplarını kalkanlarına vurdular. Goblinler ateşten korkmazlardı, bu yüzden çok geçmeden kendilerine çok eğlenceli gelen bir plan yaptılar.

Bazıları tüm kurtları bir sürü haline toparladı. Diğerleri eğreltiotları ve çalılıkları ağaç gövdelerinin etrafına yığdılar. Diğerleri vura ve tepine ve tepine ve vura, tüm alevler söndürülene dek sağa sola koşuşturdular - ancak cücelerin bulunduğu ağaçlara yakın alevleri söndürmediler. Buralardaki ateşi yapraklar ve ölü dallar ve eğreltiotlarıyla beslediler, Çok geçmeden tüm cücelerin etrafında bir alev ve duman-halkası oluşturdular ve coşan ateş ağaçların altındaki yakacakları yalayana dek bu halkanın dışa doğru genişlemesini engellediler. Duman Bilbo'nun gözlerine kaçtı, tüm alevlerin ısısını hissedebiliyordu; ve tüten dumanların arasından, goblinlerin, yazdönümü ateşi etrafında bir halka oluşturup insanların yaptığı gibi döne döne dans edişlerini

görebiliyordu. Mızraklar ve baltalarıyla dans eden savaşçılar halkasının dışında kurtlar, saygı belirten bir uzaklıktan seyredip bekliyorlardı.

Ayrıca goblinlerin korkunç bir şarkıya başladıklarını da duyabiliyordu:

Onbeş kuş beş köknar ağacında

tüyleri savruldu ateşli bir rüzgârla!

Ama, küçük komik kuşlar, bunların kanatlan yokcağız!

Hey, bu küçük komik şeylerle biz ne yapacağız?

Canh canh kavurmalı mı, yoksa tencerede mi kaynatmalı;

Kızartmalı mı, başlamalı mı ve yemeli mi sıcak sıcak?

Sonra durdular ve bağırdılar: 'Uçun gidin küçük kuşlar! Uçun, uçabilirseniz! Aşağı gelin küçük kuşlar, yoksa kavruluvereceksiniz yuvalarınızda siz! Şakıyın şakıyın küçük kuşlar! Niye şakımıyorsunuz?'

'Gidin buradan! Küçük haylazlar!' diye bağırdı Gandalf yanıt olarak. ' Şimdi kuş yumurtası çalacak zaman değil. Hem ateşle oynayan yaramaz küçük haylazlar cezalarını bulurlar,' dedi onları öfkelendirmek ve onlardan korkmadığını - ki aslında bir büyücü de olsa korkuyordu tabii - göstermek için. Ama onlar hiç aldırmadılar ve şarkı söylemeye devam ettiler.

Yan ağaç ve eğreltiotu yan!

Kupkuru ol ve alazlan! Bir meşale ki çıtırdayan

Bizim keyfimiz için aydınlatan geceyi,

Ya bey!

Fırında pişirin ve kızartın ızgarada onları$_t$ *kızartın tavada ve kebap yapın*

sakallar tutuşana ve gözler pırıldayana dek

tüyler yanıp kokana ve derileri çatlayana dek

erir yağlar ve kararır kemikler

yatarlar korda

gökyüzünün altında!

Yani ölmeli cüceler

bizim keyfimiz için aydınlatmalılar geceyi,

Ya hey!

Ya-harri-hey!

Ya hoy!

Ve bu *Ya hoy'l*a alevler Gandalf'ın ağacının altına geldi. Bir anda diğerlerine yayıldı. Ağacın kabuğu ateş aldı, aşağılarda kalan dallar çatırdadılar.

Sonra Gandalf ağacının tepesine tırmandı. Ve tam yukarıdan goblinlerin mızraklarının ortasına atlamaya hazırlandığı sırada asasından şimşek gibi bir parlaklık patladı. Bir yıldırım gibi hızla aşağı indiğinde pek çoğunu öldürecek olsa da bu onun da sonu olacaktı. Ama asla atlamadı.

İşte tam bu sırada Kartallann Efendisi yukarılardan süzüldü, onu pençeleriyle yakalayıp uzaklaştı.

Goblinlerden bir şaşkınlık ve öfke çığlığı geldi. O sıra Gandalf'ın konuştuğu Kartalların Efendisi bas bas bağırdı. Onunla birlikte olan kocaman kuşlar geri süzüldüler ve koca kara gölgeler gibi aşağı iniverdiler. Kurtlar sızlanıp dişlerini gıcırdattılar; goblinler bağrışıp Öfkeyle ayaklarını yerlere vurdular ve mızraklarını boşu boşuna havaya fırlatıp durdular. Kartallar üzerlerine çullandılar; çırpılan kanatlarının karanlık hamleleri onları yere yapıştırdı ya da uzaklara sürdü; pençeleri goblinlerin suratlarını yırttı. Diğer kuşlar ağaçların tepesine uçtular ve cesaret edebildikleri kadar tepelere tırmanmış cüceleri yakaladılar.

Zavallı küçük Bilbo az kaldı yine geride bırakılıyordu! En son alınan Dori'nin bacaklarını yakalamayı tam zamanında becerebildi; ve Bilbo, kolları nerdeyse çıkmak üzere aşağı sarkarken beraberce tüm o karışıklık ve yanmayı geride bırakıp yükseldiler.

Şimdi goblinler ve kurtlar taa aşağılarda ormanın içlerinde her yere yayılıyorlardı. Birkaç kartal çarpışma alanının üzerinde daireler çizerek süzülüyordu. Alevler aniden en tepedeki dalların bile üzerine sıçradı. Çatırdayan ateşler arasında yükseldiler. Ortalığı ani bir kıvılcım ve duman rüzgârı kapladı. Bilbo tam zamanında kaçmıştı!

Çok geçmeden alevlerin ışığı gerilerde solgun, siyah zemin üzerinde yalnızca bir yanıp bir sönen kırmızı bir pırıltı halinde kaldı; ve onlar gökte çok yükseklerdeydiler ve kuvvetli süzülüşlerle daireler çizerek yükseldiler. Bilbo, Dori'nin ayak bileklerine yapıştığı bu uçuşu asla unutmadı. O,

'kollarım, kollarım!' diye inilderken, Dori de, 'zavallı bacaklarım, zavallı bacaklarım!' diye homurdanıyordu.

En iyi durumda bile yükseklik Bilbo'nun başını döndürürdü. Oldukça alçak bir uçurumun kenarından bakacak olsa tuhaf olurdu ve ağaçlar bir yana (daha önce hiç kurtlardan kaçmak zorunda kalmamış biri olarak), merdivenleri bile hiç mi hiç sevmezdi. Durum böyle olunca, sarkan ayak parmak uçları arasından, altında uzun uzadıya uzanan ve yamaçların birindeki bir kayaya ya da

ovalardaki bir dereye vuran bir ay ışığıyla aydınlanan karanlık topraklan gördüğü zaman kafasının ne denli sersemleştiğini tahmin edebilirsiniz.

Dağların soluk zirveleri yaklaşıyor, ay ışığının aydınlattığı kaya çıkıntıları kara gölgeler arasından fırlıyorlardı. Yaz olsun olmasın hava çok soğuktu. Gözlerini kapadı ve daha fazla tutunup tutunamayacağını düşündü. Sonra eğer tutunmazsa neler olacağını. Kendini kötü hissetti.

Uçuş, onun İçin tam zamanında, kollarının bağı çözülmeden önce bitti. Nefes alıp Dori'nin ayak bileklerini bıraktı ve bir kartal yuvasının kaba sahanlığına düşüverdi. Orada ağzını açmadan öylece yattı ve düşünceleri yangından kurtulmuş olmanın şaşkınlığı ve o dar yerden iki taraftaki derin gölgelere düşebilecek olmanın korkusu arasında. gidip geldi. Hemen hemen hiçbir şey yemediği son üç günün dehşet verici maceralarının ardından şimdi kafasının içi bir hayli garipti ve birden kendisini yüksek sesle şunları söylerken buldu: 'Şimdi bir çatalla aniden tavadan alınıp geri konan jambon parçasının neler hissettiğini anlayabiliyorum!' dedi.

'Hayır efendim!' dedi Dori yanıt olarak, 'çünkü jambon eninde sonunda tavaya geri döneceğini bilir; ve umarım ki biz dönmeyiz. Ayrıca kartallar da çatal falan değildir!'

'Yo, hayır! Masallar gibi değil - çatallarla demek istedim,' dedi Bilbo oturup yakınlarına tüneyen kartala sinirli sinirli bakarken. Daha başka neler saçmalayıp durduğunu ve kartalın bunları kaba bulup bulmadığını merak etti. Eğer yalnızca bir hobbit cüssesindeyseniz ve gece vakti bir kartalın yuvasındaysanız ona karşı kaba olmamalısınız.

Kartal yalnızca gagasını bir kayada biledi ve tüylerini temizledi ve ona dikkat bile etmedi.

Çok geçmeden başka bir kartal uçageldi. 'Kartalların Efendisi tutsaklarınızı Büyük Düzlük'e getirmenizi buyuruyor,' diye bağırdı ve uçtu gitti. Diğeri, Dori'yi pençeleriyle kavrayıp, Bilbo'yu tek başına bırakarak gecenin karanlığına karıştı, Bilbo'nun, habercinin 'tutsaklar'la ne kastettiğini merak edecek ve tabii sıra ona geldiğinde bir tavşan gibi akşam yemeği için yolunacağım düşünmeye başlayacak gücü ancak kalmıştı,

Kartal geri döndü ve onu ceketinin arkasından pençeleriyle yakalayıp süzüldü. Bu sefer uçuş kısa sürdü. Az sonra Bilbo korkudan tir tir titrer bir halde, dağın yamacındaki geniş bir kaya düzlüğüne bırakılmıştı. Uçmak dışında buraya ulaşılabilecek bir yol yoktu ve tabii uçurumdan aşağı atlamak dışında aşağı inen bir yol da. Tüm ötekileri, orada, sutlarını dağın duvarına yaslamış otururken buldu, Kartalların. Efendisi de oradaydı ve Gandalf'la konuşuyordu.

Her neyse, Bilbo pek de yemek olacakmış gibi gözükmüyordu. Büyücü ve Kartalefendi birbirlerini az da olsa

tanır gibiydiler, hatta arkadaştılar bile denebilirdi. İşin gerçeği sık sık dağlarda dolaşan Gandalf'ın bir keresinde kanallara yararı dokunmuş, efendilerinin bir ok yarasını iyileştirmişti. Yani sizin de anlayacağınız gibi 'tutsaklar' yalnızca 'goblinlerden kurtarılan tutsaklar' anlamına geliyor, kartalların tutsakları anlamına gelmiyordu. Bilbo, Gandalf 'ın konuşmasını dinledikçe, sonunda dehşet verici dağlardan gerçekten ve gerektiği gibi kurtulacaklarını fark etti. Gandalf, Koca Kartal'la, kendisini, cüceleri ve Bilbo'yu uzaklara taşımak ve yolculuklarının devam edeceği aşağılardaki ovalarında yere indirmelerine dair planlar üzerine tartışıyorlardı.

KARTALLAR ÜLKESİNDEN GOBLİN KAPISI'NA DOĞRU PUSLU DAĞLAR'IN BATIDAN GÖRÜNÜŞÜ

Kartalların Efendisi onları insanların yaşadığı yerlerin yakınında hiçbir yere götürmeyecekti. 'Bizi, porsuk ağacından yapılma yay ve oklarıyla vururlar,' dedi, 'çünkü bizim koy unlarının peşinde olduğumuzu sanacaklar. Ve haklı oldukları

zamanlar yok değil. Hayır! Goblinlerin eğlencelerini ellerinden aldığımız ve size teşekkürlerimizi geri ödeyebildiğimiz için memnunuz, ancak cüceler için kendimizi güneydeki ovalarda tehlikeye atamayız.'

'Pekâlâ,' dedi Gandalf. 'Bizi götürebileceğiniz yere ve götürebileceğiniz kadar uzağa götürün! Size zaten fazlasıyla minnettarız. Ancak bu arada açlıktan ölüyoruz.'

'Ben nerdeyse öldüm,' dedi Bilbo hiç kimsenin duymadığı zayıf, alçak bir sesle.

'Sanınm bu halledilebilir,' dedi Kartalların Efendisi.

Daha sonraları, düz kayalıkta parlak bir ateş ve etrafında yemek pişiren ve nefis bir kızartma kokusu yayan cüceleri görebilirdiniz. Kartallar yakmak için kuru çalı çırpı getirmişlerdi ve tavşanlar, yabani tavşanlar ve küçük bir koyun. Cüceler tüm hazırlıkların üstesinden geldiler. Bilbo yardım etmek için fazlasıyla zayıftı, hem zaten kasap tarafından pişmeye hazır halde eve kadar servis yapılmasına alıştığından, tavşanları yüzme ya da et kesme konusunda pek iyi sayılmazdı. Oin ve Gloin kav kutularını kaybettiğinden, Gandalf da ateşin yanmasını sağlayarak üzerine düşeni yapmış ve uzanmıştı (Cüceler kibritlere hiç alışamamışlardı henüz).

İşte böylece Puslu Dağlar maceraları sona erdi. Çok geçmeden Bilbo'nun midesi yeniden dolu ve rahattı; aslında çöp kebabı parçacıkları yerine bir somun ekmek ve tereyağından daha çok hoşlanacak olmasına rağmen artık halinden memnun uyuyabilirdi. O sert kaya üzerinde kıvrılıp, yuvasında, küçük kovuğundaki kuştüyü yatağında olduğundan bile daha derin uyudu, Ama bütün gece kendi

evini gördü rüyasında ve neye benzediğini bulamadığı ya da hatırlayamadığı bir şeyi ararken değişik odalarının hepsinde gezindi durdu uykusunda.

BÖLÜM 7

TUHAF PANSİYON

Ertesi sabah Bilbo gözlerine giren günün ilk ışıklarıyla uyandı. Saate bakmak ve gidip çaydanlığı ateşe koymak için fırladı, ancak hiç de evde olmadığının farkına vardı. Bunun üzerine oturdu ve boşu boşuna bir banyo ve fırça diledi durdu, Hiçbirisine kavuşamadı, tıpkı kahvaltı için çay, kızarmış ekmek ya da jambona kavuşamadığı gibi; yalnızca soğuk koyun ve tavşan eti vardı. Üstelik bundan sonra canlı bir başlangıç için hazırlanması gerekiyordu.

Bu sefer bir kartalın sırtına tırmanmasına ve kanatları arasına sıkıca yapışmasına izin vermişlerdi. Hava üzerinden akıp giderken o gözlerini kapadı. Onbeş koca kuş dağın yamacından havalanırken cüceler hoşça kalmalarını bağırıyorlar ve eğer becerebilirlerse Kartalların Efendisi'ne borçlarını ödeyeceklerine söz veriyorlardı. Güneş her şeyin doğu kıyısına daha yakındı. Sabah serindi. Vadilere ve oyuklara sis çökmüş ve tepelerin doruk ve zirvelerinde oraya buraya sarılmıştı. Bilbo şöyle bir göz atmak için gözünün tekini araladı ve kuşlann çoktan iyice yükseldiğini, dünyanın çook uzaklarda kaldığını ve dağlann arkalarındaki uzaklıklara karıştığını gördü. Gözlerini yumdu ve daha bir sıkı tutundu.

'Çimdikleyip durma!' dedi kartal, 'Bir tavşan gibi görünsen de bir tavşan gibi korkmana gerek yok. Hafif rüzgârlı, güzel bir sabah. Uçmaktan daha güzel ne olabilir ki?'

Bilbo şöyle demek isterdi. 'Sıcak bir banyo, ardından da çimenler üzerinde geç yapılan bir kahvaltı;' ama hiçbir şey söylememenin ve azıcık daha gevşek tutmanın daha iyi olacağını düşündü.

Epeyce bir zaman sonra, o kadar yüksekte olmalarına rağmen kartallar yöneldikleri noktayı görmüş olmalıydılar ki, kocaman helezonlar çizerek döne döne alçalmaya başladılar. Bunu uzun süre sürdürdüler ve hobbit sonunda gözlerini tekrar açtı. Yeryüzü çok daha yakınlaşmıştı ve altlarındaki ağaçlar meşe ve karaağaca benziyordu ve geniş çayırlıklarla tüm bunları bölerek geçen bir nehir vardı. Ancak akıntının tam yolunun ortasında, çepeçevre dolandığı koskoca bir kaya, hatta nerdeyse bir taştan tepe, sanki uzak dağların son uzantısı ya da devlerden bir dev tarafından ovaya doğru milletçe fırlatılmış devasa bir parça gibi duruyordu.

Kartallar çabucak birer birer bu kayanın tepesine süzüldüler ve yolcularını indirdiler.

'Yolunuz açık olsun!' diye bağırdılar, 'nereye yollanırsanız yollanın yolunuz açık olsun, taa kartal yuvalarınız yolculuğunuzun sonunda size kavuşana dek!' Bu kartallar arasında söylenen nazik bir sözdü.

'Kanatlarımzın altındaki rüzgâr sizi güneşin yelken açtığı ve ayın gezindiği yerlere taşısın,' diye yanıtladı doğru cevabı bilen Gandalf.

Ve böylece ayrıldılar, Ve Kartalların Efendisi ileriki günlerde Tüm Kuşlann Kralı olmasına, alan bir taç ve onbeş kabile şefinin de onunla birlikte altın yakalar (cücelerin onlara verdiği altından yapılma) takmasına rağmen, Bilbo onları bir daha hiç görmedi - Beş Ordular Çarpışmasında taa

yükseklerde görmesi hâriç. Ama bu konu öykünün sonunda anlatılacağından şimdi daha fazla söz etmeyeceğiz.

Taş tepesinin en yukarısında düz bir alan ve pek çok basamakla nehre inen iyice aşınmış bir yol vardı; orada da öte kıyıdaki çimen ülkesine uzanan koca düz taşların oluşturduğu sığ bir bölge vardı. Basamakların dibinde, taş geçidin ucuna doğru küçük bir mağara (çakıllı zeminiyle gayet havadar bir mağara) vardı. Kafile burada toparlanıp ne yapılması gerektiğini tartıştı.

'Dağlarda hep hepinizin güvende olduğunu (tabii mümkün olduğunca) görmek istedim dedi büyücü, Ve şu ana dek iyi yönetim ve iyi şansla bunu hallettim. Doğrusu şimdi sizlerle gelmeyi planladığımdan da çok daha doğudayız, üstelik her şeye rağmen bu benim maceram değil. Her şey sonuca ulaşmadan kısa bir süre için bir daha gelebilirim, ama bu arada ilgilenmem gereken çok önemli bir iş daha var.'

Cüceler homurdandılar ve en üzgün hallerini aldılar ve Bilbo ağladı. Gandalf'ın yol boyunca geleceğini ve güçlüklerden kurtulmalarına yardım etmek için hep orada bir yerde olacağını düşünmeye başlamışlardı. 'Hemen şu dakika ortadan kaybolmayacağım,' dedi Gandalf. 'Size bir iki gün daha ayırabilirim. Büyük bir olasılıkla şu anki sıkıntılı durumdan kurtulmanıza yardım edebilirim ve benim de biraz yardıma ihtiyacım var. Yiyeceğimiz, yolluğumuz ve binebileceğimiz midillilerimiz yok ve nerede olduğunuzu bilmiyorsunuz, Şimdi size şunu söyleyebilirim. Eğer dağ geçidini aceleyle terk etmeseydik takip ediyor olmamız gereken patikanın birkaç mil kuzeyindeyiz. Buralara son gelişiminden beri, ki bu yıllar önceydi, yeni gelmedilerse buralarda çok az kişi yaşar. Ama bildiğim birisi var ve çok da

uzakta yaşamıyor. Büyük kayadaki - ki sanırım o buraya Taşıtkaya diyor - basamakları yapan işte o birisi. Buraya pek sık gelmez, hatta gündüzleri hiç gelmez ve onu beklemek bir işe yaramaz. Doğrusu çok da tehlikeli olacaktır. Biz gidip onu bulmalıyız; eğer buluşmamızda her şey yolunda giderse, sanırım ayrılacağım ve size kartalların dilediklerini dileyeceğim. "Nereye yollanırsanız yollanın yolunuz açık olsun!" '

Cüceler kendilerini bırakmaması için Gandalf'a yalvardılar. Ona ejderha altını, gümüş ve mücevher önerdiler, ama o fikrini değiştiremeyecekti. 'Bakarız, bakarız!' dedi, Ve sanırım, sizin ejderha altınınızın - elde ettiğinizde tabii - birazını zaten kazandım.'

Bundan sonra yalvarmayı kestiler. Sonra giysilerini çıkartıp nehrin fazla derin olmayan dibi taş dolu berrak, sığlık yerinde yıkandılar. Yakıcı ve sıcak olan güneşte kuruduklarında yorgun ve azıcık aç olmalarını saymazsak adeta yeniden doğmuş gibiydiler. Az sonra geçiti geçtiler (tabii hobbiti kucakta taşıyarak) ve uzun yeşil çimlerin arasından, geniş kollu meşe ve uzun karaağaç sıralarından aşağı yürümeye başladılar.

'Peki niye Taşıtkaya deniliyor?' diye sordu büyücünün yanında giden Bilbo.

'Taşıtkaya diyor, çünkü Taşıtkaya ona verdiği isim. Bunun gibi şeylere taşıtkaya diyor, ve nu da Taşıtkaya, çünkü evinin yakınında bir tek bu var ve o da bunu iyi bilir.'

'Kim biliyor? Kim diyor?'

Ş'u bahsettiğim birisi - çok çok büyük bir insan. Sizleri tanıştırdığımda hepiniz çok nazik olmalısınız. Sizleri yavaş

yavaş, ikişer ikişer tanıştıracağım sanırım ve siz de onun canını sıkmamaya dikkat etmelisiniz. Yoksa neler olacağını Tanrı bilir. Neşeli olduğunda yeterince nazik olmasına rağmen öfkeli olduğunda dehşet verici olabilir. Yine de sizi uyarıyorum, çok çabuk öfkelenir.'

Cüceler büyücünün Bilbo'yla bu şekilde konuştuğunu duyunca etrafına toplandılar. 'Bu, şimdi bizi götürdüğün kişi mi?' diye sordular. 'Daha aklı başında birisini bulamadın mı? Biraz daha açık anlatsan daha iyi olmaz mıydı?' diye devam ettiler.

'Evet, sizi götürdüğüm kişi o! Hayır bulamazdım! Ve de gayet dikkatli açıklıyordum,' diye yanıtladı büyücü ters ters. Eğer dahasını bilmeniz gerekiyorsa adı Beom. Çok güçlüdür ve bir deri-değiştiricidir.'

'Ne! Bir kürkçü ha, yani postlarını sincaplara çevirmedikçe tavşanlara tavşan demeyen birisi mi?' diye sordu Bilbo.

'Aman güzel Tanrım, hayır, hayır, hayIr, HAYIR!' dedi Gandalf. 'Eğer becerebilirseniz aptalca davranmayın Bay Baggins; ve tüm mucizeler adına, evinin birkaç yüz mil civarında olduğunuz sürece sakın bir daha kürkçü sözcüğünü ağzınıza almayın* ve tabii post, pelerin, manşon, kalpak gibi yersiz sözleri de! O bir deri-değiştiricisi. Kendi derisini değiştiriyor, bazen koca kara bir ayı, bazen de kaslı kolları ve koca sakalıyla iri yarı, güçlü kara saçlı bir adam olur. Size daha fazlasını söyleyemem, zaten bu da size yetmeli, Bazıları devler gelmeden önce dağlarda yaşamış olan büyük ve eski ayı soyundan bir ayı olduğunu söylerler. Bazıları İse Smaug ya da dünyanın bu bölgesine gelmiş diğer ejderhalardan ve kuzeyin tepelerine goblinlerin gelmesinden önce yaşamış ilk

insandan türemiş bir insan olduğunu. Ben bir şey söyleyemem, yine de sonuncunun asıl hikâye olması hoşuma gider. Pek soru sorulacak birisi değil.

'Ne olursa olsun kendi büyüsünden başka bir büyü altında değil. Bir meşe ormanında yaşıyor ve büyük ahşap bir evi var; ve bir insan olarak, en az kendisi kadar mükemmel sığırlar ve atlar besler. Bunlar onun için çalışır ve onunla konuşurlar. O da onları yemiyor; yaban hayvanlarını da avlamadığı ve yemediği gibi. Kovan kovan yaban arısı yetiştiriyor ve daha çok bal kaymak yiyerek yaşıyor. Bir ayı olarak epey uzaklara gidiyor. Bir keresinde onu Taşıtkaya'nın tepesinde geceleyin yapayalnız oturup ayın Puslu Dağlar'dan kayboluşunu izlerken gördüm ve ayıların dilinde şöyle gürlediğini duydum: “Bir gün gelecek soyları tükenecek ve ben geri döneceğim!” İşte bu nedenle ben onun bir zamanlar dağdan geldiğine inanıyorum.'

Bilbo ve cücelerin artık düşünecek çok şeyleri vardı ve daha fazla soru sormadılar. Önlerinde yürümeleri gereken uzun bir yol vardı. Tepelerden yukarı ve vadilerden aşağı ağır ağır ilerlediler. Hava iyice ısındı. Bazen ağaçların altında dinlendiler ve Bilbo kendisini öyle aç hissetti ki, eğer yere düşecek kadar olgunlaşmış olsalar meşe palamutlarını bile yiyecekti.

Sanki özellikle dikilmişçesine aynı türlerin bir arada yetiştiği büyük çiçek tarlalarının tomurcuklanmaya başladıklarını fark ettiklerinde öğleden sonrayı yarılamışlardı. Özellikle yonca vardı, dalgalanan horozibiği ve mor yonca, ve gepgeniş uzanan kısa, beyaz, tatlı bal-kokan yonca tarlaları, Havada bir uğultu, vızlama ve vınlama vardı. Arılar her yere

dağılmış çok sıkı çalışıyorlardı. Ne arılardı ama! Bilbo onlar gibisini daha önce hiç görmemişti,

'Eğer birisi beni sokacak olursa,' diye düşündü, 'Kendim kadar şişerim herhal!'

Eşekarılarından daha büyüktüler. Erkek anlar başparmağınızdan daha büyüktüler, hem de çok daha büyük ve kapkara vücutlarındaki san bantlar kor altın gibi parıldıyordu.

'Yaklaşıyoruz,' dedi Gandalf, Arılıkların tam kenarındayız.'

Bir süre sonra uzun ve yaşlı meşelerden bir kemere ve bunun ardındaki, ne arasından bakabileceğiniz ne de içinden geçebileceğiniz dikenlerin oluşturduğu bir çite geldiler.

'En iyisi siz burada bekleyin,' dedi büyücü cücelere; 've ben seslendiğimde ya da ıslık çaldığımda arkamdan gelmeye başlayın - gittiğim yolu göreceksiniz - ama dikkat edin yalnızca çifter çifter ve her çiftin arasında da beşer dakika olacak şekilde. Bombur en şişmanınız ve iki kişi sayılacak, o en iyisi en son ve yalnız gelsin. Hadi Bay Baggins! Bu taraflarda bir yerde bir kapı olacak.' Ve lafını bitirir bitirmez gayet korkmuş hobbiti de alıp çit boyunca ilerledi.

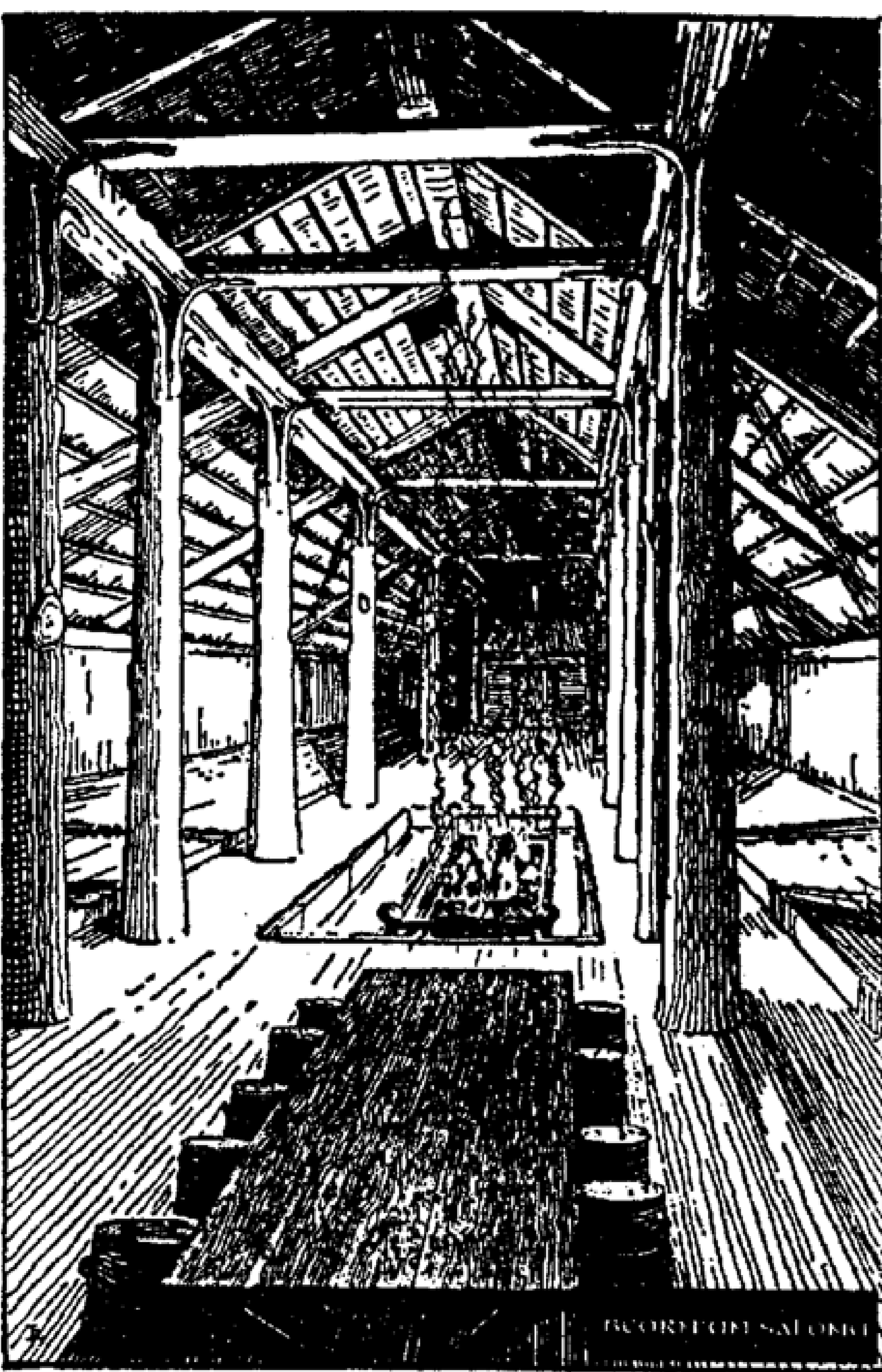
Az sonra ardında bahçeler, bazıları saman damlı düzeltilmemiş kütüklerden yapılmış bir küme alçak ahşap yapı; tahıl ambarları, ahırlar, ağıllar ve uzun alçak ahşap bir evi görebildikleri geniş ve yüksek ahşap bir kapıya geldiler. İçerde, koca çitin güneyinde samandan, çan şekli verilerek yapılmış tepeleriyle sıra sıra kovan vardı, Bir oraya bir buraya gidip gelerek uçuşan, kovanlara bir girip bir çıkan dev anların sesleri her tarafa yayılmıştı.

Büyücü ve hobbit kulak tırmalarcasına gıcırdayan kapıyı iterek açtılar ve eve doğru giden geniş bir yoldan aşağı indiler. Çok semiz ve iyi tımarlanmış birkaç 'at çimenliğin öte tarafında dizilmişler ve çok akıllı yüzlerle imalı imalı onlara bakıyorlardı: Sonra dört nala yapılara doğru koştular.

'Yabancıların geldiğini haber vermeye gittiler,' dedi Gandalf.

Az sonra üç duvarını ahşap ev ve iki uzun kapı kanadının oluşturduğu bir avluya vardılar. Ortada, yanında budanmış dallarıyla koca bir meşe kütüğü duruyordu. Bunun yanındaysa siyah gür sakal ve, saçlı, düğüm düğüm kaslı çıplak koca kolları ve bacakları olan iri biri duruyordu. Dizlerine dek inen yün bir gömlek giymişti ve geniş ağızlı bir baltaya dayanıyordu. Atlar burunları onun omzuna dayalı, yanında duruyorlardı,

'Hah! İşte geldiler!' dedi atlara. Tehlikeli gözükmüyorlar. Siz gidebilirsiniz!' Gürüldeyen bir kahkaha atıp, baltasını yere bıraktı ve yaklaştı.

Ters ters, 'Kimsiniz ve ne istiyorsunuz?' diye sordu önlerinde durup Gandalf'a tepeden bakarken. Bilbo'ya gelince, adamın kahverengi gömleğinin püsküllü ucuna

değmemek için başını eğmesine gerek kalmadan bacaklarının arasından kolayca geçebilirdi.

'Ben Gandalf'ım,' dedi büyücü.

'Adını hiç duymadım,' diye kükredi adam, Teki bu küçük şey de ne?' dedi çalı gibi kaşlarıyla hobbiti süzmek üzere eğilirken.

'O, Bay Baggins, iyi bir aileden ve en ufak bir kötü ünü olmayan bir hobbit,' dedi Gandalf. Bilbo başını eğerek selam verdi. Çıkartabileceği bir şapkası yoktu ve kaybolan düğmelerinin yokluğunu utançla hissediyordu, 'Ben bir büyücüyüm,' diye devam etti Gandalf. 'Siz beni duymamış olsanız da ben sizi duydum; ama belki Kasvetormanı'nın Güney sınırlarında yaşayan iyi kuzenim Radagast'ı işitmişsinizdir?'

'Evet; büyücüler kadar kötü biri değil, sanırım. Eskiden onu arada bir görürdüm,' dedi Beorn. 'Pekâlâ şimdi kim olduğunuzu ya da kim olduğunuzu iddia ettiğinizi biliyorum. Ne İstiyorsun?'

'Doğruyu söylemek gerekirse, tüm yolluğumuzu ve büyük bir olasılıkla yolumuzu kaybettik ve fazlasıyla yardıma ya da en azından öğüde ihtiyacımız var. Dağlardaki goblinlerle korkunç vakitler geçirdiğimizi söyleyebilirim.' 'Goblinler mi?' dedi koca adam daha az ters bir tavırla. 'Oh, yani, onlarla başınız derde girdi, öyle mi? Ne diye yakınlarına gittiniz ki?'

'Aslında biz de istemedik. Geçmemiz gereken bir geçitte bizi baskına uğrattılar. Batıdan, Topraklar üzerinden, bu ülkelere geliyorduk - neyse bu uzun bir hikâye. '

'O halde içeri gelip eğer tüm günümü almayacaksa birazını anlatsanız iyi olur,' dedi adam avludan eve açılan karanlık bir kapıdan yolu gösterirken.

Onu takip ettiler ve kendilerini ortasında bir ocak bulunan geniş bir salonda buldular, Yaz olmasına rağmen odun ateşi yanıyordu ve duman, damdaki bir açıklıktan dışarı çıkabilmek için siyahlaşmış çatı kirişlerine dek yükseliyordu. Yalnızca ateş ve tepesindeki delikle aydınlatılmış bu loş salondan ve daha küçük bir başka kapıdan daha geçip tek tek kütüklerden yapılmış ahşap desteklere oturtulmuş bir verandaya geldiler. Veranda güneye bakıyordu onun seviyesine meyillenmiş batan güneşin basamaklardan hemen sonra başlayan çiçek dolu bahçenin üzerine düşen altın pırıltıları ve içeriyi dolduran ışığıyla hale sıcacıktı.

Burada ahşap banklara otururlarken Gandalf hikâyesini anlatmaya ve Bilbo'da ayaklarını sarkıtıp sallamaya ve belki yarısını daha önce hiç görmediği için isimlerinin ne olabileceklerini merak ederek bahçedeki çiçeklere bakmaya başladı.

'Dağlardan bir iki arkadaşla geliyordum ki...' dedi büyücü.

'Bir iki mi? Ben haliyle yalnız bir kişi bir de şu küçük şeyi görüyorum,' dedi Beorn.

'Şey, doğruyu söylemek gerekirse, meşgul olup olmadığınızı anlayana dek canınızı bir çoğumuzla sıkmak istemedim. Ama izin verirseniz çağıracağım.'

'Devam et, çağır bakalım!'

Bunun üzerine Gandalf keskin bir ıslık çaldı ve birazdan Thorin ve Dori evin çevresinden bahçe yoluyla çıkageldiler

ve yerlere kadar eğilip selam verdikten sonra orada dikildiler.

'Bir üç, demek istedin sanırım!' dedi Beorn. ' Ama bunlar hobbit değilki, bunlar cüce!'

'Thorin Meşekalkan, hizmetinizdeyim! Dori, hizmetinizdeyim!' dediler iki cüce tekrar yerlere dek eğilirken.

'Hizmetinize ihtiyacım yok, teşekkür ederim,' dedi Beorn. 'Ama, sizin benimkine ihtiyacınız var galiba. Cücelerden fazla hoşlanmam; ama eğer Thorin (yani Thror'un oğlu Thrain'in oğlu) olduğun doğruysa ve yol arkadaşınız da saygıdeğer olduğundan ve goblinler düşmanlarınız olduğuna ve topraklarımda bir fesatlık için bulunmadığınıza göre - konu açılmışken ne peşindesiniz sahi?'

'Onlar Kasvetormanı'nın ötelerinde, epeyce doğuda olan babalarının topraklarını ziyaret etmeye gidiyorlar,' diye araya girdi Gandalf, Ve sizin topraklarınızda olmamız tamamıyla kaza eseri. Bizi sizin ülkenizin güneyine düşen yola götürmesi gereken Yüksek Geçit'ten geçiyorduk ki goblinler tarafından saldırıya uğrayınca, size anlatmak üzere olduğum gibi-'

'Anlatmaya devam et o halde!' dedi hiçbir zaman çok nazik olmayan Beorn.

'Korkunç bir fırtına vardı; taş devler öfkeyle söylenen kayalardan dışarı fırlamışlardı ve biz de geçidin başındaki bir mağaraya sığındık, yani hobbit ve ben ve bazı yol arkadaşlarım.

'İkiye bazı mı diyorsunuz?'

'Şey, hayır, İşin aslı ikiden daha fazlaydılar.'

'Onlar neredeler? Öldürüldüler mi, yendiler mi, eve mi döndüler?'

'Şey, hayır, İslık çaldığımda hepsi gelmemiş olmalılar. Utangaçlar sanırım. Görüyorsunuz ya sizin hoşlanacağınızdan daha fazla olmamızdan çok korkuyoruz.'

'Hadi, yeniden ıslık çal! Anlaşılan bir parti için buradayız ve bir ya da iki fazlası pek fark etmeyecek,' diye homurdandı Beorn.

Gandalf yemden ıslık çaldı; ama Nori ve Ori, o daha ıslığını bitirmeden ortaya çıktılar, çünkü eğer hatırlarsanız, Gandalf onlara çiftler halinde beşer dakikada bir gelmelerini söylemişti.

'Merhaba!' dedi Beorn. 'Oldukça çabuk geldiniz -nerelerde saklanıyordunuz? Gelin bakalım benim kutudan fırlayan kuklalar gibi ortalığa çıkan misafirlerim!'

'Nori, hizmetinizdeyim, Ori hiz...' diye başladılar, ama Beorn sözlerini kesti.

'Teşekkür ederim. Yardımınıza ihtiyacım olursa isterim, Oturun ve şu hikâyeye devam edelim, daha bitemeden akşam yemeği vakti gelecek.'

'Uyur uyumaz,' diye devam etti Gandalf, 'mağaranın arkasında bir çatlak açıldı ve goblinler gelip hobbit ve cüceleri ve midilli sürümüzü kaptılar—'

'Midilli sürüsü mü? Neydiniz siz yahu - gezgin sirk mi? Ya da taşıdığınız yük mü fazlaydı? Ya da genellikle altıya sürü mü dersiniz?'

'Yo, yo, hayır! İşin aslı altıdan daha fazla midilli vardı, çünkü biz altıdan daha fazlaydık - ah, işte iki kişi daha!' dedi ve tam o sırada Balin ve Dwalin ortaya çıktılar ve selam verirken öyle çok eğildiler ki sakalları taa yerleri süpürdü. Büyük adam önce kaşlarını çatıyordu, ama onlar müthiş derecede nazik olmak için ellerinden geleni yapıp, o kaşlarını çatmayı bırakıp gürleyen bir kahkaha atana dek eğildiler ve başlıklarını dizlerinin önünde sallanıp durdular (ki bu yerinde bir cüce geleneğiydi): Çok komik görünüyorlardı.

'Sürü, doğruymuş,' dedi, 'Hem de oldukça komik bir sürü. Gelin neşe verici adamlarım, sizin isimleriniz neler? Şimdilik hizmetinizi istemiyorum, yalnızca isimleriniz, sonra da oturun ve şaklabanlığı kesin!'

'Balin ve Dwalin,' deyip gücenmeye cesaret edemeyerek şaşırmış bir halde pat diye çöküverdiler.

'Şimdi tekrar devam et bakalım!' dedi Beorn büyücüye, 'Nerede kalmıştım? Hah, tamam - ben yakalanmamıştım. Bir iki goblini bir ışık patlamasıyla öldürdüm-'

'Güzel!' diye homurdandı Beorn, 'Büyücü olmak biraz iyiymiş o halde.'

'-ve kapanmadan önce çatlaktan içeri kaydım. Goblinlerle dolu ana salona doğru onları takip ettim. Koca Goblin, otuz kırk silahlı muhafızla birlikte oradaydı, Kendi kendime, 'hepsi birbirine zincirlenmiş olmasaydı bile bir düzine kişi bu kadar çok kişiye karşı ne yapabilirdi ki?' diye düşündüm.'

'Bir düzine mi? İlk kez sekize bir düzine dendiğini duyuyorum, Yoksa kutudan fırlamamış başka kuklalannda mı var?'

'Evet, evet, bir, çift daha burada olmalı - Fili ve Kili, sanırım,' dedi Gandalf bu ikisi ortaya çıkıp dikilip güler ve eğilerek selam verirken.

'Bu kadar yeter!' dedi Beorn, 'Oturun ve sessiz olun! Şimdi devam et Gandalf!'

Bunun üzerine Gandalf hikâyeyi anlatmaya devam etti ta ki karanlıktaki kavgaya, aşağı kapının bulunuşuna ve Bay Baggins'in kaybolduğunu fark ettiklerinde duydukları korkuya dek. 'Kendimizi saydık ve hobbitin olmadığını gördük yalnız ondördümüz kalmıştı!'

'Ondört mü? İlk defa ondan bir çıkınca ondört kaldığını duyuyorum, dokuz demek istiyorsunuz ya da grubunuzun tüm isimlerini henüz bana söylemediniz.'

'Şey, tabii, henüz Oin ve Gloin'i görmediniz. Ve vay canına! İşte geldiler. Umarım canınızı sıktıkları için onları affedersiniz.'

'Tamam bırak hepsi gelsin! Çabuk olun, buraya gelin siz ikiniz ve oturun. Ama buraya bak Gandalf, şimdi bile yalnızca sen, on cüce ve kaybolan bir hobbit var. Hepsi yalnızca onbir yapıyor (artı bir de kayıp), ondört değil, tabii büyücüler diğer kişilerden farklı saymıyorlarsa. Ama şimdi lütfen hikâyeye devam et,' Beorn elinden geldiğince göstermiyordu, ama gerçekten çok ilgilenmeye başlamıştı. Görüyorsunuz ya, eski günlerde, Gandalf'ın anlattığı dağların büyük bir kısmını biliyordu. Hobbitin yeniden ortaya çıkışını ve taşkaymasıyla aşağı inişlerini ve ormandaki kurt halkasını duyunca başını sallaya sallaya homurdandı.

Gandalf tüm kurtlar aşağıdayken ağaçlara tırmanışlarına gelince, ayaklandı ve uzun adımlarla dolandı ve mırıldandı:

'Keşke orada olsaydım! Onlara havai fişeklerden fazlasını yutturudum!'

'Şey,' dedi Gandalf hikâyesinin iyi bir izlenim bıraktığını görünce mutlulukla, 'Elimden geleni yaptım. Orada öylece kalmıştık, kurtlar aşağıda çıldırmak üzerelerdi ve orman da yer yer parıldıyordu, Goblinler tepelerden aşağı geldiler ve bizi buldular. Keyifle bağrıştılar ve bizimle eğlenen şarkılar söylediler '*Onbeş kuş beş köknar ağacında*...'

'Aman tanrım!' diye homurdandı Beorn. 'Sakın goblinlerin sayamadığını iddia etmeyin. Sayabilirler. Oniki onbeş değildir ve onlar da bunu bal gibi bilirler.'

'Ben de biliyorum. Ama Bifur ve Bofur da oradaydılar. Daha önce tanıştırmaya cesaret edemedim, ama işte geldiler.'

Bifur ve Bofur içeri geldiler. 'Ve bir de ben!' dedi Bombur nefes nefese arkadan oflayıp puflayarak. Şişmandı ve sona bırakıldığı için de öfkeliydi. Beş dakika beklemeyi reddetmiş ve hemen diğer ikisinin ardından gelmişti.

'Pekâlâ, şimdi onbeşiniz de burada; ve goblinler de saymayı bildiğine göre sanırım ağaçlarda yalnızca bu kadarı vardı. Şimdi belki daha fazla kesilme olmadan bu hikâyeyi bitirebiliriz.' Bay Baggins işte o zaman Gandalf'ın ne kadar zekice davrandığım anladı. Bölünmeler Beom'un hikâyeyle daha çok ilgilenmesine neden olmuştu ve hikâye onu cüceleri şüpheli dilenciler gibi birden göndermekten alıkoymuştu. Evine mümkün olduğunca kimseyi davet etmezdi. Çok az arkadaşı vardı ve onlar da oldukça uzakta yaşarlardı; ve o da evine bunlardan her seferinde bir çiftten fazlasını hiç davet etmezdi. Şimdiyse avlusunda onbeş yabancı oturuyordu.

Büyücü hikâyesini bitirdiğinde ve onları kurtarışını ve Taşıtkaya'ya getirilişlerini anlattığında güneş, Puslu Dağlar'ın zirvelerinin ardına çekilmiş ve Beorn'un bahçesindeki gölgeler uzamıştı.

'Çok güzel bir hikâye!' dedi 'Uzun zamandır duyduklarımın en iyisi. Eğer bütün dilenciler bu kadar güzel bir tane anlatabilecekse, beni bulsalar iyi olur. Hepsini siz uyduruyor olabilirsiniz tabii, ama öyle bile olsa hikâye için bir akşam yemeğini hak ediyorsunuz. Hadi bir şeyler yiyelim!'

'Evet lütfen!' dediler hepsi bir ağızdan. 'Çok teşekkür ederiz!'

Şimdi salonun içi oldukça karanlıktı. Beorn ellerini çırptı ve dört güzel beyaz midilli ve birkaç geniş, uzun vücutlu gri köpek içeri geliverdi. Beorn, onlara, sanki hayvan seslerinin konuşmaya döndüğü garip bir dilde bir şeyler söyledi. Onlar da tekrar dışarı çıktılar ve çok geçmeden ağızlarında meşalelerle geldiler ve meşaleleri ateşten yakıp salonun ortadaki ocağa yakın sütunlarındaki alçak dirseklere taktılar. Köpekler istediklerinde arka ayaklan üzerinde durabiliyor ve ön ayaklarıyla bir şeyler taşıyabiliyorlardı. Çabucak yan duvarlardan sehpa-masaları ve ayaklarını çıkarttılar ve ateşin yanma kurdular.

Sonra mee-mee-mee! duyuldu ve içeri kömür karası kocaman bir koçun önderliğinde kar beyazı koyunlar girdi. Bir tanesi kenarlarına hayvan figürleri işlenmiş beyaz

bir kıyafet giymişti; diğerleri geniş sırtlarında çanaklar, kocaman düz tabaklar ve bıçaklar ve tahta kaşıklarla dolu tepsiler taşıyorlardı, köpekler bunları alıp çabucak sehpa-masalara yaydılar. Bunlar çok, Bilbo'nun bile rahat

edemeyeceği denli alçaktı. Onların arkasından bir midilli, Gandalf ve Thorin için geniş hasır oturaklı, ayakları kısa ve kalın iki alçak tabureyi, masanın diğer ucundan da Beorn'un aynı tarzdaki büyük siyah sandalyesini itti (Beorn burada otururken kocaman ayaklarını masanın altından taa ileriye uzatmıştı). Bunlar salondaki tek sandalyelerdi ve alçak olmalarının nedeni büyük bir olasılıkla ona hizmet eden bu harika hayvanların rahat etmesi içindi. Diğerleri ne üzerine mi oturdular? Unutulmamışlardı. Diğer midilliler Bilbo için bile yeteri kadar alçak, pürüzsüzleştirilmiş ve cilalanmış, yuvarlak, davul şeklindeki kütük parçalarını yuvarlayarak getirdiler; böylece çok geçmeden hepsi Beorn'un masasına oturtulmuştu ve salon uzun yıllardır böyle bir toplantıya tanık olmamıştı.

Batıdaki Son Evcil Evde yedikleri ve sonrasında Elrond'a hoşça kal dedikleri yemekten bu yana yemedikleri bir ikindi ya da akşam yemeği yediler. Meşalelerin ve ateşin titreyen ışığı üzerlerine vuruyordu ve masada iki uzun balmumu mum vardı. Yedikleri sürece Beorn, derin gürleyen sesiyle dağların bu tarafında bulunan vahşi yerlerle, özellikle de Kuzeye ve Güneye bir günlük at yolculuğu yayılmış. Doğuya giden yollarını engelleyen karanlık ve tehlikeli ormana, yani Kasvetormanı'na dair hikâyeler anlattı.

Cüceler çok yakında o ormana girme tehlikesine atılacaklarını ve bunun, dağlardan sonra ejderhanın kalesine gelmeden önce geçmeleri gereken tehlikelerin en kötüsü olduğunu bildiklerinden dinleyip sakallarını salladılar. Yemek bittiğinde kendi hikâyelerinden anlatmaya başladılar, ama Beorn'un uykusu gelmişti ve onlara çok az aldırış etti. En çok altın ve gümüş ve mücevherler ve de demircilik hileleriyle

yapılabilen şeylerden bahsediyorlardı ve Beorn pek de böyle şeylere aldırır gözükmüyordu: Salonunda altın ya da gümüşten yapılma şeyler yoktu ve bıçak dışındaki bir iki şey de tümüyle metalden yapılmıştı.

Masada, tahta kadeh-çanaklar bal likörüyle dolu, uzun uzun oturdular. Dışarıya karanlık gece çökmüştü. Salonun ortasındaki ateş taze kütüklerle hazırlanmıştı ve meşaleler söndürülmüştü-, başlarının üstleri ormandaki ağaçlar gibi karanlık arkalarındaki upuzun sütunlarla dans eden alevlerin ışığında oturdular. Sihir ya da değil, Bilbo çatı kirişleri arasında, dallarda esen rüzgâr gibi dolanan baykuş ötüşüne benzer sesler duyduğunu sandı. Çok geçmeden başı uykuyla düşmeye, sesler sanki çok uzaklardan gelmeye başladı, ta ki bir irkilmeyle uyanıncaya dek.

Koca kapı gıcırdamış ve gürültüyle kapanmıştı. Beorn gitmişti. Cüceler ateşin etrafında bağdaş kurup oturmuşlardı *ve* o an şarkı söylemeye başladılar. Bazı dizeler şöyleydi, ancak bir sürü dize vardı ve şarkı söylemeleri uzun bir süre devam etti:

Ocağa vurdu rüzgâr uğuldayan,

ama kıpırdamadı tek bir yaprak ormandan,

orada gölgeler gece gündüz büyürler,

ve sessiz sürünür karanlık şeyler altlardan.

Rüzgâr soğuk dağlardan aşağı indi,

bir dalga gibi gürledi ve kükredi;

dallar homurdandı, orman inildedi,
ve yapraklar topraklara düşüverdi.

Rüzgâr Batıdan Doğuya ilerledi;
ormandaki tüm hareket sona erdi
bet ve Hz iniltiler bataklığı izledi
Islık çalan sesleriyse uçup gitmişlerdi.

Çimenler hışırdadı, püskülleri kıvrıldı,
kamışlar takırdadı ve bu ses yayıldı
kıpırtılı gölcüklerden, serin semalardan
bulutlar yarışıp dağıldı ve parçalandı.

Çıplak yalnız Dağ'ı geçerek geldi rüzgâr
ve ejderhanın ininin tepesini yalar;
orada karanlık ve karanlıkta yatar kayalar sıra sıra
ve uçuşan duman havayı sarar da sarar.

Terk etti dünyayı ve başladı uçuşa
gecenin engin denizleri ardına.
Ayın yelkenleri fora, karşı boralara,
ve yıldızlar atılan geceye savrula.

Bilbo tekrar uyuklamaya başladı, Gandalf da aniden ayaklandı.

'Uyku saatimiz geldi, dedi,' '-bizimkisi tabii, bunun Beorn için gerekli olduğunu sanmıyorum. Bu salonda sağ salim dinlenebiliriz, ama sizi Beorn'un bizden ayrılmadan ,önce söylediklerini unutmamanız konusunda uyarıyorum: Gün doğmadan dışarı çıkmamalısınız, kendi iyiliğiniz için.'

Bilbo, yatakların çoktan salonun kenarına, sütunlarla dış duvar arasında bir tür yükseltilmiş platform üzerine hazırlandığının farkına vardı. Onun için sazdan yapılmış bir yaygı ve yün battaniyeler vardı. Yaz olmasına rağmen gayet mutlu, battaniyelere sarılıp yattı. Ateş yavaş yavaş yanıyorken uyuyakaldı. Yine de gece bir ara uyandı. Ateş o sıra bir iki köze dönüşmüştü; nefes alış verişlerinden anlaşıldığına göre Gandalf ve cücelerin hepsi uykudaydılar; çatıdaki duman deliğinden içeriye şöyle bir göz atan yükseklerdeki ayın beyaz bir lekesi zemine düşüyordu.

Dışarda bir hırlama sesi ve sanki büyük bir hayvan kapıyı tırmalıyormuşçasına bir gürültü vardı. Bilbo bunun ne olduğunu ve büyülü şekliyle Beorn olup olamayacağını ve bir ayı olarak içeri gelip onları öldürüp öldürmeyeceğini merak etti. Battaniyelerin iyice altına dalıp başını sakladı ve sonunda korkularına rağmen uyuyakaldı.

Uyandığında tam sabahtı. Cücelerden biri gölgelerin arasında yattığı yerden üzerine düşmüş ve bam diye platformdan yere yuvarlanmıştı. Düşen Bofur'du ve Bilbo gözlerini açtığında homurdanıyordu.

'Kalkın tembeller,'dedi, 'yoksa size hiç kahvaltı kalmayacak.'

Bilbo ayağa fırladı. 'Kahvaltı!'diye bağırdı. 'Nerede kahvaltı?'

'Çoğu midemizde,'diye yanıtladı salonda dolanan diğer cüceler; ama arta kalanlar verandada. Güneş doğduğundan beri Beorn'u arıyoruz, ama dışarı çıktığımızda kahvaltıyı hazır bulduğumuz halde hiçbir yerde ondan iz yok.'

'Gandalf nerede?'diye sordu Bilbo, elinden geldiğince çabuk yiyecek bir şeyler bulmak için dışarı çıkarken.

'Ooo! Dışarlarda bir yerlerde,'dediler ona. Ama akşama dek gün boyunca büyücüden hiçbir iz görmedi. Ancak tam güneş batmadan önce, bütün gün olduğu gibi Beorn'un harika hayvanlarının servis yaptığı hobbit ve diğer cücelerin yemek yediği salona girdi. Önceki geceden beri Beorn'dan hiçbir haber alamamışlardı ve şaşırmaya başlamışlardı.

'Ev sahibimiz nerede? Ve gün boyunca siz zatialileriniz neredeydiniz?' diye bağırdılar tümü.

'Birer birer sorun - ve de yemekten sonra! Kahvaltıdan beri bir lokma yemedim.'

Sonunda Gandalf tabağını ve kupasını itti - iki bütün somun (tereyağı ve bal ve kaymak yığınlarıyla birlikte) yemiş, en az çeyrek litre bal likörü içmişti - ve piposunu çıkarttı, 'Önce ikinci soruyu yanıtlayacağım,'dedi, '- ama olur şey değil! Burası duman-halkaları için mükemmel bir yer!' Zaten uzun bir süre ondan hiçbir şey öğrenemediler, çünkü duman-halkaları yapmak, salonun sütunlarının etrafında kaydırmak, onları her türden değişik renk ve şekle

bürümek ve sonunda da birbirlerini izleyerek çatıdaki delikten çıkartmakla meşguldü. Birbiri ardına çıkan yeşil, mavi, kırmızı, gümüşi, san, beyaz; büyük ya da küçük halkalar; büyük olanların içinden geçen küçükler; birleşip sekiz oluşturanlar ve bir kuş sürüleri gibi geçip gidenler dışardan çok acayip gözüküyor olmalıydılar.

'Ayı izlerine bakıyordum,' dedi sonunda. 'Dün gece burada, dışarda, olağan ayı toplantılarından biri olmuş olmalı. Çünkü hepsini Beorn'un yapmış olamayacağını fark ettim: Çok fazla iz vardı, hem de değişik boydaydılar. Küçük ayıların, iri ayıların, normal ayıların, dev gibi kocaman ayıların olduğunu ve hepsinin dışarıda karanlıktan nerdeyse şafağa kadar dans ettiğini söyleyebilirim. Dağlardan, nehrin üzerinden batı dışında, hemen her yönden gelmişler. O yönde yalnızca bir dizi ayak izi var -onların da hiçbiri gelen değil hepsi giden ayak izleri. Bu ayak izlerini Taşıtkaya'ya dek izledim. Orada nehre girip kayboldular, ama su, kayanın ötesine geçmem için fazlasıyla derin ve coşmuştu. Hatırlarsanız bu kıyıdan Taşıtkaya'ya geçit yoluyla geçmek yeterince kolay, ama kayanın diğer tarafı girdaplanan bir kanaldan yükselen bir yar halinde. Nehrin içinden yürüyerek ve yüzerek geçebileceğim kadar geniş ve sığ bir yerini bulabilmem için millerce ve sonra da izleri bulabilmek için tekrar millerce geriye yürümem gerekti, O zamanda uzaklaşana dek izleri takip etmem için çok geçti. Doğruca önceki gece Warglarla küçük partimizi yaptığımız yere, Puslu Dağlar'ın doğusundaki çam ormanları yönüne gittiler. Ve şimdi sanırım ilk soruna da yanıt vermiş oldum,'diye bitirdi Gandalf ve uzun bir süre sessizce oturdu.

Bilbo büyücünün ne demek istediğini bildiğini sandı. 'Ne yapacağız,' diye bağırdı, 'Ya tüm Wargları ve goblinleri buraya getirirse? Hepimizi yakalayacaklar ve öldürecekler! Onların arkadaşı olmadığını söylediğini sanmıştım.'

'Söyledim. Hem aptal olma! En iyisi gidip yat, aklın uyuyor senin.'

Hobbit oldukça ezilmiş hissetti kendini ve yapacak pek bir şey olmadığından gidip yattı; ve cüceler şarkı söylüyorlarken küçük kafası halen Beorn'la meşgul uykuya daldı; ta ki yüzlerce kara ayının ay ışığı altında avluda döne döne yavaş ağır danslar yaptıklarına dair bir rüya görene dek. Sonra herkes uyuyorken uyandı ve aynı ayak sürtme parçalama, burun çekme ve homurdanma seslerini duydu.

Ertesi sabah hepsi Beorn'un kendisi tarafından uyandırıldılar. 'Yani hepiniz halen buradasınız!' dedi. Hobbiti havaya kaldırdı ve güldü: 'Gördüğüm kadarıyla henüz Warglar ya da goblinler ya da tehlikeli ayılar tarafından yenmemişsiniz,'ve en saygısız haliyle Bay Baggins'in yeleğini dürtükledi. 'Küçük tavşancık ekmek ve bal yiye yiye yine güzelleşip şişmanlıyor,'diye kıkır kıkır güldü. 'Gelin ve biraz daha alın bakalım!'

Böylece hepsi onunla birlikte kahvaltıya gittiler. Ama bir değişiklik olarak Beorn en neşelileriydi, daha doğrusu mükemmel bir ruh halinde gibiydi ve komik hikâyeleriyle hepsini kahkahaya boğuyordu. Tüm gün nerede olduğunu ve neden kendilerine bu denli nazik davrandığını uzun süre merak etmelerine gerek kalmadı, çünkü kendisi anlattı. Nehri geçmişti ve tam dağlara - her halde ayı şeklinde çabucak seyahat edebileceğini tahmin edersiniz — gelmişti. Az sonra

yanmış kurt açıklığından, onlann hikâyelerinin bir kısmının doğru olduğunu gördü; ama bundan fazlasını da gördü. Ormanda dolanan bir Warg ve bir goblin yakaladı. Bunlardan şu haberi aldı; goblin devriyeleri Warglarla birlikte halen cüceleri arıyorlardı ve Koca Goblin'in ölümünden ve bir de kurtların şefinin burnunun yanması ve büyücünün ateşiyle pek çok başhizmetkârının ölmesinden dolayı dehşet kızgındılar. Zorlayınca daha pek çok şey anlattılar, ama o bu ufak tefek hareketlerden çok daha kötülerinin bulunduğunu, bütün bir goblin ordusunun kurt müttefikleriyle, cüceleri bulmak ya da orada onları sakladıklarını düşündükleri İnsan ve yaratıklardan öç almak için dağlarla gölgelenen topraklara bir akın düzenleyeceğini tahmin ediyordu.

'Şu sizinki, güzel bir hikâyeydi,' dedi Beom, 'ama doğru olduğundan emin olduğum için şimdi daha da çok seviyorum. Sözünüze güvenmediğim için beni bağışlamalısınız. Ama eğer siz de Kasvetormanı'nın kıyısında yaşasaydınız, kardeşiniz ya da daha öte tanıdığınız biri olmadıkça sözüne güvenmezdiniz, Aslında yalnızca güvende olduğunuzu görmek ve yapabileceğim kadarıyla size yardım etmek için eve elimden geldiğince hızlı döndüğümü söyleyebilirim. Bundan sonra cüceler hakkında daha iyi düşüneceğim. Koca Goblin öldü, Koca Goblin öldü!' diye dehşetlice kendi kendine kıkır kıkır güldü.

'Goblin ve Warga ne yaptın?'diye sordu Bilbo aniden.

'Gelip bakın!' dedi Beorn ve onlar da onu evin etrafında izlediler. Bir goblin kafası kapının dışına saplanmıştı ve bir Warg postu da hemen arkasında bir ağaca çivilenmişti. Beorn dehşet bir düşmandı. Ama şimdi onların dostu olmuştu ve Gandalf ona hikâyenin tümünü ve yolculuklarının nedenini

anlatmakla iyi yapmıştı, çünkü artık onun önerebileceği yardımın çoğundan yararlanabilirlerdi.

Yapmaya söz verdiği şeyler şöyleydi. Ormana yolculuklarında her birisi için birer midilli ve Gandalf'a da bir at bulacak ve bunları haftalarca yetecek, taşınması en kolay olacak şekilde paketlenmiş yiyeceklerle - fındıklar, un, kapaklı kavanozlar içinde kurutulmuş meyveler ve kırmızı toprak çanaklarla bal ve uzun süre taze kalacak ve bir lokması bile uzun süre tok tutabilecek iki kere pişirilmiş kekler - dikkatlice yükleyecekti. İki kere pişirme onun sırlarından biriydi; ama pek çok yemeğinde olduğu gibi bunda da bal vardı ve biraz susatmalarına rağmen çok güzel yiyeceklerdi. Dediğine göre, ormanın bu tarafında yol boyunca dereler ve kaynaklar olduğundan su taşımalarına gerek yoktu. 'Ama, Kasvetormanı'ndaki yolunuz karanlık, tehlikeli ve zor,'dedi. 'Orada su kolay bulunmaz, yiyecek de. Henüz fındık zamanı gelmedi (ki siz diğer tarafa gidene dek gelip de geçebilir bile) ve fındık orada yiyecek adına yetişen tek şey. Orada yabani şeyler karanlık, şüpheli ve vahşidir. Size, su taşımak için tulumlar ve biraz ok ve yay vereceğim. Ama Kasvetormanı'nda bulabileceğiniz bir şeyin yemek ya da içmek için sağlıklı olacağından çok şüpheliyim. Orada bir dere var, biliyorum, yolu kesen kapkara ve coşkun bir dere. Bunun suyunu ne içmeli ne de bunun suyuyla yıkanmalısınız, çünkü duyduğuma göre büyü ve büyük bir uyuşukluk ve unutkanlık taşıyor. Ve oranın loş gölgelerinde, sağlıklı ya da sağlıksız hiçbir şey vurabileceğinizi sanmıyorum, tabii eğer yoldan ayrılamazsınız. Her ne olursa olsun YOLDAN AYRILMAMALISINIZ.

'Size verebileceğim tüm öğüt bu. Ormanın kıyısının ötesinde size pek yardım edemem ve her şey şansınıza, cesaretinize ve size verdiğim yiyeceğe bağlı. Sizden ormanın sınırında atımı ve midillilerimi geri göndermenizi istemek zorundayım. Ama hepinizin hızlı olmasını diliyorum ve eğer bu yoldan geri dönecek olursanız evimin kapısı sizlere her zaman açıktır.'

Teşekkür ettiler, tabii pek çok reverans ve başlık sallamaları ve pek çok, 'Hizmetinizdeyiz, ey geniş ahşap salonların efendisi!'sözleriyle. Ama ruhları onun ağır sözlerinin altında ezildi ve hepsi de maceranın düşündüklerinden çok daha tehlikeli olduğunu sezdi, çünkü yoldaki tüm tehlikeleri aşsalar bile sonunda ejderha bekliyordu.

Tüm o sabah hazırlıklarla meşguldüler. Öğleden az sonra Beorn'la son kez yemek yediler, yemekten sonra onun ödünç verdiği atçıkları yüklediler ve onu hoşça kallara boğup rahvan bir hızla kapısından çıkıp gittiler.

Onun çitle çevrili topraklarının doğusundaki yüksek çitlerden ayrılır ayrılmaz kuzeye döndüler ve sonra da kuzeybatıya saptılar. Öğütlerinin ışığında topraklarının güneyinde kalan ana orman ypluna doğru gitmiyorlardı artık. Geçidi takip etselerdi yolları onları dağlardan gelen ve Taşıtkaya'nın millerce güneyindeki büyük nehre kavuşan bir dereye götürecekti. O noktada eğer halen midillileri varsa geçebilecekleri derin bir sığlık vardı ve bunun ötesinde de ormanın eteklerine ve eski orman yolunun girişine giden bir patika. Ama Beorn, onları, bu yolun artık goblinler tarafından çok sık kullanıldığı ve bu arada duyduğu kadarıyla, orman yolunu otların bürüdüğünü ve doğudaki ucunun

kullanılmadığı ve patikaların uzun zamandan beri kayıp olduğu, geçit vermez bataklıklara vardığı konusunda uyarmıştı. Doğu çıkışı ise her zaman Yalnız Dağ'ın güneyine uzak düşmüştü ve diğer tarafa vardıklarında, onları kuzeye doğru uzun ve zor bir yürüyüş bekliyor olacaktı. Taşıtkaya'nın kuzeyinde Kasvet-ormanı'nın sınırı Büyük Nehir'in kıyılarına daha yakınlaşıyordu ve burada Dağlar da iyice aşağılara inip yakınlaştığından Beorn bu yoldan gitmelerini öğütlemişti; çünkü Taşıtkaya'nın kuzeyine düşen bir iki günlük at yolculuğuyla ulaşılan bir yerde Kasvetormanı'nı geçip nerdeyse doğruca Yalnız Dağ'a çıkan az bilinen bir patika girişi vardı.

'Goblinler,' dedi Beom, 'Büyük Nehri Taşıtkaya'nın yüz mil kuzeyine geçmeye ya. da evimin civarına gelmeye — geceleri çok İyi korunur! - cesaret edemezler, ama ben olsam çok hızlı sürerdim atımı; eğer yağmalarında ellerini çabuk tutuyorlarsa, önünüzü kesebilmek için nehri güneyden geçip ormanın tüm sınırlarını karış karış tararlar, üstelik Warglar midillilerden daha süratli koşarlar. Yine de kuzeye giderseniz kalelerine doğru gidiyormuş gözükmenize rağmen daha güvence de olursunuz, çünkü bu onların bekleyeceği en son şeydir ve sizi yakalamak için daha uzun bir yol katetmeleri gerekir. Şimdi olabildiğince çabuk gidin!'

İşte bu nedenle şimdi, sol yanlarında dağların karanlığı ve uzaklarda ağaçlarıyla nehrin çizgisi gitgide yakınlaşırken, yerin otlu ve düzgün olduğu yerlerde dörtnala, sessizce sürüyorlardı atlarını. Yola çıktıklarında güneş daha yeni batıya dönmüştü ve akşama dek önlerindeki topraklar da altın gibi parıldadı. Artlarında kovalayan goblinleri düşünmek çok zordu ve Beorn'un evi ile aralarını millerce açınca

konuşmaya, tekrar şarkı söylemeye ve önlerinde uzanan karanlık orman yolunu unutmaya başladılar. Ama akşam alacakaranlık çökünce ve dağların zirveleri batan güneşte tehditkâr bakışlar fırlatmaya başladığında kamp yapıp, gözcü koydular ve çoğu avlanan kurtların ulumalan ve goblinlerin çığlıklanyla dolu düşler arasında zorlukla uyudular.

Her şeye rağmen ertesi sabah şafak parlak ve güzel doğdu. Toprakta sonbaharvari bir pus vardı ve hava serindi, ama güneş az sonra Doğudan kıpkırmızı doğunca pus kayboluverdi ve gölgeler uzunken onlar yola koyulmuşlardı bile. Böylece iki gün daha sürdüler atlarını ve tüm bu süre boyunca çimenler ve çiçekler ve kuşlar ve dağınık ağaçlar, arada sırada öğlen güneşinde gölgede oturan ya da otlayan kızıl geyik sürüleri dışında hiçbir şey görmediler. Bazen Bilbo erkek geyiklerin uzun otların arasında hiç hareket etmeyen boynuzlarını gördü ve başlarda bunları kurumuş ağaç dallan sandı. Beorn, ormanın girişine dördüncü gün erkenden ulaşmaları gerektiğini söylediğinden üçüncü günün akşamı yola devam etmeye pek istekliydiler; akşam karanlığından sonra ve ay ışığının altında da atlannı geceye sürüp durdular. Işık azaldıkça Bilbo solda ya da sağda, onlarla aynı yönde etrafı kolaçan eden büyük bir ayıyı hayal meyal gördüğünü sandı. Ama Gandalf'a söylemeye cesaret ettiğinde Büyücü yalnızca, 'Şışşt! Aldırma!' dedi.

Ertesi gün geceleri kısa sürmüş olmasına rağmen şafaktan önce yola çıktılar, Hava hafiften aydınlanır aydınlanmaz sanki onları karşılayacakmışçasına yakınlaşan, siyah ve çatıkkaşlı bir duvar gibi onları bekleyen önlerindeki ormanı gördüler. Arazi gittikçe dikleşmeye başladı ve hobbite sanki üzerlerine bir sessizlik çökmüş gibi geldi. Kuşların şarkıları azalmaya

başladı. Artık geyikler yoktu, tavşanlar bile görülmüyordu. Öğlen Kasvetormanı'nın eteklerine ulaşmışlardı ve ilk ağaçlann nerdeyse yerlere dek sarkan koca dallan akında dinleniyorlardı. Ağaçların gövdeleri iri ve budaklı, dalları kıvrım kıvrım, yapraklarıysa koyu ve uzundu. Üzerlerini sarmaşık bürümüş, toprağı bile sarmıştı.

'Pekâlâ, işte Kasvetormanı!'dedi Gandalf, 'Dünyanın kuzeyindeki ormanların en büyüğü. Umarım görünüşünü sevmişsinizdir. Şimdi ödünç aldığınız bu harika midillileri geri göndermelisiniz.'

Cüceler buna homurdanmaya gayet eğilimliydiler, ama büyücü onlara aptal olduklarını söyledi. 'Beorn düşündüğünüz kadar uzakta değil ve her şeye rağmen sözünüzde dursanız iyi olur, çünkü kötü bir düşmandır. Eğer her gece karanlıktan sonra bizimle birlikte giden ya da uzaklarda oturup ayın altında kampımızı seyreden koca bir ayı görmediyseniz, Bay Baggins'in gözleri sizinkilerden daha keskin. Yalnızca sizi korumak ve yol göstermek için değil aynı zamanda midillilerine göz kulak olmak için peşimizde. Beorn arkadaşımız olabilir, ama hayvanlarını çocukları gibi sever, Cücelerin onları bu kadar uzaklara ve bu denli hızla sürmelerine izin vererek sizlere ne büyük bir nezaket gösterdiğini ve eğer onları ormana sokmaya çalışırsanız başınıza neler geleceğini tahmin edemezsiniz.'

'Peki ya at?' dedi Thorin. 'Hiç onu geri göndermekten bahsetmiyorsun. '

'Bahsetmiyorum, çünkü onu geri göndermiyorum.'

'Peki ya senin sözüne ne olacak,'

'Bunu ben halledeceğim. Atı geri göndermiyorum, çünkü onu geri ben götürüyorum!'

Gandalf'ın Kasvetormanı'nın kenarında onlardan ayrılacağını anladılar ve umutsuzluğa düştüler. Ama söyleyecekleri hiçbir şey onun fikrini değiştiremezdi.

'Şimdi, tüm bunları daha önce Taşıtkaya'ya indiğimiz zaman konuşmuştuk,' dedi. 'Tartışmanın faydası yok. Size söylediğim gibi güneyde önemli bir işim var ve sîzlerle uğraşırken zaten çoktan geç kaldım. Her şey sona ermeden görüşebiliriz, ama tabii görüşemeyebiliriz de. Bu sizin şansınıza, cesaretinize ve sağduyunuza kalmış bir şey; ve Bay Baggins'i sizlerle birlikte gönderiyorum. Size daha önce onun sizin tahmin ettiğinizden çok daha fazlasına sahip olduğunu söyledim. Ve siz de bunu çok geçmeden göreceksiniz. Evet hadi neşelen bakalım Bilbo ve suratım asma. Neşelenin Thorin ve Arkadaşları! Ne de olsa bu sizin zorlu yolculuğunuz. Sonundaki hâzineyi düşünün ve orman ve ejderhayı unutun, en azından yarın sabaha dek!'

Sabah olduğunda yine aynı şeyleri söyledi. Böylece artık ormanın girişinin yakınlarında buldukları bir kaynaktan su tulumlarını doldurmak ve midillilerin yüklerini indirmekten başka yapılacak bir şey kalmamıştı. Torbaları yapabildikleri kadar adil dağıttılar, ama yine de Bilbo kendi payının yorucu bir ağırlıkta olduğunu düşündü ve sırtında onca şeyle millerce yorgun argın yürüme fikrinden hiç hoşlanmadı.

'Sakın endişelenme!'dedi Thorin. 'Çok yakında hafifleyecek. Çok geçmeden, yiyecek azalmaya başladığı

zaman hepimiz çantalarımızın daha ağır olmasını dileyeceğiz sanırım.'

En sonunda midillilerine hoşça kal deyip başlarını eve doğru çevirdiler. Midilliler kuyruklarını Kasvetormanı'nın gölgesine çevirmekten çok mutlu, neşeyle uzaklaştılar. Bilbo, onlar giderken ayıya benzer bir şeyin ağaçların gölgesinden çıkıp hızla yuvarlana yuvarlana arkalarından gittiğine yemin edebilirdi.

O sıra Gandalf da vedalaştı. Bilbo gayet mutsuz, toprağa çöktü ve büyücünün yanında, uzun atının üzerinde olmayı diledi. Kahvaltıdan (ki çok eften püften bir kahvaltıydı) sonra Bilbo ormana şöyle bir girmişti ve sabahleyin de geceki kadar karanlık görünüyordu, ve tabii esrarlı. 'Bir tür izlenme ve bekleme hissi,' dedi kendi kendine,

'Hoşça kal!' dedi Gandalf Thorin'e. 'Ve hepiniz hoşça kalın, hoşça kalın! Yolunuz doğruca ormanın içine gidiyor şimdi. Yoldan sakın ola sapmayın! Eğer saparsanız büyük bir olasılıkla bir daha asla bulamaz ve Kasvetormanı'ndan asla çıkamazsınız; ve sonra sanırım ne ben ne de başka birisi bir daha sizi göremez.'

'Gerçekten de içinden geçmeli miyiz?' diye homurdandı hobbit.

'Evet geçmelisiniz!' dedi büyücü. 'Eğer diğer tarafa gitmek istiyorsanız tabii. Ya içinden geçmeli ya da isteğinizden vazgeçmelisiniz. Ve sizin şu an geri dönmenize izin vermeyeceğim Bay Baggins. Bunu düşündüğünüz için sizden utanıyorum. Benim için tüm bu cücelere göz kulak olmalısınız,'diye güldü.

'Hayır! hayır!' dedi Bilbo. 'Bunu demek istemedim. Demek istediğim çevresinden dolaşabileceğiniz bir yol yok mu?'

'Var, eğer yolunuzdan çıkıp iki yüz mil ya da öyle bir şey kuzeye, bir iki katı da güneye gitmeyi göze alırsanız. Ama o durumda bile güvenli bir yolunuz olmayacak. Dünyanın bu bölümlerinde güvenli yollar yok. Unutmayın şimdi Yabanın Kıyısı'ndasınız ve nereye giderseniz gidin her türden eğlenceyle karşılaşacaksınız. Daha kuzeyde, Kasvetormanı'nı dolanmadan önce, Gri Dağlar'ın yamaçlarında olacaksınız ve oralar tamamen goblinler, hobgoblinler ve en berbat türden orklarla doludur. Güneyi dolanmadan önce de Ölümbüyücüsü'nün topraklarına gireceksiniz ve senin bile Bilbo, bu kara büyücünün hikâyelerini anlatmama ihtiyacın yok. Karanlık kulesi tarafından gözlenebilen hiçbir yerin yakınına gitmenizi öğütlemem! Orman yoluna yapışıp kalın, içinizi ferah tutun, en iyiyi umut edin ve bir gün harikulade bir şans dilimiyle çıkabilir ve önünüzde uzanan Uzun Bataklıklar'a ve onların ardında da, Doğuda, yükseklerde, sevgili yaşlı Smaug'un yaşadığı Yalnız Dağ'ı görebilirsiniz. Umarım sizi beklemiyordur.'

'İçimize su serptiğine emin olabilirsin,' diye homurdandı Thorin. 'Hoşça kal! Eğer bizimle gelmeyeceksen, daha fazla konuşmadan gitsen iyi olacak!'

'Hoşça kalın o halde, evet gerçekten hoşça kalın!' dedi Gandalf ve atını döndürüp Batıya doğru sürdü. Ama son bir sözü söylemenin dayanılmaz çekiciliğine karşı koyamadı. Duyabilecekleri kadar uzaklaşmadan döndü, ellerini ağzının kenarına koyup onlara seslendi. Cüceler sesin zayıflayarak gelişini duydular: 'Hoşça kalın! İyi olun, kendinize iyi bakın ve YOLDAN AYRILMAYIN!'

Sonra dörtnala, uzaklaştı ve çok geçmeden gözden kaybolmuştu. 'Hey hoşça kal ve git artık!'diye homurdandı onu kaybettikleri için dehşete kapılan ve bu yüzden daha da öfkelenen cüceler. Şimdi yolculuğun en tehlikeli kısmı başlıyordu. Her biri kendi payına düşen ağır torbaları ve su tulumlarını sırtlandı ve ormanın dışındaki topraklara düşen aydınlığa sırtlarını dönüp ormana daldılar.

BÖLÜM 8

SİNEKLER VE ÖRÜMCEKLER

Tek sıra halinde yürüdüler. Patikanın girişi, bir iki kararmış yapraktan fazlasını beslemeyecek denli yaşlı, sarmaşıklarla sarılmış ve likenlerle boğulmuş iki büyük ağacın birbirine yaslanarak oluşturduğu, kasvetli bir tünele açılan bir tür kemere benziyordu. Patika ise dardı ve ağaç gövdelerinin arasından kıvrıla büküle ilerliyordu, Girişteki ışık çok geçmeden uzaklarda küçük parlak bir delik gibi kaldı ve sessizlik o kadar derinleşti ki tüm ağaçlar üzerlerine eğilir ve dinlerken ayaklan güm güm sesler çıkartıyormuş gibi gelmeye başladı.

Gözleri loşluğa alıştıkça koyu yeşil donuk bir parlaklıkta iki tarafı da biraz görebilir oldular. Arada bir epeyce yukarlardaki yaprakların arasında bir açıklıktan sızma şansım elde etmiş ve hatta arapsaçı gibi dolanmış kalın dallar ve altlannda birbirine sarılmış sürgünlere de takılmamış olmakla daha da şanslı zayıf bir tutam gün ışığı cılız bir parlaklıkla önlerini kesiyordu.

Ancak bu nadiren oluyor ve kısa bir süre sonra da her şey eskiye dönüyordu.

Ormanda kara sincaplar vardı. Bilbo'nun keskin, meraklı gözleri bir şeyleri görmeye alıştıkça sincapların yoldan fırlayıp ağaç gövdelerinin arkasına kaçışmalarını fark edebiliyordu. Acayip sesler de vardı, yani çalıların ya da ormanın zemininde yer yer kalın bir tabaka halinde

öbeklenmiş yapraklar arasındaki hırıldanmalar, ayak sürtmeler ve ani kaçışlar. Ama bu gürültüleri nelerin çıkarttığını göremiyordu. Gördükleri en iğrenç şeyler örümcek ağlarıydı; sık sık bir ağaçtan diğerine uzanan ya da ağaçların iki yanından çıkan alçak dallar arasına dolanmış ve görülmemiş kadar kalın ağ iplikleriyle, karanlık, sık örümcek ağları. Bir büyü mü temiz tutmuştu yoksa tahmin edemedikleri başka bir nedenden midir nedir ama yolun üzerine gerilmiş hiçbir ağ yoktu.

Bu ormandan da goblin tünellerinden nefret ettikleri kadar yürekten nefret etmeleri uzun sürmedi, üstelik orman bir sonu olduğuna dair daha da az ümit veriyordu. Ama devam etmeli, devam etmeliydiler, hatta güneş ve gökyüzünün bir görünüşüne dahi hasret çekmeye başladıktan ve dört gözle yüzlerinde rüzgârı hissetmeyi istemelerinden çok çok sonra bile. - Orman çatısının altındaki havada hiçbir hareket yoktu, uçsuz bucaksızca durgun, karanlık ve kokuşmuştu. Tünellerde uzun süreler güneş ışığından yoksun yaşamaya alışık cüceler bile bunu hissediyorlardı; ancak kovukları ev olarak kullanmayı seven, ama yaz aylarını evinde geçirmekten nefret eden hobbit yavaş yavaş boğulduğunu hissediyordu.

Geceler en kötüsüydü. O zaman etraf zifiri karanlık -sizin zifiri karanlık dediğinizden değil, gerçekten zifiri: hiçbir şey göremeyeceğiniz kadar çok kara - oluyordu. Bilbo eliyle burnuna dokunmaya çalıştı, ama onu bile göremiyordu. Aslında, belki de hiçbir şey göremediklerini söylemek doğru olmazdı. Çünkü gözler görebiliyorlardı. Hepsi birbirine iyice yanaşıp dertop olup uyuyorlar ve sırayla nöbet tutuyorlardı. Ve ne zaman nöbet sırası Bilbo'ya gelse, Bilbo çevrelerindeki karanlıkta pırıltılar görür, bazen de kısa bir mesafeden sarı ya

da kırmızı ya da yeşil gözler ona bakar bakar sonra da yavaşça sönüp yok olur ve başka bir yerlerde tekrar parlamaya başlardı. Ve bazen de bu gözler tam üzerindeki dallardan parıldarlardı ve en dehşeti de buydu. Ama en sevmediği gözler korkunç soluk fırlak türden gözlerdi. 'Böcek gözleri,' diye düşündü. 'Hayvan gözleri olamaz, yalnızca biraz fazla büyükler o kadar.'

Henüz çok soğuk olmamasına rağmen geceleri gözcü ateşleri yakmayı denediler, ama çok geçmeden bundan vazgeçtiler. Her neyseler yaratıklar alevlerin küçük pırıltılarında gövdelerini asla göstermemeye dikkat ediyorlarsa da çevrelerine yüzlerce yüzlerce çift göz toplanıyordu. Ve daha da beteri, bazıları eliniz kadar büyük kulaklarının dibinde kanat çırpıp, fırıl fırıl dönen binlerce koyu gri ve siyah pervane getiriyordu beraberinde. Buna ya da silindir şapka kadar kara kocaman yarasalara katlanamıyorlardı, bu yüzden ateşten vazgeçtiler ve geceleri oturup muazzam esrarengiz karanlıkta uyukladılar.

Bu hobbite yüzyıllar, yüzyıllar gibi gelen bir süre devam etti. Erzaklarına son derece dikkat ettikleri için o her zaman aç kalıyordu. Böyleyken bile, günler günleri kovaladıkça ve orman halen aynı gözüktükçe endişelenmeye başladılar. Yiyecekleri sonsuza dek dayanmayacaktı; işin aslı çoktan yetmemeye başlamıştı. Sincapları vurmayı denediler, ama bir tanesini dahi yola düşürebilmek için bir sürü ok harcadılar. Ama onu pişirdiklerinde korkunç bir tadı olduğu anlaşıldı ve onlar da başka sincap vurmadılar.

Fazla suları olmadığından susuzdular da ve tüm bu zaman boyunca ne bir pınar ne bir dere görmüşlerdi. Bir gün yollarının akan bir suyla kesildiğini gördüklerinde işte bu

haldeydiler. Su hızlı ve güçlü akıyordu, ama pek geniş değildi. Siyahtı ya da karanlıkta öyle gözüküyordu. İyi ki Beorn onları uyarmıştı, yoksa rengi ne olursa olsun buradan su içip, boşalan bazı tulumlarını dolduracaklardı kıyısında, Durum böyle olduğundan yalnızca sularında ıslanmadan karşı kıyıya nasıl geçeceklerini düşündüler. Eskiden tahtadan bir köprü varmış, ama yıkılmış ve yalnızca kıyıda direklerini bırakarak çürüyüp gitmişti.

Bilbo kenara diz çöküp ileriye bakarken bağırdı: 'Diğer kıyıda bir kayık var! Sanki neden bu kıyıda değil ki!'

'Sence ne kadar uzakta?' diye sordu Thorin, çünkü artık aralarındaki en keskin gözlerin Bilbo'nunkiler olduğunu biliyorlardı.

'Pek uzak değil. Oniki metreden fazla olduğunu sanmam!'

'Oniki metre mi? Ben en azından otuz metre derdim, ama gözlerim geçen yüzyılki kadar iyi görmüyor. Yine de oniki metre şimdi bir mil gibi geliyor. Üzerinden atlayamayız ve yüzerek geçmeye ya da yürümeye de cesaret edemeyiz.'

'Herhangi biriniz ip fırlatabilir mi?'

'Bunun ne yaran olacak? Kanca atabilsek bile, ki şüpheliyim, kayık muhakkak bağlıdır.'

Bağlı olduğunu sanmam,' dedi Bilbo, 'Yine de bu ışıkta emin değilim; ama bana yalnızca tam yolun suya vardığı, sığ olan yerde kıyıya çekilmiş gibi geliyor.'

'Dori en güçlümüz, ama Fili en gencimiz ve halen en iyi gören o,' dedi Thorin. 'Buraya gel Fili ve Bay Baggins'in bahsettiği kayığı görüp göremediğine bir bak.'

Fili yapabileceğini düşünüyordu. Böylece yön hakkında bir fikir edinmek için uzun süre bakarken diğerleri ona bir İp getirdiler. Yanlarında birçok ip vardı ve en uzununun ucuna torbalarını omuz hizasındaki askılara tutturmak için kullandıktan geniş demir kancalardan birini bağladılar. Fili bunu eline aldı, bir an dengeledi ve sonra derenin diğer yanma savurdu.

Kanca şap sesiyle suya düştü! 'Yeterince uzak değil!' dedi ileriye bakan Bilbo. 'Bir iki adım daha öteye atsaydın kayığa düşürecektin. Yeniden dene. Eğer yalnızca bir parça ıslak ipe dokunursan, büyünün sana zarar verecek kadar kuvvetli olduğunu sanmam.'

Fili yine de ipi çektiğinde kancayı eline oldukça şüpheyle aldı. Bu sefer daha büyük bir güçle fırlattı.

'Sakın oynatma!' dedi Bilbo. 'Şimdi tam diğer taraftaki tahtaya attın. Yavaşça geri çek.' Fili ipi yavaşça geri toplamaya başladı ve bir süre sonra Bilbo: 'Dikkat et! Kayığın üzerinde duruyor. Kancanın takılacağını umalım,' dedi.

Takıldı da. İp gerildi ve Fili boşu boşuna çekip durdu. Kili yardımına geldi ve sonra Oin ve Gloin de. Asıldılar asıldılar ve aniden kıç üstü yere düştüler.

Neyse ki Bilbo dikkat ediyordu. İpi yakaladı ve karşıdan hızla gelen küçük siyah kayığı küçük bir sopa parçasıyla itti. 'Yardım edin!' diye bağırdı ve Balin kayığı akıntıyla aşağıya sürüklenmeden tam zamanında yakaladı,

'Demek bağlıymış,' dedi halen sallanan kopmuş pruva halatına bakarak. 1yi bir çekişti, dostlarım. Ve bizim ipimizin daha sağlam olması da iyi bir iş.

'İlk kim geçecek?' dedi Bilbo.

'Ben,' dedi Thorin, 've sen de benimle geleceksin ve Fili'yle Balin de. Kayık bir seferde ancak bu kadarını kaldırabilir. Ondan sonra Kili, Oin, Gloin ve Dori, sonra da Ori, Nori, Bifur ve Bofur ve en son Dwalin ve Bombur.

'Ben hep sonuncu oluyorum ve bundan hoşlanmıyorum,' dedi Bombur. 'Bugün başka birisinin sonuncu olma sırası.'

'Sen de çok şişman olmasaydın. Olduğuna göre, en sonuncu ve en hafif yükle beraber gitmelisin. Emirlere homurdanmaya başlama, yoksa başına kötü şeyler gelir.'

'Hiç kürek yok, Kayığı karşı kıyıya nasıl iteceksiniz?' diye sordu hobbit.

'Bana başka bir ip ve kanca verin' dedi Fili ve hazır ettiklerinde de ipi fırlatabileceğince yüksek önündeki karanlığa attı. Tekrar düşmediğinden, dallara takıldığını anladılar. 'Hadi binin şimdi,' dedi Fili 'Ve biriniz diğer tarafta bir ağaca takılan ipe asılın. Diğerlerinden birisi ilk kullandığımız kancayı tutmalı. Böylece biz diğer tarafta güvencedeyken kancayı tekrar tutturabilir ve siz de kayığı geri çekebilirsiniz.'

Bu yolla hepsi kısa bir süre sonra büyülü derenin karşı tarafında diğer kıyıda güvendeydiler. Dwalin kolunda kıvrılıp toplanmış iple henüz kayıktan çıkmıştı ve Bombur (halen homurdanıyordu) takip etmeye hazırlanıyordu ki kötü bir şey oldu. Önlerindeki patikada iri hayvanlar uçuşuyormuşçasına sesler geliyordu. Birden karanlıktan uçan bir geyik şekli çıkageldi. Cücelere saldırdı ve hepsini yıkıp devirdi ve sonra zıplamak için hazırlandı. Çok yükseğe zıpladı ve kuvvetli bir hoplamayla suyu aştı. Ama diğer tarafa sağ salim ulaşamadı.

Aklını ve ayaklarını tek gerinde tutan Thorin'di. Onlar yere ayak basar basmaz kayığın gizlenmiş bir muhafızının ortaya çıkma olasılığına karşı yayını germiş ve okunu yerleştirmişti. Sonra zıplayan hayvana hızlı ve kesin bir atış yaptı. Hayvan diğer kıyıya ulaştığında tökezledi. Gölgeler onu yuttu, ama ayak sesleri çabucak azaldı ve sonra durdu.

Daha atışın şerefine övgü çığlıkları atamadan, Bilbo'nun ürkütücü feryadı akıllardan tüm geyik eti düşüncelerini sildi, 'Bombur suya düştü! Bombur boğuluyor!' diye bağırıyordu, Bu yalnızca biraz fazla doğruydu. Geyik ona doğru gelip üstünden sıçradığında Bombur'un yalnız bir ayağı karadaydı. Sendelerken kayığı kıyıdan kazara itmiş ve elleri kıyıdaki yapış yapış köklerden kayınca karanlık suya yuvarlanmıştı ve bu arada da kayık da döne döne yavaşça uzaklaştı ve gözden kayboldu.

Kıyıya koştuklarında başlığını halen suyun üzerinde görebiliyorlardı. Çabucak kancalı bir ipi ona doğru fırlattılar. Eliyle ipi yakaladı ve onlar da onu kıyıya çektiler. Tabii ki tepeden tırnağa sırılsıklam olmuştu, ama en kötüsü bu değildi. Onu kıyıya yatırdıklarında çoktan uykuya dalmıştı ve elindeki ipi söyle sıkı tutuyordu ki avucundan alamadılar; üstelik ne yaptılarsa yapsınlar uyanmadı.

Halen kötü şanslarına ve Bombur'un sakarlığına lanet savurarak tepesinde duruyorlardı. Geri dönüp geyiğe bakmalarını olanaksız kılan kayığın gidişine dövünüyorlarken ormandan belli belirsiz boru üflemeleri ve uzaklarda köpek ulumasına benzer sesler duydular.

Sonra hepsi sustular; oturduklarında, hiçbir şey görmedikleri halde kuzeye doğru giden büyük bir av

partisinin gürültülerini duydular.

Orada uzun bir süre oturdular ve hareket etmeye cesaret edemediler. Bombur, diğerlerini tedirgin eden sorunlar artık onu ilgilendirmiyormuşçasına tombul yüzünde bir gülümsemeyle uyumaya devam etti. Aniden önlerindeki yolda beyaz geyikler, yani erkek geyiğin simsiyah olduğu kadar bembeyaz bir dişi geyik ve yavruları ortaya çıktı. Gölgelerin arasında parıldadılar. Thorin ağzını açıp bağıramadan önce cücelerden üçü ayağa fırladılar ve oklarını yaylarından fırlattılar. Okların hiçbiri hedefini bulmadı. Geyikler dönüp gelişleri kadar sessiz ağaçların arasında kayboldular ve cüceler boşu boşuna oklarını artlarından atıp durdular.

'Durun! Durun!' diye bağırdı Thorin; ama çok geçti, heyecanlanmış cüceler son oklarını da harcadılar ve Beom'un onlara verdiği yaylar işe yaramaz hale geldi.

O gece hüzünlü bir grup oldular ve hüzün, sonraki günlerde daha da yoğunlaştı. Büyülü dereyi geçmişlerdi, ama bunun ötesindeki yol daha önce olduğu gibi oraya buraya sapıyordu ve ormanda da hiçbir değişiklik görmüyorlardı. Yine de av ve beyaz geyikler hakkında daha çok şey bilip, anlamlarını göz önüne almış olsalardı, en sonunda doğu kıyısına yaklaştıklarını ve eğer cesaret ve ümitlerini yitirmezlerse çok yakında daha ince ağaçlara ve güneşin girdiği alanlara geleceklerini bilirlerdi.

Ama bunu bilmiyorlardı. Ellerinden geldiğince taşımak zorunda oldukları Bombur'un ağır gövdesi altında eziliyorlar ve bazıları dörtlü gruplar halinde sırayla bu yorucu vazifeyi üstlenirlerken diğerleri de onların çantalarını taşıyorlardı. Eğer bu çantalar da son günlerde çok fazla hafiflemiş

olmasalardı, bunun üstesinden asla gelemezlerdi. Ama uyuklayan ve gülümseyen bir Bombur, ağır da olsa yiyecekle dolu çantalar için kötü bir değiş tokuştu. Bir iki gün içinde yiyecek ve içecek hemen hemen hiçbir şeyin kalmadığı bir zaman geldi. Ormanda yetişen sağlıklı hiçbir şey göremiyorlardı; yalnızca soluk yaprakları ve kötü kokularıyla otlar ve mantarlar vardı.

Büyülü dereden aşağı yukarı dört gün sonra ağaçların çoğunun kayın ağacı olduğu bir bölgeye geldiler. İlkin bu değişimle neşelenmeyi istediler, çünkü burada ağaçların altında hiç çalılık yoktu ve gölgeler de o denli derin değildi. Çevrelerinde yeşilimsi bir ışık vardı ve bazı yerlerde patikanın iki yanını belli bir uzaklığa dek görebiliyorlardı. Yine de ışık, onlara yalnızca, kocaman bir alacakaranlık tünelinin sütünlarıymışçasına, bitmez tükenmez dik gri ağaç gövdesi sıralarını gösteriyordu. Hafif bir rüzgâr ve rüzgârın gürültüsü vardı, ancak bu ses üzgün bir sesti. Bir iki yaprak, onlara dışarda sonbaharın yaklaştığını hatırlatmak üzere hışırdayarak yere düşüyorlardı, Ayakları, ormanın derin kırmızı çalılarından patikanın kıyısına sürüklenmiş sayısız başka sonbaharların yığılmış ölü yapraklan arasında hışırdayarak ilerliyordu.

Bombur halen uyuyordu ve onlar da çok bitkin düşmüşlerdi. Arada bir huzur bozucu kahkahalar duyuyorlardı. Bazen uzaklarda şarkılarda duyuluyordu. Kahkahalar goblinlerin değil iyi seslerin kahkahasıydı ve şarkılar çok güzeldi, ama onlara esrarengiz ve yabancı geliyordu ve kendilerini pek rahat hissetmiyorlardı,, kalan tüm güçleriyle oradan uzaklaşmak için daha fazla acele ettiler.

İki gün sonra yollarının aşağı doğru indiğini gördüler ve çok geçmeden de nerdeyse tümüyle muazzam büyüklükte meşelerle dolu bir vadideydiler.

'Bu lanetli ormanın bir sonu yok mu?' dedi Thorin. 'Birisi bir ağaca tırmanmalı ve ormanın üzerine çıkıp çevreyi görüp göremediğine bir bakmalı. Tek yol patikaya sarkan en uzun ağacı seçmek.'

Tabii bu 'birisi' Bilbo anlamına geliyordu. Onu seçtiler, çünkü bunun bir işe yaraması için tırmanışçının kafasının en üstteki yaprakların üzerine çıkabilmesi gerekiyordu, bu yüzden de onu çekecek en yüksek ve ince dallar için yeterince hafif olmalıydı. Zavallı Bay Baggins'in ağaçlara tırmanma konusunda hiçbir tecrübesi yoktu, ama onu patikaya doğru büyümüş muazzam bir meşenin en alttaki dallarına kaldırdılar ve o da çıkabildiğince iyi tırmanmak zorunda kaldı. Çoğu yüzüne gözüne vuran birbirine dolanmış dallar arasından zorlukla ilerliyordu. Beti benzi atmış ve daha büyük dallann eski kabukları yüzünden de her tarafı yeşilleşmiş ve kararmıştı. Birçok kez kaydı ve tam zamanında kendini tuttu ve sonunda hiç de doğru düzgün dalların olmadığı görünen zor bir yerde ürkütücü bir debelenmeden sonra tepenin yakınlarına ulaştı. Tüm bu süre boyunca da ağaçta örümceklerin olup olmadığını ve tekrar aşağıya nasıl (tabii düşmek hariç) ineceğini merak ediyordu.

Nihayet kafasını yaprak terasının arasına sokunca örümcekleri en alasından buldu. Ama bunlar yalnızca normal boyutlarda ufak örümceklerdi ve kelebeklerin peşindeydiler. Bilbo'nun gözleri ışıktan nerdeyse kör olmuştu. Cücelerin çok aşağılardan kendisine bağırışlarını duyuyor ama yanıt veremiyordu, yalnızca sıkı sıkı tutunup gözlerini

kırpıştırıyordu. Güneş pırıl pırıl parlıyordu ve gözleri buna ahşana dek uzun bir süre geçti. Görebildiğinde de etrafında arada sırada meltemle dalgalanan koyu yeşil bir deniz gördü; ve her yerde yüzlerce kelebek vardı. Bunlar sanırım 'mor imparator' denilen bir cinsten, yani meşe ormanlarının tepesini seven kelebeklerdendi, ama hiç de mor değil, görünürde hiç desenleri olmayan koyu, çok koyu kadifesi bir siyahlıktaydılar.

Uzun bir süre 'siyah imparatorları' seyretti ve saçı ve yüzündeki meltem hissinin tadını çıkarttı; ama sonunda artık aşağıda sabırsızlıkla tepinip duran cücelerin çığlıkları ona gerçek işini hatırlattı. Bir faydası yoktu. Ne kadar baktıysa baksın, hiçbir yönde ağaçların ve yaprakların bittiği bir yer göremedi. Ve güneşin yüzü ve rüzgârın dokunuşuyla aydınlanan yüreği tekrar ayaklarına düştü. Aşağıya geri inecek hali kalmamıştı,

Aslında size söylediğim gibi, ormanın kenarından pek uzak değillerdi. Ve eğer Bilbo farkına varabilecek durumda olsaydı, kendine göre yüksek olmasına rağmen tırmanmış olduğu ağacın geniş bir vadinin dibine yakın olduğunu fark ederdi, işte bu yüzden ağaçlar tepesinden büyük bir çanağın kenarlarıymışçasına yükseliyor böylece de ormanın nerede bittiğini göremiyordu. Yine de bunu fark etmedi ve ümitsizlik içerisinde aşağı indi. Sonunda en aşağıya vardı. Her yanı çizilmiş terlemiş ve üzgündü ve aşağıya vardığında karanlıkta hiçbir şey göremedi. Verdiği rapor çok geçmeden diğerlerini de kendisi kadar üzgün hale getirdi,

'Orman her yönde uzayıp, uzayıp gidiyor! Ne yapacağız? Zaten bir hobbit göndermenin yararı ne ki?' diye bağrıştılar, sanki bu onun hatasıymış gibi. Kelebeklere iki paralık olsun

aldırmadılar ve ağırlıklarından dolayı tırmanıp da hissedemeyecekleri muhteşem meltemden bahsedince de yalnızca daha da öfkelendiler.

O gece yiyeceklerinin son ufuntu ve kırıntılarını yediler; ve ertesi sabah uyandıklarında ilk fark ettikleri şey halen midelerinin kazındığı ve ikinci şey de yağmurun yağdığı ve damlacıkların yer yer ormanın zeminine şiddetle düştüğüydü. Bunun onlara bir faydası olmadığı gibi susuzluktan da yandıklarını hatırlattı. Korkunç susuzluğunuzu dev meşelerin altında durup dilinize düşecek bir damlayı bekleyerek gideremezsiniz. O sıra tek rahatlatma kırıntısı hiç beklenmedik bir şekilde Bombur'dan geldi.

Bombur aniden uyandı ve oturup başını kaşımaya başladı, Nerede olduğunu ya da neden kendisini bu kadar aç hissettiğini bir türlü anlayamadı; çünkü çok önceleri o mayıs sabahı yolculuklarına başladıklarından beri olagelen her şeyi unutmuştu. Hatırladığı son şey hobbitin evindeki partiydi ve o zamandan beridir başlarına gelen bir sürü maceranın hikâyesine inandırmakta epey zorluk çektiler.

Yiyecek hiçbir şey olmadığı duyunca, kendini çok zayıf hissettiği ve ayakları titrediği için oturup ağlamaya başladı. 'Niye uyandım ki sanki!' diye ağladı. 'Öyle güzel rüyalar görüyordum ki. Rüyamda buna benzeyen, ama ağaçlarda meşaleler ve dallardan sarkan lambalar, yerde yanan ateşlerle aydınlatılmış bir ormanda yürüyordum ve hep devam eden, hiç bitmeyen bir ziyafet vardı. Bir ormanülkesi kralı başında yapraktan taçlarla oradaydı ve harika şarkılar söyleniyordu. Ve yen ilebilecek ve içilebilecek şeyleri ne sayabilir ne de tasvir edebilirim.'

'Denemene gerek de yok,' dedi Thorin. 'Hatta eğer başka bir konudan bahsedemeyeceksen sessiz kalsan iyi edersin. Bu kadarıyla bile yeterince canımızı sıktın. Eğer uyanmamış olsaydın seni ormandaki sersemce düşlerine bırakacaktık; haftalarca kıt yiyecekten sonra seni taşımak şakaya gelmiyor.'

Şimdi boş midelerinin üzerine kemerleri sıkmak ve boş çantalarını yüklenip, uzanıp açlıktan ölmeden önce bu ormandan çıkmaya dair öyle büyük umutlar da taşımadan yol boyunca ağır ağır ilerlemekten başka çareleri kalmamıştı. Tüm o gün çok yavaş ve yorgun ilerleyerek yalnızca bunu yaptılar. Bu arada Bombur da bacaklarının onu taşımayacağı, uzanmak ve uyumak istediği üzerine feryat edip durdu.

'Hayır yapmayacaksın!' dediler. 'Bırak senin bacakların da paylarına düşeni alsın, biz seni yeterince taşıdık.'

Tam bu anda birden bir adım daha atmayı reddetti ve kendisini yere atıp, 'Eğer devam etmeliyseniz, edin,' dedi. 'Ben hemen şuracığa uzanıp, uyuyacak ve eğer başka bir şekilde elde edemeyeceksem rüyamda yiyecekleri göreceğim. Umarım bir daha hiç uyanmam.

Tam o anda biraz daha önlerinden ilerleyen Balin onlara seslendi: 'Hey şu da neydi? Sanırım ormanda bir ışığın parıldadığını gördüm.'

Hepsi baktılar ve görünüşe göre uzakça bir yerlerde karanlıkta kırmızı bir pırıltı gördüler, sonra bir tane daha, arkasındanda bir tane daha çıktı. Bombur bile ayağa kalktı ve sonra hepsi bunun troller ya da goblinler olabileceğine aldırmadan aceleyle ilerlediler. Işık önlerinde, patikanın soluna doğruydu ve sonunda aynı seviyeye gelince,

meşalelerin ve ateşlerin ağaçların altında yandığını ama yollarından oldukça uzak olduğunu çok net olarak gördüler.

'Sanki rüyalarım gerçek oluyor gibi,' dedi Bombur nefes nefese arkadan öfleyip püfleyerek. Işıkların peşine doğruca ormana dalmak istedi. Ama neyse ki diğerleri büyücünün ve Beorn'un uyarılarını hatırladılar.

'Eğer sağ çıkamayacaksak, ziyafet bir işe yaramaz,' dedi Thorin.

'Ama ziyafetsiz de pek fazla sağ kalamayacağız zaten,' dedi Bombur ve Bilbo da yürekten ona katıldı. Uzun bir süre bunu enine boyuna tartıştılar, ta ki sonunda ışıkların yanına sokulup daha çok bilgi toplayacak bir çift casus gönderme fikrinde anlaşana dek. Ama sonra kimin gönderileceği konusunda anlaşamadılar: Kimse kaybolup bir daha arkadaşlarını görmeme şansını kullanma konusunda endişeli görünmüyordu. Bombur rüyasına göre orman ülkesinde yenilen tüm güzel şeyleri anlatıp durduğundan sonunda tüm uyanlara rağmen açlık galip geldi; bunun üzerine hepsi yoldan ayrıldılar ve hep birlikte ormana daldılar.

Uzun zaman süründükten ve emekledikten sonra ağaç gövdelerinin arkasından etrafa göz attıklarında ağaçların kesildiği ve yerin düzleştirildiği bir yer gördüler. Orada elflere benzeyen, hepsi yeşil ve kahverengi tonlarda giyinmiş ve kesilen ağaçlardan yapılmış yuvarlak kütüklere bir çember oluşturacak şekilde oturmuş pek çok kişi vardı. Ortalarında bir ateş vardı ve çevredeki bazı ağaçlara da meşaleler yerleştirilmişti; ama görülmeye değer en harika şey, yiyor, içiyor ve mutlu kahkahalar atıyor olmalarıydı.

Kızarmış etlerin kokusu öyle büyüleyiciydi ki, birbirlerine danışmayı beklemeden biraz yemek dilenme fikriyle her birisi kalkıp itiş kakış içinde çemberin ortasına ilerledi. Daha ilki açıklığa ulaşır ulaşmaz tüm ışıklar sihirliymişçesine söndü. Birisi ateşe vurdu ve ateşten ışıldayan kıvılcımlar havaya fırlayıp yok oldu. Tümüyle ışıksız bir karanlıkta kaybolmuşlardı ve uzunca bir süre birbirlerini bile bulamıyorlardı. Karanlıkta çılgınca sağa sola çarptıktan, kütüklerin üzerine düştükten, ağaçlara bu m diye tosladıktan ve ormanda millerce uzaktaki her şeyi uyandırana dek bağırıp seslendikten sonra bir araya toplanıp dokunarak saymayı becerdiler. Tabii bu arada patikanın hangi yöne düştüğünü çoktan unutmuşlardı ve ümitsizce kaybolmuşlardı, en azından sabaha dek.

Geceyi geçirmek İçin oldukları yere yerleşmekten başka çareleri yoktu. Tekrar birbirlerinden ayrı düşme korkusuyla yerde yemek kırıntıları bile aramaya cesaret edemediler. Ama yatalı uzun bir süre geçmemişken ve Bilbo'nun uykusu daha yeni geliyorken ilk gözcülük sırası kendisine düşen Dori yüksek bir sesle fısıldadı:

'Orada ışıklar yeniden ortaya çıkıyor ve eskisinden çok daha fazlalar.'

Hepsi ayağa fırladılar. Bir yanıp bir sönen ışık noktacıkları su götürmez şekilde yakınlarda oradaydı ve onlara doğru yavaşça, tek sıra halinde ve her birisi önündekinin sırtına dokunarak ışıklara doğru süründüler. Yaklaştıklarında Thorin, 'Bu sefer ileri atılmayın! Ben söyleyene dek kimse saklandığı yerden çıkmayacak. İlk önce Bay Baggins'i onlarla konuşmaya göndereceğim. Ondan korkmayacaklardır - ('Peki

ya ben onlardan?' diye düşündü Bilbo) — ve neyse umarım ona iğrenç bir şey yapmazlar.'

Işık çemberinin kenarına geldiklerinde aniden Bilbo'yu arkasından ittiler. Yüzüğünü parmağına geçirmeye vakit bulamadan ateş ve meşalelerin parlaklığının ortasına tökezledi, Ve hiçbir işe yaramadı. Yine tüm ışıklar söndü ve ortalığa tam bir karanlık çöktü.

Eğer önceki sefer birbirlerini toparlamak zor olduysa bu seferki çok çok daha zordu, Ancak hobbiti bir türlü bulamadılar. Kendilerini ne zaman sayarlarsa saysınlar yalnızca onüç ediyordu. Bağırdılar ve seslendiler: 'Bilbo Baggins! Hobbit! Seni baş belası Hobbit! Merhaba! Hobbit, seni ortalık karıştırıcı, neredesin?' ve bu türden diğer şeyler, ama hiçbir yanıt gelmiyordu.

Nerdeyse ümidi kesiyorlardı ki tümüyle şans eseri Dori ona çarptı. Karanlıkta kütük olduğunu sandığı bir şeyin üzerine düştü ve bunun aslında kıvrılıp uyumuş bir hobbit olduğunu fark etti. Hobbiti sarsarak uyandırmak epey zaman aldı ve uyandığında da bundan hiç hoşnut olmadı.

'Öyle güzel bir rüya görüyordum ki,' diye homurdandı, 'en mükemmelinden bir akşam yemeği.'

'Aman Tanrım! O da Bombur'a benzedi,' dediler. 'Bize rüyalardan bahsetme. Rüya yemekleri bir işe yaramazlar, hem onları paylaşamayız da,'

'Bu berbat yerde bulabildiğim en iyi şeyler,' diye mırıldandı cücelerin yanına uzanıp tekrar uykuya dalarak rüyasını yakalamaya çalışırken.

Ama bu ormandaki ışıkların sonuncusu değildi. Sonraları, gece ilerliyorken o sırada nöbet tutan Kili gelip hepsini yeniden uyandırarak şöyle dedi:

'Yakınlarda bir yerde yeni yanmaya başlayan ışık pırıltıları var. Yüzlerce meşale ve bir sürü ateş aniden ve sihirle yandı. Ve şarkı söyleyenlerle harp seslerine kulak verin!'

Bir süre uzanıp dinledikten sonra, daha yakına gitme ve yardım almak için bir kez daha deneme arzusuna dayanamadılar. Yeniden ayağa kalktılar; bu sefer sonuç felaketti. O sıra gördükleri ziyafet öncekinden çok daha büyük ve muazzamdı; ve uzun bir sıra oluşturan ziyafettekilerin başında, tıpkı Bombur'un düşündeki gibi altın saçlarının üzerinde yapraklardan bir taç bulunan bir ormanülkesi kralı oturuyordu. Elfimsi kişiler elden ele ve ateşin üzerinden karşıya çanaklar geçiriyorlar ve bazıları harp çalıyor, birçoğu ise şarkı söylüyordu. Parıldayan saçları çiçeklerle örülmüştü; yeşil ve beyaz mücevherler yaka ve kemerlerinde pırıl pırıl parlıyorlardı; ve yüzleri ve şarkıları neşe doluydu. Coşkulu, berrak ve güzeldi bu şarkılar ve Thorin tam ortalarına adımını attı.

Tam bir sözcüğün ortasında ölü bir sessizlik çöktü. Tüm ışıklar söndü. Ateşler kara dumanlar arasında oraya buraya fırladılar, Küller ve yanmış odun parçaları cücelerin gözlerine doluştu ve orman yeniden onların gürültü patırtı ve çığlıklarıyla doldu.

Bilbo kendini koşarak dönüp durur (ya da öyle olduğunu sanıyordu) bir taraftan da bağırırken buldu: Dori, Nori, Ori, Oin, Gloin, Fili, Kili, Bombur, Bifur, Bofur, Dwalin, Balİn, Thorin Meşekalkan.' O sırada göremediği ya da

hissedemediği insanlar da onun çevresinde aynı şeyi (ama arada bir araya 'Bilbo!' atarak) yapıyordu. Ama diğerlerinin çığlıkları gitgide uzaklaştı ve zayıfladı ve bir süre sonra bu çığlıkların uzaktan yardım isteyen bağırışlar ve feryatlara dönüşüyormuş gibi gelmesine rağmen sonunda tüm gürültü yitip gitti ve o tam bir sessizlik ve karanlıkta tek başına kalakaldı.

Bu onun en çaresiz anlarından biriydi. Ama çok geçmeden gün biraz olsun ışıkla gelene dek bir şey yapmaya çalışmanın bir işe yaramayacağı ve onu canlandıracak bir kahvaltı umudu olmadan da aramaya kalkışıp kendini yormanın epey gereksiz olduğuna karar verdi. Bunun üzerine sırtını bir ağaca dayayıp oturdu ve sonuncu kez olmamak kaydıyla çok uzaklardaki nefis kilerli hobbit-kovuğunu düşündü. Jambon, yumurta, kızarmış ekmek ve tereyağ dolu derin düşüncelere dalmışken bir şeylerin ona dokunduğunu hissetti. Güçlü yapışkan bir ip gibi bir şey sol elinin üzerindeydi ve kıpırdamaya çalıştığında bacaklarının çoktan aynı şeyle bağlanmış olduğunu fark etti ve böylece ayağa kalkınca yere düştü.

Sonra uyuklarken onu bağlamakla meşgul olan kocaman bir örümcek arkasından geldi ve üzerine yürüdü, Hobbit bu şeyin yalnız gözlerini görebiliyor, ancak o iğrenç ağ ipliklerini etrafına dolayıp sarmaya çabalarken tüylü bacaklarını hissedebiliyordu. Tam vaktinde aklı başına geldiği için şanslıydı. Az sonra kıpırdayamayacak hale gelecekti. Durum böyle olunca da kurtulmadan önce gözü dönmüş bir mücadele verdi. Kılıcını hatırlayıp çıkartana dek yaratığı elleriyle uzaklaştırdı - yaratık onu susturmak için küçük örümceklerin sineklere yaptığı gibi zehirlemeye çalışıyordu. Sonra örümcek geriye sıçradı ve o da bacaklarını serbest

bırakmak üzere ağ ipliklerini kesecek vakit buldu. Bundan sonra saldırma sırası onundu. Örümcek alenen yanında bu tür iğneler taşıyan şeylere hiç alışık değildi, yoksa çok daha çabuk çekip giderdi. Örümcek ortadan kaybolmadan önce Bilbo üzerine yürüdü ve hançerini tam gözlerine sapladı. Sonra örümcek çıldırdı ve Zıpladı ve dans etti ve korkunç silkinmelerle bacaklarını oraya buraya salladı, taa ki Bilbo başka bir vuruşla onu öldürene dek, sonra Bilbo yere düştü ve uzun bir süre pek bir şey hatırlamadı.

Kendine geldiğinde çevresinde orman gününün alışılagelmiş loş, gri ışığı vardı. Örümcek ölü bir şekilde yanında yatıyordu ve kılıcının ağzı siyaha boyanmıştı. Dev örümceği karanlıkta tamamen tek başına, büyücünün ya da cücelerinin ya da herhangi başka birisinin yardımı olmadan öldürmek Bay Baggins'de büyük değişikliğe neden olmuştu, Kılıcını çimene silip kınına geri koyarken kendisini başka bir insan gibi daha gözü pek, boş midesine rağmen daha cesur hissediyordu.

'Sana bir isim vereceğim,' dedi hançerine, 'Ve sana *İğne* diyeceğim.'

Bundan sonra etrafı araştırmaya koyuldu. Orman tehlikeli ve sessizdi, ama önce eğer elfler (ya da daha kötü şeyler) tarafından tutsak edilmedilerse pek de uzakta olamayacak olan arkadaşlarını araması gerekiyordu. Bilbo bağırmanın tehlikeli olacağını fark etti ve uzun bir süre patikanın hangi yöne düştüğünü, cücelere bakmak için önce hangi yöne gitmesi gerektiğini merak ederek dikildi durdu.

'Of! Neden sanki Beorn'un öğütlerini ve Gandalf'ınkileri hatırlamadık ki!' diye sızlandı. 'Ne müşkül bir durumdayız

şimdi! Biz mi! Keşke *biz* olsaydık: Tümüyle tek başına olmak ne korkunç.'

Sonunda gece yardım için bağrışmaların geldiği yöne doğru elinden geldiğince iyi bir tahmin yapmaya çalıştı, ki şans eseri (çünkü oldukça büyük bir şans payıyla doğmuştu) göreceğiniz gibi aşağı yukarı doğru bir tahmin yaptı. Kararını verince becerebildiğince zekice sürünerek İlerledi. Hobbitler size daha önce söylediğim gibi sessizlikte, özellikle de ormanlarda çok zekidirler. Ayrıca Bilbo başlamadan önce yüzüğünü de takmıştı. İşte bu yüzden örümcekler onun geldiğini ne gördüler ne de duydular

Bir süre sinsice ve ihtiyatla ilerlerken önünde hiç aydınlanmamış bir geceyarısı parçası gibi koyu kara, hatta bu orman için bile kara, gölgelik bir alan gördü. Yakınına yaklaştıkça buranın birbiri arkasına ve üzerine örülmüş, birbiri içine geçmiş örümcek ağlarından oluştuğunu fark etti. Bir de aniden üzerindeki dallarda iri ve korkunç örümceklerin oturduğunu gördü ve yüzük olsun olmasın onu fark edecekler diye korkudan tir tir titredi. Bir ağacın arkasına geçip bir süre bir grup örümceği izledi ve sonra ormanın sessizlik ve durgunluğunda bu tiksindirici yaratıkların birbirleriyle konuştuklarının farkına vardı, Sesleri bir tür ince gıcırdama ye tıslama gibiydi, ama söyledikleri sözcüklerin çoğunu çıkartabildi. Cüceler hakkında konuşuyorlardı!

'Zorlu bir mücadeleydi, ama değdi!' dedi birisi. 'Ne kadar iğrenç kalın derileri olduğu kesin, ama içlerinin iyice sulu olduğuna bahse varım.'

'Öyledir, biraz asılı kalınca güzel yenecekler,' dedi diğeri.

'Çok uzun süre asılı tutmayın,' dedi bir üçüncü. 'Olmaları gerektiği kadar şişman değiller. Sanınm uzun süredir hiçbirisi iyi beslenmemiş.'

Ben onları öldürelim derim mutlaka,' diye tısladı bir dördüncü. 'Şimdi öldürelim ve bir süre de ölü asılı tutalım.'

'Bence şimdi mutlaka ölmüşlerdir,' dedi birinci.

'Ki ölmediler. Daha şimdi birini debelenirken gördüm. Ben güzel bir uykudan sonra yeniden canlanıyorlar derim. Size göstereyim.'

Bunun üzerine tombul örümceklerden biri yüksek bir daldan sıra halinde sarkan bir düzine kozaya varıncaya dek bir ipin üzerinde koştu. Bilbo şimdi ilk kez fark ettiği gölgede sallanan bazı kozaların altından, cücemsi bir ayağı ya da orada burada bir burun ucunun ya da bir parça sakal ya da başlığın çıktığını görünce dehşete düşmüştü.

Örümcek bu kozalardan en tombuluna gitti - 'İddiaya girerim bu zavallı yaşlı Bombur'dur,' diye düşündü Bilbo -ve dışarı çıkan burnu sertçe tırmıkladı. Acı acı, boğuk bir ses yükseldi ve bir ayak olanca gücüyle örümceğe bir tekme yapıştırdı. Bombur'da halen hayat vardı. Önce sönük bir futbol topuna vurulmuş gibi bir ses çıktı ve çileden çıkmış örümcek daldan düştü ancak ağ ipliğini tam zamanında yakaladı. Diğerleri gülüştüler. 'Çok haklısın,' dediler, Et canlı ve tekmeliyor!'

'Derhal buna bir son vereceğim,' diye tısladı öfkeli örümcek tekrar dala tırmanırken.

Bilbo bir şeyler yapması gerektiği anın geldiğini gördü. Hemencecik yapabileceği bir şey aklına gelmedi, atabileceği

bir şeyi de yoktu; ama bakınırken kurumuş küçük bir su yatağı gibi görünen bu yerde pek çok taşın bulunduğunu gördü. Bilbo taşlarla oldukça iyi bir nişancıydı ve rahatça avucuna oturan güzel pürüzsüz yumurta gibi bir taş bulması uzun sürmedi. Küçük bir çocukken tavşanlar, sincaplar, hatta kuşlar, onun taş almaya eğildiğini gördükleri anda şimşek hızıyla yolundan kaybolmaları gerektiğini öğrenene dek bir şeylere taş atma alıştırmaları yapmıştı; hatta büyüdüğünde bile zamanın büyük bir kısmını halkayı sopaya geçirme, dart atma, ince sopalara, kaselere atışlar yapma, dokuz kuka oyunu ve diğer bu türden basit hedef alma ve vurma oyunlarıyla geçirmişti - aslında duman-halkaları üflemek, bilmece sormak ve yemek pişirmek dışında size bahsetme zamanını bulamadığım daha pek çok şey yapabilirdi, Ama bunlardan bahsetmek için şimdi de zaman yok. O taşları toplarken örümcek Bombur'a ulaşmıştı ve az sonra Bombur ölmüş olacaktı. O anda Bilbo taşı attı. Taş küt diye örümceğin kafasına çaptı ve örümcek kendinden geçmiş bir şekilde ağaçtan düştü ve bacakları kıvrılmış halde bum diye yere çarptı.

Sonraki taş vınlayarak büyük bir ağın arasından geçti ve tüm bağlarını kopartarak ortasında oturan örümceği küt diye aşağı düşürüp öldürdü. Bundan sonra örümcek kolonisini oldukça büyük bir karışıklık sardı ve bir parça olsun cüceleri unuttuklarını söyleyebilirim. Bilbo'yu göremiyorlardı, ama taşların geldiği yöne dair iyi bir tahmin yapabiliyorlardı. Şimşek kadar hızlı koşup ve gökyüzü dalgalanan kapanlarla dolana dek uzun ağ ipliklerini her yöne fırlatarak Bilbo'ya doğru geldiler.

Ama Bilbo hemen farklı bir yere kayıvermişti. Aklına azgın örümcekleri, becerebilirse cücelerden uzağa, iyice uzağa sürme, onları aynı anda hem meraklandırma, hem heyecanlandırma, hem de kızdırma fikri geldi. Nerdeyse elli tanesi eskiden durduğu yere gidince, onlara ve arkada duran diğerlerine biraz daha taş attı; Ve sonra onları çileden çıkartmak ve hepsini peşine düşürmek ve tabii cücelerin de sesini duymasını sağlamak için ağaçların arasında dans edip şarkı söylemeye başladı.

İşte şarkısı:

Yaşlı tombul örümcek örüyor ağını ağaçta!

Yaşlı tombul örümcek göremiyor beni asla!

Kafadanbacaklı! Kafadanbacaklı!

Hadi dursana böcek,

Durup beni aramayacak mısın yoksa?

Yaşlı ahmak, boyunsuz gövde işte bak,

Yaşlı ahmak, bulamaz yerimi salak!

Kafadanbacaklı! Kafadanbacaklı!

Bırak kendini, düş aşağı!

Bulamaz asla beni ağacına bile saklamak!

Belki çok güzel değildi, ama göz önünde bulundurmalısınız ki bunu kendi kendine ve çok güç bir anda, hazırlıksız olarak

yapmak zorundaydı. Her halükârda istediğini yerine getirdi. Şarkı söylerken bir taraftan da biraz daha taş atıp tepindi. Hemen hemen oradaki tüm örümcekler peşinden geldiler: Bazıları yere düştü, diğerleri dallar arasında yarıştılar, daldan dala asıldılar ve karanlık alanlara yeni ipler fırlattılar. Örümcekler, gürültüsüne onun tahmin ettiğinden çok daha çabuk yöneldiler. Dehşet derecede öfkeliydiler. Taşlan bir kenara bıraksak bile hiçbir örümcek kendisine kafadanbacaklı denilmesinden hoşlanmazdı ve ahmak da herkes için aşağılayıcı bir sözdü.

Bilbo hızla yeni bir yere koşmuştu, ama örümceklerin bazıları ormanda yaşadıkları açıklığın değişik noktalarına koşuşmuşlardı ve ağaç köklerinin arasındaki tüm alanlarda ağ örmekle meşguldüler. Çok yakında hobbit çevresinde kaplanan bir örümcek ağıyla yakalanmış olacaktı - ya da en azından örümceklerin fikri buydu. O anda avlanan ve ağ yapan böceklerin tam ortasında dikilen Bilbo cesaretini topladı ve yeni bir şarkıya başladı:

Tuzakçı Tembel ve çılgın Dokumacı

beni bağlamaya ağlar fırlatıyorlar

Etim tatlıdır tüm diğer etlerden,

ama yine de beni bulamıyorlar!

İşte buradayım, seni küçük sinek yaramaz;

tombulsun hem de tembelsin sen.

Denese bile, beni tuzakla yakalayamaz,

hele ki o örümcek ağlarıyla sen.

Söylerken de arkasını döndü ve iki uzun ağaç arasındaki son boşluğun bir örümcek ağıyla - ama şans eseri bu düzgün bir örümcek ağı değil, yalnızca palas pandıras ağaçtan ağaca örülmüş, çift kat koca teller halinde bir örümcek ipiydi yalnızca. Kapanmak üzere olduğunu fark etti. Küçük kılıcını çıkarttı. Ağ ipliklerini parçalara ayırdı ve şarkı söylemeye devam etti.

Ne olduklarını bilmediklerini sanmama rağmen örümcekler kılıcı gördüler ve hepsi hemen tüylü bacakları sallanarak, kıskaçları ve örgeçleri çıtırdayarak, gözleri fırlayarak, köpürmüş ve hiddet dolu bir halde hobbitin arkasından, yerde ve dallarda, aceleyle ilerlediler. Hobbiti ormana dek takip ettiler, ta ki Bilbo cesaret edebildiği denli uzaklaşana dek. Sonra bir fareden de sessiz geriye döndü Bilbo.

Örümcekler bezip de cücelerin asılı olduğu ağaçlarına geri dönmeden önce hobbitin çok değerli az bir zamanı vardı. Bu arada cüceleri kurtarmalıydı. İşin en kötü yanı kozaların sallandığı uzun daim üzerine çıkabilmekti. Eğer bir örümcek şans eseri bir ipi aşağı sarkar bırakmamış olsaydı sanırım bunu beceremezdi. İp eline yapışmasına ve canını yakmasına rağmen bu ipin yardımıyla yukarı tırmanmaya başladı - ancak yukarda tutsakları gözlemek için burada kalmış ve yemek için hangisinin en sulu olduğunu anlamak üzere cüceleri çimdiklemekle meşgul olan yaşlı, yavaş, muzır, hain ve şişko gövdeli bir örümcekle karşılaştı. Bu örümcek hazır diğerleri burada değilken ziyafeti başlatmayı düşünmüştü, ama Bay Baggins acele ediyordu ve örümcek daha neler olduğunu bile

anlayamadan Bilbo'nun sokan iğnesini hissetti ve daldan ölü bir şekilde yuvarlandı.

Bilbo'nun bundan sonraki işi cücelerden birini serbest bırakmaktı. Ne yapmalıydı acaba? Eğer onu asılı tutan ipi keserse, zavallı cüce güm diye epeyce aşağılardaki toprağa düşecekti, (Zavallı cücelerin olgun bir meyve gibi sallanıp dans etmesine yol açan) dal boyunca sürünerek ilerledi ve ilk kozaya ulaştı.

'Fili ya da Kili,' diye düşündü tepeden gözüken mavi başlığın ucuna bakarak. Sonra, 'Büyük bir olasılıkla Fili,' diye düşündü örülü ağ iplikleri arasından sızmış uzun burnu görünce. Üzerine abanarak, onu sarıp bağlayan güçlü ve yapışkan ağ ipliklerinin çoğunu kesmeyi başardı ve sonra bir tekme ve biraz mücadeleyle Filenin büyük bir kısmı ortaya çıktı. Korkarım ki Bilbo, Fili'nin tıpkı bir telin üzerinde aşağı yukarı sallanan komik bebeklerden biri gibi, koltuk altındaki örümcek ipliğinin üzerinde dans edip tutulmuş kol ve bacaklarını salla rkenki görüntüsüne gerçekten kahkahalarla güldü.

Neyse, Fili bir şekilde dala çekildi. Ve sonra önceki günü ve gecenin de çoğunu nefes alması için burnunun dışarda bırakılması dışında her yeri sarılı olarak asılı geçirdiğinden ve örümcek zehıri yüzünden kendini çok hasta ve kırık hissetmesine rağmen hobbite yardım etmek için elinden geleni yaptı. O iğrenç şeyi gözlerinden ve kaşlarından çıkartması epey bir zamanını aldı ve sakalına gelince, büyük bir kısmını kesmek zorunda kaldı. Neyse, sonra aralarına önce bir cüceyi sonra diğerini çekip, ipleri keserek onları serbest bırakmaya başladılar. Hiçbiri Fili'den daha iyi değildi, hatta bazıları daha bile kötü durumdaydı. Bazıları nerdeyse

zorlukla nefes alabilmişti (görüyorsunuz ya, bazen uzun burunlar yararlıdır) ve bazıları daha kötü zehirlenmişti.

Bu şekilde Kili, Bifur, Bofur, Dori ve Nori'yi kurtardılar. Zavallı yaşlı Bombur öyle tükenmişti ki - en şişmanlarıydı ve devamlı çimdiklenip, dürtülüp durmuştu - anında daldan yuvarlanıp bam diye yere, neyse ki yaprakların üzerine, düştü ve oraya uzandı. Ama örümcekler eskisinden çok daha hiddetli gelmeye başladıklarında halen dalın ucunda asılı beş cüce daha vardı.

Bilbo derhal ağacın gövdesine en yakın dalın ucuna gidip, ağır ağır yukarı çıkanları alıkoymaya çalıştı. Fili'yi kurtarırken yüzüğünü çıkartmış ve yeniden takmayı da unutmuştu bu yüzden tüm örümcekler cızırdamaya ve tıslamaya başladılar:

'Şimdi seni görüyoruz seni küçük, iğrenç yaratık! Seni yiyip kemiklerini ve derini bir ağaçta asılı bırakacağız. Vah! Bir iğnesi var di mi? Neyse yine de onu yakalayacağız ve bir iki gün baş aşağı asılı bırakacağız.'

Bu böyle sürüp giderken, diğer cüceler esirlerin geri kalanlarıyla uğraşıyorlar ve bıçaklarıyla ağ ipliklerini kesiyorlardı. Sonrasında ne olacağı pek belli olmasa da yakında hepsi serbest kalacaktı. Örümcekler bir gece önce onları kolayca yakalamışlardı, ama karanlıkta ve gafil avlandıklarından olmuştu. Ama bu sefer korkunç bir mücadele olacağa benziyordu.

Birden Bilbo bazı örümceklerin yerdeki yaşlı Bombur etrafında toplanıp onu tekrar bağladıklarını ve sürükleyip götürdüklerini fark etti. Bir çığlık attı ve önündeki örümceklere saldırdı. Hemen yoldan çekildiler ve o da

ilerleyip ağaçtan tam yerdekilerin ortasına atladı. Küçük hançeri örümcekler için iğneler konusunda yeni bir şeydi. Nasıl da ileri geri gidip geliyordu! Hançeri onlara doğru salladıkça metal zevkle pırıldıyordu. Kaçıp Bombur'u Bilbo'ya bırakmadan önce örümceklerin yarım düzinesi öldürüldü.

'Aşağı gelin! Aşağı gelin!' diye bağırdı Bilbo cücelere. 'Orada kalıp tuzağa düşmeyin!' Çünkü örümceklerin komşu ağaçlarda kümelendiğini, cücelerinin kafalarının üzerindeki büyük dallara doluştuklarını görmüştü.

Cücelerin onbiri de, küme halinde ve birçoğu da çok halsiz ve bacaklarından hayır gelmez bir şekilde ağaçlardan aşağıya yuvarlandılar, ya atladılar ya da düştüler. Sonunda hepsi, hatta kuzeni Bifur ve kardeşi Bofur tarafından, iki taraftan da desteklenmiş zavallı yaşlı Bombur'u da sayarsak on ikisi de oradaydı. Ve Bilbo dans ederek iğnesini sallayıp duruyordu ve yüzlerce öfkeli örümcek çevrelerinde ve yanlarında ve üstlerinde gözleri fırlayarak onlara bakıyordu. Durum oldukça ümitsiz gözüküyordu.

Sonra çarpışma başladı. Cücelerden bazılarının bıçakları, bazılarının sopaları vardı ve hepsi taşlara yetişebiliyordu; ve Bilbo'nun da elf-işi hançeri vardı. Örümcekler yeniden ve tekrar püskürtüldüler ve bir çoğu öldürüldü. Ama bu uzun süre devam edemezdi, Bilbo nerdeyse yorgunluktan ölecekti. Cücelerden yalnızca dördü doğru düzgün ayakta durabiliyorlardı ve çok yakında da tükenmiş sinekler gibi boyun eğeceklerdi. Örümcekler çoktan ağlarını çevrelerinde ağaçtan ağaca örmeye başlamışlardı bile.

Sonunda Bilbo cücelere yüzüğünün sırrını açmaktan başka bir plan düşünemedi. Doğrusu bu onu çok üzüyordu, ama bu konuda yapılabilecek bir şey de yoktu, 'Ben gözden kaybolacağım!' dedi. Yapabilirsem örümcekleri uzaklaştıracağım; ve siz de birbirinizden ayrılmamalı ve ters yöne doğru gitmelisiniz. Şu tarafa, sola doğru, orası aşağı yukarı bizim elf-ateşlerini gördüğümüz yere giden yol.'

Ne olduğunu onlara anlatmak, bulanık kafalan ve bağırış çağırışlar, savrulan sopalar ve atılan taşların pat kütleri arasında zordu; ama en sonunda Bilbo daha gecikemeyeceğini anladı. Örümcekler dairelerini küçültüyorlardı. Aniden yüzüğünü taktı ve cücelerin büyük şaşkınlıkları arasında yok oldu.

Az sonra ilerde, sağdaki ağaçlardan 'Tembel böcek' ve 'Kafadanbacaklı' sesleri geldi. Bu örümcekleri felaket derecede sinirlendirdi. İlerlemeyi kestiler ve bazıları sesin geldiği yöne doğru gitti, 'Kafadanbacaklı' onları öyle öfkelendirdi ki akılları başlarından gitti. Sonra Bilbo'nun planını diğerlerinden daha iyi kavrayan Balin bir hücum başlattı. Cüceler küçük bir grup halinde toplandılar, ve taş yağmuruna tutup sol taraftaki örümceklere saldırdılar, ve daireyi yarıp geçtiler. Arkalarındaki bağrışmalar ve şarkılar aniden kesildi.

Cüceler Bilbo'nun yakalanmadığını umarak ümitsizce devam ettiler. Yine de yeterince hızlı değil ama. Hasta ve yorgundular ve örümceklerin pek çoğu hemen arkalarında olmalarına rağmen sallanıp topallamaktan fazla ilerleyemiyorlardı, Arada bir dönmek ve onlara yetişen yaratıklarla çarpışmak zorunda kalıyorlardı, ve bazı

örümcekler üstlerindeki ağaçlara çıkmışlardı bile ve aşağıya uzun yapışkan ağ iplikleri atıyorlardı.

Her şey yeniden oldukça kötü gözüküyordu ki, birden Bilbo tekrar ortaya çıktı ve şaşıran örümceklere beklenmedik bir şekilde yandan hücum etti.

'Devam edin! Devam edin!' diye bağırdı. 'İğnelemeyi ben yaparım!'

Ve yaptı da. Örümceklerin ağ ipliklerini keserek, bacaklarına tekmeler atarak ve eğer fazla yaklaşırlarsa tombul gövdelerini bıçaklayarak hançerini ileri geri salladı. Örümcekler öfkeden kabardılar ve cızırdadılar ve köpürdüler ve korkunç küfürler tısladılar; ama İğne'den ölesiye korkar hale geldiler ve çok yaklaşmaya cesaret edemediler; üstelik şimdi de daha da üzerlerine geliyordu. Bunun üzerine ne kadar küfrederlerse etsinler avları yavaş, ama kaçınılmaz bir şekilde uzaklaştı. Bu en korkunç işmiş gibi geldi ve sanki saatler sürdü, ama sonunda Bilbo tam kolunu artık tek bir atış için bile kaldıramayacağını hissediyorken örümcekler birden vazgeçtiler ve onları daha fazla takip etmeyerek hayal kırıklığı içinde karanlık kolonilerine geri döndüler.

Sonra cüceler elf-ateşlerinin olduğu halkalardan birinin kenarına geldiklerini fark ettiler. Ama bir gece önce gördüklerinden biri olup olmadığı konusunda karar veremediler. Böyle noktalarda örümceklerin pek hoşlanmadığı iyi bir sihir kalmış gibiydi. Her halükârda burada ışık daha bir yeşil ve kalın dallar daha ince ve daha az tehditkardı ve böylece dinlenme ve nefes alma fırsatını buldular,

Öfleyip püfleyerek ve kalpleri çarpıntı içinde bir süre uzandılar. Ama çok geçmeden sorular sormaya başladılar. Şu yok olma işinin tamamı dikkatlice açıklanmalıydı ve yüzüğün bıulunuşu ilgilerini o kadar çok çekti ki bir süre kendi dertlerini unuttular. Özellikle Balin, Gollüm hikâyesinin, bilmeceler ve geri kalanının yüzüğün tam yerinde bulunması kaydıyla sil baştan anlatılması için ısrar etti. Ama bir süre sonra hava kararmaya başladı ve sonra başka sorular soruldu. Neredeydiler, yolları neresiydi, nerede yemek vardı ve bundan sonra ne yapacaklardı? Bu soruları boyuna sorup durdular ve sanki yanıtları da küçük Bilbo'dan almayı bekler gibiydiler. Bundan da anlayabileceğiniz gibi Bay Baggins hakkındaki fikirlerini oldukça değiştirmişlerdi ve ona çok büyük saygı beslemeye başlamışlardı (tıpkı Gandalf'ın onlara söylediği gibi). Yalnızca söylenmiyorlar, gerçekten de ondan cücelere yardım edecek harika bir plan düşünmesini bekliyorlardı. Hepsi de eğer hobbit olmasaydı çoktan ölmüş olabileceklerini çok iyi biliyorlardı, ve ona pek çok kez teşekkür ettiler. Hatta bazıları kalkıp, önünde yerlere dek eğilerek selam bile verdiler, ama gösterdikleri bu çaba üzerine yuvarlandılar ve bir süre ayaklarının üzerine basamadılar. Ortadan yok olma konusunda doğruyu öğrenmiş olmak, Bilbo hakkındaki düşüncelerini değiştirmedi; çünkü şansı ve sihirli yüzüğü kadar aklı da olduğunu görüyorlardı ve bu üçü de çok yararlı mülkiyetlerdi. Aslında onu öyle çok övdüler ki, Bilbo her şeye rağmen kendisinde gözü pek bir maceracılık tarafı olduğunu hissetmeye başladı, ama yine de eğer yiyecek bir şeyler olsaydı kendini daha da gözü pek hissedebilirdi.

Ama yiyecek hiç, hem de hiçbir şey yoktu; ve hiçbirisi gidip yiyecek bir şeyler arayacak ya da kayıp patikayı araştıracak halde değildi. Kayıp patika! Bilbo'nun yorgun

kafasına başka hiçbir fikir gelemezdi. Yalnızca önündeki sonsuz ağaçlara gözünü dikerek oturdu; ve bir süre sonra hepsi tekrar sessizleşti. Balin dışında hepsi. Diğerleri konuşmayı kesip gözlerini kapattıktan çok sonra bile o kendi kendine mırıldanmaya ve kıkırdamaya devam etti.

'Gollum! Tanrı iyiliğimi versin! Yani benim yanımdan sürünerek böyle geçmiş, di mi? Şimdi anlıyorum! Yalnızca sessizce sürünerek geçtin di mi Bay Baggins? Kapı eşiğinde bir sürü düğmeler! Seni iyi yaşlı Bilbo - Bilbo - bo - bo -bo.' Ve sonra uykuya daldı ve uzun bir süre tam bir sessizlik hakim oldu.

Aniden Dwalin bir gözünü açıp çevrelerine bakındı, 'Thorin nerede?' diye sordu.

Bu korkunç bir şoktu. Tabii ki yalnızca onüç kişiydiler. Oniki cüce ve bir hobbit. Gerçekten Thorin nerdeydi? Başına hangi akıbetin geldiğini merak ettiler, sihir miydi yoksa karanlık canavarlar mı; ve ormanda kaybolmuş öylece yatarlarken korkudan ürperdiler. Akşam kara geceye bürünürken, birer birer, korkunç rüyalarla dolu rahatsız bir uykuya daldılar; ve şimdilik onları orada, muhafızlar koymak ya da sırayla nöbet tutmak için çok hasta ve yorgun bir şekilde öylece bırakmalıyız.

Thorin onlardan çok daha çabuk yakalanmıştı. Bilbo'nun ışık dairesine girdiği anda bir kütük gibi uykuya dalışını hatırlıyor musunuz? Sonraki sefer ileri atılan Thorin'di ve ışıklar söndüğünde büyülenmiş bir taş gibi düşüverdi. Cücelerin tüm gürültüsü gecede yitip gitti ve örümcekler onları yakalayıp bağladığında ki çığlıkları ve ertesi günkü

çarpışmanın tüm sesleri o duymadan geçip gitmişti. Sonra Orman-elfleri gelmiş, onu bağlamış ve taşıyıp götürmüşlerdi.

Ziyafetteki kişiler Orman-elfleriydi tabii. Bunlar hiç kötü değillerdi. Eğer bir hataları varsa, yabancılara güvenmediklerindendir. Sihirleri güçlü olmasına rağmen o günlerde daha da bir tedbirliydiler. Batının Yüksek Elflerinden farklıydılar ve daha tehlikeli ve daha az bilgeydiler. Çünkü çoğu (tepelere ve dağlara dağılmış akrabalarıyla birlikte) hiç Batıdaki Elf-ülkesi'ne gitmemiş eski kabilelerden gelmişlerdi. Elf-ülkesi'ne Işık-elfleri ve Derin-elfler ve Deniz-elfleri gider ve yüzyıllarca orada yaşayıp daha iyi, daha bilge, daha bilgili olurlar ve güzel ve harika şeyler yapmadaki sihir ve hileli marifetlerini keşfederler, sonra da Geniş Dünya'ya geri dönerlerdi. Geniş Dünya'da Orman-elfleri Güneş ve Ay'ın alacakaranlığında gezinir, ama en çok yıldızları sever ve şimdi kayıp olan bu topraklarda yukarılara uzanan koca ormanlarda dolaşırlardı. Çoğunlukla, avlanabilmek için çıkabilecekleri ya da ay ışığı ve yıldız ışığında koşup ata binebilecekleri açık topraklara gidip gelebilecekleri orman kenarlarında barınırlardı; ve İnsanoğlunun gelişinden sonra da sabah ve akşam karanlıklarından çok daha çok hoşlanmaya başladılar. Ne olursa olsun onlar elfdiler ve öyle kalacaklardır ve bu da İyi Kişiler demektir.

Kasvetormanı'nın doğu yakasının bir iki mil dahilindeki büyük bir mağarada en büyük kralları yaşıyordu. Koca taş kapılarının önünde, bir nehir ormanın yükseklerinden gelip muhteşem ağaçlarla dolu toprakların diplerindeki çalılıktan akıp gidiyordu. Her tarafında, sayısız daha küçük mağaralar açılmış bu koca mağara yeraltının derinliklerine uzanıyordu

ve pek çok geçit ve geniş duvar vardı içinde; ama herhangi bir goblin barınağından çok daha ferah ve sağlıklı, üstelik daha az derin ve tehlikeliydi, Aslında kralın uyruğundakiler daha çok açık alanlarda yaşıyor ve avlanıyorlardı ve yerde ve yukarda dallarda evleri ya da kulübeleri vardı. En sevdikleri ağaçlar kayınlardı. Kralın mağarası onun sarayıydı ve tabii hâzinesi için sağlam bir yer ve düşmanlarına karşı da halkının kalesiydi.

Aynı zamanda tutsaklarının da zindanıydı. Bu yüzden Thorin'i bu mağaraya sürüklediler - pek de nazik değildiler, çünkü cüceleri pek sevmezlerdi ve onun bir düşman olduğunu sanıyorlardı. Ve eski günlerde hâzinelerini çalmakla suçladıkları bazı cücelerle savaşmışlardı. Yalnızca cücelerin hikâyeyi farklı anlattıklarını ve elf-kralın işlenmemiş altın ve gümüşü şekillendirmek için onlarla pazarlık ettiğini, ama sonra da ödeme yapmayı reddettiği için cücelerin hakettiklerini aldıklarını söylemek dürüstçe olur. Eğer elf-kralın bir zaafı varsa bu hazine, özellikle gümüş ve beyaz taşlaraydı; ve istiflediği şeyler oldukça zengin olmasına rağmen, eskilerin, diğer elf-beylerininki kadar büyük bir hazîneye sahip olmadığı için daha fazlasına gözü hep açtı. Halkı ne madencilik yapıyor, ne metaller ve mücevheratla uğraşıyor, ne de ticaret yapma ya da toprak işleme zahmetine katlanıyordu. Thorin'in ailesinin bahsettiğim bu eski atışmayla hiçbir ilgisi olmamasına rağmen tüm bunlar her cüce tarafından etraflıca biliniyordu. Sonuç olarak sorguya çekildiğinde Thorin kendisine yapılan muameleye öfkelendi ve aklı başına geldi; ve ağzından altına ya da mücevherlere dair hiçbir söz çıkmayacağına karar verdi.

Kral, huzuruna getirildiğinde Thorin'e ters ters baktı ve pek çok soru sordu. Ama Thorin yalnızca açlıktan öldügünü söyledi.

'Neden sen ve halkın, tam eğlenirlerken halkıma saldırmaya çalıştınız?' diye sordu kral.

'Biz onlara saldırmadık,' diye yanıtladı Thorin. 'Yalvarmaya gittik, çünkü açlıktan ölüyorduk.'

'Şimdi arkadaşların nerede ve ne yapıyorlar?'

'Bilmiyorum, ama sanırım ormanda açlıktan ölüyor olmalılar.'

'Ormanda ne yapıyordunuz?'

'Yiyecek içecek arıyorduk, çünkü açlıktan ölüyorduk.'

'Peki ya sizi ormana getiren ne?' diye sordu kral öfkeyle.

Bunun üzerine Thorin ağzını kapattı ve tek bir sözcük bile söylemedi.

'Pekâlâ!' dedi kral, 'Onu götürün ve gerçeği söylemeye karar verene dek de güvenli bir yerde tutun. Yüzyıl beklese bile.'

Sonra elfler sırımlarla bağlayıp, güçlü tahta kapılarıyla en derindeki mağaralardan birine kapattılar ve orada bıraktılar. Yiyecek ve içecek verdiler; çok güzel olmasa bile ikisinden de yeterince vardı; çünkü Orman-elfleri goblin değildiler ve yakaladıkları zaman en kötü düşmanlarına bile ellerinden geldiğince iyi davranırlardı. Gözlerinin yaşına bakmadıkları tek canlılar dev örümceklerdi.

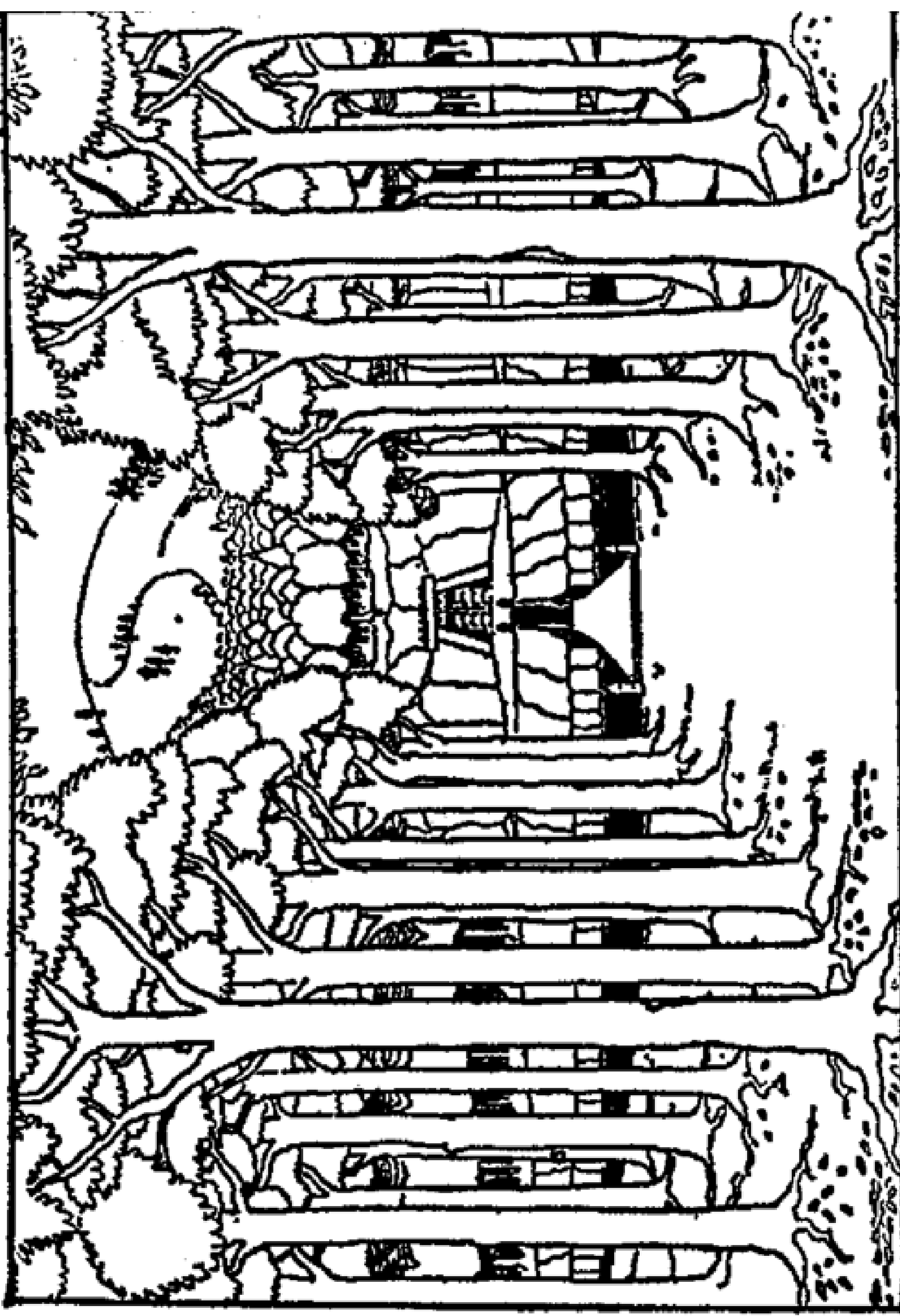
Zavallı Thorin orada, kralın zindanında yatıyordu ve ekmek ve et ve su için şükranlarını bitirince şanssız arkadaşlarının başına ne geldiğini merak etti, Ne olduğunu bulması uzun sürmedi; ama bu sonraki bölüme ve hobbitin bir kez daha yararlılığını gösterdiği başka bir maceranın başlangıcına ait.

BÖLÜM 9

FIÇILARLA KAÇIŞ

Örümceklerle yapılan çarpışmadan sonraki gün Bilbo ve cüceler açlık ve susuzluktan ölmeden önce çıkış yolunu bulmak için son bir umutsuz deneme daha yaptılar. Kalktılar ve onüçünden sekizinin patikanın uzandığını tahmin ettiği yönde sendeleye sendeleye ilerlediler, ama haklı olup olmadıklarını hiç anlayamadılar. Böylesi bir gün ormandaki her gün gibi bir kez daha gecenin karanlığına karışıyorken birden etraflarında yüzlerce kırmızı yıldız gibi bir sürü meşalenin ışığı belirdi, Orman-elfleri yaylan ve mızraklarıyla ortaya çıktılar ve cüceleri durmaya çağırdılar.

Kavga etmek akıllarının ucundan geçmedi. Cüceler yakalanmalarına gerçekten sevinecek durumda olmasalardı bile, sahip oldukları tek silah olan o küçük bıçaklar, elflerin karanlıkta bir kuşu gözünden vurabilen oklarına karşı pek fayda etmezdi. Bunun üzerine yalnızca zınk diye durdular ve oturup beklediler - yüzüğünü parmağına geçiren ve çabucak bir kenara kayan Bilbo dışında tabii. İşte bu nedenle elfler cüceleri birbirleri ardına dizip uzun bir sıra halinde bağladıklarında ve saydıklarında hobbiti hiç bulamadılar ve saymadılar.

ELF KRALLIĞININ KAPISI

Ayrıca tutsaklarını ormana götürürlerken meşale ışığının hemen ardında hızla ilerleyişini de ne duydular ne de hissettiler. Her cücenin gözleri bağlanmıştı, ama bu pek de fark etmiyordu. Çünkü Bilbo bile gözleri açık olduğu halde nereye gittiklerini göremiyordu, üstelik ne o ne de diğerleri yola nereden başladıklarını bile bilmiyorlardı. Bilbo meşalelere ayak uydurmak için elinden geleni yapıyordu, çünkü elfler hasta ve yorgun hallerine bakmadan cüceleri

gidebilecekleri kadar hızlı götürüyorlardı. Kral onlara acele etmelerini buyurmuştu. Birden meşaleler durdu ve hobbit onları köprüyü geçmeden ancak yakalayabildi. Bu, nehrin üzerinden kralın kapılarına giden köprüydü. Su, altta, karanlık ve hızlı ve güçlü akıyordu; ve diğer uçta, ağaçlarla kaplı dik bir yamacın içine uzanan bir mağara azmanının ağzında, kapılar vardı. Ve orada kocaman kayınlar kökleri akıntıya kapılana dek kıyıya sokulmuşlardı.

Elfler tutsaklarını köprünün öbür tarafına itelediler, ama Bilbo arkada duraksadı. Bu büyük mağaranın ağzının görünüşünü sevmedi ve kralın koca kapıları artlarında bir çınlamayla kapanmadan önce tam zamanında, arkadaşlarını terk etmemeye karar verdi ve son elflerin topuklarının hemen arkasından hızla koştu.

Geçitlerin içi kırmızı meşale ışıklarıyla aydınlatılmıştı ve onlar kıvrılan, birbirleriyle çakışan ve yankı yapan yollarda ilerlerken elf-muhafızlar şarkılar söylüyorlardı. Bunlar goblin-şehirlerİne benzemiyorlardı; daha küçük, daha az yerin altında "ve daha temiz bir havayla doluydular. Elflerin kralı canlı taşlardan yontulmuş sütunları olan büyük bir salonda ağaç oyma bir koltukta oturuyordu. Güz yine geldiğinden başında böğürtlen ve kırmızı yapraklardan yapılmış bir taç vardı. İlkyazda, orman ülkesi çiçekleriyle yapılmış bir taç giyerdi. Elinde oyma meşe bir asa tutuyordu.

Tutsaklar huzuruna getirildiler; ve kral onlara sert sert bakmasına rağmen zayıf ve yorgun oldukları için adamlarına onları çözmelerini söyledi. 'Hem burada herhangi bir bağa ihtiyaçları yok,' dedi. 'Bir kez içeri getirilenler için artık sihirli kapılarımdan kaçış yoktur.'

Kral cüceleri uzun bir süre ve çok ayrıntılı olarak yaptıkları şeyler, nereye gittikleri ve nereden geldikleri konusunda sorguladı; ama cücelerden Thorin'den elde edebildiğinin ancak biraz fazlasını elde edebildi. Hırçın ve öfkeliydiler ve nazik olmaya çalışmadılar bile.

'Biz ne yaptık ki, ey kral?' dedi içlerinde artık yaşı en büyük olan Balin. 'Ormanda kaybolmak, aç ve susuz kalmak örümcekler tarafından kapana kıstırılmak suç mu? Öldürmemiz sizi öfkelendirdiğine göre bu örümcekler sizin uysal hayvanlarınız mı yoksa evde beslediğiniz gözdeleriniz mi?'

Böyle bir soru tabii kralı daha da öfkelendirdi ve şöyle yanıtladı: 'Benim ülkemde izinsiz dolaşmak suçtur. Benim krallığımda olduğunuzu ve halkımın yaptığı yolu kullandığınızı unutuyor muşunuz? Ormanda halkımı tam üç kez izleyip rahatsız etmediniz mi ve gürültü patırtı ve yaygarayla örümcekleri siz ayaklandırmadınız mı? Verdiğiniz tüm rahatsızlığın üzerine sizi buralara neyin getirdiğini bilme hakkım var ve eğer bunu şu an anlatmazsanız aklı başında ve terbiyeli davranmayı öğrenene dek sizi hapiste tutarım!'

Sonra cücelerin her birisinin ayrı bir hücreye konulmasını ve yiyecek ve içecek verilmesini, ama içlerinden en az biri öğrenmek istediklerini anlatana dek de küçük hapishanelerinin kapılarından geçmelerine izin verilmemesini emretti. Ama Thorin'in de yanında tutsak olduğunu söylemedi. Bunu bulup ortaya çıkartan Bilbo oldu.

Zavallı Bay Baggins - yorucu derecede uzunca bir süre, o yerde tümüyle tek başına ve hep saklanarak, yüzüğünü çıkartmaya hiç cesaret edemeyerek ve bulabildiği en uzak ve

karanlık köşelerde bile uyumaya zorlukla cesaret ederek yaşadı. Yapacak bir şeyler olsun diye de Elfkralının sarayını dolaşmaya girişti. Kapılan sihirler kapatıyordu ve bazen çabuk olabildiği zamanlarda dışarı çıkabiliyordu. Orman-elfleri, bazen kralları da başta olmak üzere, ata binmek, avlanmak ya da ormanda ya da Doğuya düşen topraklarda başka bir iş için gruplar halinde dışarı çıkıyorlardı. O aralar eğer Bilbo yeterince çevik olabilirse çok tehlikeli olmasına rağmen hemen arkalarından kayıveriyordu. Birden fazla kez, 'son elf kapıdan geçerken çarpıştıkları için az daha yakalanıyordu; yine de (meşale ışığında zayıf ve titrek olsa da) gölgesi yüzünden ve birinin çarpıp orada olduğunu anlamasından korktuğundan onlarla birlikte yürümeye cesaret edemiyordu. Çok nadir de olsa dışarı çıkabildiğinde bu hiçbir işe yaramıyordu. Cüceleri bırakıp gitmeyi istemiyordu ve zaten onlarsız dünyanın neresine gidebileceğini de bilmiyordu. Dışardalarken avlanan elflere hiçbir zaman yetişemiyordu, bu yüzden de ormandan çıkış yollarını hiç öğrenemiyor ve bir dönüş fırsatı ele geçirene -dek de kaybolmaktan dehşete düşerek, çaresiz ve başıboş ormanda dolanıp duruyordu. Dışardayken avcılıktan anlamadığı için aç da kalıyordu, ama mağaraların içinde ya depodan ya da ortalıkta kimse yokken masadan yiyecek çalarak yaşamını sürdürüyordu.

'Çekip gidemeyen, ama çaresizce her gün aynı evi soymaya devam etmek zorunda kalan bir hırsız gibiyim,' diye düşündü. 'Bu berbat, yorucu ve tatsız maceranın en can sıkıcı ve kasvetli yanı bu! Keşke yeniden hobbit-kovuğumda, parlayan lambam ve sıcak ateşimin yanı başında olabilseydim!' Ayrıca sık sık, yardım için büyücüye bir mesaj gönderebilmeyi de diliyordu, ama tabii bu tamamen olanaksızdı; ve çok

geçmeden eğer bir şey yapılması gerekiyorsa bunun Bay Baggins tarafından yapılması gerektiğinin farkına vardı; tek başına ve yardımsız.

En sonunda, bu bir iki haftalık korku dolu yaşamdan sonra, muhafızları gözleyerek ve takip ederek ve eline geçen her şansı değerlendirerek her cücenin nerede tutulduğunu bulmayı becerdi. Oniki hücreyi de sarayın değişik kesimlerinde buldu ve bir süre sonra da etrafta yolunu çok iyi bulmaya başladı. Asıl sürpriz bir gün muhafızlardan bazılarının konuşmasına kulak misafiri olmak ve hapiste, özellikle derin karanlık bir yerde, bir cüce daha olduğunu öğrenmesi oldu. Tabii hemen onun Thorin olduğunu tahmin etti; ve bir süre sonra da tahmininin doğru olduğunu gördü. Bir sürü güçlükten sonra sonunda etrafta kimse yokken orayı bulmayı ve cücelerin şefiyle bir iki sözcük konuşabilmeyi başardı.

Thorin artık şanssızlıklarına öfkelenemeyecek kadar sefil bir haldeydi ve hatta krala hâzinesi ve hakkında her şeyi anlatmayı düşünmeye başlamıştı (bu da onun ne kadar çaresiz kaldığını gösterir) ki anahtar deliğinden Bilbo'nun kısık sesini duydu. Kulaklarına zorla inanabildi. Yine de az sonra yanlamayacağına karar verdi ve kapıya geldi ve diğer taraftaki hobbitle uzun bir fısıldama sohbeti yaptı.

Böylece Bilbo, Thorin'in mesajını diğer tutsak cücelerin her birine gizlice götürerek, onlara, şefleri Thorin'in de yakınlarda bir yerlerde tutsak olduğunu ve içlerinden hiçbirinin en azından şimdi ya da Thorin bu konuda bir söz etmedikçe yolculuklarının amacını krala açıklamamaları gerektiğini söyledi. Hobbitin yoldaşlarını örümceklerden nasıl kurtarmış olduğunu duyan Thorin de yeniden yüreklenmiş ve bir kez daha tüm kaçış yolları tükenene, Muhteşem Bay

Görünmez Baggins hakkında gerçekten çok iyi fikirler edinmeye başladığı daha zekice bir şey düşünmeyi bütünüyle beceremeyinceye dek, krala hâzineden pay sözleriyle kendisini salıverdirtmeme kararını almıştı.

Mesajı alan diğer cüceler bu fikre tümüyle katıldılar. Hepsi, eğer Orman-elfleri bir kısmını talep ederse hazînedeki paylarının (içinde bulundukları kötü duruma ve halen yenilmemiş ejderhaya rağmen hâzineyi tümüyle kendilerinin görüyorlardı) ciddi bir biçimde azalacağını düşünüyordu ve hepsi Bilbo'ya güvendiler. Görüyorsunuz ya, tam Gandalf'ın söyledikleri olacaktı. Belki de bu, gitmesinin ve onlardan ayrılmasının nedeninin bir parçasıydı.

Yine de Bilbo onlar kadar umutlu olamıyordu. Herkesin ona bel bağlaması hoşuna gitmedi ve büyücünün el altında olmasını diledi. Ama bu işe yaramadı. Büyük bir olasılıkla Kasvetormanı'nın tüm karanlığı aralarında uzanıyordu. Oturdu ve düşündü ve düşündü, ta ki beyni patlayana dek, ama hiçbir parlak fikir gelmedi aklına. Görünmez bir yüzük iyi bir şeydi, ama ondördü için çok da yeterli değildi, Ama tabii tahmin ettiğiniz gibi sonunda arkadaşlarını kurtardı, ve bu da şöyle oldu.

Bir gün Bilbo burnunu sağa sola sokarak gezinirken çok ilginç bir şey keşfetti: Büyük kapılar mağaraların tek girişi *değildi*. Sarayın en aşağıdaki bölümlerinin bir kısmı altında bir dere akıyor ve doğuya doğru biraz ilerlerde, ana ağzın açıldığı dik yamacın ardında Orman Nehrine karışıyordu. Bu yeraltı deresinin yatağının geldiği yamaçta bir su geçidi vardı. Orada kayalık tavan derenin yüzeyine alçalıp yakınlaşıyordu ve buradaki inip kalkabilen bir demir parmaklık, istense herhangi birisinin bu yoldan giriş çıkışını önlemek için taa

nehrin yatağına oturtulabilirdi. Ama su geçidinde oldukça yoğun bir gidiş geliş olduğundan demir parmaklık çoğu zaman açıktı. Eğer birisi buradan gelecek olsa kendisini tepenin tam ortasının derinliklerine götüren karanlık ve inişli çıkışlı bir tünelde bulacaktı; ama mağaraların altından geçtiği noktada tavan yontulmuş ve meşeden büyük ızgaralarla örtülmüştü. Bunlar yukarı, kralın kilerlerine açılıyordu. Orada ise fıçılar ve fıçılar ve fıçılar vardı; çünkü Orman-elfleri, özellikle de kralları, yörelerde hiç asma yetişmemesine rağmen şarabı çok seviyordu, Şarap ve diğer yiyecekler, çok uzaklardan, Güneydeki akrabalarından ya da uzak ülkelerdeki insanların asma bağlarından getiriliyordu.

Bilbo en büyük fıçılardan birinin ardına saklanarak ızgaralan ve ne İşe yaradıklarını ve orada gizlenip kralın uşaklarının konuşmalarını dinleyerek, şarap ve diğer yiyeceklerin nehirden ya da karadan Uzun Göl'e nasıl geldiğini öğrendi. Anladığı kadarıyla orada her türden düşmana karşı, özellikle de Dağ'ın ejderhasına karşı korunma amacıyla suda, köprüler üzerine kurulmuş bir İnsanlar kasabası büyüyordu. Göl-kasabası'ndan fıçılar Orman Nehri'ne getiriliyordu. Çoğunlukla büyük sallar gibi birbirlerine bağlanıp sırıklarla itilerek *ya.* da küreklerle dereden yukarı getiriliyor; bazen de düz kayıklara yükleniyordu.

Fıçılar boşaldığında elfler bunları ızgaralardan atıyorlar, su, geçidini açınca da fıçılar dereye fırlıyor, bata çıka Kasvetormam en doğu köşesinin yakınlarına, taa kıyının çıkıntı yaptığı bir yere dek akıntıyla nehirden aşağılara sürükleniyorlardı. Sonra orada toplanıp birbirlerine bağlanıyor ve Orman Nehri'nin Uzun Göl'e karıştığı bir

noktanın yakınlanndaki Göl-kasabası'na geri yüzdürülüyorlardı.

Bilbo bir süre için oturup bu su geçidini ve arkadaşlarının kaçışı için kullanılıp kullanılamayacağını düşündü ve en sonunda bir planın umutsuz başlangıçlannı kafasında canlandırabilirdi.

Akşam yemeği mahkûmlara verilmişti. Muhafızlar meşale ışıklarını da yanlarında götürerek geçitlerden ağır ağır çıkıyorlar ve her şeyi karanlığa gömüyorlardı. Sonra Bilbo kralın kilercibaşının başmuhafıza iyi geceler temennisini duydu.

'Şimdi benimle gel,' dedi, 've henüz gelen şu yeni şarabı tat. Bu akşam boş tahta kilerleri temizlerken çok çalışmam gerekecek, bu yüzden işimize yardımcı olsun diye önce bir içki içelim.'

'Çok güzel,' diye güldü başmuhafız. 'Seninle birlikte ben de tadıp kralın masasına uygun olup olmadığına bir bakayım. Bu gece bir şölen var ve kötü bir şeyler göndermek hiç iyi olmaz!'

Bunu duyduğunda Bilbo'nun eli ayağına dolaştı, çünkü şansının yaver gittiğini ve gözü pek planını hemen deneme fırsatının eline geçtiğini fark etti. İki elfi onlar küçük bir kilere girip üzerine iki koca testinin koyulduğu bir masanın başına oturana dek takip etti. Az sonra içmeye ve neşeli neşeli gülmeye başladılar. İşte bundan sonra hiç beklenmedik türden bir şans Bilbo'ya güldü. Bir orman-elfini çakırkeyf edebildiğine göre oldukça kuvvetli bir şarap olmalıydı, ama bu şarap, görünüşe bakılırsa, Dorwinion'un büyük bahçelerinin başavurân bağbozumunun ürünüydü ve Kral'ın

hizmetçi ve askerleri için değil, yalnız kralın şölenleri için, kilercibaşının koca testileri değil de küçük çanaklar düşünülerek yapılmıştı.

Çok geçmeden başmuhafızın başı öne eğildi, sonra masanın üzerine düştü ve uykuya daldı. Kilercibaşı bunu fark etmeden kendi kendine konuşmaya ve gülmeye bir süre daha devam etti, ama onun başı da çabucak masaya düştü ve o da uykuya dalıp arkadaşının yanı başında horlamaya koyuldu, Sonra hobbit içeri süründü. Çok geçmeden başmuhafızın üzerinde artık hiç anahtar kalmamıştı ve Bilbo dehlizlerden hücrelere doğru gidebildiğince hızlı koşuşturdu. Koca anahtar öbeği kollarına göre çok ağırdı ve yüzüğüne rağmen yüreği sık sık ağzına geliyordu. Çünkü anahtarların arada bir yüksek bir sesle şangırdamasını önleyemiyordu, bu da onu tir tir titretiyordu.

İlk olarak Balin'in kapısını açtı ve cüce dışarı çıkar çıkmaz da kapıyı dikkatlice kilitledi. Balin tahmin edebileceğiniz gibi korkunç şaşırmıştı; ama sıkıcı, küçük taş odasından da kurtulmuş olmaktan mutluydu ve durup sorular sormak ve Bilbo'nun neler yapacağını ve kalan her şeyi bilmek istedi.

'Şimdi vakit yok!' dedi hobbit. 'Sen yalnızca beni takip et. Hepimiz bir arada kalmalı ve birbirimizden aynlma riskine girmemeliyiz. Ya hepimiz kaçarız ya hiçbirimiz ve bu da bizim sön şansımız. Eğer bu anlaşılırsa kralın bundan sonra sizi nereye koyacağını Tanrı bilir ve tabii elleriniz ve ayaklarınızda da zincirler olur sanırım. Tartışmayalım, iyi bir dost vardı işte.'

Sonra onu takip edenler onikiye ulaşıncaya dek - ki hiçbirisi karanlık ve uzun mahkûmluklarından dolayı neler

olup bittiğini yeterince iyi kavrayamazken - kapıdan kapıya koşturdu. Karanlıkta cücelerden biri diğerine çarptığı, homurdandığı ya da fısıldadığında Bilbo'nun yüreği yerinden oynuyordu. 'Şu cücevari saçmalığı kesin!' dedi kendi kendine. Ama her şey yolunda gitti ve hiçbir muhafızla karşılaşmadılar, işin aslı o gece korulukta ve yukardaki salonlarda büyük bir sonbahar şöleni vardı. Nerdeyse kralın tüm halkı eğleniyordu.

Sonunda bir sürü falsodan sonra aşağılarda çukur bîr yerde bulunan, ama neyse ki hücrelerden pek uzak olmayan Thorin'in kaldığı zindana geldiler.

Tanrı aşkına!' dedi Thorin, Bilbo dışarı çıkıp arkadaşlarına katılmasını söylediğinde, 'Gandalf doğru söylemiş her zamanki gibi! Görünüşe bakılırsa zamanı gelince çok iyi bir hırsız oluveriyorsun. Bundan sonra ne olursa olsun, hepimizin sonsuza dek hizmetinde olacağından eminim. Peki, bundan sonra ne olacak?'

Bilbo fikrini olabildiğince açıklama vaktinin geldiğini fark etti, ama cücelerin bunu nasıl karşılayacağı konusunda pek emin değildi. Korkuları doğru çıktı, çünkü cüceler plandan bir gıdım bile hoşlanmayıp tüm tehlikeye rağmen bağrışa çağrışa homurdanmaya başladılar.

'Her tarafımız çürüyecek, parçalara ayrılacağız ve tabii ki boğulacağız da,' diye söylendiler. 'Anahtarları elde etmeyi başardığında akla uygun bir fikrin olduğunu sanmıştık. Bu çılgınca bir fikir!'

'Çok güzel!' dedi Bilbo gayet üzgün, hatta kızgın. 'Hadi güzel hücrelerinize geri dönün ve ben de tekrar kilitleyeyim, siz de orada rahatça oturur ve daha iyi bir plan düşünürsünüz

- ama denemeye kalkışsam bile anahtarları tekrar elde edebileceğimi sanmıyorum.'

Bu kadarı onlar için fazlaydı ve hepsi yatıştı. Ve tabii sonunda Bilbo'nun önerisini yerine getirmek zorunda kaldılar, çünkü yukarki salonlara giden yolu kendi başlarına deneyip bulmaları ya da sihirle kapanan kapılardan savaşarak çıkabilmeleri açıkça olanaksızdı; hem tekrar yakalanana dek dehlizlerde homurdanmanın da alemi yoktu. Böylece hobbiti takip ederek en dipteki kilerlere süründüler. Aralığından başmuhafız ve kilercibaşının yüzlerinde gülücüklerle mutlu mutlu horladıkları görülebilen bir kapıyı geçtiler, Dorwinion şarabı derin ve hoş rüyalar getirir insana. Bilbo devam etmeden önce içeri sıvışıp iyi yüreklilikle anahtarları kemerine geri takmasına rağmen ertesi gün başmuhafızın yüzünde farklı bir ifade olacaktı.

'Bu onu içinde bulunacağı beladan biraz olsun kurtaracaktır,' dedi Bay Baggins kendi kendine. 'Hiç fena biri değildi, hem mahkûmlara karşı da oldukça nazikti. Bu hepsini çok şaşırtacak. Bizim tüm bu kilitli kapılardan geçip ortadan kaybolacak çok kuvvetli bir sihire sahip olduğumuzu düşünecekler. Ortadan kaybolmak! Eğer olması gereken buysa derhal işe koyulmalıyız!'

Balin'e başmuhafız ve kilercibaşıyı gözlemesi ve eğer kıpırdarlarsa onları uyarması söylenmişti. Geri kalanlar ızgaraların olduğu bitişik kilere geçtiler. Kaybedecek çok az zaman vardı. Bilbo, çok geçmeden bazı elfler aşağı gelip kilercibaşıya boş fıçıları kapılardan dereye atmak için yardımcı olma emri aldıklarını biliyordu. Bu fıçılar da zaten yerin ortasında sıralar halinde dizilmiş itilmeyi bekliyorlardı. Bazıları şarap fıçılarıydı ve bunların ağızları gürültü

çıkartmadan kolayca açılamayacaklarından ve aynı şekilde kolayca kapatılamayacağından bir işe yaramazdı. Ama aralarında diğer gereksinimleri, tereyağ, elma ve tüm diğer şeyleri kralın sarayına getirmek için kullanılmış bazı başka fıçılar vardı.

Çok geçmeden her biri bir cüceyi barındırabilecek kadar geniş onüç fıçı buldular. Hatta doğrusu bazıları öyle genişti ki, Bilbo, bu denli kısa zamanda başarılabileceği kadar rahatça saman ve başka maddelerle doldurmak için elinden gelenin en iyisini yaptıysa da cüceler içeri girer girmez sinirli sinirli içerde karşılacakları sallanma ve toslamaları düşündüler. Sonunda oniki cüce de yerleşip saklandı. Thorin çok sorun çıkartmış ve fıçısında, kıvrılıp bükülür ve küçük bir kulübeye tıkılan koca bir köpek gibi homurdanırken; en son gelen Balin hava deliklerini mesele yapıp daha kapağım kapatmadan boğulduğunu söylüyordu. Bilbo fıçıların yanlarındaki delikleri ve de kapakları olabildiğince güvenli kapatmak için elinden geleni yapmıştı ve şimdi yine tek başına kalmış ve etrafta koşuşturup paketleme işlerinin son düzeltmelerini yapıyor ve planının işleyeceğinden umudunu kesmiyordu.

İş bir parça olsun vaktinden önce bitmemişti. Balin'in kapağının kapatılmasından yalnızca bir iki dakika sonra konuşma sesleri ve ışıklar geliverdi: Birkaç elf gülerek ve konuşarak kilerlere daldılar ve şarkılardan parçalar söylediler. Çok hoş bir şöleni salonlardan birinde

bırakmışlardı ve olabildiğince çabuk dönmek istiyorlardı.

'Kilercibaşı yaşlı Galion nerede?' dedi birisi. 'Bu gece onu masada görmedim. Ne yapılması gerektiğini göstermek için

şimdi burada olmalıydı.'

'Eğer yaşlı ağırayak geç kalırsa sinirleneceğim,' dedi bir diğeri. 'Yukarıda şarkılar söylenirken zamanımı burada boşa harcamak gibi bir niyetim yok.'

'Ha, ha!' diye bir çığlık geldi. İşte yaşlı hain, kafası da bir testinin üzerinde! O ve arkadaşı kaptan kendi başlarına burada ufak bir şölen yapıyorlarmış.'

'Silkeleyin onu! Uyandırın onu!' diye bağırdı sabırsızca diğerleri.

Galion silkelenmek ve uyandırılmaktan hiç hoşnut değildi; ve tabii kendisine gülünmüş olmasından da. 'Hepiniz geciktiniz,' diye homurdandı. 'Sizler içip, neşelenip, görevlerinizi unuturken ben burada aşağıda bekleyip bekleyip duruyorum. Eğer halsizlikten uyuya kalmışsam hiç şaşmamak lazım!'

'Açıklamalar hemen şurada testide dururken,' dediler 'hiç şaşmamak lazım!' Hadi gel de bize şu uykudan bir tadımlık ver! Ötedeki zindancıyı uyandırmaya gerek yok! Görünüşe bakılırsa o payını almış.'

Sonra testiyi bir tür döndürdüler ve hepsi birden oldukça neşelendiler. Ama pek de bilinçlerini kaybetmediler. 'Bizi bağışla Galion! ' diye bağırdı bazıları. 'Sen şölenine erken başlamış ve zihnini bulandırmışsın! Eğer ağırlıktan bahsetmek ayıp olmazsa, buraya boşlar yerine dolu fıçılar istiflemişsin.'

İşinize bakın!' diye homurdandı kilercibaşı boş bir fırlatma sepetinde ağırlıktan söz edilemez. Gitmesi gereken bunlar, başkaları değil. Söylediğimi yapın!'

'Pekâlâ, pekâlâ,' diye yanıtladılar fıçıları açıklığa doğru yuvarlarken.

'Senin keyfine göre, Göl-insanları hiçbir neden yokken şölen yapsınlar diye kralın dolu tereyağı fıçıları ve en iyi şarabı nehre itilecekse, hadi bakalım!'

Yuvarlan - yuvarlan - yuvarlan - yuvarlan

Yuvarlan - yuvarlan haydi oyuktan!

Vira et, vira! Sulan sıçrata sıçrata!

Gidiyorlar işte vura çarpa!

Böylece önce ilk fıçı sonra bir diğeri karanlık açıklıktan gümbürtüyle geçip bir, bir buçuk metre aşağıdaki soğuk suya itilirken şarkılar söylediler. Bazı fıçılar gerçekten boş, bazıları ise herbiri bir cüceyle güzelce paketlenmiş fıçılardı; hepsi de birbiri ardına oraya buraya birçok kez çarparak, altlarındakilerin üzerlerine küt diye vurarak, suya çarparak, tünelin duvarlarında itilip kakılarak, birbirlerine toslayarak ve akıntıda bata çıka geçip gittiler.

İşte tam bu sırada Bilbo aniden planındaki boşluğu fark etti. Tıpkı sizin de bir süre önce fark edip ona gülüyor olduğunuz gibi; ama siz onun yerinde olsanız bunun yarısını bile yapabileceğinizi sanmıyorum. Tabii ki kendisi bir fıçıda değildi ve buna fırsat olsaydı bile onu fıçıya yerleştirip kapatacak birisi yoktu! Bu sefer arkadaşlarını kesinlikle kaybedecekmiş gibi gözüküyordu (nerdeyse hepsi karanlık ızgaralardan kaybolup gitmişlerdi) ve düpedüz geride kalıp

sonsuza dek, elf-mağara! arının sürekli hırsızı gibi saklanarak yaşamak zorunda kalacaktı. Çünkü yukarki kapılardan kaçabilecek olsa bile cüceleri bir daha bulma şansı pek azdı. Fıçıların toplandığı yere karadan giden yolu bilmiyordu. Onsuz cücelerin başına neler gelebileceğini merak etti; çünkü cücelere tüm öğrendiklerini ya da ormandan bir kez çıktıktan sonra ne yapmayı düşündüğünü anlatmaya zamanı olmamıştı.

Tüm bu düşünceler aklından geçerken elfler çok neşeli halleriyle nehir kapısının etrafında bir şarkı söylemeye başlamışlardı. Bazıları aşağıda, suda yüzen fıçıların hepsi çıkabilsinler diye su-geçidindeki demir parmaklığı kaldıran ipleri çekmeye gitmişti bile.

Gidiyorsun taşkın akıntıdan kapkara

Geri, bir zamanlar iyi bildiğin topraklara!

Bırak mağaralan ve salonları derinlerdeki,

Bırak sarp dağlan kuzeydeki,

Orda ormanlar geniş ve loştur

Çöker külrengi ve suratsız üzerine!

Ağaçların ardına sürüklen

Taa göbeğine fısıldayan rüzgârın,

Geçip de sazları, geçip de kamışları,

Geçip de bataklıklann sallanan çalılannı,

Bembeyaz doğmuş pusun içinden Yüksel geceleyin sudan ve gölden!

Takip et yıldızlan zıplayan, kovala Soğuk ve sarp göklere;

Dön alacakaranlık toprağa çöktüğünde,

Çağıldayan topraktan, kızgın kumlardan,

Güneye doğru! ve Güneye doğru!

Gün ışığını ara, ve de günü,

Geri, otlaklara; geri, çayırlara,

Buzağı ve öküzler beslenir orda!

Geri, bahçelere tepelerdeki

Böğürtlenlerin büyüyüp yetiştiği

Gün ışığıyla, günle!

Güneye doğru! ve Güneye doğru!

Gidiyorsun taşkın akıntıdan kapkara

Geri, bir zamanlar iyi bildiğin topraklara!

Şimdi en son fıçı kapıya yuvarlanmıştı! Zavallı küçük Bilbo umutsuzluk içinde ve başka ne yapacağını bilmez bir halde bu fıçıyı yakaladı ve onunla birlikte kenara itildi. Ve şap diye aşağıya, tepesinde bir fıçıyla karanlık soğuk suya düştü.

Garip sesler çıkartarak ve bir fare gibi tahtaya yapışarak tekrar suyun yüzeyine çıktı, ama tüm çabalarına rağmen üstüne tırmanamadı. Her deneyişinde fıçı ters dönüp onu tekrar suya batırdı. Bu fıçı tümüyle boştu ve bir mantar hafifliğiyle yüzüyordu. Kulakları suyla dolmasına rağmen elflerin yukardaki kilerde halen şarkı söylediklerini duyabiliyorlardı. Sonra aniden ızgaralar büyük bir

gümbürtüyle kapandılar ve sesleri sönüp gitti. Bilbo karanlık bir tünelde, buz gibi bir suda tek başına yüzüyordu - hepsi de fıçılara yerleştirilip kapatılmış arkadaşları var sayamazdınız.

Çok zaman geçmemişti ki, ilerdeki karanlıkta gri bir alan gözüktü. Su-geçidinin yukarı çekiliyorkenki gıcırtısını duydu ve kendini bir fıçı ve varil yığının kemerin altından geçip açık akıntıya çıkmak için birbirini sıkıştırdığı bir batıp çıkma ve çarpışma karmaşasının ortasında buldu. Araya sıkışıp parçalara ayrılmayı önleyebilmek için elinden geldiğince uğraştı, ama sonunda itip kakıcı kalabalık birbirinden kopmaya başladı ve birer birer taş kemerin altından geçip ötelere sürüklendiler. Sonra Bilbo birden fıçısının üzerine çıkmayı başarsa bile bunun bir işe yaramayacağını, çünkü kapının bulunduğu yerde, aniden alçalan tavan ve fıçının üstü arasında bir hobbitcik boşluk bile yoktu.

İki kıyıda da üzerlerine eğilmiş ağaçların dallarıyla yollarına devam ettiler. Bilbo cücelerin neler hissettiğini ve fıçılarına çok su girip girmediğini merak etti. Karanlıkta onun yanı sıra bata çıka ilerleyen fıçılardan bazıları suya oldukça batmış gözüküyordu ve o da bunların içinde cücelerin olduğunu anlıyordu.

'Umarım kapakları yeterince sıkı kapatmışımdır!' diye düşündü, ama çok geçmeden de kendisi hakkında cüceleri hatırlayamayacak kadar çok endişelenmeye başladı. Başını suyun üzerinde tutmayı beceriyordu, ama soğuktan buz kesmişti ve şans yüzüne gülmeden soğuktan ölüp ölmeyeceğini ve daha ne kadar asılı kalabileceğini ve her şeyi bırakıp gitmesine izin verip kıyıya yüzmeyi deneme riskini göze alıp almaması gerektiğini merak ediyordu.

Çok geçmeden şans yüzüne, hem de çok iyi güldü: Girdaplanan akıntı birkaç fıçıyı bir noktada kıyıya sürükledi ve fıçılar orada görünmez bir köke bir süre takılı kaldılar. Sonra Bilbo fıçısı bir diğerine yaslanmış düz dururken fıçıya tırmanma şansını elde etti. Boğulmuş bir fare gibi tırmandı ve en iyi şekilde dengeyi sağlamak için fıçının tepesine yayılıp uzandı. Meltem soğuktu, ama sudan daha iyiydi ve bir kez daha yola koyulduklarında tekrar aniden yuvarlanmayacağını umut etti.

Çok geçmeden fıçılar tekrar serbest kaldılar ve dereyle birlikte döndüler kıvrıldılar ve ana akıntıya açıldılar. Sonra Bilbo fıçıya yapışıp kalmayı korktuğu kadar zor bulmaya başladı; ama ümitsiz derecede rahatsız olmasına rağmen yine de üstesinden geldi. Neyse kİ çok hafifti ve fıçı da güzel, büyük, ama biraz su sızdıran bir fıçıydı ve şimdiden az bir miktar su dolmuştu. Ama öyle olsa bile çimenlerde yuvarlanmasını aklından çıkaramayan tombul karınlı bir midilliyi gemsiz ve üzengisiz sürmeye çalışmaya benziyordu bu.

Bu şekilde Bay Baggins sonunda iki taraftaki ağaçların da seyreldiği bir yere geldi. Aralarından göğün uçuk mavisini görebiliyordu. Karanlık nehir aniden iyice açıldı ve kralın muazzam kapılarından aceleyle akan Orman Nehri'nin ana suyuna katıldı. Artık gölgelerle boğulmayan mat bir su tabakası vardı ve kaygan yüzeyindeyse bulutların ve yıldızların yansımaları kırılıp dans ediyorlardı. Sonra Orman Nehri'nin koşuşturan suyu tüm fıçı ve varil grubunu aşındırarak geniş bir koy yaptığı kuzey kıyıya sürükledi. Buranın eğimli kıyısının aşağısında çakıllı bir sahil vardı ve doğu ucunda da çıkıntı yapan sert kayalardan küçük bir

burun. Bazıları taş iskeleye vura vura devam etmesine rağmen fıçıların pek çoğu sığ sahilde karaya oturdu.

Kıyılarda bakınan insanlar vardı. Bunlar fıçıları sopalarla sığlığa doğru itelediler ve saydıktan sonra da hepsini bir araya bağlayıp sabaha dek öylece bıraktılar. Zavallı cüceler! Bilbo artık o kadar pili tükenmiş halde değildi. Fıçısından adayıp kıyıya yöneldi ve sonra suyun kıyısında gördüğü kulübelerin yanından sinsice ilerledi. Eğer yolunu bulursa davet edilmediği bir akşam yemeğine kapağı atmakta bir an olsun duraksamayacaktı; o kadar uzun süredir bunu yapmaya zorlanmıştı ki; onu ilgilendiren yalnızca tıka basa dolu bir kilerin lezzeti değildi, gerçekten aç kalmanın ne demek olduğunu biraz fazlasıyla iyi öğrenmişti. Hem ağaçlar arasından bir ateş görür gibi olmuştu ve bu da, sular damlayan, zırıl zırıl kıyafetleri üzerine soğuk ve nemli yapışırken onu iyice cezbetmişti.

Doğu yolculuğunun sonuna yaklaştığımız ve son ve en büyük maceraya geliyor olduğumuz için o akşam ki maceralarından pek bahsetmeye gerek yok, acele etmeliyiz. Tabii sihirli yüzüğünün yardımıyla önceleri bayağı iyi idare ettiği halde sonunda ıslak ayak izleri ve nereye giderse ya da oturursa bıraktığı su damlacıklarıyla kendini ele verdi; ayrıca burnunu çekmeye de başlamıştı ve nereye saklansa tutmaya çalıştığı hapşırmalarının korkunç patlamalarıyla nerede olduğu ortaya çıkıyordu. Çok geçmeden nehrin kıyısındaki kasabada iyi bir karışıklık çıktı; ama Bilbo kendisine ait olmayan bir börek, bir tulum şarap ve bir somun ekmekle ormana kaçtı. Ateşten uzak kaldığı için gecenin geri kalanını ıslak geçirmek zorunda kaldı, ama tulum ona epey yardımcı

oldu ve hatta yılın son günleri ve havanın da iyice serin olmasına rağmen kuru yapraklar üzerinde biraz kestirdi bile.

Özellikle gürültülü bir hapşırmayla tekrar uyandı. Gri bir sabah başlamıştı bile ve aşağıda nehrin kıyısında keyifli bir şamata vardı. Fıçılardan bir sal yapıyorlardı ve yakında sal-elfleri bunu Göl-kasabasına götüreceklerdi. Biîbo yeniden hapşırdı. Artık sular üzerinden damlamıyordu, ama baştan aşağı buz gibiydi. Tutulmuş bacaklarının becerebildiği kadar hızlı aşağı koşuşturdu ve o genel koşuşturmanın içinde fıçı öbeğinin üzerine fark edilmeden atlamayı tam zamanında başardı. Neyse ki o sırada gölge oluşturacak bir güneş ışığı yoktu ve çok şükür ki Bilbo da uzun bir süre hapşırmadı.

Sınklar kuvvetle itiliyordu. Sığ suda duran, elfler itelemeye uğraşıyorlardı. Ve hepsi birbirine bağlandığından fıçılar gıcırdayıp huysuzlanıyörîardı.

Bu yük bayağı ağır!' diye homurdandı kimileri. 'Dibe çok batıyorlar - bunların bazıları kesinlikle boş değil. Eğer kıyıya gün ışığında gelmiş olsalardı içlerine bir göz atabilirdik,' dediler.

'Şimdi buna vakit yok![1] diye bağırdı sal adamlan. 'İtin!'

Ve sonunda İlerlemeye başladılar. Başlarda, başka elflerin sırıklarla onları uzaklaştırmak için durdukları kayalık noktayı geçene dek yavaşça, sonra ana akıntıya kapıldıkça hızlandıkça hızlandılar ve nehirle birlikte aşağılara, göle doğru yüzdüler.

Kralın mahzenlerinden kaçmış ve ormana düşmüşlerdi, ama ölümü diri mi oldukları halen hikâyenin devamına bakıyor.

GÖL KASABASI

BÖLÜM 10

SICAK BİR KARŞILAMA

Onlar suyun üzerinde gidedururlarken gün ışıyıp aydınlandı. Bir süre sonra nehir onların soluna düşen tarafta dik bir yamacın etrafını döndü. Bir iç-yar gibi kayalık eteklerinin altında iyice derinleşen akıntı şırıldayarak ve köpürerek akıyordu. Aniden yar alçaldı. Kıyıların yükseltisi azaldı. Ağaçlar bitti. Sonra Bilbo bir manzarayla karşılaştı:

Ufak derelere bölünüp belki yüzlerce yatakta kıvrılarak akan ya da her tarafı adacıklarla beneklenmiş, ama yine de ortalarından kuvvetli bir suyun aktığı havuzcuk ve bataklıklarla kesilen nehrin sularıyla dolu bir arazi çevresinde olabildiğince uzuyordu. Ve uzaklarda Dağ, karanlık başıyla bir bulutu delmiş, belli belirsiz gözüküyordu! Kuzey-Doğuya bakan en yakın çevresi ve onu buralara bağlayan engebeli arazi görülemiyordu. Dağ tek başına yükseliyor ve bataklıkların üzerinden ormana bakıyordu. Yalnız Dağ! Bilbo bunca yolu bir sürü macera yaşayarak onu görmek için gelmişti, ama şimdi görünüşünü zerre kadar beğenmemişti.

Bilbo salcıların konuşmalarını dinleyerek ve ağızlarından kaçırdıkları bilgi kırıntıcıklarını birbirlerine ekleyerek, onu bu denli uzaktan bile görmekte ne kadar şanslı olduğunun farkına vardı kısa sürede. Tutsaklığı kasvetli ve durumu (altındaki zavallı cücelerden hiç bahsetmeyelim) hiç de hoş olmamasına rağmen şansı tahmin ettiğinden daha yaver gitmişti. Konuşma tümüyle, suyollarıyla gidip gelen değiştokuş ve Doğudan

Kasvetormanı'na giden yolların yok olması ya da kullanılmamaya başlanmasıyla nehirde artan trafik; ve Göl-insanlarının Orman Nehri'nin ve kıyılarının bakımıyla ilgili Orman-elfleriyle ağız dalaşları üzerineydi. O topraklar cücelerin Dağ'da yaşadığı günlerden, ki bu günler şimdi pek çok kişi tarafından yalnızca çok gölgeli bir gelenek olarak hatırlanan günlerdi, bu yana çok değişmişti. Hatta son yıllarda, Gandalf'ın buralardan edindiği son haberlerden bu yana bile değişmişlerdi. Büyük seller ve yağmurlar doğuya akan sulan kabartmış ve (Dağ'dan tarafa uğursuzluk ve beddua dolu bir kafa sallamayla ejderhaya atfedilen) bir iki deprem meydana gelmişti. Batak ve bataklıklar iki yanda gitgide daha da yayılmışlardı. Patikalar yok olmuştu, da ki karşı taraftaki yitik yollan bulmayı deneyen pek çok gezgin ve binici de kaybolup gitmişti, Cücelerin Beom'un öğüdüne göre takıp ettikleri ormanın içinden geçen elf yolu, ormanın doğu sınırında şimdi şüpheli ve az kullanılmış bir hal almıştı; yalnızca nehir, Kuzeyde Kasvetormanı'nın eteklerinden, ardındaki dağın gölgesindeki ovalara güvenli bir yol sunabiliyordu ve nehir de Orman-elflerinin kralı tarafından korunuyordu.

Yani gördüğünüz gibi Bilbo en sonunda tek doğru dürüst yola gelmişti. Eğer olanların haberinin uzaklardaki Gandalf'a ulaştığı ve onu telaşlandırdığını ve şu diğer işini (ki o bu hikâyeye dahil değil) bitiriyor olduğunu ve Thorin'in kafilesini aramaya gelmek üzere hazırlandığını bilse, bu fıçıların üzerinde titreyen Bay Baggins'i biraz olsun rahatlatırdı. Ama Bilbo bunu bilmiyordu.

Tek bildiği nehrin alabildiğince devam ettiği, aç olduğu, burnuna korkunç bir nezlenin yerleştiği ve Dağ'ın yaklaştıkça

kendisine kaşlarını çatıp tehdit ediyor görünmesinden hiç de hoşlanmadığıydı. Yine de bir süre sonra nehir daha güneye doğru bir yol takip etmeye başladı ve Dağ tekrar geriledi ve sonunda günün geç saatlerinde kıyılar kayalıklaştı, nehir, tüm gezinen sularını bir araya, derin ve hızlı bir akışa topladı ve onlar da korkunç bir hızla ilerlemeye başladılar.

Güneş, Orman Nehri, Doğuya doğru yaptığı yeni bir sürüklenmenin ardından hızla Uzun Göl'e kavuşuyorken battı. Gölün, iki tarafında da eteklerinde çakılların kümelendiği yarvari taşlık geçitleri olan geniş bir ağzı vardı. Uzun Göl! Bilbo deniz olmayan herhangi bir su kütlesinin bu kadar büyük olabileceğini asla tahmin edemezdi. Öyle genişti ki karşı kıyılar küçük ve uzaklarda gözüküyordu, üstelik öyle de uzundu ki Dağ'a yönelen kuzey ucu gözükmüyordu bile. Bilbo yalnızca haritadan, oralarda, Wain'in yıldızlarının ışıldadığı bir yerlerde, Akan Nehir'in Dale'den göle aktığını ve Orman Nehri'nin de bîr zamanlar büyük derin kayalık bir vadi olması gereken yerleri derin sularla doldurduğunu biliyordu. Güney yakasında ikiye katlanan sular yüksek şelalelerden aşağılara dökülüyor ve aceleyle bilinmedik topraklara akıyorlardı. Şelalelerin gürültüsü durgun akşamüstü havasında uzaklarda bir gürleme gibi duy ulabiliyordu.

Orman Nehri'nden pek de uzak olmayan bir yerlerde, kralın kilerlerinde bulunduğu sırada elflerin bahsettiği şu garip kasaba vardı. Kıyıda bir iki kulübe ve yapı olmasına rağmen bu kasaba oraya kurulmamıştı; tam gölün üzerindeydi ve göle dökülen nehrin yarattığı girdaptan sakin bir koy oluşturan kayadan bir burunla korunuyordu. Tahtadan büyük bir köprü, orman ağaçlarından yapılma devasa kazıklar üzerine kurulu

hareketli ahşap bir kasabaya, ama bir elf kasabasına değil, halen burada, uzaklardaki ejderha-dağının gölgesi altında oturmaya cesaret eden insanların kasabasına uzanıyordu. Bu İnsanlar Güneyden büyük nehrin yukarısına ulaşan ve şelalelerden sonra atlı yük arabalarıyla kasabalarına ulaştırılarak yapılan ticaretle yaşamlarını devam ettiriyor, gelişiyorlardı; ama o eski harika günlerde, Kuzeydeki Dale zengin ve işleri yolundayken, onlar da varlıklı ve güçlüydüler ve o zaman sularda bazıları altın bazıları ise zırhlarla donanmış savaşçılarla dolu kayık filoları vardı ve şimdi yalnızca birer efsane, olarak bahsedilen savaşlar, işler yapılırdı. Sular bir kuraklık sırasında alçalınca daha büyük bir kasabanın çürüyen kazıkları halen görülebilirdi.

Ancak bazıları halen Dağ'daki cüce-krallara, Durin soyundan Thror ve Thrain'e ve ejderhanın gelişi ve Dale'in efendilerinin çöküşüne dair eski şarkılar söylese de, insanlar tüm bunların çok azını hatırlayabiliyordu. Bazıları Thror ve Thrain'in bir gün geri döneceğine ve altının dağ geçitlerinden nehirlere akacağına ve tüm bu diyarların yeni bir şarkı ve yeni bir keyifle dolacağına dair şarkılar da söylüyordu. Ama bu hoş efsane günlük işlerini pek etkilemiyordu.

Fıçılardan yapılma sal görünür görünmez kasabanın kazıkları arasından kayıkların küreklerine asilindi ve sesler sal dümencilerini selamladı. Sonra ipler atıldı ve kürekler çekileli ve kısa bir sürede sal Orman Nehri'nin akıntısından -çekildi ve yedeğe alınarak devasa kayanın etrafından Göl-kasabası'nın küçük koyuna getirildi ve orada büyük köprünün kıyıdan taraftaki ucundan pek de uzakta olmayan bir yere bağlandı. Az sonra insanlar Güneyden çıkagelecekler ve fıçılardan bazılarını alıp götürecekler, diğerlerini ise nehirden

tekrar Orman-elfleri'nin yuvasına götürülmek üzere getirdikleri malzemelerle dolduracaklardı. Bu arada, saldaki elfler ve kayıkçılar Göl-kasabası'ndaki şölene katılmak üzere gittiklerinden fıçılar suda bırakılmıştı.

Eğer gittikten sonra ve gecenin gölgeleri etrafa çöktüğünde kıyıda neler olageldiğini görebilselerdi şaşakalırlardı. İlk olarak bir fıçı Bilbo tarafından kesilerek serbest bırakılmıştı ve kıyıya itilerek açıldı, içerden iniltiler geldi ve en mutsuzlarından bir cüce sürünerek dışarıya çıktı. Islanıp pislenmiş sakalının içinde samanlar vardı; Öyle acılar içinde ve tutulmuş bir halde ve oraya buraya çarpıp durmaktan öyle çürük ve yara bere içindeydi ki zorla ayağa kalkabildi ve sığ suyun içinden düşe kalka kıyıya uzanıp inildemek üzere zorlukla ilerleyebildi. Zincirlenip bir hafta boyunca kulübesinde unutulmuş bir kopek kadar aç ve vahşi bir hali vardı, Bu Thorin'di, ama bunu ancak altın zinciri, şimdi pis ve tırtıklanmış bir haldeki gök mavisi başlığı ve artık kararmış gümüş püskülünden ayırt edebilirdiniz. Hobbite karşı nazik olabilmesi için bile bir süre geçmesi gerekti.

'Pekâlâ, ölü müsün, diri mi?' diye şordu Bilbo ters ters. Belki de cücelerden en az bir öğün fazla yemek yediğini ve daha fazla hava payı bir yana, ellerini ve kollarını da kullanma şansı olduğunu unutmuştu. 'Halen hapiste misin, yoksa özgür mü? Yiyecek istiyorsan ve bu aptal maceraya -ki her şeye rağmen bu sizin maceranız, benim değil -devam etmek istiyorsan kollarını tokatlayıp bacaklarını ovuştursan ve hali hazırda fırsat varken diğerlerini de çıkartmama yardım etsen iyi edersin!'

Tabii Thorin bunun doğruluğunu fark etti ve bir iki inlemeden sonra ayaklanıp elinden geldiğince hobbite yardım

etti. Karanlıkta, soğuk suda bata çıka yürürken hangi fıçıların doğru fıçılar olduğunu bulmak zor ve epey iğrenç bir işti. Fıçıların üstlerine vurarak ve bağırarak yanıt verebilen altı cüceyi bulabildiler yalnızca. Bunlar da fıçılardan çıkartıldı ve yatarak inildeyip sızlanmak üzere kıyıya gitmelerine yardım edildi; öyle sırılsıklam ve yara bere içinde ve kramp girmiş bir haldeydiler ki, kurtulduklarını zorlukla fark ettiler ve bunun için doğru dürüst bir teşekkür edebildiler.

Dwalin ve Balin en mutsuz iki cüceydi ve onlardan yardım istemenin hiçbir faydası yoktu. Bifur ve Bofur sağa sola en az çarpmış olandılar ve nispeten kum kalmışlardı, ama yere uzandılar ve hiçbir şey yapmadılar. Bununla beraber genç (cücelere göre) olan ve daha küçük fıçılara pek çok samanla güzelce paketlenen Fili ve Kili bir iki yara bere ve az bir tutuklukla, ki o da hemen geçti, iyi kötü gülümseyerek çıktılar dışarı.

Umarım bir daha asla elma kokusu duymam!' dedi Fili 'Benim fıçım elma kokusuyla doluydu. Nadiren hareket edebilirken, üşümüşken ve açlıktan ölmek üzereyken bitmez tükenmezcesine elma kokusu duymak çıldırtıcıydı. Şimdi, şu koca dünyada saatlerce her şeyi yiyebilirim - ama elma yemeyeceğim!'

Thorin ve Bilbo, Fili ve Kili'nin gönüllü yardımlarıyla sonunda kafilenin geri kalanını buldular ve onları da dışan çıkarttılar. Zavallı şişman Bombur ya uyuyordu ya da kendinde değildi; Dori, Nori, Ori, Oin ve Gloin'in fıçıları su almıştı ve yarı yarıya yaşıyorlarmış gibiydiler; hepsinin birer birer kıyıya taşınması ve kıyıda da boylu boyunca yatırılması gerekti.

'Pekâlâ! İşte buradayız!' dedi Thorin. 'Ve Sanırım yıldızlarımıza ve Bay Baggins'e teşekkür etmeliyiz. Kendisinin bunu beklemeye hakkı olduğuna eminim, ama yine de daha rahat bir yolculuk ayarlayabilmiş olmasını dilerdim. Neyse - hepimiz, tümüyle bir kez daha hizmetinizdeyiz Bay Baggins. Karnımız doyduğunda ve iyileştiğimizde size daha doğru dürüst minnettar kalacağız şüphesiz. Bu arada, sırada ne var?'

'Ben Göl'kasabası'nı öneririm dedi Bilbo. 'Başka öneriniz var mı?'

Tabii ki başka hiçbir şey önerilemezdi. Böylece Thorin ve Fili ve Kili ve hobbit diğerlerini bırakarak kıyı boyunca büyük köprüye doğru ilerlediler. Köprünün başında muhafızlar vardı ama buna gerçekten ihtiyaç duyulmasından bu yana çok uzun zaman geçtiği için çok dikkatli nöbet tutmuyorlardı. Ara sıra nehir geçiş parası üzerine yaptıkları ağız dalaşları dışında Orman-elfleriyle dosttular. Diğer insanlar uzaklardaydı; ve kasabadaki gençlerin bazıları dağda herhangi bir ejderhanın varlığından açıkça şüphe duyuyorlar ve gençlik günlerinde onu gökyüzünde uçarken görmüş olduklarını söyleyen kırsakallılara ve yaşlı kadınlara gülüyorlardı. Durum böyleyken muhafızların kulübelerinde, bir ateşin etrafında gülüşüp kafa çekmeleri ve cücelerin fıçılardan çıkarken çıkarttıkları gürültüleri ya da dört öncünün ayak seslerini duymamaları pek şaşırtıcı değildi. Thorin Meşekalkan kapıdan içeri adım attığındaki şaşkınlıkları müthişti.

'Kimsiniz ve ne İstiyorsunuz?' diye bağırdılar ayağa fırlayıp silahlarını bulmaya çalışırlarken.

'Dağın altındaki Kral Thror'un oğlu Thrain'in oğlu Thorin!' dedi cüce yüksek bir sesle ve yırtılmış kıyafetleri ve başlığına rağmen öyle de görünüyordu. Altın boynunda ve belinde parıldıyordu. Gözleri karanlık ve derindi. 'Geri döndüm. Kasabanızın Efendisini görmek istiyorum!'

Sonra müthiş bir heyecan kapladı etrafı. Daha aptal olanların bazıları adeta Dağ'ın hemen o gece altına dönüşmesini ve gölün tüm sularının derhal san olmasını beklermişçesine kulübeden dışarı koştular. Başmuhafız öne çıktı.

'Peki ya bunlar kim?' diye sordu Fili ve Kili ve Bilbo'yu göstererek.

'Babamın kızının oğulları,' diye yanıtladı Thorin, 'Durin'in soyundan Fili ve Kili, ve Batıdan beri bizimle yolculuk eden Bay Baggins.'

'Barışla geldinizse silahlarınızı bırakın!' dedi başmuhafız.

'Silahımız yok,' dedi Thorin ve bu yeterince doğruydu; bıçakları Orman elfleri tarafından alınmıştı ve tabii büyük kılıç Orcrist de. Bilbo'nun kısa kılıcı her zamanki gibi saklanmış duruyordu, ama bu konuda hiçbir şey söylemedi. 'Eski şarkıların bahsettiği kendi yerimize dönen bizlerin silaha ihtiyacı yok. Zaten bu kadar çok insanla kapışamayız da. Bizi efendinize götürün!'

'Kendisi şölende,' dedi başmuhafız.

'Eh! O zaman bizi kendisine götürmeniz için daha da fazla gerekçeniz var,[1] diye atladı, tüm bu merasim karşısında sabırsızlanmaya başlayan Fili. 'Uzun yolumuzun ardından yorgun ve oldukça açız ve yoldaşlarımız da hasta. Şimdi acele

edin ve artık konuşmayı bırakalım, yoksa efendinizin size söyleyecek şeyleri olabilir.'

O halde beni takip edin,' dedi başmuhafız, altı adamla birlikte, onları köprüden ve kapılardan geçirerek kasabanın pazar meydanına götürdü. Burası, üzerine daha büyük evler inşa edilmiş kazıklar ve gölün yüzeyine inen basamakları ve merdivenleri olan uzun, ahşap iskelelerle çevrili geniş, durgun bir su dairesiydi. Büyük bir salondan pek çok ışık parlıyor ve insan seslerinin gürültüleri geliyordu. Buranın kapılarını geçtiler ve ışıktan gözlerini kırpıştırarak insanlarla dolu uzun masalara bakakaldılar.

Daha başmuhafız hiçbir şey söylemeye fırsat bulamadan, 'Ben Dağın altındaki Kral Thror'un oğlu Thrain'in oğlu Thorin! Döndüm!' diye bağırdı yüksek sesle Thorin kapıdan.

Hepsi ayağa fırladılar. Kasabanın Efendisi büyük koltuğundan kalktı. Ama hiçbirisi salonun aşağı ucunda oturan elf-salcılardan daha büyük bir şaşkınlıkla ayaklanmadı. Efendi'nin masasını öne iterek bağrıştılar:

'Bunlar kralımızın kaçan tutsakları, kim olduklarını doğru dürüst kanıtlayamayan ve ormanlarda sinsice dolaşıp halkımızın rahatını kaçıran, orada burada gezinen serseri cüceler!'

'Bu doğru mu?' diye sordu Efendi. İşin aslı böyle birisi daha önce varolmuş olsa bile, Dağ'In altındaki Kral'ın geri döndüğüne inanmaktansa bu söylenenlere inanmak ona daha akla yatkın geliyordu.

'Elfkral tarafından yanlışlıkla yolumuzun kesildiği ve kendi topraklarımıza geri dönüş yolculuğumuz sirasında gerekçesiz olarak mahkûm tutulduğumuz doğru,' diye yanıtladı Thorin.

'Ama eskilerde şarkıların bahsettiği eve dönüşe ne kilit ne hapis engel olabilir. Ne de bu kasaba Orman-elflerinin krallığında. Ben Göl İnsanları kasabasının efendisi ile konuşuyorum, kralın salcılarıyla değil.'

Sonra Efendi duraksadı ve bir ona bir diğerine bakmaya başladı, O yörelerde Elfkralı çok güçlüydü ve Efendi onunla düşman olmak istemez, hem de zaten aklını ticaret ve geçiş ücretlerine, kargo ve altına, bulunduğu konumu borçlu olduğu adetlere verdiğinden eski şarkıları pek düşünmezdi. Bununla birlikte diğerleri başka kafadaydı ve mesele onu katmadan çabucak halledildi. Haberler salonun kapısından tüm kasabaya bir yangın kadar çabuk yayılmıştı. İnsanlar salonun içinde ve dışında bağrışıyorlardı. İskeleler koşuşturan ayaklarla istila edilmişti. Bazılan eski şarkıların Dağ'ın altındaki Kral'ın dönüşüyle ilgili kısımları mırıldanmaya başlamışlardı. Gelmiş olanın Thror'un kendisi değil de, Thror'un büyüktorunu oluşu onları pek de ilgilendirmiyordu. Diğerleri de şarkıya katıldılar ve şarkı gölün üstünde bangır bangır gürledi.

Kral, altındaki dağların,

Kralı oyulmuş taşın,

Efendisi gümüş pınarların

Gelecektir gerisin geri!

İşte tacı giyilecek,

Gürleyecek harbi bir daha,

Salonları altınla ötecek

Eşlik etmeye yine eskinin şarkılarına.

Ormanlar dağlarda dalgalanacak

Ve otlar güneşin altında uzanan;

Serveti pınarlardan fışkıracak

*Ve nehirler akacak altından***.**

*Keyifle akacak dereler***;**

Göller parıldayıp yanacak,

Tüm kederler sönecek ve tabii üzüntüler

Dağ-kral'ın dönüşüyle!

Söyledikleri işte böyleydi ya da bunun çok benzeriydi, yalnız çok çok daha uzundu ve harplerin ve harplere katılmış kemanların müziği kadar da bağrış çağrış vardı. İşin gerçeği böylesi bir heyecan kasabada, en yaşlı büyükbabanın hafızasına göre bile yaşanmamıştı. Orman-elfleri kendi kendilerine epeyce meraklanmaya ve hatta korkmaya bile başladılar. Tabii ki Thorin'in nasıl kaçtığını bilmiyorlardı, bu yüzden de krallarının ciddi bir hata yapmış olabileceğini düşünmeye başlamışlardı. Efendi'ye gelince bu konuda o an için, bir şekilde genel hengameye uymaktan ve Thorin'in söylediği kişi olduğuna inanmış gibi yapmaktan başka çıkar yol göremedi. Böylece kendi koca koltuğunu ona verdi ve Fili

ve Kili'yi de onun arkasına, onur köşelerine yerleştirdi. Bilbo'ya bile yüksek masada bir yer verilmiş ve bu genel telaşede, nereden çıktığına dair -hiçbir şarkı en üstü kapalı şekilde bile ona değinmiyordu- hiçbir soru sorulmamıştı.

Tüm bunların ardından kısa bir süre sonra diğer cüceler de şaşkınlık verici coşkunluk sahneleri arasında kasabaya getirildiler. Hepsi de en keyifli ve tatmin edici şekilde şımartıldı, tedavi edildi, doyuruldu ve kalacak yer sağlandı, Thorin ve kafilesine büyük bir ev verildi; hizmetlerine kayıklar ve kürekçiler bulundu ve kalabalık tüm gün boyunca dışarda oturup, şarkılar söyledi ve bir cüce burnunu dahi gösterecek olsa keyiften çıldırdı.

Şarkılardan bazıları eskiydi; ama bazıları da oldukça yeniydi ve gizlice ejderhanın ölümü ve nehirden göl-kasabasına gelen zengin hediye yüklerinden bahsediyordu. Bunlar daha çok Efendi tarafından etrafa yayılıyor ve bu durum cücelerin pek de hoşuna gitmiyordu, ama bu arada hepsi hallerinden hoşnuttu ve çabucak yeniden şişmanlayıp güçlerine kavuştular. İşin aslı, bir hafta içinde oldukça iyileşmişler, taranıp düzeltilmiş sakalları ve gururlu adımlarıyla kendilerine has renklerde iyi kıyafetlere bürünmüşlerdi. Thorin adeta krallığını tekrar kazanmış ve Smaug küçük parçalara bölünmüş gibi bakınıyor ve davranıyordu.

Sonra, onun da söylediği gibi, cücelerin hobbite dair iyi duygulan gün geçtikçe kuvvetlendi. Artık kimse inildeyip, homurdanmıyordu. Hobbitin sağlığına içiyor, sırtını tapışlıyor, üzerine titriyorlardı; bu da oldukça iyiydi, çünkü hobbit pek de keyifli hissetmiyordu kendini. Ne Dağ'ın görünüşünü, ne de ejderha fikrini unutmamıştı ve üstelik de

korkunç üşütmüştü. Üç gün boyunca hapşırdı ve öksürdü, ve dışarı çıkamadı, hatta bundan sonra da şölenlerdeki konuşmaları burnu tıkalı bir 'Tışıkkur ıdırım' den öteye gidemedi.

Tüm bunlar olurken Orman-elfleri yükleriyle birlikte Orman Nehri'nden geri döndüler ve kralın sarayında dehşet bir heyecan yaşandı. Başmuhafız ve kilercibaşının başına neler geldiği hakkında hiçbir şey işitmedim. Cüceler Göl-kasabasında kalırken tabii anahtarlar ve fıçılar hakkında hiçbir laf edilmedi ve Bilbo da asla görünmez olmamaya özen , gösterdi. Yine d,e Bay Baggins biraz gizemli de kalsa, galiba bilinenden daha fazlası tahmin ediliyordu. Her halükârda kral artık cücelerin yolculuğunun amacını biliyor ya da bildiğini sanıyordu. Kendi kendisine şöyle dedi;

'Pekâlâ! Göreceğiz! Ben bu konuda bir iki söz söylemeden hiçbir hazine Kasvetormam'ndan geri gelemez. Ama umarım başları belaya girer ve onlara da oh olur!' Ne olursa olsun cücelerin çarpışıp da Smaug gibi ejderhaları öldürebileceğine inanmıyordu ve daha çok hırsızlık ya da onun gibi bir şeyden şüpheleniyordu - bu da onun, sonunda göreceğimiz gibi pek doğru olmasa da bilge bir elf, en azından kasabadaki insanlardan daha bilge olduğunu gösteriyordu. Casuslarını gölün kıyılarına ve gitmeyi kabul edecekleri kadar Dağ'ın kuzeyine gönderdi ve beklemeye başladı.

Onbeş günün sonunda Thorin yola çıkmayı düşünmeye başladı. Kasaba da coşku halen sürüyorken yardım edinebilirlerdi. Gecikmeyle gelen durgunluk her şeyi mahvederdi. Bunun üzerine Efendi ve danışmanlar kumluyla konuştu ve kendisi ve kafilesinin kısa bir süre sonra Dağ'a doğru hareket etmeleri gerektiğini söyledi.

İşte o zaman Efendi ilk kez şaşırdı ve biraz da korktu; Thorin'in her şeye rağmen eski kralların torunu olup olmadığını merak etti. Cücelerin gerçekten de Smaug'a yaklaşmaya cesaret edebileceklerini hiç düşünmemiş, onların eninde sonunda ortaya çıkarılıp rezil olacak sahtekârlar olduklarına inanmıştı. Ama yanılmıştı. Thorin tabii ki gerçekten de Dağ'ın altındaki Kral'ın torunuydu ve bir cücenin kendisine ait olanı geri alma ve intikam için ne yapacağı ve neye cesaret edeceği hiç bilinmezdi.

Ama Efendi onların gitmesine izin verirken hiç üzülmedi. Onları ağırlamak pahalıya mal oluyordu ve onların gelişi ortalığı, İşlerin yerinde saydığı uzun bir tatile dönüştürmüştü. 'Gitsinler ve Smaug'la uğraşsınlar ve onları nasıl karşılayacağını görelim!' diye düşündü. Ama, 'Elbette ki ey Thror oğlu Thrain oğlu Thorin!' dedi konuşurken. 'Sizin olanı geri istemelisiniz. Eskilerin bahsettiği vakit geldi. Yapabileceğimiz her türlü yardım sizindir ve krallığınız geri kazanıldığında da bunu takdir edeceğinize inanıyoruz.'

Böylece bir gün, güzün gittikçe ilerlemesine ve rüzgârların soğuk olmasına ve yaprakların hızla dökülmesine rağmen, üç büyük kayık, kürekçiler, cüceler, Bay Baggins ve oldukça da kumanyayla yüklü, Göl-kasabası'nı terk etti. Atlar ve midilliler, kararlaştırılan karaya çıkış yerlerinde buluşmak üzere dolambaçlı patikalardan yola çıkarılmıştı. Efendi ve danışmanlar kurulu onları kasaba salonunun göle inen koca basamaklarından uğurladılar. İnsanlar iskelelerde ve pencerelerde şarkılar söylediler. Beyaz kürekler batıp çıkarken etrafa sular sıçrattılar ve kuzeye doğru, uzun yolculuklarının son aşamasında gölün yukarısına, yöneldiler. Tepeden tırnağa mutsuz olan tek kişi Bilbo'ydu.

BÖLÜM 11

KAPININ EŞİĞİNDE

İki günlük yolculuk sırasında Uzun Göl'ün yukarısına doğru küreklere asılıp Akan Nehir'e geçtiler ve o zaman hepsi Yalnız Dağ'ı önlerinde suratsız ve dimdik yükselirken görebildiler. Akıntı güçlü ve gidişleri ağırdı. Üçüncü günün sonunda nehrin birkaç mil yukarısında sola, yani nehrin batı kıyısına yanaşıp karaya ayak bastılar. Burada onlarla buluşmak üzere gönderilmiş kumanyalar ve gerekli şeylerle yüklü atlar ve kendileri için olan midillilerin yanma vardılar. Midillilere yükleyebildikleri kadarını yüklediler ve geri kalanı bir çadırın altına depolandı, ama kasabadan hiç kimse bu geceyi Dağ'ın gölgesine bu denli yakın bir yerde, onlarla birlikte geçirmeyecekti.

'Şarkılar gerçekleşmedikçe hiçbir şekilde olmaz!' dediler. Bu yabanıl yerlerde Ejderha'ya inanmak daha kolay Thorin'e inanmaksa zordu. Zaten buradaki tüm topraklar ıssız ve boş olduğundan depolarının muhafıza İhtiyacı yoktu. Bunun üzerine gece çoktan çökmeye başlamasına rağmen refakatçıları, onlardan ayrıldı ve nehrin aşağısı ve kıyıya yakın patikalar boyunca aceleyle koşturdular.

Soğuk ve yalnız bir gece geçirdiler ve cesaretleri kırıldı. Ertesi gün tekrar yola koyuldular. Balin ve Bilbo, her birisi iyice yüklü bir midilliyi çekerek arkadan geliyorlardı; diğerleri biraz önde, patika falan olmadığından ağır ağır, bir yol tutturmuş gidiyorlardı. Akan Nehir'den uzaklaşarak,

Dağın güneye, onlara doğru savurduğu devasa bir çıkıntıya gitgide yanaşarak kuzeybatıya yöneldiler.

ÖN KAPI

Yorucu bir yolculuktu; ve sessiz ve sinsi. Artık kahkahalar ya da şarkılar ya da harp sesleri kalmamıştı ve gölün kıyısında eski şarkılar söylenirken yüreklerini hoplatan gurur ve ümitler can sıkıntısı içinde kaybolup gitmişti. Yolculuklarının sonuna, yaklaştıklarını ve bunun korkunç bir son olabileceğini biliyorlardı. Thorin'in anlattığına göre bir zamanlar yeşil ve verimli olan etraflarındaki topraklar çoraklaşıp kısırlaşmıştı.

Çok az çimen vardı ve az sonra da ne çalı ne de ağaç, yalnızca çok önceleri yok olandan bahsetmek istercesine, kırılıp kararan kütükler kaldı ortalıkta, Ejderha'nın Çorak Topraklarına ve yılın da son onbeş gününe gelmişlerdi.

Durum böyle de olsa hiçbir tehlike ya da ini etrafında yarattığı yabanıllıktan başka ejderhaya dair hiçbir izle karşılaşmadan Dağ'ın eteklerine vardılar. Dağ, önlerinde karanlık ve sessiz, üstlerinde ise her zamankinden yüksek uzanıyordu. İlk kamplarını dev, Kuzguntepesi denen bir yükseltiyle biten dev güney dağ kolunun batı kısmında yaptılar. Kuzguntepesi'nde eski bir gözetleme noktası vardı; ama oraya tırmanmaya cesaret edemediler, fazlaca ortalıktaydı.

Thorin, hepsinin tüm umutlarının kilitlendiği gizli kapıyı Dağ'ın batı kollarında da araştırmak üzere yola çıkmadan, bir öncü grubunu casusluk yapmak üzere Ön Kapı'nın bulunduğu Güneye bakan topraklara gönderdi. Bunun için Balin ve Fili ve Kili'yi seçti ve Bilbo da onlarla gitti. Kuzguntepesi eteklerine doğru, gri ve sessiz tepeler altında ilerlediler. Dale Vadisi'nin çevresinden geniş bir halka yapan nehir, burada hızla ve gürültüyle akarak Dağ'dan uzaklaştı ve Göl'e döndü. Kıyısı akıntının üzerinde, çıplak ve kayalık, yüksek ve sarptı. Orada durup, iri kayaların arasında köpürüp, etrafa sular sıçratan dar nehrin üzerinden bakınca Dağ'ın kollarıyla gölgelenmiş geniş vadiyi, eski evlerin, kulelerin, surların gri kalıntılarını görebiliyorlardı.

'Dale'den kalan her şey orada yatıyor,' dedi Balin. 'O kasabada çanların çınladığı günlerde, Dağ'ın yamaçları ormanlarla yemyeşil ve tümüyle kuytuda kalan vadi de zengin ve hoştu!' Bunları söylerken hem üzgün hem de acımasız

gözüküyordu: Ejderha'nın geldiği gün, o da Thorin'in yanında bulunanlardan biriydi.

Nehri Kapı'ya doğru fazla takip etmeye cesaret edemediler; ama güney kolunun sonunun ötesine dek devam ettiler, ta ki bir kayanın arkasına gizlice uzandıkları yerden bakıp Dağ'ın kolları arasında büyük bir tepe duvarında karanlık mağaravari bir açıklık görebilene dek. Oradan Akan Nehir'in sulan dışarı dökülüyordu; ve yine oradan dışarı buhar ve kara bir duman çıkıyordu. İssız topraklarda, su ve buhar ve arada bir de pek de hayra alamet olmayan bir iki kara karga dışında hiçbir şey kıpırdanmıyordu. Tek ses, taşlık suyun sesi ve arada bir de bir kuşun bet gaklamasıydı. Balin ürperdi.

'Hadi geri dönelim!' dedi. 'Burada bir şey yapamayız! Ve ben şu kara kuşlan sevmedim, kötülüğün casusları gibi duruyorlar.'

'O halde Ejderha halen sağ ve Dağ'ın içindeki dehlizlerde ya da ben dumandan bunu anlıyorum,' dedi hobbit.

'Bu bir kanıt değil,' dedi Balin, 'yine de haklı olduğundan şüphem yok. Ama bir süre için gitmiş ya da dağ tarafında yatıp gözcülük yapıyor olsa bile, sanırımı yine de kapılardan dumanlar ve buharlar çıkıyor olurdu: İçerdeki tüm dehlizler onun iğrenç kokulu dumanıyla dolu olmalı.'

İşte böyle kasvetli düşüncelerle ve üstlerinde gaklayıp duran kargalar onları takip ederken, kampa doğru yorucu yollarını tuttular, Daha haziranda Elrond'un güzel evinde misafirdiler ve şimdi güz henüz kışa emekliyor olmasına rağmen o keyifli zamanlar yıllar önceymiş gibi geldi onlara. Başka yardım ümitlerinin olmadığı bu tehlikeli ıssızlıkta yapayalnızdılar. Yolculuklarının sonuna gelmişlerdi, ama

görünüşe bakılırsa araştırmalarının sonuna daha çoook vardı. Hiçbirisinin cesareti kalmamıştı.

Yalnız söylemesi tuhaf ama Bay Baggins'in kalan cesareti diğerlerininkinden biraz daha fazlaydı. Sık sık Thorin'in haritasını alıp Elrond'un çözdüğü ay-harflerinden mesaja ve Runik harflere bakıyordu. Cücelere batı yamaçlannda saklı kapının tehlikeli bir araştırması başlattıran da oydu. Bundan sonra kamplarını, nehir Geçitlerinin bulunduğu Güneydeki büyük vadiden daha dar olan ve Dağ'ın alçak kollarıyla çevrili uzun bir vadiye taşıdılar. Buradaki iki kol, uzun sarp kenarlı sırtlarla ana kütleden batıya, taa aşağıdaki düzlüğe kadar ilerliyordu. Batı tarafında ejderhanın yağmacı ayak izleri daha azdı ve midillileri için biraz çayır çimen de vardı. Gün boyunca güneş ormana doğru batana dek uçurum ve duvar tarafından gölgelenen bu batı kampından gruplar halinde tırmanıp dağın kenarında patikalar aradılar gün be gün. Eğer harita doğruysa, vadinin başındaki uçurumun yukarısında bir yerlerde gizli bir kapı olmalıydı. Gün be gün kamplarına başaramadan döndüler.

Ama sonunda hiç beklenmedik bir şekilde aradıklarını buldular. Fili ve Kili ve hobbit bir gün vadiden aşağı geri döndüler ve güney köşesindeki yuvarlanmış kayalar arasından tırmanarak gezindiler. Gün ortasında, bir sütun gibi tek başına duran büyük bir kayanın arkasından tırmanırken Bilbo yukarıya doğru gider gibi gözüken, düzgün olmayan basamaklarla karşılaştı. O ve cüceler bunları heyecanla takip edip sık sık yitip yeniden ortaya çıkan ve güney sırtının tepesinde gezinen dar bir iz buldular ve bu iz sonunda onları Dağ'ın ön yüzünden kuzeye dönen daha da dar bir çıkıntıya getirdi. Aşağı baktılar ve vadinin girişindeki uçurumun

üstünden aşağıdaki kendi kamplarına bakıyor olduklarını fark ettiler. Sağ taraflarındaki kayalık duvara yapışarak çıkıntı boyunca sessizce tek sıra halinde, taa ki duvar açılıp, hafif dik duvarlı, çayır çimen, sakin ve sessiz bir cumbaya varıncaya dek ilerlediler. Buldukları giriş, tepenin çıkıntısı yüzünden aşağıdan ve yalnızca kara bir çatlak gibi gözükecek kadar da ufak olduğundan uzaktan görülemiyordu. Burası bir mağara değildi ve tepesi gökyüzüne açıktı; ancak arka tarafında toprağa yakın alt kısımları bir duvarcı elinden çıkmışçasına pürüzsüz ve dimdik, ancak görünürde ek yeri ya da yarığı olmayan düz bir duvar yükseliyordu.

Bir gözetleme yeri ya da kapı ya da eşiğe dair hiçbir iz yoktu. Bir kol ya da bir sürgü ya da anahtar deliğine dair bir iz de tabii; yine de onlar en sonunda kapıyı bulduklarından şüphe etmediler.

Duvara vurdular, yüklenip ittiler, hareket etmesi için yalvardılar, açılış tılsımlarından yalan yanlış parçalar söylediler, ama tek bir şey bile kıpırdamadı, Sonunda yorgunluktan duvarın dibindeki çayırda dinlendiler ve sonra akşamüstü de uzun zorlu inişlerine başladılar.

O gece kamp heyecan doluydu. Sabahleyin bir kez daha hareket etmek üzere hazırlandılar. Yalnızca Bofur ve Bombur, nehirden beraberinde getirdikleri midillilere ve kumanyalarına gözcülük etmek üzere geride bırakıldı. Diğerleri vadiden aşağı ve yeni bulunan patikadan yukan ve oradan da dar çıkıntıya geçtiler. Hiç torba ya da yük taşıyamıyorlardı; yol çok dardı ve yüzelli ayak aşağıdaki sivri kayalar insanın nefesini kesiyordu; ama her birisi koca bir kangal ipi bellerine sıkıca doladı ve böylece sonunda

başlarına bir kaza gelmeden küçük çimenlik çıkıntıya ulaştılar.

Burada, ihtiyaçlarını ipleriyle aşağıdan çekerek üçüncü kamplarını kurdular. Yeni haberler oldukça bunları birbirlerine ulaştırmak ya da Bofur üstteki kampa çekildiğinde aşağıdaki nöbeti paylaşmak üzere ara sıra aynı yolla Kili gibi daha hareketli cücelerden birini aşağı indirebilirlerdi. Bombur'sa ne iple ne de patika yoluyla yukarı gelecekti.

'Ben böyle yüksekten yürüyüşler için çok şişmanım.' dedi. 'Başım döner ve sakalıma basarım, sonra da siz yine onüç kişi kalıverirsiniz. Ve düğümlü ipler de benim ağırlığım için fazla ince.' Ama sizin de göreceğiniz gibi neyse ki durum böyle değildi.

Bu arada bazıları açıklığın ardındaki çıkıntıyı araştırdılar ve dağda gitgide yükselen bir patika buldular; ama bu yönde çok uzaklaşmayı göze alamadılar; zaten bunun pek yararı da yoktu. Orada, yukarda, hiçbir kuş ya da kaya çatlaklarında öten rüzgârın sesi dışında bir sesle bozulmayan bir sessizlik hüküm sürüyordu. Tehlike adeta her kayaya sindiğinden alçak sesle konuştular ve asla bağırmadılar, şarkı söylemediler. Kapının gizemiyle uğraşan diğerleri de öncekilerden başarılı olamadılar. Runik harfler ya da ay-harflerine aldıramayacak denli istekliydiler ve yalnızca durup dinlenmeksizin kapının, kayanın pürüzsüz yüzünün neresinde bulunduğunu bulmaya çalıştılar. Göl-kasabasından kazmalar ya da pek çok değişik türden aletler getirmişlerdi ve ilk olarak bunları kullanmayı denediler. Ama aletleri taşa vurduklarında saplan kollarını dayanılmaz şekilde acıtıp titretti ve kıymıklar ellerine girdi ve aletlerin çelik uçlan kırıldı ya da kurşun gibi büküldü. Açıkça

anladıklarına gibi, kazma işi bu kapıyı kapatan sihire karşı pek etkili değildi; ayrıca yankılanan ses onları dehşete düşürüyordu.

Bilbo'yu yalnız ve yorgun kapı eşiğinde - tabii ki gerçek bir kapı eşiği yoktu, ama onlar çok önceleri Bilbo'nun hobbit-kovuğundaki beklenmedik partide, bir şeyler düşünene dek kapı eşiğinde oturabileceklerine dair ettiği lafları hatırlayarak duvar ve açıklık arasındaki küçük çimenlik alana eğlence olsun diye 'eşik' diyorlardı - oturur buldular. Ve oturdular ve düşündüler ya da amaçsızca gezindiler ve gitgide daha da asık suratlı bir hal aldılar.

Patikanın bulunmasıyla cesaretleri biraz olsun artmıştı, ama şimdi yorgunluktan ölüyorlardı; ama yine de vazgeçmeyecekler ve bırakıp gitmeyeceklerdi. Artık hobbitin de cücelerden pek farkı kalmamıştı. Hiçbir şey yapmıyor, yalnızca sırtını kayanın yüzeyine dayayıp oturuyor, gözlerini açıklıktan baüya, uçurumun ötesine, Kasvetormanı'nın kara duvarının olduğu toprakların ötesine ve bazen Puslu Dağlar'ın uzaktaki ufacık görüntülerinin gözüne çarpabileceğini düşündüğü, bunların da ardındaki uzaklıklara dikiyordu. Eğer cüceler ona ne yaptığını sorarlarsa şöyle yanıtlıyordu:

'Sizler, içeri girmeyi saymazsak, benim işimin kapının eşiğinde oturup düşünmek olduğunu söylediniz. Ben de oturuyor ve düşünüyorum. Ama korkarım ki, işi düşünmekten çok, uzaklıklann ardında uzananları, Batı ülkesini ve Tepe'yi ve de bunun altında kalan hobbit-kovuğunu düşünüyordu.

Çimenin ortasında büyük gri bir taş vardı ve o da gözlerini mahzun mahzun ona dikiyor ya da kocaman sümüklüböcekleri seyrediyordu. Sümüklüböcekler serin kaya

duvarlarıyla bu kuytu çıkıntıyı sever görünüyorlardı ve dev büyüklükteki bir sürü, yan duvarlarında yavaş ve yapışkanca sürünerek ilerliyorlardı.

'Yarın güzün son haftası başlıyori' dedi Thorin bir gün.

'Ve güzün ardından kış geliyor ,' dedi Bifur.

'Ve ondan sonra da gelecek yıl,' dedi Dwalin. 'Ve burada bir şeyler olmadan önce sakallanınız tepeden vadiye sarkana dek uzayacaklar. Peki bizim hırsızımız bizim için ne yapıyor? Görünmez bir yüzüğü olduğu ve şu anda özellikle mükemmel bir gösterici olması gerektiğine göre yavaş yavaş Ön Kapı'dan girip biraz casusluk yapması gerektiğini düşünmeye başlıyorum!'

Bilbo bunu duydu - cüceler oturduğu ağzın tam üzerindeki kayalardaydılar - ve 'Aman Tanrım!' diye düşündü. 'Yani düşünmeye başladıkları şey bu öyle mi? Onlan zorluklarından çekip çıkartmak zorunda olan hep benim, en azından büyücü bırakıp gittiğinden beri. Hem ne yapacağım ben şimdi? Sonunda başıma korkunç bir şey geleceğini tahmin etmeliydim. Dale'in o mutsuz vadisini yeniden görmeye tahammül edebileceğimi sanmıyorum, tabii bu buhar tüten kapı için de geçerli!!!'

O gece çok dertliydi ye zorlukla uyudu. Ertesi gün cücelerin hepsi değişik yönlere doğru gezinmeye gittiler; bazıları aşağıdaki midillileri hareket ettiriyorlar, bazıları dağ tarafına dolanıyorlardı. Bilbo tüm gün çimenlik çıkıntıda kederli kederli oturarak gözlerini taşa ya da dar açıklıktan dışarıya, batıya dikti. Sanki bir şey bekliyor olduğuna dair tuhaf bir his vardı içinde, 'Belki de büyücü bugün aniden geri döner,' diye düşündü.

Eğer başını kaldırsaydı, uzaktaki ormanın görüntüsü gözüne ilişebilirdi, Güneş batıya dönüyor olduğundan uzak çatısının üzerinde, ışık sanki son soluk yapraklan tutuşturmuşçasına san bir pırıltı vardı. Çok geçmeden turuniçi güneş topunu gözlerinin hizasında batarken gördü. Açıklığa gitti; soluk, belli belirsiz ince bir hilal Yeryüzü çizgisi üzerinde duruyordu.

İşte tam o anda ardında keskin bir çatırtı duydu. Ve orada, çimendeki gri taşın üzerinden nerdeyse kömür karası, uçuk sarı gıdısı koyu lekelerle çilli devasa bir ardıçkuşu duruyordu. Çatırt! Bir sümüklüböcek yakalamış ve onu taşa vuruyordu. Çatırt! Çatırt!

Birden Bilbo anladı. Tüm tehlikeyi unutarak çıkıntıda dikildi ve bağırıp el sallayarak cücelere seslendi. En yakınlardakiler neler olup bittiğini merak ederek, kayaların üzerinden cambazlıklar yaparak çıkıntıdan gelebilecekleri denli hızla ona doğru geldiler; diğerleri iplerle çekilebilmek için seslendiler (Bombur dışında tabii ki; o uyuyordu).

Bilbo çabucak açıkladı; hepsi sessizliğe gömüldüler: Hobbit gri taşın yanında durdu ve cüceler de sabırsızca seyredip sakallarını salladılar. Güneş alçaldı, alçaldı ve umutlar sönüp gitti. Güneş kızıllaşmış bir bulut kemerine dalıp gitti ve gözden kayboldu. Cüceler homurdandılar, ama Bilbo yine de nerdeyse hiç kıpırdamadan yerinde duruyordu. Ufacık ay ufka damlıyordu. Akşam oluyordu. Sonra umutları iyice söndüğünde birden kızıl bir güneş ışını delik çoraptan fırlayan parmak gibi buluttan çıkıverdi. Parlak bir ışık huzmesi doğruca çıkıntıdaki açıklığa geldi ve düzgün kayanın yüzeyine düştü. Boncuk boncuk gözlerle ve başı bir yana yatmış tünediği yerden olup biteni seyreden yaşlı

ardıçkuşundan ani bir ötüş duyuldu. Korkunç bir çatırtı oldu. Duvardan ince plaka halinde bir tabaka kopup yere düştü. Ve birden yerden üç ayak yükseklikte bir delik ortaya çıkıverdi.

Cüceler fırsatı kaçırma korkusuyla titreyerek çabucak kayaya koşup ittiler - tabii boşunaydı.

'Anahtar! Anahtar!' diye yırtındı Bilbo. 'Thorin nerede?'

Thorin aceleyle çıkageldi.

'Anahtar!' diye yırtındı Bilbo. 'Haritayla verilen anahtar! Halen zaman varken anahtarı dene, hadi!'

Sonra Thorin öne çıkıp boynundaki zincire asılı anahtarı ortaya çıkarttı ve deliğe soktu. Anahtar oturdu ve döndü! lşık huzmesi yok oldu, güneş battı, ay gitti ve akşam gökyüzüne yayıldı.

O an hepsi bir arada ittiler ve kaya-duvarın bir parçası geçit verdi. Uzun düz çatlaklar oluştu ve genişledi. Beş ayak yüksekliğinde üç ayak eninde bir kapının ana hatları ortaya çıktı ve hiç ses çıkartmadan yavaşça içeri doğru açıldı. Karanlık dağın yanındaki bu delikten bir buhar gibi dışarı sızdı ve hiçbir şeyin görülemeyeceği derin bir karanlık gözlerinin önünde uzanırken esneyen bir ağız başı çekip içeri girdi.

BÖLÜM 12

İÇERDEN SIZAN BİLGİLER

Cüceler uzun bir süre karanlıkta durup, sonunda Thorin sözü alana dek tartıştılar:

'Şimdi, uzun yolumuzda iyi bir yoldaş ve cüssesinin çok ötesinde beceriklilik ve cesaret dolu bir hobbit olduğunu kanıtlayan ve eğer söylememe izin verirseniz, genellikle lütfedilenin de çok ötesinde bir şansa sahip değerli Bay Baggins'imizin, şimdi, Kafilemize dahil edilme nedeni olan hizmeti yerine getirme zamanı gelmiştir; şimdi onun Ödülünü kazanma zamanıdır.'

Thorin'in önemli durumlarda nasıl olduğuna alışkınsınızdır, bu yüzden aslında bundan çok daha fazla devam etmesine rağmen ben burada keseceğim. Bu tabii ki önemli bir durumdu, ama Bilbo sabırsızlanıyordu. Şimdiye dek o da Thorin'e iyice alışmıştı, konuyu nereye getirdiğini biliyordu.

'Düşündüğün şeyin gizli dehlize ilk girmenin benim işim olduğunu kastediyorsan ey Thrain oğlu Thorin Meşekalkan, sakalın daha da uzasın,' dedi ters ters, 'Emret ve yapılsın, pöh! Bunu reddedebilirim, zaten sizi pazarlıkta hiç de olmayan iki dertten kurtardım; bu yüzden, sanırım biraz ödülü zaten hakettim. Ama babamın söylediği gibi, "üçüncü kez hepsinin acısını çıkartır" ve her nedense reddetmem gerektiğini düşünmüyorum. Belki de şansıma, eskiden olduğundan daha fazla güveniyorum!' — kendi evini terk etmeden önceki son ilkbaharı kastetmişti, ama bu yüzyıllar önceymiş gibi

geliyordu - 'ama her neyse, en iyisi gidip şöyle bir göz atayım da bitsin gitsin. Şimdi, kim benimle geliyor?'

Bir gönüllüler korosu beklemiyordu, bu yüzden de hayal kırıklığına uğramadı. Fili ve Kili huzursuz görünüyorlardı ve tek ayak üzerinde durdular, ama hobbiti daha çok seven gözcü, yaşlı Balin dışında diğerleri teklif edermiş gibi bile yapmadılar. O, en azından içeri geleceğini, belki de yolun birazını da gidip gerekirse yardım çağıracağını söyledi.

Cüceler için söylenebilecek en iyi şey şuydu: Bilbo'ya hizmetleri için gerçekten de cömertçe bir ödeme yapmak niyetindeydiler; onu, buraya, iğrenç bir işi kendi adlarına yapması için getirmişlerdi ve zavallı küçük dostlarının nasıl yapacağına aldırmıyorlardı, ama eğer başı belaya girerse, tıpkı troller olayında, daha maceralarının taa başında ve minnettar olmak için pek öyle özel bir nedenleri yokken bile yaptıkları gibi onu kurtarmak için ellerinden gelen her şeyi yapacaklardı. İşte böyle: Cüceler kahraman değil, paranın değeri hakkında gayet iyi fikir sahibi, hesapçı bir halktır; bazıları hileci ve haindir ve azıcık da olsa kötü oldukları bile söylenebilir; bazıları ise hiç böyle değildir ve eğer çok üstlerine gitmezseniz Thorin ve Kafilesi gibi saygıdeğer kişilerdir.

Hobbit büyülü kapıdan içeri süzülüp, gizlice Dağ'a sızdığında yıldızlar arkasında, kara çizgilerle dolu soluk bir gökyüzünde yanmaya başlamışlardı. İlerlemek tahmin ettiğinden çok daha kolaydı. Bu ne bir goblin girişi ne de orman-elflerinin kaba mağarasıydı. Kendi varlık ve becerileri oranında cücelerce yapılmış bir geçitti; yani bir cetvel kadar düz, düzgün zeminli, düzgün duvarlı ve aşağılardaki

karanlıkta bir tür uzak bir sona varan yumuşak, hep sabit kalan dosdoğru bir eğimdi.

Bir süre sonra Balin, Bilbo'ya İyi şanslar!' diledi ve kapının belli belirsiz hatlarını halen görebildiği ve tam dışardaki diğerlerinin tüneldeki bir yankı hilesi ile fısıldayan seslerinin hışırtısını duyabildiği bir noktada durdu. Sonra hobbit yüzüğünü parmağına geçirdi ve yankılardan aldığı uyarıyla gürültü çıkartmamaya bir hobbitin olağan özeninden daha fazlasını göstererek, gürültüsüzce aşağılara, aşağılara, aşağılardaki karanlığın içine doğru süzüldü. Korkudan titriyordu, ama küçük suratı sert ve kararlıydı. Şimdi bile uzun zaman önce cep mendilini unutarak Bag-Yaka'dan koşarak çıkan hobbitten çok farklıydı. Ne zamandır bir cep mendili yoktu. Hançerini kınından biraz gevşetip, kemerini sıktı ve yola devam etti.

'İşte sonunda bulaştın, Bilbo Baggins,' dedi kendi kendine. 'Gittin ve o parti gecesi burnunu tam içine soktun ve şimdi onu çıkartmak ve bedelini ödemek zorundasın! Sevgili ben, ne aptalmışım ve halen de öyleyim!' dedi daha az Tookça olan tarafı. 'Ejderhanın koruduğu hâzinelere hiç ihtiyacım yok ve tüm paylar sonsuza dek burada kalabilir de. Keşke uyanabilseydim ve bu iğrenç tünel, evimdeki kendi ön salonum olabilseydi.'

Tabii ki uyanmadı, ve yalnızca devam, devam ve devam etti, taa ki ardında kalan kapının izi solup gidene dek. Tümüyle yapayalnızdı. Çok geçmeden ortalığın ısınmaya başladığını sandı. 'Şu aşağıda tam üzerime geldiğini gördüğüm şey bir tür ateş mi?' diye düşündü.

Öyleydi. O ilerledikçe ateş hakkında şüphe getirilemeyecek dek büyüdü, büyüdü. Gitgide daha da kızıllaşan kırmızı bir ışıktı bu. Ayrıca şimdi tünelin içi de şüphe götürmez derecede sıcaklaşmıştı. Buhar kütlecikleri yüzüp yanından geçtiler; o da terlemeye başladı. Sanki ateşte kaynayan koca bir kazanın gürültüsüne benzer bir fokurdama, devasa bir erkek kedinin mırlamasına benzer bir hırıltıyla karışık bir ses de kulaklarında çınlamaya başlamıştı. Bu ses orada, önündeki kızıl ateşte, uykusunda horuldayan muazzam büyüklükteki bir tür hayvanın kükreme sesine dönüştü açıkça.

Bilbo işte bu noktada durdu. Oradan devam etmek hayatında yaptığı en cesurca şeydi. Bundan sonra olan şeyler bununla karşılaştırınca hiç sayılırdı. Beklemeye çekilmiş korkunç tehlikeyi henüz fark etmeden önce, tünelde, tek başına gerçek bir savaş verdi. Her neyse, kısa bir duruştan sonra devam eder gibi yaptı; bu arada siz de onu tünelin sonuna, yukarıdaki kapıyla nerdeyse aynı büyüklük ve şekilde bir açıklığa gelişini kafanızda canlandırabilirsiniz. Hobbİtin küçük kafası oradan şöyle bir görünür. Önünde en aşağıdaki en koca kiler ya da eski cücelerin Dağ'ın tam köklerindeki zindanı uzanır. Nerdeyse zifiri karanlıktır, bu yüzden de muazzamlığı ancak belli belirsiz sezilebilir, oradaki kayalık zeminin yakın kenarından yükselen koca bir ateş vardır. Smaug'un ateşi!

Orada yatıyordu, muazzam kızıl altınımsı bir ejderha, derin bir uykudaydı; çenesinden ve burun deliklerinden bir tıkırtı geliyordu ve tabii duman parçacıkları da, ancak uykudayken alevleri küçüktü. Altında, yani tüm uzantılarının ve o kıvrık kuyruğunun altında ve görülmeyen Zeminlere doğru tüm yönlerde uzayıp giden çevresinde, yığınlarca değerli şeyler,

işlenmiş ve işlenmemiş altın, sayısız değerli taş ve mücevher ve kırmızı ışıkta üzerlerine al lekeler vurmuş gümüşler yayılmıştı.

Smaug kanatları ölçüp biçilemez büyüklükte bir yarasaymışçasına kıvrılmış ve hafifçe bir tarafına abanmış yatıyordu; ejderha paha biçilmez yatağında boylamasına yattığından hobbit, altın parçacıkları ve değerli taşlarla kaplanmış uzun soluk karnını ve alt kısımlarını görebildi; Arkasındaki en yakın duvarlarda asılı duran zırhlar, miğferler ve baltalar, kılıçlar ve mızraklar loşlukta görülebiliyorlardı; ve yine orada tahmin edilemeyecek bir servetle dolu koca küp ve kaplar sıralar halinde duruyorlardı.

Bilbo'nun nefesinin kesildiğini söylemenin hiç yolu yoktu. İnsanlar bütün dünyanın harikulade olduğu günlerde elflerden öğrendikleri dili değiştirdiklerinden Bilbo'nun afallamasını ifade edecek sözcük kalmamıştır, Bilbo ejderha ganimetlerine dair şarkıları daha önce duymuştu, ama daha önce içi hiç böyle bir hâzinenin görkem, ihtişam ve arzusuyla dolmamıştı. Yüreği büyüleyici hayranlık ve cücelerin ihtirasıyla dolup taştı; paha ve hesabın çok ötesindeki altına, ürkütücü muhafızı nerdeyse unutarak kıpırdamadan bakakaldı.

Bir yüzyıl kadar uzun bir süre, bakındı, sonra da istemeye istemeye, sürünerek hazine yığınlarının en yakın kıyısından, girişin gölgesinden geçti sessizce. Yukarısında uykusunda bile korkunç bir tehdit oluşturan ejderha yatıyordu. Ancak taşıyabileceği kadar ağır, iki saplı koca bir kadehi yakaladı ve yukarıya ürkek bir bakış fırlattı. Smaug bir kanadını kıpırdattı, pençelerinden birini açtı ve horlamasının gürültüsü ton değiştirdi.

Sonra. Bilbo kaçtı. Ama ejderha uyanmadı - henüz değil - bunun yerine, küçük hobbit uzun tünelden yukarı zor zahmet çıkarken, çalıntı salonunda yatıp başka açgözlülük ve şiddet dolu rüyalara gömüldü. Bilbo'nun kalbi tıp tıp atıyordu ve bacaklarını aşağı inerkenkinden daha ateşli bir titreme sarmıştı, ama yine de elindeki kadehe sıkı sıkıya yapışmıştı ve tek düşüncesi 'Başardım! Bu onlara gösterecek. Aslında bir hırsızdan çok bir bakkalmış ha! Pekâlâ, artık bunu bir daha duymayacağız demektir!'

Duymadı da. Balin, hobbiti yeniden gördüğüne fazlasıyla memnun olmuş ve keyiflendiği kadar da çok şaşırmıştı. Bilbo'yu kucaklayıp dışarı açık havaya taşıdı. Geceyarısıydı ve bulutlar yıldızları kapatmıştı, ama Bilbo gözleri kapalı öyle yatarken zorlukla nefes alıp tekrar temiz havada olmanın keyfini çıkartıyordu ve cücelerin heyecanını ya da onu nasıl övüp sırtını tapışladıklarını ve kendilerinin ya da tüm ailelerinin kuşaklar boyunca onun hizmetinde olduklarını söylemelerini falan pek fark etmedi.

Cüceler kadehi elden ele dolaştırır ve hâzinelerine tekrar kavuşmaları hakkında keyifle konuşurlarken dağ, altından eski bir volkan adeta tekrar patlamaya karar vermişçesine muazzam bir gürlemeyle aniden uyandı. Arkalarındaki kapı nerdeyse eski yerine çekildi ve bir taş sıkıştığı için kapanmadı ama uzun tünelden, taa aşağıdaki derinliklerden, ayaklarının altındaki toprağı titreten bir kükreme ve tepinmenin dehşet verici yankıları geliyordu.

Sonra cüceler neşelerini ve bir dakika öncesindeki atılganlıklarını unutup korkuyla bir kenara sindiler. Smaug'u hesaba katmak gerekiyordu. Eğer yakınlarında bir yerlerde bulunuyorsanız canlı bir ejderhayı hesaplarınızın dışında

bırakmaya gelmez. Ejderhalar tüm o servetlerinden pek faydalanmazlar, ama yine de her gramını kanun gibi bilirler, hele de o kadar uzun zaman sahip olduktan sonra; ve Smaug da bir istisna değildi. Sıkıntılı bir rüyadan (ki rüyasında tümüyle cılız cüsseli ama acı veren bir kılıç ve kocaman bir cesaretle donanmış bir savaşçı en sevimsiz halde şekilleniyordu) uyuklamaya, uyuklamadan da kesin bir uyanmaya geçti. Mağarasında bir nefeslik yabancı bir hava vardı. O küçük delikten giren bir akım olabilir miydi? Çok küçük bir delik olduğu halde kendini bu konuda hiç de iyi hissetmemişti ve şimdi de şüpheyle deliğe bakıp neden daha önce kapatmamış olduğunu merak etti. Son zamanlarda taa yukarlardan bir tür vurma sesinin belirsiz yankılarının inine geldiğini duyduğunu kurmuştu kafasında. Kıpırdadı ve etrafı koklamak için boynunu gerdi, sonra kadehin yokluğunu fark etti.

Haydutlar! Yangın! Cinayet! Bu türden bir şey Dağ'a ilk geldiği günden beri olmamıştı, Öfkesi sözlerin çok ötesindeydi - hani şu zenginlerin keyfini çıkartabileceğinin çok ötesinde bir şeylere sahip olup da çok uzun zamandır sahip oldukları, ama daha önce ne yokluğunu hissettikleri ne de kullandıkları bir şeyi aniden kaybettiklerinde görülen türden bir öfke. Alevini dışarı püskürdü, salon dumana büründü ve dağın köklerini bile titretti. Kafasını küçük deliğe boşu boşuna zoraki soktu, sonra da iyice dertop olup yeraltında bir fırtına gibi gürleyerek derin inin ana kapısından dağ-sarayın devasa tünellerine çıkıp Ön Kapı ya doğru hızla ilerlemeye başladı.

Haydutu yakalayıp, ayaklarının altında ezip parçalayana dek dağı arayıp taramak düşüncelerinden biriydi. Kapı'dan

çıktı ve sular dehşet bir ıslıkla buharlaşıp uçtu; ateşler saçarak havaya yükseldi ve yeşil ve kırmızı alevler arasında dağın tepesine kondu. Cüceler uçuşunun korkunç seslerini duydular ve ava çıkmış ejderhanın korku verici bakışlarından bir şekilde kaçabilmeyi umarak iri kaya parçalarının altına büzülüp çimli terasın duvarlarına iyice yapıştılar.

Eğer Bilbo bir kez daha ortaya çıkmasaydı hepsi orada öldürülebiliderdi. 'Çabuk! Çabuk!' diye nefes nefese bağırdı. 'Kapı! Tünel! Burası güvenli değil!'

Bu sözlerle ayaklanmış, tam tünelin içine sürüneceklerken Bifur bir çığlık attı: 'Kuzenlerim! Bombur ve Bofur — onları unuttuk, aşağıda vadideler!'

'Öldürülecekler ve tabii tüm midillilerimiz de, kumanyalarımız da yok olacak,' diye homurdandı diğerleri. 'Elimizden bir şey gelmez.'

'Saçma!' dedi eski asil haliyle Thorin. 'Onları bırakamayız. İçeri girin Bay Baggins, Balin ve siz ikiniz Fili ve Kili - Ejderha hepimizi yakalamamalı, Şimdi siz diğerleri, ipler nerede? Çabuk olun!'

Bunlar belki de şimdiye dek geçirdikleri en kötü dakikalardı. Smaug'un öfkesinin korkunç sesleri taa yukarlardaki kayalık oyuklarda yankılanıyordu; her an alevler saçarak aşağı gelebilir ya da fırıl fırıl dönerek uçar ve onları hemen oracıkta, tehlikeli yarın kıyısında delicesine iplere asılırken bulabilirdi. Bofur yukarı geldi ve hepsi hâlâ İyiydi. Bombur öfleye püfleye ve hırıldayarak ve ipleri gıcırdatarak yukarı geldi ve hepsi hâlâ iyiydi. Bazı aletler ve kumanya torbaları yukarı geldi ve işte o zaman tehlike başlarına geldi.

Bir vınlama sesi duyuldu. Kırmızı bir ışık, kayaların uçlarına dokundu. Ejderha gelmişti.

Smaug, kuzeyden, koca kanatlarını gürleyen rüzgâr benzeri bir gürültüyle çırpar ve dağın yamaçlarını alevleriyle yalayarak fırlar gelirken, torbalarını içeri çekiştirip sürükleyerek tünele kaçışacak zamanı ancak buldular Sıcak nefesi kapının önündeki otları kavurdu ve açık bıraktıkları aralıktan İçeri girip saklandıklan yerde hafifçe onları alazladı. Parıldayan alevler yanıp söndü ve kara kaya gölgeleri dans ettiler. Gider gitmez tekrar karanlık çöktü. Midilliler dehşet içinde çığlık attılar ve iplerini kopartıp vahşice, dörtnala uzaklara kaçtılar. Ejderha peşlerine düşmek için döndü, üzerlerine çullandı ve kayboldu.

'Bu zavallı hayvanlarımızın sonu olacak!' dedi Thorin. 'Bir kez görmeye görsün, Smaug'un elinden hiçbir şey kaçamaz. Biz buradayız ve birisi, Smaug peşindeyken nehre dek olan uzun ve açık millerce yolu yayan gitmek gibi bir hayale kapılmadıkça da burada kalmak durumundayız!'

Bu hiç de hoş bir düşünce değildi! Tünelin aşağısına doğru süründüler ve kapıdaki aralıktan alacakaranlık loş loş içeri sızana dek de orada yatıp içerisi sıcak ve havasız olmasına rağmen titrediler. Gece boyunca arada bir döne döne dağın yamaçlarını arayarak uçan ejderhanın kükremesinin coşup sonra geçip sönmesini duyabiliyorlardı. Midillilere ve bulduğu kampların izlerine bakarak nehirden ve gölden binlerinin çıkageldiğini ve vadiden, midillilerin durduğu taraftan dağın yamacına tırmandıklarını tahmin etmişti; ama kapı, arayıp tarayan gözünden kaçtı *ve* yüksek duvarlı küçük girinti de en kavurucu alevlerini bile uzak tuttu. Şafağın soğuğu öfkesini sakinleştirene dek uzun saatler boşu boşuna

avlandı ve sonra da - yeniden güç kazanmak için - uyumak üzere altın döşeğine geri döndü. Binlerce yıl kendisini bir taşa dönüştürse bile hırsızı, ne unutacak ne de affedecekti, üstelik beklemeyi göze alabilirdi. Ağır ve sessizce inine süründü ve gözlerini yarım kapattı,

Sabah olduğunda cücelerin dehşeti azalmıştı. Böylesi bir muhafız île boğuşurken bu türden tehlikelerin kaçınılmaz olduğunu fark ettiler; arayışlarından vazgeçmenin henüz hiç de sırası değildi. Hem Thorin'in belirttiği gibi şimdi buradan uzaklaşamazlardı da. Midillileri kaybolmuş ya da öldürülmüşlerdi ve o uzun yolu yayan geri dönmeye cesaret edebilmeleri için de Smaug şu gözetleme işini gevşetene dek bir süre beklemeleri gerekecekti. Neyse ki kumanyalarının onları bir süre daha idare edebilecek bir miktarını kurtarmışlardı.

Ne yapılması gerektiği üzerine uzun uzadıya tartıştılar, ancak Smaug'dan kurtulmanın hiçbir yolunu - ki bu da Bilbo'nun belirtme gereğini duyduğu planlarındaki en zayıf noktaydı hep - bulamadılar. Sonra da kafası adamakıllı karışmış kişilerin doğası gereği hobbite homurdanmaya başladılar ve ilk başta onları çok çok sevindiren şey için onu sorumlu tuttular: Yani bir kadehi buralara getirerek Smaug'un gazabını bu denli çabuk uyandırmaktan.

'Sizce bir hırsız başka ne yapar ki?' diye sordu Bilbo öfkeyle. 'Ben ejderha öldürmek, ki bu savaşçının işidir, için değil hazine çalmak için tutuldum. Elimden gelen en iyi başlangıcı yaptım. Thror'un tüm hâzinesini sırtlanıp geri koşuşturmamı mı bekliyordunuz? Eğer homurdanılacak bir şeyler varsa sanırım bu bana düşer. Bir tane değil beşyüz tane hırsız getirmiş olmalıydınız. Bu eminim büyükbabanıza

büyük bir şeref kazandırıyordur, ama varlığının hesapsız miktarından bana açıkça bahsetmiş gibi davranamazsınız. Cüssem şimdikinin elli katı, Smaug da bir tavşan kadar uysal olsa bile tümünü yukarı taşımak için yüzyıllar istemem gerekirdi.'

Bunun üzerine tabii cüceler af dilediler. 'O halde ne yapmamızı önerirsiniz, Bay Baggins?' diye sordu nazikçe Thorin.

'Şu anda hiçbir fikrim yok— tabii eğer hâzineyi çıkartmaktan bahsediyorsanız. Bu açıkça, tümüyle şansımızın dönmesine ve Smaug'dan kurtulmamıza bağlı. Ejderhalardan kurtulmak pek benim uzmanlık alanım değil, ancak bu konuyu düşünmek için elimden geleni yapacağım. Şahsen hiçbir ümidim yok, keşke sağ salim evimde olsaydım.'

'Şu an için buna aldırma! Bugün, şu an, ne yapmak durumundayız?'

Pekâlâ, eğer gerçekten bana akıl danışıyorsanız olduğumuz yerde kalmaktan başka bir şey yapamayacağımızı söylemeliyim. Şüphesiz gündüz, hava almak için güvenlice dışarı sürünebiliriz. Belki çok geçmeden de bir iki kişi nehir kıyısındaki kumanyamıza gidip, erzağımızı tazelemek üzere seçilebilir. Ancak bu arada geceleri herkes tünelin iyice içinde olmalı.

'Şimdi size bir teklifte bulunacağım. Benim yüzüğüm var ve hemen öğlenleyin — o ara eğer Smaug kestiriyorsa -aşağı süzülüp ne planladığına bir bakacağım. Belki bir şeyler çıkar. Babamın, "Her ejderin zayıf bir noktası vardır,” dediği gibi, ama eminimki bunu söylerken kişisel deneyimlerine dayanmıyordu.'

Doğal olarak cüceler teklifi canı gönülden kabul ettiler. Çoktan küçük Bilbo'ya saygı duymaya başlamışlardı. Şimdi maceralarındaki gerçek lider oydu. Kendisine ait fikirler ve planlar üretmeye başlamıştı. Öğle vakti geldiğinde Dağ'ın derinliklerine yeni bir yolculuk için hazırlandı. Bu tabii ki hoşuna gitmedi, ama şimdi durum o kadar da kötü değildi; çünkü neyle karşılaşacağını iyi ya da kötü biliyordu. Ejderhalar ve kurnazlıkları hakkında daha çok şey bilseydi, bu yegane uyuklama anını yakalama konusunda daha az umutlu ve daha çok korkak olabilirdi.

Yola çıktığında güneş ışıldıyordu, ancak tünellerin içi gece kadar karanlıktı. Nerdeyse kapalı olan kapıdan gelen ışık, o aşağı iniyorken çok geçmeden soldu. Gidişi öyle sessizdi kİ, hafif bir meltemin sürüklediği duman bile onunla zor boy ölçüşürdü ve aşağı kapıya yaklaştıkça da kendisiyle birazcık gururlanmaya kalkıştı. Ortada görülebilecek en sönük ateş görülüyordu.

'Yaşlı Smaug bitkin ve uykuda,' diye düşündü. 'Beni göremez ve beni duymayacak. Neşelen Bilbo!' Ejderhaların koklama duyularını ya unutmuştu ya da hiç bilmiyordu. Ayrıca eğer şüphe içindelerse, uyurken bir gözlerini açık tutabilmeleri de sıkıntı verici bir gerçektir.

Bilbo girişten bir kez daha göz attığında, arada bir görülmeyen bir buhar püfleyen biraz ağır horlaması ve ölü gibi korkunç haliyle Smaug derin uykudaymış gibi görünüyordu. Tam zemine adım atacakken Smaug'un sol gözünün sarkan gözkapağının altından sızan ani, ince ve delici bir kırmızı ışık huzmesi gözüne çarptı. Smaug yalnızca uyuyormuş gibi yapıyordu! Tünel'in girişini gözetliyordu.

Bilbo aceleyle adımını geri çekti ve yüzüğünün şansına dua etti. Sonra Smaug konuştu.

'Pekâlâ, hırsız! Kokunu alıyorum ve havayı yarışını hissediyorum. Nefes alışını duyuyorum. Ortaya çık! Tekrar keyfine bak, bol bol ve fazlasıyla var!'

Ama Bilbo ejderhalar konusunda o kadar da yeniyetme değildi artık ve eğer Smaug onu bu kadar kolayca yakınına çekebileceğini sanıyorsa kırılırdı! 'Hayır teşekkür ederim, ey Yüce Smaug!' diye yanıtladı, 'Hediye almaya gelmedim. Yalnızca sana bir bakıp gerçekten masallarda söylendiği kadar büyük müsün diye görmek istedim. Söylenenlere inanmamıştım.'

'Şimdi inanıyor musun?' dedi ejderha tek bir kelimesine inanmadığı halde yine de gururu okşanmış olarak.

'Gerçeği söylemek gerekirse şarkılar ve masallar gerçeği ifade etmekte yetersiz kalıyor, ey Felaketlerin En Büyüğü ve Başı,' diye yanıtladı Bilbo.

'Bir hırsız ve yalancı için oldukça iyi tavırların var,' dedi ejderha. İsmime alışkın gibisin, ama ben senin kokunu önceden hatırlar gibi değilim. Kim olduğunu ve nereden geldiğini sorabilir miyim?'

'Aslında sorabilirsiniz! Tepenin altından geliyorum ve yolum tepelerin altından ve tepelerin üstünden geçti. Ve havadan. Ben görünmeden yürüyenim.'

'Bunlara inanabilirim,' dedi Smaug, 'bu pek de senin normal ismin sayılmaz.'

'Ben ipucu bulucusu, ağ kesicisi, sokan sineğim. Ben şanslı sayı için seçilmiş olanım.'

'Pek hoş ünvanlar!' diye alay etti ejderha. Ama şanslı sayılar her zaman işe yaramazlar.'

'Ben arkadaşlarını canlı canlı gömen ve onları boğan ve sonra da onları sudan tekrar sağ çıkartanım. Bir yakanın ucundan geldim ama hiçbir yaka boynumdan geçmedi.'

'Bunlar çok övgüye değer gelmiyor bana,' eğlendi Smaug.

'Ben ayıların dostu ve kartalların misafiriyim. Ben Yüzük-kazanıcı ve Şans-sahibiyim; ve ben Fıçı-sürücüsüyüm,' diye devam etti bilmece soruşundan hoşlanmaya başlayan Bilbo.

'Bu daha iyi!' dedi Smaug. 'Ama hayal gücünün seni alıp götürmemesine dikkat et!'

Eğer gerçek isminizi vermek istemiyorsanız (ki bu akıllıcadır) ya da yavan bir reddetmeyle çileden çıkartmak istemiyorsanız (ki bu da oldukça akıllıcadır) ejderhalarla konuşmanın yolu budur. Hiçbir ejderha bilmeceli bir konuşmanın ve onu çözmek için harcayacağı zamanın cazibesine dayanamaz. Smaug'un hiç de anlamadığı (oysa Bilbo'nun bahsettiği macerası hakkında her şeyi bildiğiniz için sizin anladığınızı sanıyorum) pek çok şey vardı, ama o yeterince anladığını düşündü ve kötülük dolu içinden kıkırdadı.

'Dün gece böyle olduğunu anlamıştım,' diye güldü kendi kendine. 'Göl-insanları, bu ya, o zavallı fıçı tüccarı Göl-insanlarının iğrenç bir dolabı ya da ben bir kertenkeleyim. Çok uzun süredir o taraflara gitmedim; ama çok yakında bunu telafi edeceğim!'

'Çok güzel, ey Fıçı-sürücüsü!' dedi yüksek sesle. 'Belki de fıçı senin midillinin ismidir; belki de yeterince şişman

olmasına rağmen değildir; görülmeden yürüyebilirsin, ama tüm o yolu yürüyerek gelmediğin kesin. Sam haber vereyim ki dün gece altı midilli yedim ve çok geçmeden de tüm diğerlerini yakalayıp yiyeceğim. Bu harika yemeğin karşılığında kendi iyiliğin için sana küçük bir parça nasihat vereceğim: Cücelere yardım edebileceğinden fazla bulaşma!'

'Cüceler mi?!' dedi Bilbo yapmacık bir şaşırmayla.

'Zırvalamayı kes!' dedi Smaug, 'Bir cücenin kokusunu (ve tadını) bilirim - hem de herkesten iyi. Bana bir cüce tarafından sürülmüş bir midilli yiyip bunu anlamayacağımı söyleme! Böyle arkadaşların olursa sonun kötü olur, Hırsız Fıçı-sürücüsü. Onlara gidip bunları söylediğimi söylemene de aldırmıyorum/ Ama Bilbo'ya çıkartamadığı bir koku -hobbit kokusu - olduğunu söylemedi; bu koku onun tecrübelerinin ötesindeydi ve kafasını iyice karıştırmıştı.

'Sanırım o kadeh için dün gece iyi para almış olmalısın, ha?' diye devam etti. 'Hadi söyle, aldın mı? Hiç mi bir şey almadın! İşte bu tam onlara göre bir şey. Tann bilir onlar dışarda kaytarıyorlardır ve tüm tehlikeli işi yapıp ben bakmıyorken alabileceğin şeyleri onlar için almak da senin işindir? Ve sende adil bir pay alacaksın, di mi? Sakın buna inanma! Eğer bu işten sağ çıkarsan şanslı olacaksın!'

Bilbo şimdi kendini gerçekten rahatsız hissetmeye başlıyordu. Smaug'un gölgeler arasında onu arayan gözü ne zaman Bilbo'nun İçinden geçip parıldasa titredi ve fırlayıp kendini tanıtmak ve gerçeği anlatmak için dayanılmaz bir arzu duymaya başladı. İşin doğrusu feci bir şekilde ejderha büyüsünün tehlikesi altındaydı, ama cesaretini toplayarak yeniden konuştu.

'Her şeyi bilmiyorsun ey Muazzam Smaug,' dedi. 'Bizi buraya getiren tek neden altın değil.'

'Ha! Ha! “Biz’?i itiraf ediyorsun,' diye güldü Smaug. 'Niye “biz ondördümüz" diyip işi bitirmiyorsun, Bay Şanslı Sayı? Sizin buralarda altından başka bir işiniz olduğunu duyduğuma sevindim. Bu durumda belki de hepiniz vaktinizi harcamazsınız.

'Bu arada farkına vardınız mı bilmem, ama altını parça parça çalabilecek olsanız dahi - ki bu bir yüzyıllık ya da onun gibi bir iş olur - pek uzağa götüremezsiniz? Dağın yamacı kullanılamaz. Orman da kullanılamaz. Tanrı beni korusun! Benim yakalayacağımı da mı düşünmediniz? Ondörtte bir pay sanırım ya da onun gibi bir şey; kullanılan terimler böyleydi, değil mi ha? Peki ya teslimat? Peki ya taşıma? Peki ya silahlı muhafızlar ve geçiş vergisi?' Ve Smaug yüksek sesle güldü. Kötü ve hilekâr bir yüreği vardı ve tahminlerinin uzak tahminler olmadığını bilse de, Göl-insanlarının planlara arka çıktığından ve ganimetin çoğunun orada, kıyıdaki kasabada, gençliğinde Esgaroth denilen yerde tutulacağından şüpheleniyordu.

Buna güç inanacaksınız ama zavallı Bilbo gerçekten de iyice afallamıştı, Şimdiye dek tüm düşüncesi ve enerjisi Dağ'a ulaşmak ve girişi bulmaya yoğunlaşmıştı. Hiç zahmet edip, hâzinenin nasıl çıkartılacağı ve hele kendi payına düşecek kısmın tüm o yoldan nasıl geri götürülüp Tepeninaltı'na, Bag-Yaka'ya ulaştırılacağını merak etmemişti.

Şimdi zihninde iğrenç bir şüphe büyümeye başlamıştı - cüceler de bu önemli konuyu unutmuşlar mıydı, yoksa ona bıyık altından gülüp duruyorlar 'mıydı? İşte ejderha

konuşmasının bir tecrübesiz üzerinde bıraktığı etki buydu. Bilbo tabii ki uyanık olmalıydı, ama Smaug'un da bayağı ezici bir kişiliği vardı.

'Size söyledim,' dedi arkadaşlarına sadık kalmak ve kendini gayet iyi savunmak için çabalayarak, 'altın bizim sonradan aklımıza gelen bir şey. Biz tepenin üstünden ve tepenin altından geldik, dalgayla ve rüzgârla, *İntikam* için? Ey paha biçilmez derece varlıklı Smaug, başarınızın size bazı amansız düşmanlar kazandırdığını fark etmiş olmalısınız?'

Bunun üzerine Smaug gerçekten kahkaha attı - ve tahrip gücü yüksek bu sesle Bilbo yere yuvarlandı ve bu arada tünelin yukarısında olan cüceler de bir araya büzüşüp hobbitin sonunun ani ve iğrenç olduğunu düşündüler.

'İntikam!' diye gürledi burnundan soluyarak ve gözlerinin ışıklan salonu yerden tavana dek kızıl bir şimşek gibi aydınlattı, 'İntikam! Dağ'ın altındaki Kral öldü, intikam almaya kalkacak cesaretteki akrabaları nerede? Dale'in Efendisi Girion öldü ve ben de adamlarını kuzular arasına düşmüş bir kurt gibi yedim, peki, bana yaklaşmaya cesaret eden oğullarının oğulları nerede? Ben istediğim yerde öldürürüm ve hiç kimse de karşı koymaya cesaret edemez. Eskilerin savaşçılarını yerlere serdim ve onların bir benzeri daha bugünkü dünyada yok. O zamanlar genç ve şefkatliydim. Şimdi yaşlı ve güçlüyüm, güçlüyüm, güçlüyüm. Gölgelerdeki hırsız,' diye keyif ve kinle gözlerini kıstı. 'Zırhım on kat kalkan gibi, dişlerim birer kılıç, pençelerimse mızrak, kuyruğumun bir darbesi yıldırımdır, kanatlarımsa bir tufan ve nefesim ölüm demektir!'

'Ben her zaman,' dedi Bilbo korkudan bağırarak, 'ejderhaların altta, özellikle de, eee, göğüs bölgesinde daha zayıf olduklarını duymuştum; ama şüphesiz bu denli güçlü olan bunu da düşünmüştür.'

Ejderha böbürlenmesini zınk diye kesti. 'Bilginiz çağdışı,' diye tersledi. 'Üstte ve altta demir pullar ve sert, kıymetli taşlarla zırhlanmış haldeyim. Hiçbir bıçak bana işlemem.'

Tahmin etmeliydim,' dedi Bilbo. 'Gerçekten de Bıçakişlemez Smaug Efendi'nin bir benzeri hiçbir yerde daha bulunamaz. Harika elmaslardan bir yelek sahibi olmak ne muazzamlık.'

'Gerçekten ender ve harika bir şey,' dedi Smaug saçma bir memnuniyetle. Önceki gelişinde tuhaf iç örtüsünün hobbitin gözüne iliştiğinden ve kendine has nedenlerle ona şöyle daha yakından bir göz atmak için can attığından habersizdi. Ejderha ters döndü. 'Bak!' dedi. 'Buna ne diyorsun?'

'Göz kamaştırıcı harikalıkla! Mükemmel! Kusursuz! Afallatıcı!' diye çığlık attı Bilbo yüksek bir sesle, ama aslında kendi içinde düşündükleri şöyleydi: 'Seni yaşlı aptal! Sol göğüs boşluğundaki kabuğundan çıkmış bir sümüklüböcek kadar çıplak o koca parça da neyin nesi!'

Göreceğini gören Bay Baggins'in bir düşüncesi de oradan uzaklaşabilmekti. 'Pekâlâ! Artık Muhteşem ' Varlığınızı daha fazla alıkoymayayım,' dedi, ya da en gereksindiğiniz dinlenmenize engel olmayayım. Sanırım Midillileri yakalamak uzun bir başlangıç ertesinde güçtür. Tabii hırsızları da,' diye ekledi bir veda vuruşu olarak ve ok gibi geriye fırlayıp tünelden yukarı kaçıverdi.

Bu talihsiz bir sözdü, çünkü ejderha arkasından korkunç alevler püskürttü ve eğimden yukarı hızlıca ilerlemesine rağmen, Smaug'un korkunç kafası ardındaki açıklığa dayanmadan önce rahat edebileceği denli uzaklaşamamıştı. Şans eseri, Smaug'un kafa ve çenesinin tümü oradan geçemedi, ancak burun delikleri arkasından alev ve buhar gönderdi; nerdeyse yakalanacaktı Bilbo ve dehşet bir korku ve acı İçinde körce düşe kalka ilerledi. Smaug'la yaptığı zekice konuşmadan oldukça hoşnuttu, ancak son anda yaptığı hata onu iyice kendine getirmişti.

'Bir daha asla canlı ejderhalara gülme, seni aptal Bilbo!' dedi kendi kendine ve daha sonra bu oldukça sevdiği bir deyiş olup atasözüne dönüştü. 'Henüz bu macerayı atlatabilmiş değilsin,' diye ekledi ve bu da oldukça doğruydu doğrusu.

Tekrar dışarı çıktığında ve bitkin bir halde sendeleyip 'kapı eşiği'ne yığıldığında ikindi akşama dönüyordu. Cüceler ayıltıp, yanıklarını ellerinden geldiğince tedavi ettiler; ancak ensesindeki ve topuklarındaki saçların uzaması epey zaman aldı; ta deriye dek alazlanıp kavrulmuşlardı. Bu atada arkadaşları onu neşelendirmek için ellerinden gelen her şeyi yaptılar; ve hikâyesini dinlemeye pek hevesliydiler, özellikle de ejderhanın niye öyle korkunç bir ses çıkarttığını ve Bilbo'nun nasıl kaçabildiğini.

Ancak hobbit endişeli ve huzursuzdu ve ağzından bir şey almaları epey güç oluyordu. Şimdi tekrar düşündüğünde, ejderhaya söylediği şeylerin bazılarından pişmanlık duyuyordu ve bunları tekrarlamak istemiyordu. Yaşlı ardıçkuşu civarlarında bir kayanın üzerinde kafasını bir yana bükmüş oturuyor ve söylenen her şeyi dinliyordu. İşte yaptığı şu şey Bilbo'nun ne kadar kötü bir halde olduğunu gösterir

sanırım: Bir taş kaptı ve ardıçkuşuna fırlattı, kuş da hafifçe yana uçup yerine kondu.

'Kahrolası kuş!' dedi Bilbo ters ters. 'Bana bizi dinliyormuş gibi geliyor ve bakışlarını hiç beğenmiyorum.'

'Onu rahat bırak!' dedi Thorin 'ardıçkuşları iyi ve dost canlısıdırlar - bu cidden çok yaşlı bir kuş ve belki de buralarda yaşayan ve çekinmeden babamın ve büyükbabamın ellerinden beslenen eski türün son örneği. Çok uzun ömürlü ve sihirli bir ırktı ve bu da o zamanlarda yani birkaç yüzyıl ya da daha öncelerde sağ olanlardan biri olabilir. Dale'in İnsanları onların dilini çözebilme yeteneğine sahiptiler ve bu kuşlan Göl İnsanlarına ya da başka yerlere mesaj taşımaları için kullanırlardı.'

'Pekala eğer peşinde olduğu şey buysa, Göl-kasabasına götürecek haberleri olacak,' dedi Bilbo; 'buna rağmen orada ardıçkuşu diliyle uğraşan kimse kaldığını sanmıyorum.'

'Niye, ne oldu ki?' diye bağrıştı cüceler. 'Hadi, şu hikâyeni anlat artık!'

Bunun üzerine Bilbo hatırlayabildiği her şeyi anlattı ve ejderhanın, kamplar ve midillilerle birleşince bilmecelerinden çok daha fazlasını tahmin ettiği gibi iğrenç bir hissi olduğunu da itiraf etti. 'Eminim bizim Göl-kasabasından geldiğimizi ve oradan yardım aldığımızı biliyor; ve onun sonraki hamlesinin bu yönde olacağına dair korkunç bir his var içimde. Tanrıdan şu Fıçı-sürücüsü lafını hiç etmemiş olmayı dilerdim; bu bölgede kör bir tavşana bile Göl-insanlarını düşündürür bu söz.'

'Pekâlâ, pekâlâ! Bu konuda artık bir şey yapılamaz ve bir ejderhayla konuşurken ağızdan bir şey kaçırmamak güçtür ya

da en azından ben hep böyle olduğunu duydum,' dedi onu rahatlatmaya can atan Balin. 'Bana sorarsan, gayet iyiydin — hem ne olursa olsun çok yararlı bir şey buldun ve sağ salim de eve döndün ve bu da Smaug gibileriyle laf etmişlerin söyleyebileceğinden çok daha fazla. Yaşlı Ejder'in elmas yeleğinde açık bir bölge olduğunu bilmek bir lütuf ve nimet olabilir.'

Bu konuşmanın yönünü çevirdi ve hepsi ejderha katledilişlerini, tarihi, belirsiz ve efsanevi ve de çeşitli tarzdaki bıçaklama ve vurmaları ve bunların gerçekleştirildiği değişik sanatları, aletleri ve savaş hilelerini tartışmaya başladılar. Genel kanı, bir ejderhayı uyuklarken yakalamanın sanıldığı kadar kolay olmadığı ve bir ejderhayı uyurken bıçaklamaya ya da sıkıştırmaya kalkmanın felaketle sonuçlanmaya, açık bir cephe saldırısından daha yakın olduğu üzerineydi. Onlar konuşa dururlarken ardıçkuşu da dinledi durdu, ta ki sonunda yıldızlar göz kırpmaya başladığında kanatlarını açıp uçup gidene dek. Ve onlar konuşa dururlar ve gölgeler uzarlarken Bilbo gitgide daha da mutsuz bir hal aldı ve kötü bir şeyler olacağı önsezisi büyüdü.

Sonunda sözlerini kesti. 'Burada çok güvencesiz olduğumuzdan eminim,' dedi, 'niçin burada durduğumuzu anlamıyorum. Ejderha tüm güzel yeşili kavurdu ve gece oldu ve hava da soğuk. Taa iliklerime dek buranın yeniden saldırıya uğrayacağını hissediyorum. Smaug şimdi salonuna nasıl indiğimi biliyor ve bu tünelin diğer ucunun nerede olduğunu tahmin etmesi için de ona güvenebilirsiniz. Bizim girişimizi engellemek için gerekirse dağın tüm bu tarafını küçücük parçalara ayırır ve eğer bu arada biz de ezilecek olursak bu daha da hoşuna gider.'

'Çok ümitsizsin, Bay Baggins!' dedi Thorin. 'Peki eğer Smaug bizi dışarıda tutmak için bu denli istekliyse neden aşağı ucu tıkamadı? Tıkamadı, eğer tıkasaydı bunu duyardık.'

'Bilmiyorum, bilmiyorum - çünkü sanırım önce beni tekrar içeri çekmeye çalışmak ve yem olarak kullanmak istedi; çünkü şimdi belki de bu geceki avın sonrasını bekliyordur; çünkü eğer mümkünse yatak odasına zarar vermek istemiyor - ama dilerim tartışmazsınız. Smaug her an çıkıp gelebilir ve tek umudumuz tünele girip kapıyı kapatmak.'

Öyle ciddi görünüyordu ki cüceler sonunda söylediklerini yaptılar, ama yine de kapıyı kapatmayı geciktirdiler - bu ümitsiz bir plan gibiydi, çünkü hiç kimse içerden kapıyı tekrar açıp açamayacaklarını, açabilecek olsalar dahi bunun nasıl olacağını bilmiyordu ve dışarı çıkan tek yolun ejderhanın ininden geçtiği bir yerde kapalı kalma düşüncesinden de pek hoşlanmamalardı. Üstelik her şey sepsessiz gibiydi; hem tünelin içinde, hem de dışmda. Böylece uzunca bir zaman içerde yan açık kapıdan pek de uzak olmayan bir yerlerde oturup konuşmalarına devam ettiler.

Konuşma ejderhanın cüceler hakkındaki korkunç sözlerine döndü. Bilbo onları hiç duymamış olmayı isterdi ya da en azından cücelerin hazine kazanıldıktan sonra ne yapılacağını hiç düşünmediklerini açıkça söylediklerinde tümüyle dürüst olduğunu bilmeyi. 'Bunun her şeyi umutsuz bir girişim olduğunu biliyorduk,' dedi Thorin. Ve bunu şimdi de biliyoruz ve sanırım, hâzineyi elde ettiğimizde onunla ne yapacağımızı düşünecek vaktimiz olacak. Sizin payınıza gelince Bay Baggins, sizi temin ederim ki biz şükran duymanın da ötesindeyiz ve bölüşecek bir şeyimiz olur olmaz kendi ondörtte bir payınızı seçeceksiniz. Eğer taşıma hakkında

endişeleniyorsanız üzgünüm, güçlüklerin büyük olduğunu kabul ediyorum - geldiğimiz topraklar geçen zamanla yabanıllıklarını yitirmediler, tersi daha doğrudur herhalde - ancak sizin için elimizden geleni yapacağız ve vakti geldiğinde bedeli de paylaşacağız. İster inanın ister inanmayın!'

Bundan sonra konuşma koca hâzinenin kendisine ve Thorin ve Balin'in hatırladığı şeylere döndü. Onların halen aşağıda salonda sapasağlam durup durmadıklarını merak ediyorlardı; Yüce Kral Bladorthin'in (öleli çok olmuştu) orduları için yapılmış, her birinin, üç kez dövülmüş uçları ve marifetleri olan altınla kaplı gövdeleri bulunan mızraklar, çok önceleri ölmüş savaşçılar için yapılan zırhlar, Thror'un iki kulplu, gözleri ve yaprakları mücevherden kuş ve çiçeklerle dövülüp işlenmiş büyük altın kadehi; silah işlemeyen yaldızlı ve gümüşlü zırh örtüleri; Dale'in Efendisi Girion'un, büyük oğluna, silah kuşanma töreninde, çeliğin üç katı sağlamlık ve güçte, saf gümüşten işlendiği için daha Önce eşi benzeri görülmemiş, cüce tarzı .geçmeli halkalardan yapılma bir örtü içinde verdiği, çimen yeşili beşyüz zümrütten yapılma gerdanlığı. Ama en güzelleri, cücelerin Dağ'ın köklerinde, Dağ'ın Kalbi'nde buldukları büyük beyaz mücevher, yani Thrain'in Arkentaşı'ydı.

'Arkentaşı! Arkentaşı' diye mırıldandı Thorin karanlıkta çenesi dizlerinde, yarı hayal dünyasındayken.

'Bin yüzlü bir küre gibiydi; ateş ışığındaki gümüş, güneşteki su, yıldızların altındaki kar, Ay'a düşen yağmur gibi parıldardı!'

Ama Bilbo hazinenin büyülü tutkusunu kaybetmişti. Konuşmaları boyunca onları yarım kulak dinledi. Bir kulağını çıkabilecek herhangi bir sesi duymak için kabartmış, diğer kulağını da cücelerin mırıldanmaları dışındaki yankılara, taa aşağılardaki herhangi bir hareketin fısıltısına açmış kapıya en yakın yerde oturdu.

Karanlık derinleşti ve o da iyice huzursuzlaştı.. 'Kapıyı kapatın!' diye yalvardı cücelere 'Bu ejderhadan iliklerime kadar korkuyorum. Bu sessizlik dün geceki gümbürtüden çok çok daha az hoşuma gidiyor, Çok geç olmadan şu kapıyı kapatın!'

Sesindeki bir şey cüceleri huzursuz etti. Thorin yavaşça hayallerinden sıyrılıp kapıyı aralık tutan taşı tekmeledi. Sonra kapıya yüklendiler ve kapı bir çatırtı ve çınlamayla kapanıverdi. İç tarafta anahtar deliğine dair hiçbir iz kalmamıştı. Şimdi Dağa kapanmışlardı!

Ve tam da vaktinde. Bir dârbe, orman .meşelerinden yapılma ve devlerin savurduğu koçbaşları gibi Dağ'ın yamacına vurduğunda tünelde ancak biraz yol almışlardı. Kayalar gürledi, duvarlar çatladı ve kafalarının üzerindeki tavandan aşağıya taşlar düştü. Eğer kapı halen açık olsaydı neler olabileceğini düşünmek dahi istemezdim. Arkalarında dışarda Smaug'un öfkesinin gürültü ve gürlemesini duyarlarken,* halen sağ olduklarına memnun tünelden aşağı kaçıştılar. Smaug koca kuyruğunun darbeleriyle duvarlara ve yara vurarak kayaları parçacıklara ayırdı, ta küçük yüksek kamp alanları, alazlanmış çayır, ardıçkuşunun taşı, sümüklüböcek kaplı duvarlar, dar çıkıntı ve kalan her şey paramparça olup, kopmuş taşlardan bir çığ, çıkıntının üzerinden aşağıdaki vadiye inene dek de devam etti.

Smaug inini sessiz bir gizlilikle terk etmiş ve sessizce havaya, yükselmiş ve sonra birisini ya da bir şeyi habersizce yakalamak veya hırsızın kullandığı dehlize giden açıklığı bulmak umutlarıyla karanlıkta ağır ve yavaşça, azman bir karga gibi Dağ'ın batısına doğru rüzgârda süzülmüştü. İşte bu da, hiç kimseyi bulamayıp hiçbir şey de göremeyince, hatta açıklığın olabileceğini tahmin ettiği yerde bile bir şey bulamayınca, gazabının patlamasıydı.

Öfkesinin bu şekilde boşalmasına izin verdikten sonra kendisini daha iyi hissetti ve taa içinden bir daha bu yönden rahatsız edilmeyeceğini düşündü. Bu arada alması gereken başka öçler de vardı. 'Fıçı-sürücüsü!' diye burnundan soludu, 'Ayağın kıyıdan çıktı ve şüphesiz sudan çıkageldin. Kokunu tanımıyorum, ama o Göl-insanlarından birisi değilsen bile onlardan yardım aldın. Beni görecekler ve gerçek Dağ'ın altındaki Kral kimmiş hatırlayacaklar!'

Alevler arasında havalandı ve güneye, Akan Nehir'e doğru uçup gitti.

BÖLÜM 13

EVDE YOKUZ

Bu arada cüceler karanlıkta oturdular ve üzerlerine tümüyle bir sessizlik çöktü. Az yediler az konuştular. Zamanın akışını hissedemediler; ve nadiren hareket etmeye cesaret edebildiler, çünkü seslerinin fısıltıları tünelde yankılandı ve çınladı Kestirecek olsalar bile karanlığa ve süregiden sessizliğe uyandılar. Sonunda günler ve günler süren bir beklemenin ardında, görünüşe bakılırsa, havasızlıktan boğulacak gibi olup sersemleyince, bunu daha fazla kaldıramadılar. Nerdeyse aşağılardan gelecek ejderhanın dönüş seslerini bile hoş karşılayacaklardı. Sessizlikte şeytani marifetlerinden korkuyorlardı, ama orada sonsuza dek de oturamazlardı.

Thorin konuştu: 'Kapıyı bir deneyelim!' dedi. 'Rüzgârı derhal yüzümde hissetmeliyim, yoksa öleceğim. Sanırım burada, içerde, havasızlıktan boğulmaktansa açık havada Smaug tarafından ezilirim daha iyi!' Bunun üzerine cücelerden birkaçı ayaklandı ve el yordamıyla kapının bulunduğu yere geri döndüler. Ama tünelin yukarı ucunun çöküp, kırık bir kayayla da tıkandığını fark ettiler. Bir kez işe yaramış olsa da artık ne sihir ne anahtar kapıyı açmayacaktı.

'Kapana kısıldık!' diye homurdandılar. 'Sonumuz geldi. Burada ölüp gideceğiz.'

Ama nasılsa, tam da cüceler umutsuzluğa kapılmışlarken, Bilbo, yüreğinde, sanki yeleğinin altından bir yük gitmiş gibi

bir rahatlama hissetti.

'Gelin, gelin!' dedi. “Çıkmayan candan ümit kesilmez!” derdi babam hep, ve “Tanrının hakkı üçtür!” Ben bir kez daha tünelden aşağı gidiyorum. 'Diğer uçta bir ejderha olduğunu bildiğim zamanlarda bile o yolu iki kez gittim, şimdi bir kez de bunu artık emin olmadan göze alacağım. Her koşulda .dışarı çıkan yol aşağıdan geçiyor. Ve sanırım bu sefer en iyisi hepinizin de benimle birlikte gelmesi.'

Umutsuzluk içinde bu fikri kabul ettiler ve Thorin Bilbo'nun yanında yürümek üzere ilk öne atılan oldu.

'Şimdi kesinlikle dikkaüi olun!' diye fısıldadı hobbit, Ve tabii olabileceğiniz, kadar da sessiz! Dipte Smaug olmayabilir, ama olabilir de. Gereksiz risklere girmeyin!'

Aşağılara, aşağılara indiler. Cüceler, gerçekten de hissettirmeden hareket eden hobbitle karşılaştırınca, elbette yankıların tehlikeli derecede arttırdığı bir sürü oflama ve puflama sesi çıkardılar, ama Bilbo arada bir korkuyla durup dinlemesine rağmen aşağıdan hiçbir kıpırtı gelmedi. Dibe fikir edinebildiğince çok yaklaştıklarında Bilbo yüzüğünü parmağına geçirdi ve öne geçti. Ama buna ihtiyacı da yoktu: Karanlık mutlaktı ve hepsi de yüzük olsun olmasın görülmezlerdi. Hatta etraf öyle kapkaraydı ki, hobbit hiç beklenmedik bir anda açıklığa geldi, elini havaya uzattı, öne sendeledi ve balıklama salona yuvarlandı!

Orada, yerde, yüzüstü yatakaldı ve kalkmaya hatta nerdeyse nefes almaya bile cesaret edemedi. Ama hiçbir şey hareket etmedi. Tek bir ışık pırıltısı bile yoktu - ya da sonunda başını yavaşça kaldırdığında, yukarısında ve ilerde, karanlığın ortasında soluk beyaz bir parıltının dışında, belki de ona öyle

gelmişti. Ama ortalıkta pis bir ejder kokusu ve ağzında da buhar tadı olmasına rağmen bunun bir ejderha alevi ateşi olmadığı kesindi.

En sonunda Bay Baggins buna daha fazla dayanamadı, 'Kahrol emi, Smaug, seni ejder!' diye gıcırdadı yüksek sesle. 'Saklambaç oynamayı bırak artık! Bana bir ışık ver ve sonra beni ye, tabii eğer yakalayabilirsen!'

Sönük yankılar, göz gözü görmeyen salonda dolaştı, ama hiçbir karşılık alamadı.

Bilbo kalktı *ve* hangi yöne döneceğini bilmediğini fark etti.

'Şimdi Smaug'un oyununun ne halt olduğunu merak ediyorum,' dedi, 'Sanıyorum ki bugün (ya da bu gece ya da bu neyse) evde yok. Eğer Oin ve Gloin kav kutularım kaybetmedilerse belki de küçük bir ateş yakabilir ve şansımız tersine dönmeden etrafa bir bakabiliriz.'

'Işık!' diye bağırdı 'Birisi ışık yakabiliyor mu?'

Cüceler, tabii ki, Bilbo bum diye girişten salona düşünce çok telaşlanmışlardı ve orada, tam Bilbo'nun bıraktığı yerde, tünelin ucunda dertop olup oturdular.

'Şışşşt!' diye endişelendiler onun sesini duyunca; bu Bifbo'ya nerede olduklarını bulması için yardım etse bile, onlardan yeni bir şeyler elde edebilene dek epey zaman geçti. Ama sonunda Bilbo tam anlamıyla yerde tepinmeye başlayıp tiz sesinin en üst notasından 'ışık!' diye cıyakladığında Thorin yol açtı ve Oin ve Gloin de tünelin tepesindeki torbalarına geri gönderildiler.

Bir süre sonra titrek bir ışık gelişlerini haber verdi. Oin elinde yanan küçük bir çam meşale, Gloin'de kolunun altında

bir yığın yedekle. Bilbo çabucak kapıya koştu ve meşaleyi aldı; ama bir türlü cüceleri diğerlerini de yakmaları ya da gelip kendisine katılmaları için ikna edemedi, Thorin'in dikkatlice açıkladığı gibi Bay Baggins halen resmi olarak uzman hırsızları ve araştırmacılarıydı. Eğer bir ışık yakma riskini göze alacaksa bu onun sorunuydu. Onlar tünelde onun raporunu bekleyeceklerdi. Böylece kapının kıyısına oturdular ve izlediler.

Hobbitin küçük karanlık şeklini, ince ışığını yukarda tutarak zeminde gezinirken gördüler. Arada bir, halen yeterince yakınken altın bir şeye çarptığında bir parıltı ve çıngırtı yakaladılar, Bilbo boş salonda gezinip uzaklaştıkça ışık küçüldü; sonra havada dans ederek yükselmeye başladı, Bilbo koca hazine yığınına tırmanıyordu. Çok geçmeden tepeye ulaştı, ama yine de devam etti. Sonra bir an için durup eğildiğini gördüler; ama nedenini anlamadılar.

Bu Arkentaşı'ydı, Dağ'ın Yüreği. Yani Bilbo, Thorin'in tarifinden öyle çıkarttı; ama zaten böyle bir mücevher daha olamazdı, ne böyle harika bir hâzinede ne de tüm dünyada. O tırmanıp durdukça aynı beyaz pırıltı önünde ışıldadı ve adımlarını kendisine doğru çekti. Yavaşça küçük soluk bir ışık küresine büyüdü. Şimdi o yaklaştıkça meşalesinin kararsız ışığından yansıyan ve uzayan pek çok rengin titrek ışıklan yüzeyinde birbirine karışıyordu. Sonunda doğru düzgün görebilecek gibi oldu ve nefesini tuttu. Muhteşem mücevher ayaklan altında, kendi iç ışıltısıyla parıldıyordu ve yine de uzun zaman önce kendisini dağın yüreğinden çıkartmış cüceler tarafından kesilip işlenmiş olsa bile üzerine düşen tüm ışığı almış ve bunu gökkuşağının pırıltılarıyla bezenmiş onbinlerce beyaz ışın kıvılcımına dönüştürmüştü.

Birdenbire büyüsüne kapılan Bilbo'nun kolu ona doğru uzandı. Bu büyük ve ağır bir taş olduğundan küçük eli çevresini sarmayacaktı; ama kaldırdı, gözlerini yumdu ve onu en derin cebine koydu.

'Şimdi, aslında ben bir hırsızım" diye düşündü. 'Ama sanırım cücelere bundan bahsetmeliyim - bir ara. Benim kendi payımı seçip alabileceğimi söylediler; ve sanırım tüm geri kalanını alsalar da ben bunu seçerdim!' Böyle olsa bile seçip alma meselesinin pek de bu muazzam taşı içermediğine dair huzursuz bir his vardı içinde ve bu yüzden başı belaya girecekti.

Sonra tekrar devam etti. Koca yığının öteki tarafından aşağı indi ve meşalesinin ışığı, seyreden cücelerin görüş alanından çıktı. Ama çok geçmeden onu epey uzak bir mesafede tekrar gördüler. Bilbo salonun zemininden karşıya geçiyordu.

Devam etti, ta öte yandaki yüksek kapılara ulaşıncaya dek ve orada bir hava akımı taze bir soluk verdi, ama nerdeyse de ışığını söndürüyordu. Omdan ürkek ürkek içeri baktı ve koca dehlizlerle giden geniş basamakların loş başlangıçları gözüne ilişti. Ve halen Smaug'a dair ne bir ses, ne bir iz vardı. Tam dönüp geri gidecekti ki kam bir şekil üzerine çullanıp yüzünü sıyırdı. Bilbo cıyak cıyak bağırıp sıçradı, geriye sendeledi ve düştü. Meşalesi baş aşağı yere düştü ve söndü!

'Yalnızca bir yarasa, sanır ve umarım!' dedi perişan bir halde. 'Ama şimdi ne yapmalıyım? Doğu, Güney, Kuzey ve Batı ne taraf?'

'Thorin! Balin! Oin! Gloin! Fili! Kili!' diye bağırdı olabildiğince yüksek sesle - yine de geniş karanlıkta incecik

cılız bir sesti bu, İşık söndü! Birisi gelip beni bulsun ve yardım etsin!' Ve bir an için tüm cesareti yok oldu.

Cüceler küçük haykırışlarını hafifçe duydular, ama buna rağmen seçebildikleri tek sözcük 'imdat!' oldu.

'Dünya üstünde ve altında ne oldu ki şimdi?' dedi Thorin. 'Ejderha olmadığı muhakkak, yoksa cıyak cıyak bağırmaya devam edemezdi.'

Bir iki dakika daha beklediler ve halen hiçbir ejderha gürültüsü, Bilbo'nun uzak sesi dışında hiçbir ses yoktu ortalıkta. 'Biriniz gelin ve bir iki ışık daha getirin!' diye emir verdi Thorin. 'Anlaşılan gitmeli ve hırsızımıza yardım etmeliyiz.'

'Çoktan yardım etme sıramız geldi.' dedi Balin, Ve ben de gitmeye epey istekliyim. Yine de şu an her şey güvenlidir umarım.'

Gloin birkaç meşale daha yaktı ve hepsi sürünerek çıkıp, birer birer, ellerinden geldiğince aceleyle duvar boyunca gittiler. Onlara doğru geri gelen Biibo'yla karşılaştıklarında çok geçmemişti. Onların ışıklarının kıpırtısını görür görmez aklını çabucak başına toplamıştı.

'Yalnızca bir yarasa ve düşürülmüş bir meşale, daha kötü bir şey yok!' dedi sorulannı yanıtlamak üzere. Oldukça rahatlamış olmalarına rağmen, hiçbir neden yokken korkutuldukları için somurtmaya yatkındılar; ama eğer o an Arkentaşı'ndan onlara bahsetmiş olsaydı ne söylerlerdi bilemiyorum. İlerledikçe yanlanndan hızla geçen hâzinenin yanıp sönen görüntüsü cücevi yüreklerinin tüm ateşini kabartmıştı; ve bir cücenin, hatta en saygıdeğer olanının bile,

yüreği altın ve mücevherlerle uyandırılınca aniden cesurlaşır ve gözü pek bir hal alabilir.

Cüceler de tabii kİ artık daha fazla tartışamazlardı. Şimdi hepsi de hazır buna şansları varken salonu incelemeye hevesli ve o an için Smaug'un evden uzakta olduğuna inanmaya istekliydiler. Şimdi hepsinin elinde yanan bir meşale vardı; ve önce bir yana sonra ötekine göz atıp durdukça korkuyu, hatta tedbiri bile unutuyorlardı. Eski hâzineleri yığından ya da duvardan alıp ışığa tutar ve okşayıp üzerlerinde parmaklarını gezdirirlerken yüksek sesle konuştular ve birbirlerine bağırıp çağırdılar.

Fili ve Kili nerdeyse çakırkeyf bir haldeydi ve gümüş tellerle döşeli altın harpleri orada asılı bulunca alıp çalmaya başladılar; sihirli olduklarından (ve müziğe gayet az ilgi duyan ejderha tarafından da dokunamadıklarından) halen akortları yerindeydi. Uzun zamandır sessiz kalmış karanlık salon bir melodiyle doldu. Ama cücelerin çoğu İşini daha iyi bilirdi: Mücevherleri topladılar ve ceplerini tıka basa doldurdular ve taşıyamayacaklarının bir iç çekişle parmaklarının arasından dökülmesine izin verdiler, Thorin de onlardan geri kalmıyordu; ama o bir türlü bulamadığı bir şey için etrafı arayıp tarıyordu. Aradığı şey Arkentaşı'ydi; ama henüz bundan hiç kimseye bahsetmemişti.

Sonra cüceler duvarlardan zırhlar ve silahlar indirip, kuşandılar. Altın kaplama halkalardan bir giysiye bürünmüş Thorin, kızıl taşlarla bezeli bir kemere takılı gümüş saplı baltasıyla gerçekten de asil duruyordu.

'Bay Baggins!' diye bağırdı. 'İşte ödülünüzün ilk ödemesi! Eski giysinizi çıkartın ve bunu giyin!'

Ve söyler söylemez de çok önceleri genç bir elf-prensi için dövülmüş küçük bir zırhı Bilbo'nun üzerine geçirdi. Elflerin *mithril* dediği gümüş-çeliktendi ve üzerinde de inci ve kristallerden bir kemer vardı. Hobbitin kafasına içten çelik kasnaklarla güçlendirilmiş ve kenarına beyaz mücevherler serpiştirilmiş hafif bir miğfer geçirilmişti.

'Kendimi harika hissediyorum,' diye düşündü; 'ama sanırım biraz şapşal duruyorum. Buna Tepe'deki evde nasıl da gülerlerdi! Yine de keşke bir ayna olsaydı elimin altında!'

Buna rağmen Bay Baggins kafasını yığının büyüsünden cücelerden daha iyi bir şekilde uzak tuttu. Cücelerin hâzineyi inceleyip de yorulmalarından çok çok önce bu işten usandı ve yere çöküverdi; ve bütün bunların sonunun nasıl olacağını merak etmeye koyuldu. 'Beorn'un tahta kadehlerinden biriyle keyif verici bir şeyler içmek için,' diye düşündü, 'bu değerli kadehlerin pek çoğunu verirdim!'

'Thorin!' diye bağırdı, 'Sırada ne var? Silahlandık, ama dehşet verici Smaug karşısında herhangi bir zırhın ne değeri olmuş ki? Bu hazine henüz geri kazanılmadı. Henüz altın aramıyoruz, aradığımız şey bir çıkış yolu; ve şansımıza gereğinden fazla meydan okuduk!'

'Doğru söylüyorsun!' diye yanıtladı Thorin aklını başına toplayarak. 'Hadi gidelim. Ben size yolu göstereceğim. Bu sarayın yollarını bin yıl geçse bile unutmam.' Sonra diğerlerini selamladı ve hepsi bir araya toplandılar ve meşalelerini başlarının ü ¿erinde tutup, gözleri de artlarında, alabildiğine açık kapılardan geçtiler.

Pırıltılı zırhlarını eski pelerinleriyle ve parlak miğferlerini de yırtık pırtık başlıklarıyla gizleyip karanlıkta, bir kez daha

korkuyla ejderhanın gelişine dair herhangi bir işarete kulak kabartmak üzere sık sık duran bir dizi küçük ışık halinde birer birer Thorin'in arkasında ilerlediler.

Tüm eski süslemelerin çok önce çürüyüp dökülmüş ve yok olmasına karşın ve yine tümü, canavarın geliş gidişleriyle ezilip kavrulmasına rağmen Thorin, her geçidi ve her dönüşü biliyordu. Uzun merdivenler çıktılar ve döndüler ve yankılı geniş yollardan aşağı indiler ve yeniden döndüler ve yine bir sürü merdiven çıktılar ve daha da merdiven çıktılar. Bu merdivenler o bölgedeki kayalardan geniş ve düzgün kesilmişlerdi ve pürüzsüzdüler; ve yukarı, daha da yukan çıktı cüceler ve canlı hiçbir şeye dair hiçbir izle karşılaşmadılar. Yalnızca hava akımıyla titreyen meşalelerin yaklaşmasından çıkan sinsi gölgeler vardı.

Ama basamaklar hobbit bacakları için yapılmamışlardı ve Bilbo tam da daha fazla devam edemeyecekmiş gibi hissedecekken tavan birden meşale ışıklarının ulaşamayacağı denli yükseldi. Taa yukarlarda bir açıklıktan içeri gelen beyaz bir pınltı görülebiliyordu ve hava da daha tatlı kokmaya başlamıştı. Önlerindeki menteşeleri üzerinde dönmüş ve yan yanık koca kapılardan loş bir ışık sızıyordu.

'Bu Thror'un muhteşem odası,' dedi Thorin; 'ziyafet ve toplantı salonu. Az ilerde de Ön Kapı var.'

Harabe haline gelmiş odadan geçtiler. Masalar çürüyordu; iskemle ve divanlar altüst olmuş, yanıp kömür haline gelmişti. Yerde çanaklar, kırık içki boynuzlan ve tozlar arasında kafatasları ve kemikler vardı. Daha ileri uçta başka kapılardan geçtikçe bir su sesi kulaklarına çaldı ve gri ışık birden artıp gözlerine vurdu.

İşte Akan Nehir'in doğduğu yer,' dedi Thorin. 'Buradan Kapı'ya yönelir. Onu takip edelim!'

Bir kaya duvarındaki karanlık bir açıklıktan kaynayan bir su çıkıyordu ve eski, marifetli eller tarafından oyulup düzleştirilmiş ve derinleştirilmiş dar bir kanaldan girdaplar oluşturarak akıyordu. Hemen yanı başından pek çok kişinin yan yana yürüyebileceği denli geniş, taş döşeli bir yol gidiyordu. Hızlıca bu yol boyunca gittiler ve geniş bir virajı döndüler - ve işte! Tam önlerinde günün engin ışığı vardı. Önde parçalanmış, yıpranmış ve kararmış olmasına rağmen halen içteki eski oyma işinden parçalar yansıtan uzun bir kemer yükseliyordu. Puslu bir güneş soluk ışığını Dağ'ın kollan arasından geçiriyor ve altından ışık huzmeleri eşikteki taş kaplı yola düşüyordu.

Tüten meşaleler yüzünden ürken bir yarasa kasırgası uyanıp, telaşla üzerlerinde uçuştu; öne atıldıklarında ayaklan ejderhanın geçişiyle kayganlaşan ve iyice düzleşen taşlar üzerinde kayarak ilerledi. Şimdi önlerinde su gürültüyle dışarı akıyor ve köpürerek vadiye dökülüyordu. Yarı sönük meşalelerini yere saplayıp, büyülenmiş gözlerle dışarıyı seyrede kaldılar. Ön Kapı'ya gelmişlerdi ve Dale'e yukarıdan bakıyorlardı.

'Pekâlâ!' dedi Bilbo. Bu kapıdan dışarı bakıyor olmayı hiç ummazdım ve güneşi tekrar gördüğüme ve yüzümde rüzgârı hissetiğime bu kadar sevineceğimi de hiç ummazdım. Ama of! Bu rüzgâr buz gibi!'

Öyleydi. Acı bir doğu meltemi kışı müjdeleyen bir tehditle esiyordu, Dağ'ın kollan üzerinden ve arasından dolanıp vadiye uzanıyor ve kayalar arasında iç çekiyordu. Ejderli

mağaraların derinliklerinde uzun süre endişelendikten sonra güneşte irkildiler.

Birden Bilbo yalnızca yorgun değil aslında çok da aç olduğunu fark etti. 'Sabahın ilerleyen saatleri gibi,' dedi 've sanırım aşağı yukarı kahvaltı vakti — tabii eğer kahvaltılık varsa. Ama Smaug'un ön kapı eşiğinin yemek için uygun bir yer olduğunu sanmıyorum. Hadi, biraz oturabileceğimiz sakin bir yere gidelim!'

'Çok haklısın!' dedi Balin. 'Ve sanırım gitmemiz gereken yeri biliyorum. Dağ'ın Güney-Batı ucundaki eski gözetleme kulesine gitmeliyiz.'

'Orası ne kadar uzak?' diye sordu hobbit.

'Yürüyerek beş saat olmalı. Zor bir yolculuk olacak. Kapı'dan akıntının sol kenarı boyunca olan yol tümüyle dağılmış gözüküyor. Ama şu aşağıya bir bakın! Nehir yeniden yıkılmış kasabanın tam önünden Dale'in öte tarafına, doğuya geçiyor. Orada eskiden bir köprü vardı, köprü sağ kıyıyı tırmanan dik basamaklara, oradan da Kuzguntepesi'ne doğru giden bir yola çıkardı. Yoldan ayrılan ve kuleye tırmanan bir patika' var (ya da vardı). Bu da eğer eski basamaklar halen duruyor olsa bile oldukça zorlu bir tırmanış.'

'Tanrı beni korusun!' diye homurdandı hobbit. 'Kahvaltısız daha çok yürüyüş, daha çok tırmanış! O iğrenç saatsiz, zamansız delikte kaç kahvaltı ve tabii kaç başka öğünü atladığımızı merak ediyorum?'

İşin aslı, ejderha sihirli kapıyı parçalamaya kalktığından beri iki gece ve ikisinin arasındaki gün geçmişti yalnızca (üstelik hepsi de yiyeceksiz değildi), ancak Bilbo günlerini şaşırmıştı ve ona kalsa bu bir ya da haftalarca gece olabilirdi.

Hadi, yapma!' dedi Thorin gülerek — ruhu yeniden yükselmeye başlamıştı ve cebindeki değerli taşlan şıngırdattı. 'Benim sarayıma iğrenç bir delik deme! Temizlenip tekrar döşenene kadar bir bekle önce!'

'Böyle bir şey Smaug ölmeden olmaz,' dedi Bilbo asık bir suratla. 'Hem bu arada o nerede? Bunu bilmek için iyi bir kahvaltıyı verildim. Umarım Dağ'ın tepesinden bizi izlemiyordur!'

Bu fikir cüceleri kemiklerine kadar rahatsız etti ve derhal Bilbo ve Balir'in haklı olduğuna karar verdiler.

'Buradan uzaklaşmalıyız,' dedi Dori. 'Sanki gözleri ensemdeymiş gibi hissediyorum.'

'Soğuk ve ıssız bir yer,' dedi Bombur. 'İçecek olabilir, ama hiç yiyecek izi görmüyorum. Bir ejderha böyle bir yerde hep aç kalır.'

'Hadi! Hadi!' diye bağırdı diğerleri. 'Baîin'in patikasını takip edelim.'

Kayalık duvarın altında sağa doğru yol falan yoktu ve onlar da nehrin sonundaki taşlar boyunca yorgun argın ilerleyip durdular ve boşluk ve ıssızlık çok geçmeden Thorin'i bile yeniden ayılttı. Balin'in bahsettiği köprünün çok önce çöktüğünü gördüler ve taşlarının çoğu şimdi sığ, gürültülü akıntıda yalnızca birer kaya olmuştu; ama suyu çok zorlanmadan geçtiler ve eski basamakları bulup yüksek kıyıya tırmandılar. Kısa bir yol gittikten sonra eski yolla karşılaştılar ve çok geçmeden de kayalar arasına gizlenmiş derin bir vadiciğe geldiler, orada bir süre olabildiğince dinlendiler, olabildiğince İyi bir kahvaltı yaptılar, daha çok *galeta* ve suydu bu. (Eğer *galeta*'nın ne olduğunu bilmek istiyorsanız

tek söyleyebileceğim şey, tarifini bilmiyorum, ama bisküvitimsi, hep taze kalan *vç* yol tutucu ve doyurucu olması gereken ve aslında çiğneme egzersizi dışında hiç de ilginç olmayan, bu yüzden de kesinlikle eğlendirici olmayan bir şey. Göl-insanları tarafından uzun yolculuklar için yapılır.)

Bundan sonra tekrar yola koyuldular, burada yol batıya doğru döndü ve nehirden ayrıldı ve güneye bakan dağ çıkıntısının koca yamacı daha da yakınlaştı. Sonunda tepeye çıkan patikaya ulaştılar. Patika dikçe yukarı tırmanıyordu ve akşamüstünün ilerleyen saatlerinde tepesine gelene ve kış güneşinin Batıya aşağı doğru kayışını görene dek birbirlerinin ardında yavaş yavaş, güç bela ilerlediler.

Burada üç tarafı duvarsız, ama üzerinde kapıya benzer bir açıklığı bulunan kayalık bir cepheyle sırtını Kuzeye dayamış düz bir alan buldular. Bu kapıdan bakılınca Doğu, Güney ve Batı ayaklar altındaydı.

Burada,' dedi Balın, 'eski günlerde hep bir gözcü tutardık ve şu arkadaki kapı burada nöbetçi odası gibi yapılmış kayaya oyulmuş bir odaya çıkar. Dağ'da bu tip çeşitli yerler vardı. Ama mutlu günlerimizde gözetlemeye çok a2 ihtiyaç vardı ve nöbetçiler fazlasıyla rahat ettirilmişti, belki de - tersi olsaydı, ejderhanın gelişinden daha önce haberdar olabilirdik ve her şey daha değişik gelişebilirdi. Yine de burada bir süre için gizlice kalabilir ve barınabilir ve görülmeden pek çok şeyi görebiliriz.'

'Eğer buraya gelirken görüldüysek, pek fayda etmez,' dedi sanki Smaug'u, bir kulenin tepesine tünemiş bir kuş gibi Dağ'ın zirvesine tünemiş görmeyi beklermişçesine hep oraya bakan Dori.

'Şansımızı denemek zorundayız, dedi Thorin. 'Bugün daha fazla gidemeyiz.'

'Bravo! Yaşa!' diye bağırdı Bilbo ve kendisini yere attı. Kaya oda nerdeyse yüz kişiyi alabilirdi ve daha içeride de dışarının soğuğundan daha iyi ayrılmış küçük bir oda vardı. Hemen hemen terk edilmişti; anlaşılan Smaug'un hükümdarlığı sırasındaki tüm o günlerde burayı yabani hayvanlar bile kullanmamıştı. Torbalarını oraya yığdılar ve bazıları kendilerini hemen üzerlerine atıp uyudu; ama geri kalanlar dış kapının yakınına oturup planlarını tartıştı. Konuşmalarında dönüp dolaşıp bir noktaya geldiler: Smaug neredeydi? Batıya baktılar ve hiçbir şey yoktu, Doğuya baktılar ve hiçbir şey yoktu ve Güneyde de ejderhadan hiçbir iz yoktu, ama o tarafta pek çok kuş bir araya toplanıyordu, Buna gözleri takıldı ve merak ettiler; ama ilk soğuk yıldızlar çıktığında anlar gibi bile olmamışlardı.

BÖLÜM 14

SU VE ATEŞ

Şimdi eğer siz de cüceler gibi Smaug'dan haber almak istiyorsanız iki gün önce kapıyı parçalayıp öfkeyle uçup gittiği o akşama geri dönmelisiniz.

Göl-kasabası Esgaroth'un insanları, meltem kara Doğudan geldiğinden ve soğuk olduğundan çoğunlukla evlerindeydi. Ancak çok azı rıhtımlarda dolaşıp, hoşlarına gittiği üzere, yıldızların gökte açtıkları gibi gölün pürüzsüz yüzeylerinde parça parça parıldamalannı seyrediyordu. Yalnız Dağ, kasabalarından çoğunlukla, Akan Nehir'in Kuzeyden geldiği açıklıktan ve gölün diğer yakasındaki alçak tepeleriyle görülebiliyordu. Yüksek zirvesi yalnızca hava açıkken görebilirlerdi ki, bu da sabah güneşinde bile uğursuz ve karanlık gözüktüğünden nadiren bakarlardı. Şu araysa karanlıkta kaybolmuş, yitmiş, kararmıştı.

Aniden titrek titrek tekrar gözüktü; kısa bir pırıltı üzerine dokunup söndü.

'Bakın!' dedi biri. 'Tekrar o ışıklar! Gözcüler dün gece bu ışıkların geceyarısı başlayıp şafağa dek yanıp söndüğünü görmüşler. Orada bir şeyler oluyor.'

'Belki de Dağ'ın altındaki Kral altın dövüyordu,' dedi bir diğeri. 'Kuzeye gideli epey oldu. Şarkıların kendilerini ispatlama zamanı çoktan geldi.'

'Hangi kral?' dedi sert bir sesle bir diğeri. 'Ejderha'nın, bizim bildiğimiz Dağ'ın altındaki tek kralın, yağmacı ateşi sanki.'

'Hep kasvetli şeyleri seziyorsun sen de!' dedi diğerleri. 'Sellerden zehirli balıklara dek ne olursa. Neşeli bir şeyler düşün biraz.'

Sonra aniden tepelerin aşağısında bir yerlerde muazzam bir ışık belirdi ve gölün kuzey ucu altın rengine büründü. 'Dağın altındaki Kral!' diye bağırdılar. 'Serveti Güneş gibidir, gümüşü bir kaynak, nehirleri altın akar! Nehir Dağ'dan altın olarak akıyor!' diye bağırdılar ve her yerde pencereler açılıyor, ayaklar koşuşturuyordu.

Bir kez daha her yeri müthiş bir heyecan ve coşku sarmıştı. Ama sert sesli zat alelacele Efendi'ye koştu. 'Ya Ejderha geliyor ya da ben salağın tekiyim!' diye bağırdı. 'Köprüleri kaldırın! Silahlanın! Silahlanın!'

Sonra aniden uyan trompetleri çalmaya başladı ve kayalık kıyılar boyunca yankılandı. Eğlence kesildi ve neşe yerini dehşete bıraktı. Böylece ejderha da onlan pek hazırlıksız yakalamamış oldu.

Hızı öylesine fazlaydı ki çok geçmeden ejderhayı kendilerine süratle yaklaşan ve gitgide büyüyen ve parlaklaşan bir ateş kıvılcımı halinde gördüler ve en aptalları bile kehanetlerin yanlış olabileceğine dair şüphe duymadı. Az da olsa zamanlan vardı. Smaug'un korkunç gelişinin kükremesi iyice artmadan ve kanatlarının felaket çarpışı altında göl ateş kadar kıpkırmızı dalgalanmadan önce kasabadaki tüm kaplar suyla dolduruldu, her savaşçı

silahlandı, her ok ve mızrak hazırlandı ve karaya uzanan köprü yıkılıp yok edildi.

Ejderha çığlık ve feryatlar ve adamların bağrışları arasında üzerlerine geldi ve köprülere doğru sürükledi ve bu da insanları şaşırttı. Köprü gitmişti ve düşmanları derin suyun -onun zevkine göre fazlasıyla derin ve serin -oıtasında bir adadaydılar. Eğer bu suya dalacak olsa tüm ülkeyi günlerce pus kaplamaya yetecek kadar buhar ve buğu yükselirdi; ancak göl ondan çok, çok daha büyüktü ve o içinden geçemeden onu söndürürdü.

Kükreyerek kasabanın üzerinde dolandı. Kara oklardan bir selam fırladı ve pullarına ve mücevherlerine çarpıp çınladı ve saplan ateş püsküren ve tıslayan soluğuyla kavrulmuş olarak göle geri düştüler. Hiçbir havai fişek o geceki görüntülerle yarışamazdı. Yayların unlamaları ve trompetlerin acı bağrışlarıyla ejderhanın gazabı had safhaya fırladı, öfkeden deliye dönüp çıldırdı. Nerdeyse yüzyıldır kimse onunla savaşmaya cesaret edememişti; eğer ki sert sesli adam (adı Bard'tı) sağa sola koşuşturup okçuları teşvik etmese ve Efendi'yi de onlara, son oklarına dek savaşmayı emretmesi için zorlamasa, şimdi de kimse buna cesaret edemezdi.

Ejderhanın ağzından ateş püskürdü. Bir süre gölü aydınlatarak göğün yükseklerinde turladı. Kıyılardaki ağaçlar, diplerinde sıçrayıp duran yoğun kam gölgelerle kan ve bakır renginde parıldadılar. Sonra ejderha, öfkeden hiçbir tehlikeyi umursamayan düşmanlarına pullu taraflarını dönmeye özel bir çaba harcamadan ve yalnızca kasabalarını ateşe verebilmek amacıyla ok fırtınasının tam ortasına atıldı.

O aşağı saldırıp uzaklaşıp tekrar saldırdıkça, hepsi o gelmeden önce iyice ıslatıldığı halde saz damlardan ve ahşap kirişlerin tepelerinden alevler yükseldi. Bir kez daha bir kıvılcımın gözüktüğü her noktaya yüzlerce el tarafından su atıldı. Ejderha durup durup geri döndü, Bir kuyruk attı ve Yüce Ev'in damı ufalanıp çöktü. Söndürülemez alevler gecenin karanlığında yükseldiler. Bir darbe daha, bir daha ve bir ev daha ve sonra başka bir ev daha ateşe büründü ve çöktü; ve yine de hiçbir ok Smaug'a engel olamadı ya da ona bataklıklardan gelen bir sinekten daha öte işlemedi,

İnsanlar çoktan her yönden suya atlıyorlardı. Kadınlar ve çocuklar pazar-havuzundaki, yüklü kayıklarda toplanıyorlardı. Silahlar yere atılmıştı. Daha az bir zaman önce, cüceler hakkında, sevincin gelişine dair eski şarkıların söylendiği yerde şimdi ağlanıp, sızlanma ve yas vardı. Şimdi insanlar cücelerin isimlerini lanetliyorlardı. Efendi'nin kendisi bile bu karmaşada uzaklaşarak kendisini kurtarma umuduyla yaldızlı muhteşem kayığına yollanıyordu. Çok geçmeden tüm kasaba terk edilmiş ve gölün seviyesine dek yanmış olacaktı,

Ejderha böyle olacağını umuyordu. Bayılacağı üzere hepsi kayıklara binebilirdi. O zaman o da onları avlayarak bir güzel spor yapabilir ya da açlıktan ölene dek orada tutardı. Karaya çıkmaya bir çalışsınlar, o hazır oluverirdi. Çok geçmeden tüm karadaki koruları ateşe verecek ve her tarlayı ve odağı kavuracaktı. Şimdilik uzun yıllardır hiç yapmadığı denli iyi, kasabayla-oynama sporunun zevkini çıkartıyordu.

Ama halen yanan evlerin arasında yerlerini tutan bir grup okçu vardı. Yüzbaşıları, şu, arkadaşlarının onun değer ve cesaretini bildikleri halde, sellerden zehirli balıklara dek kehanetlerde bulunduğu için suçlamış oldukları sert yüzlü ve

sert sesli Bard'tı. Uzun zaman önce karısı ve çocuğu Akan Nehirle kaçan Dale Efendisi Girion'un büyük soyundan geliyordu. Şimdi porsuk ağacından kocaman bir yayla biri dışında tümünü harcamak üzere oklarını fırlatıyordu. Alevler yakınlaşmıştı. Arkadaşları onu terk ediyorlardı. Ve yayını son kez gerdi.

Aniden karanlıkta bir şey omzuna çarptı. İrkildi ama yalnızca yaşlı bir ardıçkuşuydu. Korkusuzca kulağının yanına tünedi, çünkü ona haberler getirmişti. Dale ırkından olduğu için kuşun dilini anlayabildiğini şaşırarak fark etti.

'Bekle! Bekle!' dedi kuş ona. 'Ay yükseliyor. O uçup sana döndüğünde sol göğsündeki çukuru bul!' Ve Bard merak içinde kalakalmışken Dağ'da olan bitenleri ve tüm duyduklarını anlattı.

Sonra Bard yayını kulağına dek gerdi. Ejderha alçaktan uçarak arkaya doğru bir daire çiziyordu ve o gelirken ay da doğu kıyısının üzerinden yükseliyor ve kanatlannı gümüş bir renge bürüyordu.

'Ok!' dedi okçu. 'Kara ok! Seni sona sakladım. Yüzümü hiç kara çıkarmadın, ben de hep seni tamir ettim. Ben seni babamdan aldım ve o da daha eskilerden. Eğer ki Dağ'ın altındaki gerçek kralın demirhanelerinden geliyorsan, şimdi git ve iyi hızlan!'

Ejderha bir kez daha her seferkinden de çok alçalarak saldırdı ve o dönüp aşağı dalarken karnı ay ışığındaki mücevherlerin cıvıl cıvıl ateşleriyle bembeyaz pırıldadı -ama bir yerden değil. Muazzam yay boşaldı. Kara ok telden zıpkın gibi fırladı ve doğmca ön ayağın iyice açıldığı sol göğüsteki çukura gitti. İçeri daldı ve gözden kayboldu, ucu, gövdesi ve

tüyü; uçuşu pek şiddetliydi. İnsanı sağır edecek, ağaçlan devirecek ve taşı çatlatacak bir feryatla Smaug havada kanlar fışkırtarak vuruldu, ters döndü ve yüksek yıkıntılara çarptı.

Tüm kasabanın, üzerine düşmüştü. Son sancıları kasabayı kıvılcımlara ve (gledes)lere parçacıklarla kapladı. Göl bir gümbürtüyle kaynadı. Muazzam bir buhar kütlesi ay ışığı altındaki ani karanlıkta bembeyaz yükseldi. Bir tıslama, fışkıran bir girdap oldu; sonra da sessizlik. Ve bu Smaug'un ve Esgaroth'un sonuydu, ama Bard'ın değil.

Gitgide büyüyen ay yükseldi, yükseldi ve rüzgâr uğuldayıp soğudu. Beyaz sisi, kıvrılan sütunlara ve aceleyle koşuşturan bulutlara döndürdü ve Kasvetormanı'ndan önceki bataklıklar üzerine yırtık pırtık, paçavralar halinde serpmek üzere Batıya sürdü. Sonra pek çok kayık gölün üzerinde karanlık lekeler gibi görünür hale geldi ve rüzgâr, Esgaroth'un insanlarının yitik kasabalarına, eşyalarına ve yıkılmış evlerine ağlayan seslerini taşıdı. O sırada bunu yapmalarını beklemek zor olsa da düşünseler gerçekten müteşekkir olabilecekleri çok şey vardı: Kasabalıların en azından dörtte üçü sağlam kalmıştı; koruları tarlalan ve otlaklan ve hayvanlan ve kayıklarının pek çoğu hasar görmemişti; ve ejderha da ölmüştü. Bunun ne anlama geldiğinin henüz farkına varmamışlardı.

Batı kıyıları üzerinde, soğuk rüzgârda titreyerek yaslı topluluklar halinde bir araya geldiler ve ilk öfke ve yakınmalan bazılarının halen savunmak istediği, çabucak kasabayı terk eden Efendi'inin aleyhineydi.

'Kafası işe iyi işleyebilir - özellikle de kendi işine,' diye mırıldandı bazıları, 'ama ciddi bir şeyler olageldiğinde hiçbir işe yaramıyor!' Ve Bard'ın cesaretine ve son muazzam atışına

dua ettiler. 'Keşke ölmemiş olsaydı,' dediler tümü, 'Onu kral yapardık, Girion soyundan Ejderha-vuran Bard! Yazık ki kaybettik!'

Ve tam konuşmalarının orta yerinde gölgelerin arasından uzun bir sima öne çıktı. Sırılsıklam olmuştu, ıslak siyah saçları yüzü ve omuzlarına düşmüştü ve gözlerinde yakıcı bir ışık vardı.

'Bard kaybolmadı!' diye bağırdı. 'Düşman ölürken Esgaroth'dan suya dalmıştı. Ben Girion soyundan Bard; Ben ejderhayı katleden kişi!'

'Kral Bard! Kral Bard!' diye bağırdılar; ama Efendi birbirine çarpan dişlerini gıcırdattı.

'Girion Dale'in efendisiydi, Esgaroth'un kralı değil,' dedi, 'Bizler, Göl-kasabasında efendileri hep yaşlı ve bilgeler arasından seçtik; ve yalnızca savaşan adamlar kuralına dayanmadık. “Kral Bard” kendi krallığına gitsin -Dale şimdi onun cesaretiyle özgürlüğüne kavuştu ve dönüşüne mani olacak hiçbir şey yok. Ve her kim isterse, ola ki Dağ'ın gölgesi altındaki soğuk kayaları gölün yeşil kıyılarına tercih ediyorsa, onunla gidebilir. Aklı başında olanlar burada kalacak ve kasabamızı tekrar inşa etmeyi umacaklar ve zamanı gelince de tekrar huzur ve bolluğunun keyfini çıkartacaklardır.'

'Biz Kral Bard'ı isteriz!' diye bağırdı yanıt olarak civardaki halk. 'Yaşlıları ve para istifçilerini yeterince gördük!' Ve daha gerideki halk slogan atmaya başladı: ''Okçu yukarı, Para torbaları aşağı,' taa ki patırtı kıyı boyunca yankılanana dek.

'Ben Okçu Bard'a değer vermeyecek en son insanım,' dedi Efendi ihtiyatla (çünkü Bard şimdi yakınlarında duruyordu).

'Bu gece kasabamızın büyükleri listesinde yüksek bir yer kazandı; ve pek çok ebedi şarkıya layıktır. Ama neden ey İnsanlar?' - ve burada Efendi ayağa kalktı ve çok yüksek sesle ve anlaşılır konuştu - 'neden tüm kınamanızı ben hakediyorum? Hangi kusurdan dolayı tahttan indirilmeliyim? Ejderha'yı uykusundan kim uyandırdı, sorabilir miyim? Kim bizden bol bol hediye ve fazlasıyla yardım alıp, bizi eski şarkıların gerçekleşeceğine inandırmaya çalıştı? Kim bizim yufka yüreklerimiz ve güzel hayallerimizle oynadı? Bizi ödüllendirmek için nehirden bize ne tür bir altın gönderdiler? Ejderha ateşi ve yıkıntı! Zararımızın tazminatını ve dul ve yetimlerimize yardımı kimden talep edeceğiz?'

Gördüğünüz gibi, Efendi koltuğunu boşu boşuna elde etmemişti, Sözlerinin sonucu olarak insanlar o an için yeni bir kral fikrini hemen hemen unuttular ve öfkeli düşüncelerini Thorin ve arkadaşlarına çevirdiler. Pek çok yönden vahşi ve acı sözler bağrıldı; ve daha önceleri eski şarkıları en yüksek sesle söyleyenlerden bazıları şimdi nerdeyse feryat figan cücelerin ejderhayı kendilerine karşı bilip isteyerek harekete geçirdiklerini bağırıyordu!

'Aptallar!' dedi Bard. 'Neden o şanssız yaratıklara öfkelenip sözlerinizi harcıyorsunuz ki? Şüphesiz, Smaug bize gelmeden önce ateşle ilk can veren onlardı.' Sonra tam konuşurken Dağ'da sahipsiz ve muhafızsız yatan efsanevi hazine düşüncesi yüreğini vurdu ve birden susuverdi. Efendi'nin sözlerini, Dale'in tekrar inşa edilişini ve altın çanlarla doldurulmasını düşündü, tabii eğer insanları bulabilirse.

Sonunda tekrar konuştu: 'Şimdi öfkeli sözcükler zamanı değil, Efendi, ya da ağır değişim planlan düşünme zamanı. Yapılacak çok iş var. Halen hizmetinizdeyim, yine de bir süre

sonra sözlerinizi tekrar düşünebilir ve benimle gelecek olanları alıp Kuzeye yönlenebilirim.'

Sonra kampların düzenlenmesine ve yaralı ve hastaların bakılmasına yardım etmek üzere uzaklaştı. Ancak Efendi, o giderken arkasından tehditkar bakışlar fırlattı ve oturduğu yerden kalkmadı. Çok düşündü, ama insanlara kendisine ateş ve yiyecek getirmeleri için bağırıp seslenmek dışında çok az konuştu.

O sırada Bard nereye gitse insanları şimdi korumasız kalan muazzam hazine hakkında deliler gibi konuşurken buldu, İnsanlar zararlarını pek yakında ondan elde edecekleriyle karşılayacaklarında, zenginlikten , ve bir kısmını da Güneyden bir şeyler almak üzere ayırmaktan bahsediyorlardı; ve bu da onları çok neşelendiriyordu. Gece acı ve mutsuz olduğundan bu iyi geliyordu. Çok az insan için barınak yapılabilmişti (ki bir tanesi Efendinindi) ve çok az yiyecek vardı (Efendi bile biraz aç kaldı). Kasabanın yıkılışından kurtulanlardan pek çoğu o gece soğuk, rutubet ve üzüntüden hastalanıp sonra da öldüler; ve takip eden günlerde de fazlasıyla hastalık ve büyük bir açlık vardı.

Bu arada Bard liderliği ele aldı ve hep Efendi'nin adıyla da olsa tüm emirleri kendi keyfince verdi. Ayrıca insanları yönetmek ve korunma ve barınma hazırlıklarını yönlendirme gibi zor bir görev de onundu. Eğer yardım gelmemiş olsaydı büyük bir olasılıkla sonbahardan sonra gelmekte acele eden kışta çoğu yitip gidecekti. Ama yardım hemencecik geldi; çünkü Bard derhal ayağı tez habercileri nehirden Orman'a, Orman EİfIerinin Kralı'ndan yardım istemeye gönderdi ve bu haberciler Smaug'un düşüşünden itibaren yalnızca üç gün

geçmesine rağmen zaten harekete geçmiş olan bir ordu buldular.

Elfkral kendi habercilerinden ve halkını seven kuşlardan haber almıştı ve olan bitenin çoğunu zaten biliyordu. İşin aslı Ejderha'nın Çorak Topraklarının sınırları içinde yaşayan kanatlı her şey arasında büyük bir karmaşa vardı. Hava, dönüp duran sürülerle doluydu ve tez-uçuşlu elçileri gökyüzünde bir oraya bir buraya uçuşup duruyordu. Orman'in sınırlarının ötesini ıslıklar, bağrış çağnş ve boru sesleri sarmıştı. Haberler Kasvetormanı'ndan öteye bile yayılmıştı; 'Smaug öldü!' Yapraklar hışırdadı ve şaşkın kulaklar kabardı. Daha Elfkral atını bile s üremeden haberler batıdan, Puslu Dağlar'ın çam ormanlarına doğru yayılmıştı; Beorn haberleri ahşap evinde duydu ve goblinler de mağaralarında toplantıya oturmuşlardı.

'Korkarım ki bu Thorin Meşekalkan'dan son haber alışımız olacak,' dedi kral. 'Benim misafirim kalmış olsa daha iyi etmiş olacaktı. Yine de bu kimseye iyilik getirmeyen bir felaket.' Çünkü o da Thror'un servetine dair efsaneyi unutmamıştı. İşte bu yüzden Bard'ın habercileri onu pek çok okçu ve mızrakçı ile yola koyulmuş bulmuştu; ve. çok uzun bir süredir burada yaşanmadığı denli dehşet bir savaşın yeniden uyandığını düşünen kargalar da kalın bir tabaka halinde üzerlerinde toplanmışlardı.

Ama kral, Bard'ın ricalarını dinleyince iyi ve nazik insanların efendisi olduğundan merhamete geldi; böylece daha önce doğruca Dağ'a yönelmiş olan yürüyüşün yönünü çevirip nehirden aşağı Uzun Göl'e doğru hızla ilerlemeye başladı. Ordusu için yeterince kayık ya da salı yoktu ve yürüyerek yavaş gitmek zorundaydılar; ama büyük

miktarlarda eşyayı önceden su yoluyla gönderdi. Yine de elfler ayaklarına tezdir ve bu günlerde bataklıklara, Orman ve Göl arasındaki güvenilmez topraklara pek alışık olmasalar da gidişleri epey hızlıydı. Ejderhanın ölümünden yalnızca beş gün sonra kıyılara ulaşıp kasabanın yıkıntıları gördüler, Beklenileceği gibi çok hoş karşılandılar ve insanlar ve Efendileri, Elfkral'ın yardımlarını ilerde ödemek için her tür pazarlığı yapmaya hazırdılar.

Planlar hemen hazırlandı. Efendi, kadınlar ve çocuklar, yaşlılar ve zayıflarla geride kaldı; ve bazı ustalar ve elfler de onunla kalıp, ağaç kesme ve Orman'dan gönderilen kerestelerin toplanması işleriyle uğraştılar. Sonra kışın hızla yaklaşışına karşılık kıyıda pek çok kulübe inşa etme işine giriştiler; ayrıca Efendi'nin yönetimi altında da daha güzel ve eskisinden de büyük tasarlanmış, ama eski yerinde olmamak üzere yeni bir kasabanın planlamasına başladılar. Kıyıdan yukarı, kuzeye doğru ilerlediler. Çünkü bunca zaman sonra bile ejderhanın yattığı sudan korkuyorlardı. Bir daha asla altın yatağına geri dönmeyecekti ve taş gibi katılaşmış ve kıvrılmış sığ sularda yatıyordu. Devasa kemikleri yıllarca, sakin havada eski kasabanın yıkıntı yığınlarının ortasında görülebildi. Ama çok azı bu lanetli noktayı geçmeye cesaret etti, hiçbirisiyse dondurucu suya dalmaya ya da çürüyen leşinden düşen değerli taşları almaya cesaret edemedi.

Ancak eli halen silah tutanlar ve Elfkral'ın ordusunun çoğu kuzeye, Dağ'a doğru yürümek için hazırlandı. Ordularının baş tarafı, kasabanın yıkılışından onbir gün sonra, gölün sonundaki kayakapıları geçip ıssız topraklara girdi.

BÖLÜM 15

FIRTINA GELİYOR

Şimdi Bilbo ve cücelere dönelim. Tüm gece boyunca içlerinden birisi nöbet tutmuş, ama sabah olduğunda hiçbir tehlike izi görmemiş ve duymamışlardı. Ama kuşlar şimdi daha da yoğun bir halde bir araya toplanıyordu. Güneyden gruplar halinde uçarak geliyorlardı; ve Dağ'ın çevresinde yaşayan kargalar yukarda durmaksızın dönüp bağrışıyorlardı.

'Garip bir şeyler oluyor,' dedi Thorin. 'Sonbahar gezintileri zamanı geçti, üstelik bunlar hep karada yaşayan kuşlardır; sığırcık kuşlan ve ispinoz sürüleri ve uzaklarda da sanki yakında savaş çıkacakmış gibi leş kuşları var!'

Bilbo birden işaret etti: 'Bakın yine yaşlı ardıçkuşu!' diye bağırdı. 'Smaug dağın yamacını vurduğunda kaçabilmiş herhalde, ama sanınm sümüklüböcekler kaçamamıştır!' Ardıçkuşu kesinlikle oradaydı ve Bilbo onu gösterirken o da onlara doğru uçtu ve yakınlardaki bir taşın üzerine tünedi. Sonra kanatlarını çırptı ve şakıdı. Sonra başını dinliyormuş gibi bir yana düşürdü; sonra yine şakıdı, sonra yine dinledi.

'Sanırım bize bir şey anlatmak istiyor,' dedi Balin; 'ama bu tür kuşların konuşmasını takip edemiyorum, çok hızlı ve zor. Siz çıkartabiliyor musunuz Bay Baggins?'

'Pek iyi değil,' dedi Bilbo (işin aslı tek kelimesini bile anlamıyordu); 'ama eski dost çok heyecanlı gözüküyor.' 'Keşke bir kuzgun olsaydı!' dedi Balin.

'Onları sevmediğini sanırdım! Daha önce bu tarafa gelirken onlara karşı pek çekingendin.'

'Onlar kargalardı! İğrenç şüpheli görünüşlü yaratıklar! Üstelik kaba da. Bize taktıkları isimleri ardımızdan bağırırlarken duymuşsunuzdur. Ama kuzgunlar başkadır. Onlarla Thror halkı arasında çok iyi bir dostluk vardı; bize sık sık gizli haberler getirirler ve karşılığında da yuvalarında saklamaya imrendikleri türden parlak şeylerle ödüllendirilirlerdi.

'Çok uzun yıllar yaşarlar ve hafızaları kuvvetlidir ve bildikleri şeyleri çocuklarına miras bırakırlar. Ben delikanlı bir cüceyken kaya kuzgunları arasında pek çok tanıdığım vardı. Bu tepe bir zamanlar Kuzguntepesi diye adlandırılmıştı çünkü burada nöbetçi odasının üzerinde yaşayan ünlü ve bilge bir çift, yaşlı Carc ve karısı vardı. Ama o eski soyun halen buralarda olduğunu sanmıyorum.'

Tam o konuşmasını bitirmişti ki yaşlı ardıçkuşu yüksek bir çığlık attı ve hemen uçup uzaklaştı.

'Biz onu anlamayabiliriz, ama bu yaşlı kuşun bizi anladığına eminim,' dedi Balin. 'Şimdi seyredip ne olduğunu görelim!'

Çok geçmeden bir kanat çırpışı duyuldu ve ardıçkuşu geri geldi; beraberinde de son derece eli ayağı tutmaz yaşlı bir kuş vardı. Pek göremiyordu, zorlukla uçuyordu ve kafasının tepesi keldi. Bayağı cüsseli, yaşını başını çoktan almış bir kuzgundu bu. Önlerindeki toprağa dimdik kondu, kanatlarını bir iki silkeledi ve Thorin'e doğru başını salladı.

'Ey Thrain oğlu Thorin ve Fundin oğlu Balin,' diye gakladı (ve Bilbo'da, söylediklerini anlayabiliyordu, çünkü kuş dilini

değil, konuşma dilini kullanıyordu). 'Ben Carc oğlu Roâc, Cark öldü, ama bir zamanlar sizce iyi tanınırdı. Ben yumurtadan çıkalı yüzotuzbeş yıl oluyor, ama babamın bana söylediklerini unutmadım. Şimdi Dağ'daki yüce kuzgunların şefi benim. Sayımız az, ama halen eski kralı hatırlıyoruz. Halkımın çoğu Güneyde büyük haberler -bazılarını keyifle karşılayacağınız bazılarını da iyi bulmayacağınız - olduğundan dışardalar.

'Bakın! Kuşlar Güneyden, Doğudan ve Batıdan, Dağ'a ve Dale'e geri toplanıyorlar, çünkü Smaug'un öldüğüne dair bir söz etrafa yayıldı!'

'Öldü! Öldü mü?' diye bağırdı cüceler. 'Öldü! O halde gereksizce korkmuşuz ve hazine de artık bizim!' Hepsi ayağı fırladılar ve keyifle hoplayıp zıplamaya başladılar.

'Evet, öldü,' dedi Roac. 'Ardıçkuşu, tüyleri inşallah hiç dökülmesin, onu ölürken görmüş ve onun sözüne güvenebiliriz. Bundan üç gece önce ayın doğuşunda, Esgaroth halkıyla yaptığı savaş sırasında düştüğünü görmüş.'

Thorin'in cüceleri yatıştırıp kuzgunun haberlerini dinlemesini sağlaması zaman aldı. Sonunda çarpışmanın tüm hikâyesini anlattıktan sonra şöyle devam etti:

'Keyiflenecek çok şey var Thorin Meşekalkan. Güven içinde salonlarınıza geri dönebilirsiniz; tüm hazine sizin -şimdilik. Ama kuşların yanısıra başkaları da buraya toplanıyor. Muhafızın öldüğü haberi çoktan iyice yayıldı; ve Thror'un servetinin efsanesi de bunca yıl boyunca ününü yitirmedi: Yağmadan pay almaya istekli çok var. Bir Elf ordusu yola çıktı bile ve leş kuşlan da çarpışma ve kan dökülmesi umuduyla onlarla birlikteler. Göl kıyısında halk

kendi kederlerinin cüceler yüzünden olduğuna dair konuşup duruyor, çünkü artık evsiz barksızlar ve pek çoğu öldü ve Smaug kasabalarını yerle bir etti. Siz sağ da olsanız, ölü de hâzinenizden tazminat almayı onlar da düşünüyor.

'Yolunuza kendi bilgeliğiniz karar vermeli; ancak onüç bir zamanlar burada oturan ve şimdi uzaklara dağılan geniş Durin halkının çok küçük bir miktarı. Eğer sözümü dinleyecek olursanız Göl-insanlannın Efendisi'ne güvenmemeli, ancak onun yerine ejderhayı okuyla vuran kişiye güvenmelisiniz. O Dale ırkından ve Grion soyundan Bard'dır; sert, ama dürüst birisidir. Uzun yalnızlıktan sonra cüceler, insanlar ve elfler arasında bir kez daha barış yaşanacaktır, ama derim ki bu size altın ölçüsüyle epey pa halıya patlayabilir. '

Sonra Thorin öfkeyle öne atıldı: 'Müteşekkiriz Carc'ın oğlu Roac. Sen ve halkın unutulmayacak. Ama sağ olduğumuz sürece altınımızın bir gramını bile, ne hırsızlar çalabilir, ne de zorla alınabilir. Eğer ki daha da teşekkürümüzü kazanmak istiyorsan, bize yaklaşan varsa haberini getir. Ve sizden rica ediyorum; eğer halen genç ve kanadı güçlü olanınız varsa buradan hem doğuda hem de batıda kalan Kuzey dağlarındaki akrabalarımıza haberciler gönderin ve onları kötü durumumuzdan haberdar edin. Ama özellikle Demir Tepeler deki kuzenim Dain'e gidin, çünkü onun iyi silahlanmış pek çok adamı var ve buraya en yakın o oturuyor Acele etmesini de söyleyin!'

'Bu planın iyi ya da kötü olup olmadığını söylemeyeceğim,' diye gakladı Roac; 'ama yapılabilecekleri yapacağım.' Sonra ağır ağır uçarak uzaklaştı,

'Şimdi doğruca Dağ'a geri gidelim!' diye bağırdı Thorin, 'Kaybedilecek çok az zamanımız var!'

'Ve az yemeğimiz!' diye bağırdı bu tür konularda her zaman pratik düşünen Bilbo. Doğruyu söylemek gerekirse o her durumda maceranın ejderhanın ölümüyle sona erdiğini sanıyordu - ki oldukça yanılıyordu - ve olayların huzurlu bir şekilde bağlanması için de kâr payının çoğunu verirdi.

'Dağa geri gidelim!' diye bağırdı cüceler adeta onu duymamış gibi; böylece o da onlarla birlikte geri dönmek zorunda kaldı.

Olayların bazılarını önceden bildiğinize göre cücelerin önlerinde halen birkaç günleri olduğunu tahmin edersiniz. Mağaralara bir kez daha baktılar ve tahmin ettikleri gibi yalnızca ön kapının açık kalmış olduğunu gördüler; Tüm diğer kapılar (tabii ki küçük gizli kapı dışında) çok, çok önce Smaug tarafından kırılmış ya da tıkanmıştı ve onlardan hiçbir iz de kalmamıştı. Böylece şimdi girişi sağlamlaştırmak ve bunun uzantısı olarak da yeni bir yol inşa etmek gibi epey zorlu bir işe giriştiler. Eskilerden kalma, inşaatçıların, madencilerin, avcıların kullandığı bir sürü alet vardı ve bu tür işlerde cüceler halen çok yetenekliydiler.

Onlar çalışırlarken kuzgunlar onlara düzenli olarak haber getirdiler. Bu yolla Elfkral'ın Göl'den yana saptığını öğrendiler ve rahat bir nefes aldılar. Daha da iyisi, midillilerinden üçünün kurtulmuş olduğunu ve Akan Nehir'in kıyılarının aşağısında kalan kumanyalarını, bulunduğu yerden pek de uzak olmayan bir yerlerde başıboş dolandıklarını öğrendiler. Böylece diğerleri işlerine devam ederlerken Fili ve

Kili bir kuzgunun rehberliğinde midillileri bulmaya ve geri getirebileceklerini de getirmeye yollandılar.

Onlar gideli dört gün olmuştu ve bu sırada Göl-insanları ve Elflerin birleşik ordusu aceleyle Dağ'a doğru yaklaşıyordu. Ama şimdi ümitleri daha yüksekti, çünkü dikkatli bir harcamayla haftalarca yetecek yiyecekleri vardı - en çoğu da *galetaydı* ve çok bıkmışlardı, ama tabii ki *galeta* hiçbir şey olmamasından daha iyidir - ve kapı da şimdiden açıklığın önüne yığılan kuru, ama çok kalın ve yüksek kare taşlardan yapılma bir duvarla tıkanmıştı.

Duvarda dışarıya bakabilecekleri (ya da atış yapabilecekleri) delikler vardı, ama girilebilecek bir yer kesinlikle yoktu. İçeri ya da dışarı girip çıkarken merdivenlerle tırmanıyorlar ve malzemeleri iplerle çekiyorlardı, Derenin çıkışı için yeni duvarın altında küçük alçak bir kemer kurmuşlardı; ama girişin yakınlarında dar yatağını öyle değiştirmişlerdi ki dağın duvarından Dale'e doğru gittiği şelalenin başına dek bir havuz uzanıyordu. Yüzmeyi saymazsak şimdi kapıya ulaşmak, yalnızca duvardan bakılınca sağda kalan uçurumun dar çıkıntısından mümkün olabilirdi. Midillileri yalnızca eski köprünün üzerindeki merdivenlerin başına dek getirdiler ve orada yüklerini boşaltarak efendilerine dönmelerini söyleyip, sürücüsüz Güneye gönderdiler.

Bir gece önlerinde, güneye doğru Dal e tarafında sanki ateş ve meşaleler varmış gibi pek çok ışık aniden belirdi.

'Geldiler!' dedi Balin. 'Ve kampları da çok büyük. Vadiye alacakaranlık perdesi altında nehrin her iki yakasından birden gelmiş olmalılar.'

O gece cüceler çok az uyudular. Bir grubun yaklaştığını gördüklerinde sabah halen solgundu. Vadinin başına gelişlerini ve ağır ağır tırmanmalarını duvarlarının ardından izlediler. Çok geçmeden aralarında, hem savaş içinmiş gibi silahlanmış göl insanlarının hem de elf okçuların olduğunu gördüler. Sonunda en öndekiler yıkılan kayalara tırmandılar ve şelalenin tepesinde belirdiler; ve önlerindeki havuzu ve kapının da yeni kesilmiş taşlardan yapılmış bir duvarla tıkanmış olduğunu görmek onları iyice hayrete düşürdü.

Orada durup işaret eder ve birbirleriyle konuşurlarken Thorin onları selamladı: 'Kimsiniz siz,' diye bağırdı çok yüksek bir sesle, 'Dağ'ın altındaki Kral Thrain oğlu Thorin'in kapısına savaştaymış gibi gelen sizler; arzunuz nedir?'

Ama hiçbir yanıt vermedi. Bazıları hemen geri döndü, onlar ve diğerleri de bir süre kapıya ve korunuş şekillerine bakıp çok geçmeden öncekileri takip etti. O gün kamp nehrin doğusuna, tam Dağ'ın kolları arasına taşındı. Sonra kayalar çok uzun günlerdir olmadığı gibi sesler ve şarkılarla yankılandı. Ayrıca elf harplarının sesleri ve tatlı bir müzik de vardı; ve müzik yankılanıp onlara yükseldikçe sanki havanın soğuğu kesildi ve hafiften ormanülkesi çiçeklerinin ilkyazda tomurcuklandım yakaladılar müzikte.

Sonra Bilbo karanlık siperden kaçmak, aşağı gidip ateşlerin etrafındaki ziyafete ve eğlenceye katılmak için can attı. Daha gençç̧e bazı cücelerin de yürekleri kabarmıştı ve her şeyin tersine dönmesini istediklerini ve böyle insanları dost olarak hoş karşılayabileceklerini mırıldandılar; ama Thorin kaşlarını çattı.

Sonra cüceler kendileri de hazine yığınından geri aldıkları harpları ve diğer müzik aletlerini ortaya çıkarttılar ve Thorin'i yumuşatmak için çaldılar, ama onların şarkıları elfçe bir şarkı değildi ve daha çok, daha önce, Bilbo'nun küçük hobbit-kovuğunda söyledikleri şarkıya benziyordu.

Dağlar altında karanlık ve yüce

Kral geldi salonlarına nice!

Son buldu düşmanı, Dehşetin Ejderi,

Ve tüm düşmanlan böyle düşüvere.

Mızrak uzun, kılıç keskindir,

Ok hızlı, Kapı kuvvetlidir;

Altım koruyan yürekler cesur;

Cüceler artık boşa acı çekmeyecektir.

Eskilerin cüceleri güçlü sihirler yaptılar,

İnerken çınlayan çanlar gibi balyozlar

Derin yerlerde, uyur karanlık şeyler de,

Dağlar altında barındırır oyuk salonlar.

Astılar gümüş gerdanlıklara

Işığını yıldızların, geçirdiler taçlara

Ateşini ejderin, bükük tellerden yayılır

Harplerinin melodisi etrafa.

Dağın tahtı özgür bir kez daha!

Ey avare halk, kulak verin çağrılara!

Koşun gelini Koşun gelin! Issızlıktan buyana!

Kralın ihtiyacı var akraba ve dostlara.

Şimdi çağırıyoruz soğuk dağlar ardına.

'Dönün hadi eskilerin mağaralarına!'

Bekliyor kral Kapılarda işte,

Elleri dolu mücevherler ve altınla.

Kral geldi salonlarına nice

Dağlar altında karanlık ve yüce.

Dehşetin Ejderi katledildi, öldü,

Ve tüm düşmanlarımız da böyle düşüvere!

Bu şarkı Thorin'i hoşnut etti ve tekrar gülümseyip neşelendi; ve Demir Tepeler'e olan uzaklığı ve eğer haber ulaşır ulaşmaz yola çıkarsa Dain Yalnız Dağ'a ulaşana dek ne kadar zaman geçeceğini hesaplamaya başladı. Ama Bilbo'nun

yüreği hem şarkıya hem de konuşmaya kapandı. Fazlasıyla savaş kokuyorlardı.

Ertesi sabah erkenden bir grup mızrakçının nehri geçip, vadiden yukan yürüdüğü görüldü. Beraberlerinde Elfkral'ın yeşil sancağıyla Göl'ün mavi sancağını taşıyorlardı ve tam Kapı'daki surun önünde gelip durana dek ilerlediler.

Thorin yine onları yüksek bir sesle selamladı; 'Dağ'ın altındaki Kral, Thrain oğlu Thorin'in kapılarına silahlanarak savaşmaya gelen sizler kimsiniz?' Bu sefer yanıt alabildi.

Siyah saçlı, sert yüzlü bir adam öne çıktı ve bağırdı. 'Selam olsun Thorin! Neden kendini hücresindeki bir hırsız gibi duvarlar ardına atıyorsun? Bizler henüz düşman değiliz ve ümidimizi kaybettiğimiz halde sağ olduğunuz için memnunuz. Biz burada yaşayan hiçkimseyi bulamayacağımızı düşünerek geldik, ama şimdi karşılaştığımıza göre resmi bir görüşme ve meclis söz konusudur.

'Siz kimsiniz ve neyi resmi olarak görüşeceksiniz?'

'Ben Bard'ım; ejderhayı ellerimle katledip hâzinenizi kurtardım. Bu sizi hiç mi ilgilendirmiyor? Dale'li Girion'un mirasçılarının doğrudan torunuyum ve sizin hazine yığınınız, yaşlı Smaug'un, onun salon ve kasabalarından çaldığı servetle karışıktır, Bu konuşabileceğimiz türden bir konu değil mi? Dahası Smaug son çarpışmasında Esgaroth insanlarının evlerini yok etti ve ben de şu sıra Efendi'nin hizmetindeyim. Onun adına konuşacak ve size onun halkı için hiçbir sıkıntı ve üzüntü duyup duymadığınızı soracaktım. Onlar darlık zamanlarınızda size yardım ettiler ve şüphesiz böyle

düşünülmemiş bile olsa sizler karşılığında yalnızca yıkıntı verdiniz onlara.'

Şimdi gurur ve sertlikle de söylense bunlar adil ve gerçek sözlerdi; ve Bilbo, Thorin'in bu sözlerin doğruluk payını derhal kabul edeceğini sandı. Tabii ki kimsenin ejderhanın zayıf noktasını onun tek başına bulduğunu hatırlamasını beklemiyordu; ve bu da gayet yerinde bir düşünceydi, çünkü kimse de hatırlamıyordu. Ama ne üzerinde uzua süre bir ejderhanın kuluçkaya yattığı altının gücünü ne de cücevi yürekleri hesaba katıyordu. Geçmiş günlerde Thorin hâzinenin başında uzun saatler geçirmişti ve hâzinenin onda uyandırdığı arzu ağır basıyordu. Özellikle Arkentaşı'nı aramış olmasına rağmen, orada yatan ırkının üzüntüleri ve emeklerinin eski hatıralarıyla yoğrulmuş diğer harika şeylere de yeterince önem veriyordu,

'En berbat nedenini sona, en iyi yere bırakıyorsun,' diye yanıtladı Thorin. 'Hazinemizi bizden çalan Smaug onun da hayatını veya yuvasını çaldı diye kimse halkımın hazinesinde hak iddia edemez. Hazine onun değil ki onun kötü işlerinin verdiği zarar hâzinenin bir payıyla karşılansın. Göl-insanlarından aldığımız yardım ve malzemelerin bedelini dürüstçe ödeyeceğiz - tam vaktinde. Ama kuvvet tehditi altında hiçbir şey, bir somunun karşılığını bile vermeyiz. Kapımızın önünde silahlı bir ordu durduğu müddetçe sizleri düşman ve hırsız olarak göreceğiz.

'Eğer hazine yığınını korumasız, bizi de katlolmuş bulsaydınız akrabalarımıza bu mirastan ne tür bir pay ödeyeceğinizin! sormak istiyorum.'

'Çok yerinde bir soru,' diye yanıtladı Bard. 'Ama ölmediniz ve bizler de hırsız değiliz. Dahası varlıklılar, istediklerinde onlara dostluk göstermiş yoksullara insafın ötesinde acırlar. Ve, her şeye rağmen diğer iddialarım da halen yanıtlanmadı.

'Daha önce de söylediğim gibi kapımdaki silahlı adamlarla görüşme falan yapmam. Hele ki gayet az sevecenlikle hatırladığım Elfkral halkıyla hiç. Bu tartışmada yerleri yok. Şimdi oklarımız uçuşmadan önce gidin! Ve eğer tekrar benimle konuşacak olursan, önce elf ordusunu ait olduğu ormana götür ve öyle dön, ve eşiğe yaklaşmadan önce tabii silahlarını da yere bırak.'

'Elfkral dostumdur ve dostluktan başka verecekleri bir şey olmadığı halde ihtiyaçları olduğu an Göl halkının imdadına yetişmiştir,' diye yanıtladı Bard. 'Sözlerinizden pişmanlık duymanız için size zaman vereceğiz. Biz geri gelmeden önce aklınızı başınıza toplayın!' Sonra gitti ve kampına geri döndü.

Çok saatler geçmeden önce, sancak taşıyıcılar döndüler ve trompetçiler öne çıkıp trompetlerini çaldılar:

'Esgaroth ve Orman adına,' diye bağırdı birisi, 'kendisini Dağın altındaki kral diye niteleyen Thrain oğlu Thorin Meşekalkan'a konuşuyor ve kendisine, daha önce dile getirilen istekleri iyi düşünmesini ya da bizim düşmanımız ilan edileceğini beyan ediyoruz. En azından hâzinenin onikide birlik kısmını, Girion soyundan, Ejderha katili Bard'a devretmelidir. Bu paydan Bard Esgaroth için gerekli yardıma kendisi katkıda bulunacaktır; ancak Thorin, atalarının eskiden yaptığı gibi civar toprakların dostluk ve onurunu istiyor ise kendi payından bir miktarı Göl insanlarının rahata ermesi için vermelidir.'

Sonra Thorin boynuzdan bir yayı gerdi ve konuşmacıya bir ok attı. Ok gidip zırha çarptı ve saplanıp titredi.

'Eğer cevabınız buysa,' diye bağırdı karşılık olarak, Dağ'ın kuşatıldığını beyan ederim. Kendiniz bir uzlaşma ve görüşme istemedikçe buradan ayrılmayacaksınız. Size hiçbir silah doğrultmuyor, fakat sizi altınınızla başbaşa bırakıyoruz. Eğer becerebiliyorsanız, altınınızı yiyebilirsiniz!'

Bunun üzerine haberciler çabucak ayrıldılar ve cüceleri durumlarını ölçüp biçmeye bıraktılar, Thorin çok sertleşmişti ve aksine insanlar bile onu hatalı bulmaya cesaret edemediler; ama zaten çoğu da onunla hemfikir gözüküyordu - büyük bir olasılıkla, yaşlı, şişman Bombur ve Fili ve Kili dışında. Bilbo, elbette ki olayların böyle gelişmesinden hoşnut değildi. Şimdiye dek Dağla yeterince haşır neşir olmuştu ve İçinde kuşatılmış olmak hiç de zevklerine uygun bir şey değildi.

'Burası halen tümüyle ejderha kokuyor,' diye homurdandı kendi kendine, 've bu beni hasta ediyor. Ve *galeta* da boğazıma takılmaya başlıyor.'

BÖLÜM 16

GECEDE BİR HIRSIZ

Artık günler yavaş ve bezdirici geçiyordu. Cücelerin çoğu vakitlerini hâzineyi gruplayıp düzenleyerek geçiriyorlardı; ve o arada Thorin, Thrain'in Arkentaşı'ndan bahsetmiş ve sabırsızlıkla her köşeye bakmalarını emretmişti.

'Çünkü babamın Arkentaşı,' dedi, 'kendi başına bir nehir altından daha değerlidir ve benim içinse paha bile biçilemez. Hâzineden kendime alacağım tek taş o ve bulup da vermemezlik edecek olandan intikamımı feci alacağım.'

Bilbo bu sözleri duydu ve eğer taş bulunacak olursa -yanı yastık olarak kullandığı yırtık pırtık paçavraların arasına sardığı yerde - neler olacağını merak - edip korktu. Buna rağmen bundan bahsetmedi, çünkü günlerin bezginliği arttıkça bir planın tomurcukları küçük kafasında filizlenmeye başladı.

Kuzgunlar, Demir Tepeler'den aceleyle gelen Dain ve beşyüzden fazla cücenin kuzeydoğudan yaklaştıklarını ve Dale'e iki günlük yürüyüş mesafesinde olduklarını haber verdiğinde işler bir süredir böyle devam ediyordu.

'Ama fark edilmeden Dağ'a ulaşamazlar/ dedi Roâc, 'Ve vadide bir savaş olacağından korkan m. Bu fikri iyi bulmuyorum. Sert bir halk olsalar da sizi saran orduyu altedebilecek gibi gözükmüyorlar, hem edebilseler bile bunun size kazancı ne olacak ki? Onların ardından kış ve kar aceleyle koşuşturuyor. Civarınızdaki toprakların dostluğu ve

iyini yeti olmadan kamınızı nasıl doyuracaksınız? Artık ejderha olmasa bile hazine sizin sonunuz olacağa benzer!'

Ama Thorin kılını bile kıpırdatmadı. 'Kış ve kar, hem insanları hem elfleri perişan edecektir,' dedi 'Ve ıssız topraklarda yaşaması ıstırap verecek yerler bulabilirler. Arkalarında dostlarım ve üstlerinde kış varken belki de görüşme yapmak için daha yumuşak bir hal alırlar.'

O gece Bilbo karar verdi. Gökyüzü kara ve aysızdı. Tümüyle * karanlık bastırınca tam kapının içinde kalan iç odalardan birinin köşesine gitti ve torbasından bir ip ve bir kilime sarılı Arkentaşı çıkarttı, Sonra duvarın tepesine tırmandı. Orada yalnızca Bombur vardı, çünkü nöbet sırası onundu ve cüceler her seferinde bir nöbetçi tutuyorlardı.

'Dehşet soğuk!' dedi Bombur. 'Keşke bizim de burada onların kamplarındaki gibi bir ateşimiz olsaydı!'

'İçerisi yeterince sıcak,' dedi Bilbo.

'Tahmin ederim, ama gece yarısına dek buraya çakılıyım,' diye homurdandı şişman cüce. 'Tümüyle üzücü bir iş. Thorin'in fikrini kabul etmediğimden değil, sakalı boyuna uzasın; ancak kaskatı bir cüce.'

'Benim bacaklanm kadar değil,' dedi Bilbo. 'Merdivenlerden ve taş geçitlerden bıktım usandım. Ayakparmaklarımda çimeni hissedebilmek için pek çok şey verirdim!'

'Ben de boğazımdan şöyle sert bir içki ve iyi bir yemek geçmesi, sonra da yumuşak bir yatak için neler vermezdim!'

'Kuşatma sürerken sana bunları veremem. Ama ben nöbet tutalı çok oldu, eğer istersen sıranı devralabilirim. Bu gece hiç

uykum yok.'

Sen iyi bir dostsun Bay Baggins ve teklifini memnuniyetle kabul edeceğim. Eğer kayda değer bir şey olucak olursa ilk beni uyandırmayı hatırlayın lütfen! Uzakta değil, soldaki ilk odada uzanacağım.'

'Hadi gidin!' dedi Bilbo 'Sizi gece yarısı uyandırırım ve siz de sonraki nöbetçiyi uyandırırsınız.'

Bombur gider gitmez Bilbo yüzüğünü taktı, ipini sağlamlaştırıp duvarın üzerinden aşağı kayıp gitti. Önünde yaklaşık beş saati vardı. Bombur uyuyacaktı (o her zaman uyumaya hazırdı ve ormandaki maceradan beri o sıra gördüğü güzel rüyaları yakalamaya uğraşıyordu) ve tüm diğerleri de Thorin'le meşguldüler. Sıraları gelmedikçe hemen hemen hiçbirisi, Fili ve Kili bile, duvarın üzerine çıkmazdı.

Çok karanlıktı. Ve bir süre sonra, yeni yapılan patikayı geçip derenin alt yolundan aşağı inmeye başladığında yol ona garip gelmeye başladı. Sonunda, istediği gibi, kampa gidecekse suyu geçmesi gerektiği dönemece geldi. Derenin yatağı o noktada sığ fakat' genişti ve karanlıkta burayı geçmek küçük bir hobbit için kolay değildi. Ayağını yuvarlak bir taşın üzerinden kenara kaydırıp buz gibi suya foş diye düştüğünde nerdeyse öte tarafa ulaşmak üzereydi. Zorlukla, titrek ve söylenir bir halde diğer kıyıya tırmanmıştı ki elfler karanlığın içinde parlak ışıklarla gelip gürültünün nedenini araştırmaya başladılar,

'Bu balık falan değildi!' dedi biri. 'Etrafta bir casus var. Işıklarınızı saklayın! Yoksa eğer onlara hizmet ettiği söylenilen şu garip küçük yaratıksa bizden çok onun işine yarayacaklar.'

'Gerçekten de bir hizmetli!' dîye burnundan gürültüyle soludu Bilbo; ve tam bunun ortasında da bağıra bağıra hapşırdı ve elfler derhal bu sese toparlandılar.

'Bir ışık yakın!' dedi 'Madem beni istiyorsunuz, işte buradayım!' ve yüzüğünü çıkartıp bir kayanın ardından ortaya atılıverdi.

Şaşkınlıklarına rağmen onu çabucak ve kıskıvrak yakalayıverdiler. 'Kimsin sen? Sen cücelerin hobbiti misin?Ne yapıyorsun? Nöbetçilerimizi atlatıp nasıl buralara kadar gelebildin?' diye sorup durdular birbiri ardına.

'Ben Bay Bilbo Baggins,' diye yanıtladı. Thorin'in arkadaşı, eğer bilmek istiyorsanız. O benim kendisini gördüğümü bilmese de, kralınızı şahsen tanıyorum. Ancak Bard beni tanıyacaktır ve özellikle görmek istediğim kişi de Bard zaten.'

'Tabii, tabii,' dediler, pekâlâ onunla ne işiniz olabilir acaba?'

'Güzel elflerim, işim ne olursa olsun beni ilgilendirir. Ama eğer ki bu soğuk keyifsiz yerden kendi ormanlarınıza dönmek istiyorsanız,', diye yanıtladı, titreyerek, 'beni derhal kuruyabileceğim bir ateşe götürürsünüz - daha sonra da olabildiğince çabuk şefinizle konuşmamı sağlarsınız. Ayırabilecek yalnız bir iki saatim var.'

İşte Bilbo'nun Kapı'dan kaçışından iki saat sonra olaylar böyle gelişiyordu. Bilbo geniş bir çadırın önünde sıcak bir ateşin kıyısında oturuyordu ve hem Elfkral hem de Bard orada oturmuş merakla onu seyrediyorlardı. Elf işi bir zırha bürünmüş, yarı yarıya da eski bir battaniyeye sarılmış bir hobbit onlar için yeni bir şeydi,

'Gerçekten de biliyorsunuz ki,' diyordu Bilbo en iyi işadamı edasıyla, 'bütün bunlar olanaksız. Ben şahsen tüm bu meseleden yoruldum. Keşke insanların daha akılcı olabildikleri Batıda kendi evimde olabilseydim. Ancak bu meseleye de İlgi duyuyorum - daha kesin konuşmak gerekirse inşallah sakladığımı sandığım bir mektuba göre ondörtte bir pay kadar.' Mayısta komodinin üzerindeki saatin altına konulan Thorin'in mektubunu, iyice katlanmış ve kırış kırış olmuş bir halde eski ceketinin (ki zırhının üzerine bunu da giymişti) bir cebinden çıkarttı!

'Kârdan bir pay kısmı, sizi ilgilendiriyor,' diye devam etti. 'Bunu biliyorum. Şahsen ben tüm isteklerinizi dikkatlice incelemeye ve kendi isteklerimi ortaya koymadan önce de bütünden doğru olanı çıkartmaya fazlasıyla hazırım, Bununla birlikte s izler Thorin Meşekalkan'ı benim tanıdığım kadar iyi tanımıyorsunuz, Sizi temin ederim ki siz burada oturduğunuz sürece bir altın tepeciği üzerine oturup açlıktan ölmeye razı olacaktır.'

'Pekâlâ, kendi bilir!' dedi Bard. 'Böyle bir aptal açlıktan ölmeyi hakediyor.'

'Oldukça,' dedi Bilbo. 'Sizin bakış açınızı anlıyorum. Aynı zamanda kış da koştura koştura geliyor. Çok geçmeden kar da gelecek ve hemen her şey ve erzak bulmak - sanırım elfler için bile - güçleşecek. Tabii başka güçlükler de olacak. Demir Tepeler'den gelen Dain ve cüceleri duydunuz herhalde?

'Duyduk, epeyce önce; ama onun bizimle ne gibi bir işi olabilir ki?' diye sordu kral.

'Tıpkı düşündüğüm gibi. Görüyorum ki sizin bilmediğiniz bazı bilgilere sahibim. Dain, size diyebilirim ki, şu an iki

yürüyüş gününden daha yakın ve onunla birlikte de en azından beşyüz sert cüce var - ki bu cücelerden pek çoğu şüphesiz sizin de duymuş olduğumuz dehşet verici goblin-cüce savaşlarından tecrübesi olanlar. Buraya ulaştıklarında ciddi bir sorun çıkabilir.'

'Bunu bize neden anlatıyorsun? Dostlarına ihanet mi ediyorsun yoksa bizi tehdit mi ediyorsun?' diye sordu Bard sertçe.

'Sevgili Bard'ım!' diye vızıldadı Bilbo. 'Bu denli aceleci olma! Hiç bu denli şüpheci binleriyle karşılaşmamıştım! Ben yalnızca tüm ilgilileri beladan uzak tutmaya çalışıyorum. Şimdi sana bir teklifim var!'

'Duyalım bakalım!' dediler.

Onu görebilirsiniz!' dedi 'İşte bu!' ve üzerine sardığı şeyleri atarak Arkentaşı ortaya çıkarttı.

Gözleri dünya harikası ve mükemmel güzellikteki şeylere alışık olan Elfkral'ın kendisi bile büyülenmiş bir şekilde kalakaldı. Bard bile sessizce hayran hayran gözlerini dikti. Sanki bir küre ay ışığıyla doldurulmuş da buzlu yıldızların pırıltılarından örülme bir ağ içinde önlerinde asılı duruyor gibiydi.

'Bu Thrain'in Arkentaşı,' dedi Bilbo, 'Dağ'ın Kalbi; aynı zamanda Thorin'inde kalbi. Bunu bir nehir altından bile öte tutuyor. Bunu size veriyorum. Pazarlığınızda size yardım edecek,' Sonra Bilbo hiçbir ürperti, hiçbir imrenme bakışı atmadan olağanüstü taşı Bard'a uzattı ve o da sersemlediği halde taşı avucuna aldı.

'Peki nasıl oluyor da verebiliyorsun?' diye sordu son bir çabayla.

'Hımm pekâlâ!' dedi hobbit huzursuzca. 'Aslında tam olarak benim değil, ama, pekâlâ,' bilmediğiniz tüm isteklerime karşı öyle kabul edilmesini istiyorum. Ben bir hırsız olabilirim ya da onlar öyle söylüyorlar, ben şahsen pek hırsız gibi hissetmiyorum kendimi - ama iyi ya da kötü dürüst bir hırsızım, yani öyle olduğumu umarım. Neyse şimdi geri dönüyorum ve cüceler bana istediklerini yapabilirler. Umarım işinize yarar.'

Elfkral Bilbo'ya yeni bir hayranlıkla baktı. 'Bilbo Baggins!' dedi. 'Sen zırhlarında daha alımlı duran elf prenslerinden bile daha fazla bu zırhı giymeye layıksın. Ama Thorin Meşekalkan'ın bunu böyle görüp görmeyeceğini merak ediyorum. Genel anlamda cüceler hakkında belki senden daha çok şey biliyorum, Sana bizimle kalmanı öğütlüyorum, burada onurlandırılacak ve üç kat daha hoş karşılanacaksın.'

'Bundan eminim. Teşekkür ederim,' dedi Bilbo eğilip selam vererek. 'Ama bunca şeyi beraber atlattıktan sonra arkadaşlarımı bu şekilde bırakmamam gerektiğini düşünüyorum. Hem yaşlı Bombur'a gece onu uyandıracağıma dair söz de verdim! Gerçekten gitmeliyim hem de çabucak.'

Söyleyebilecekleri hiçbir şey onu durduramazdı; bunun üzerine eşlik edecek bir grup oluşturuldu; ve o giderken de hem kral hem de Bard onu şerefle selamladılar. Kamptan geçerlerken koyu renk bir cübbeye bürünmüş yaşlı bir adam oturduğu çadırın kapısından ayağa kalktı ve onlara yöneldi.

'Aferin! Bay Baggins!' dedi Bilbo'nun sırtını tapışlayarak. 'Sende her zaman birinin tahmin edebileceğinden çok daha

fazlası var!' Bu Gandalf'dı.

Bilbo günlerdir ilk defa gerçekten keyiflendi. Ama hemen sormak istediği tüm o sorular için hiç vakti yoktu.

'Sabrın sonu selamet!' dedi Gandalf. 'Yanılmıyorsam, her şey bitmek üzere artık. Seni bekleyen sevimsiz zamanlar var, ama kalbini ferah tut! Hepsinin üstesinden gelebilirsin. Kuzgunların bile duymadığı henüz haber olmamış haberler var. İyi geceler!'

Bilbo, şaşkın ama keyifli aceleyle devam etti. Güvenli bir yerinden nehri geçirildi ve kupkuru bir halde diğer kıyıya ulaştırıldı ve sonra elflerle vedalaştı ve kapıya doğru dikkatlice tırmanmaya başladı. Dehşet bir bitkinlik üzerine çöktü, ama geceyarısından epeyce önce ipten yukarı tırmandı - ip halen bıraktığı yerde duruyordu. İpi çözüp sakladı ve duvarın üzerine çöktü, sinirli sinirli şimdi neler olacağını merak etti,

Geceyarısı Bambur'u uyandırdı ve ardından da yaşlı cücenin teşekkürlerini (ki bunları pek de haketmediğini düşünüyordu) dinlemeden kendi köşesine kıvrıldı. Tüm kaygılarını sabaha dek unutarak çabucak uykuya daldı. Aslına bakarsanız rüyasında jambonlu yumurtalar görüyordu.

BÖLÜM 17

FIRTINA KOPUYOR

Ertesi gün kampta trompetler erkenden çaldı. Çok geçmeden tek bir habercinin dar yol boyunca koşuşturduğu görüldü. Haberci durdu, uzaktan onları selamladı ve Thorin'e şimdi yeni bir elçiliği dinleyip dinlemeyeceğini sordu. Çünkü yeni haberler ele geçmişti ve işler de değişmişti.

'Bu Dain olmalı!' dedi Thorin duyduğunda. 'Gelişinin rüzgânnı almış olmalılar. Bunun tavırlannı değiştireceğini biliyordum! Onlara az sayıda ve silahsız gelmelerini söyle, o zaman onları dinleyeceğim/ diye bağırdı haberciye,

Öğlen gibi Göl'ün ve Orman'ın sancakları tekrar havalarda göründü. Yirmi kişilik bir kafile yaklaşıyordu. Mızrak ve kılıçlarını dar yolun başlangıcında yere bırakıp kapıya doğru ilerlediler. Merak içindeki cüceler aralarında hem Bard hem de Elfkral'ın, önlerinde de demir çerçeveli, sağlam, ahşap bir mücevher kutusu taşıyan, pelerinli ve başlıklı, yaşlı bir adam olduğunu gördüler.

'Selam olsun Thorin!' dedi Bard. 'Halen aynı kafada mısın?'

'Kararım bir iki güneş doğuşu ve batışı ile değişmez,' diye yanıtladı Thorin. 'Bana boş sorular sormak için mi geldiniz? İstediğim üzere, elf ordusu halen ayrılmamış! O zamana dek boşuna benimle pazarlık yapmaya geliyorsunuz.'

'Karşılığında altının bir kısmını devredebileceğin hiçbir şey yok mu?'

'Siz ve arkadaşlarınızın teklif edebileceği hiçbir şey.'

'Peki ya Thrain'in Arkentaşı?' dedi ve tam o anda da yaşlı adam mücevher kutusunu açtı ve mücevheri havaya kaldırdı. Işık elinden sabah parlaklığında ve beyazlığında yayılıverdi.

Sonra Thorin şaşkınlıktan ve hayranlıktan dili tutulmuş bir şekilde vurgun yedi. Uzun bir süre boyunca hiç kimse konuşmadı.

Thorin sonunda sessizliği bozdu; sesi öfkeden boğuk boğuktu. 'O taş benim babamındı ve dolayısıyla da benimdir,' dedi, 'Neden bana ait olan bir şeyi satın alayım?' Ama merak sardı içini ve ekledi: 'Ama evimin yadigârını nasıl ele geçirdiniz - tabii hırsızlara böyle bir soru sormanın gereği varsa?'

'Bizler hırsız değiliz,' diye yanıtladı Bard. 'Sizin olanı, bizim olan karşılığında geri vereceğiz.'

'Onu nasıl ele geçirdiniz?' diye bağırdı iyice biriken bir öfkeyle Thorin.

'Onlara ben verdim!' dedi duvarın üzerinden aşağı bakan ve dehşet bir korkuya kapılmış Bilbo ince ve kısık bir sesle.

'Sen! sen!' diye bağırdı Thorin ona dönüp, iki elle birden onu kavrayarak; 'Seni sefil hobbit! Seni çelimsiz hırsız!' diye bağırdı kelime sıkıntısı içerisinde ve zavallı Bilbo'yu bir tavşan gibi salladı.

'Dur in'in sakalı adına! Keşke Gandalf burada olsaydı! Seni seçtiği için ona lanet olsun! Sakalı kurusun inşallah! Sana gelince de seni kayalara fırlatacağım!' diye bağırdı ve Bilbo'yu kollarından kaldırdı.

'Dur! Dileğin yerine geldi!' dedi bir ses. Mücevher kutusunu taşıyan yaşlı adam başlığını ve pelerinini bir kenara fırlattı. İşte Gandalf! Ve anlaşılan tam da vaktinde. Eğer hırsızımı sevmediysen rica ederim ona zarar verme. Yere koy ve önce söyleyeceklerini dinle!'

'Hepiniz elbirliği yapmışsınız galiba!' dedi Thorin Bilbo'yu duvarın tepesine atar gibi bırakarak. Bir daha asla herhangi bir büyücü ya da dostlarıyla iş yapmayacağım. Evet ne söyleyeceksin bakalım seni sıçan soyundan yaratık?'

'Aman Tanrım! Aman Tanrım!' dedi Bilbo, 'Her şeyin çok sinir bozucu olduğuna eminim. Bana kendi ondörtte bir payımı seçebileceğimi söylemiştiniz hatırlarsanız! Belki biraz fazla sözcüğü sözcüğüne aldım - bana cücelerin iş lafa gelince daha nazik oldukları söylenmişti. Zaman, öyle de olsa, sizin benim işe yaradığımı düşündüğünüz bir zamandı. Cidden, sıçan soyundan bir yaratık ha! Bu mu sizin ve ailenizin bana verdiği hizmet sözü Thorin? Bunu benim kendi payımı istediğim gibi harcamış gibi alın ve ne yapacaksanız yapın!'

'Yapacağım,' dedi Thorin sertçe. 'Artık seni bırakacağım - bir daha hiç karşılaşmayız inşallah!' Sonra döndü ve duvarın üzerinde konuştu. 'İhanete uğradım,' dedi. 'Arkentaşı'na, evimin hâzinesine, bedelini ödeyerek atalık edemeyeceğim doğru tahmin edilmişti. Onun için hazine yığınının ondörtte birini, değerli taşları bir kenara ayırarak, gümüş ve altın olarak vereceğim; Ancak bu, hainin söz verilen payı sayılacak ve bu ödülle de çekip gidecektir ve siz de, onu istediğiniz gibi bölüşebilirsiniz. Payının yeterince az olacağından kuşkum yok. Yaşamasını istiyorsanız alın; artık onunla dost falan değilim.'

'Hadi arkadaşlarının yanına git!' dedi Bilbo'ya 'yoksa seni aşağı fırlatırım.'

'Peki ya altın ve gümüş?' dedi Bilbo.

'O da sonradan gelir, düzenlenince,' dedi. 'Defol!'

'O zamana dek taşı alıkoyuyoruz,' diye bağırdı Bard.

'Dağ'ın altındaki Kral olarak pek de muhteşem bir tavır göstermiyorsun,' dedi Gandalf. 'Ama hâlâ her şey değişebilir.'

'Elbette değişebilir,' dedi Thorin, Ve zaten hâzinenin şaşkınlığı üzerine öyle binmişti ki, Dain'in yardımıyla Arkentaşı'nı geri gelde edip ödül payını alıkoymayı becerip becemeyeceğini ölçüp tartıyordu.

Ve böylece Bilbo aşağı sallandırıldı ve yaşadığı tüm sıkıntılara karşılık Thorin'in ona daha önceden verdiği zırh dışında hiçbir şey almadan ayrıldı. Gidişi yyzünden birden fazla cüce yüreklerinde utanç ve acıma duydu.

'Elveda!' diye bağırdı onlara. 'Dost olarak tekrar karşılaşabiliriz.'

'Yok ol!' diye bağırdı Thorin. 'Üzerinde halkım tarafından yapılmış zırh var ve bu da senin için fazlasıyla iyi. Bu zırha ok işlemez, ama eğer acele etmezsen sefil ayaklarını oklamakta duraksamayacağım. Bu yüzden acele et!'

'Çok da alelacele değil!' dedi Bard. 'Sana yarına dek vakit veriyoruz. Öğleyin geri geleceğiz ve taşa karşılık gelecek kısmı hazine yığınından getirip getirmediğini göreceğiz. Eğer aldatma olmadan bu yerine getirilmişse ayrılacağız ve elf ordusu da ormana geri dönecek. Bu arada hoşça kal!'

Bunun ardından kamplarına geri döndüler, ama Thorin Roac aracılığıyla Dain'e olup biteni anlatacak ve ihtiyatlı bir hızda gelmesini söyleyecek bir haberci gönderdi.

O gün ve o gece öyle geçti. Ertesi gün rüzgâr batıya kaydı, hava karanlık ve kasvetliydi. Kampta bir çığlık duyulduğunda gün halen ilk saatlerindeydi. Koşucular, Dağ'ın doğu çıkıntısı civarında bir cüceler ordusunun görüldüğünü ve şu sıra Dale'e doğru hızla ilerlediğini haber vermeye geldiler. Dain gelmişti. Gece boyunca aceleyle ilerlemiş ve onların beklediğinden de çabuk karşılarına dikilmişti. Adamlarından her biri dizlerine dek inen boyunlu çelik zırhlar giymişler ve bacakları da yapılış sırrı

Dain halkının elinde bulunan ince, esnek, göz göz bir metal ağıyla örtülmüştü. Cüceler boylarına göre fazlasıyla güçlüdürler, ancak orduyu oluşturanların birçoğu cüceler için bile güçlüydü. Çift taraflı, ağır, geniş ağızlı baltalar kullanıyorlardı savaşlarda; ayrıca her birisinin yanında küçük, enli bir kılıç ve sırtında da yuvarlak bir kalkan vardı. Sakallan ayrılmış ve örülmüş ve uçları kemerlerine sıkıştırılmıştı. Miğferleri demirdendi ve demirden ayakkabılar giymişlerdi ve yüzleri de sepsertti.

Trompetler insanlara ve elflere silahlanmayı emretti. Çok geçmeden cüceler dehşet bir hızla vadiden yukarı gelirlerken görüldüler. Nehir ve doğu çıkıntısı arasında durdular. Ancak bir kısmı yollarına devam etti ve nehri geçerek kampa yaklaştı; ve orada silahlannı yere bırakıp ellerini barış işaretiyle havaya, kaldırdılar, Bard onları karşılamak üzere gitti; Bilbo da onunla birlikte.

'Bizler Nain oğlu Dain tarafından gönderildik,' dediler sorulunca. 'Eski krallığımızın yeniden canlandığını öğrenen bizler aceleyle Dağ'daki akrabalarımıza gidiyoruz. Ancak korunan duvarlar önündeki düzlükte düşmanlar gibi oturan sizler de kimsiniz?' Bu, bu tür durumların nazik ve biraz da eski moda dilinde aslında şu anlama geliyordu: 'Burada işiniz yok. Biz ilerliyoruz, bu nedenle yol açın, yoksa sizinle savaşırız!' Dağ ve nehrin dirseği arasından ilerlemeyi kastediyorlardı, çünkü o kısımdaki dar bölge çok kuvvetli korunmuyor gibiydi

Bard, tabii ki, cücelerin doğruca Dağ'a gitmelerine izin vermedi. Arkentaşı'yla değiştirilmek üzere altın ve gümüş gelene dek bekleme kararı almıştı; çünkü kale bir kez böylesi geniş ve savaşçı bir grupla donanırsa bir daha böyle bir şeyin olabileceğine inanmıyordu. Beraberlerinde çok fazla miktarda erzak getirmişlerdi; cüceler çok ağır şeyler taşıyabilirlerdi ve nerdeyse tüm Dain halkı da hızlı yürüyüş tempolarına rağmen silahlarına ek olarak bir de sırtlarında kocaman torbalar taşıyordu. Bir kuşatmaya haftalarca dayanabilirlerdi ve bu arada da daha fazla cüce gelir ve belki de daha da fazlası gelirdi, çünkü Thorin'in pek çok akrabası vardı. Ayrıca bir başka kapı daha açıp onu koruma altına alabilir ve böylece kuşatmacılar tüm dağı çevrelemek zorunda kalabilirlerdi ve oysa bunun içinde yeterli sayıda adamları yoktu.

İşin aslı bu tam da onların planıydı (haberci kuzgunlar Thorin ve Dain arasında bayağı meşguldüler); ancak yol şu anda kapalıydı, böylece kızgın sözlerin ertesinde cüce haberciler sakallarının arasından mırıldana homurdana çekildiler. Sonra Bard derhal Kapı'ya haberciler gönderdi; ama haberciler hiçbir altın ya da ödemeyle karşılaşmadılar.

Atış alanına girer girmez oklar uçuştu ve dehşet içinde alelacele geri döndüler. Şimdi kampta sanki savaş varmış gibi her şey ayaklanmıştı; çünkü Dain'in cüceleri doğu kıyısı boyunca ilerliyorlardı.

'Aptallar!' diye güldü Bard, 'Dağ'ın kolunun altına geldiklerine bakılırsa Madenler'de çarpışmaya dair ne bilirlerse bilsinler, yer üstünde savaştan hiç anlamıyorlar anlaşılan. Tam sağ kanatlarının üzerinde, kayalar arasına gizlenmiş pek çok okçu ve mızrakçımız var. Cüce zırhları iyi olabilir, ancak çok geçmeden zor durumda kalacaklar. Onlar iyice uyanmadan biz iki koldan saldıralım!'

Ama Elfkral şöyle dedi: 'Altın adına bu savaşı başlatmadan önce uzun bir süre bekleyeceğim. Biz istemedikçe cüceler ne bizi geçebilirler ne de biz fark etmeden bir şey yapabilirler. Yine de uzlaşma getirecek bir şeyler olmasını ümit edelim. Eğer sonunda mutsuz atışlar olmak zorundaysa, sayımız yeterli olacaktır.'

Ama cüceleri hesaba katmamıştı. Arkentaşı'n kuşatmacıların elinde olduğunu bilmeleri düşüncelerini kamçılıyordu; ayrıca Bard ve arkadaşlarının tereddüt edeceklerini tahmin ediyor ve onları tartışa dururlarken vurmayı düşünüyorlardı.

Aniden hiçbir işaret olmadan sessizce hücum etmek üzere öne atıldılar. Yaylar vınladı ve oklar ıslık çaldı; Çarpışma başlamak üzereydi.

Daha da aniden karanlık dehşet verici bir hızla çöktü. Kara bir bulut gökyüzünde koşturuyordu. Bir kış gök gürlemesi vahşi bir rüzgârla gürleyerek döne döne geldi ve Dağ'da patladı, bir şimşek zirveyi aydınlattı. Ve gök gürlemesinin

altında dönerek ilerleyen başka bir karalık daha görülebiliyordu; ama onu rüzgâr taşımıyordu, kuzeyden muazzam bir kuş bulutu gibi, hem de kanatların arasından ışığa geçit vermeyecek bir yoğunlukta geliyordu.

'Durun!' diye bağırdı aniden ortaya çıkan ve ilerleyen cüceler ve onları bekleyen birlikler arasında kollarını kaldırmış tek başına duran Gandalf 'Durun!' diye bağırdı gök gürlemesi gibi bir sesle ve asası şimşek gibi bir ışık saçtı. 'Dehşet hepinizin üzerine geldi! Eyvah! Tahmin ettiğimden de çabuk geldi. Goblinler üzerinizde. Kuzeyin Bolg'u* geliyor. Ey Dain! Babasını Moria'da öldürdüğün Bolg. Bakın, işte! Ordusunun üzerindeki yarasalar bir çekirge denizi gibi - kurtlara da binmiş geliyorlar ve Warglar da onlarla birlikte.'

*Azog'un oğlu.

Hepsi şaşkınlığa ve karmaşaya kapıldı. Gandalf konuşurken bile karanlık daha da büyümüştü. Cüceler durdular ve gözlerini göğe diktiler, Elfler pek çok ağızdan bağırıp dudular.

'Gelin bakalım!' dedi Gandalf. 'Halen akıl almak için zamanınız var. Bırakın Nain oğlu Dain hızla üzerimize gelsin!'

Böylece hiç kimsenin beklemediği bir çarpışma başladı; ve daha sonra tarihe Beş Ordular Çarpışması olarak geçti bu çarpışma ve çok korkunçtu. Bir tarafta Goblinler ve Yabankurtları vardı, diğer tarafta Elfler ve İnsanlar ve Cüceler, Çıkış nedeni ise şuydu; Koca Goblin'in Puslu Dağlar'dan inişinden beri ırklarının cüceler için duyduğu kin büyüye büyüye müthiş bir çılgınlığa dönüşmüştü. Tüm

şehirleri, kolonileri ve kaleleri arasında haberciler bir gidip bir gelmişlerdi; çünkü şimdi kuzeyin egemenliğini ele geçirme kararı almışlardı. Haberleri gizli yollarla toplamışlardı; ve tüm dağlarda bir silahlanma ve hareketlenme vardı. Sonra tepelerde ve vadilerde birbirlerini bularak, tünelden ve karanlığın altından durmadan giderek, ta başkentleri olan Kuzeyin yüce Gundabad Dağı'nın altına ve çevresine dek ilerlediler; bir fırtına apansızlığında Güneye çullanmak üzere bir ordu hazır olmuştu. Sonra Smaug'un öldüğünü duydular ve yüreklerine sevinç doldu; ve gecelerce dağların arasından aceleyle ilerlediler ve sonunda da ansızın, Kuzeyden tam Dain'in burnunun ucuna kadar geldiler. Issız Dağ'ı, ardındaki tepelerden ayıran engebeli topraklara ulaşana dek gelişlerinden kuzgunların bile haberi olmadı. Gandalf'ın ne kadar haberdar olduğu hakkında da bir şey söylenemez, ancak bu ani saldırıyı beklemediği açıktı.

Gandalf'ın Elfkral ve Bard'la danışıp görüşerek yaptığı plan şöyleydi; ve tabii Dainle de, çünkü cüce-efendisi artık onlara katılmıştı: Goblinler hepsinin düşmanıydı ve gelişleriyle tüm diğer kavgalar unutulmuştu. Tek ümitleri goblinleri Dağ'ın kolları arasındaki vadiye çekmekti; ve kendileri de güneye ve doğuya bakan büyük çıkıntılara adam yerleştirecekti. Yine de eğer goblinler Dağ'ı istila edebilecek sayıdaysalar bu tehlikeli olacaktı ve bu nedenle onlara arkadan ve yukarıdan da saldırılmalıydı; ancak başka bir plan daha yapmak ya da yardım çağırmak için zaman yoktu.

Çok geçmeden gök gürlemesi güneydoğuya ilerleyerek geçip gitti, ama yarasa bulutu alçaktan uçarak Dağ'ın yamacından, geldi ve ışığı kesip onları dehşete düşürerek tepelerinde dönüp durdu.

'Dağ'a!' diye bağırdı Bard. 'Dağ'a! Vakit varken yerlerimizi alalım!'

Güneydeki çıkıntıda, aşağı yamaçlara ve eteklerindeki kayalara Elfler yerleşti, Doğudaki çıkıntıya insanlar ve cüceler yerleşti. Ancak Bard ve en çevik insanlar ve elflerden bazıları Kuzeyi görebilmek İçin Doğu sırtının yüksekliğine tırmandılar. Az sonra Dağ'ın eteklerinin önünde aceleyle ilerleyen yığınla kapkara olmuş topraklan görebiliyorlardı. Çok geçmeden, öncü kol çıkıntının ucunu döndü ve koştura koştura Dale'e geldi. Bunlar en hızlı kurt-sürücüleriydi ve çığlık ve ulu maları taa uzaklardaki havayı bile çınlatıyordu. Birkaç cesur adam önlerinde savaş hilesi olarak direnecekmiş gibi duruyor ve diğerlerinin önünde kalan pek çoğu geri çekilip yanlara kaçışıyordu. Gandalf'ın ümit ettiği gibi, goblin ordusu, direnen öncü kolun arkasında toplanmış ve şimdi düşmanı bulmak üzere Dağ'ın kolları arasında vahşice ilerleyerek vadiye akın ediyordu. Kırmızı ve siyah, sayısız sancaklarıyla şiddet ve düzensizlik içinde adeta koca bir dalga gibi gelip duruyorlardı.

Korkunç bir çarpışmaydı. Bilbo'nun deneyimlerinin en korkuncu, ve o sırada en çok nefret ettiği bir deneyim -yani çok önemsiz bir rolü olmasına rağmen, uzun süreler sonra en gururlandığı ve hatırlamaktan en çok hoşlandığı. Aslında size tam vaktinde yüzüğünü parmağına geçirip tehlikeden olamasa bile gözlerden kaçtığını söyleyebilirim. O türden sihirli bir yüzük bir goblin saldırısında tam bir koruma olamayacağı gibi uçuşan okları ve dehşet mızrakları da durdurmaz; ancak tabii ki ayak altından kaçmaya yarar ve kafanızın bir goblin kılıççısının ortalığı düzleyen kelle uçurma hareketi için özellikle seçilmesini de engeller.

İlk hücum eden elfler oldu. Goblinlere besledikleri kin acımasız ve afbilmezdi. Mızrakları ve kılıçları karanlıkta soğuk bir alev pırıltısıyla parıldadı ve onları kavrayan ellerin gazapları feci derecede öldürücüydü. Düşmanlarının ordusu vadide yoğunlaşır yoğunlaşmaz ok sellerini yolladılar *ve* her bir ok da sanki saplanacak bir ateş uçuyormuş gibi pırıldadı. Oklann ardından bir mızrakçıları atılıp hücuma geçti. Çığlıklar kulakları sağır edebilecek güçteydi. Kayalar goblin kanlarıyla siyaha boyandı.

Tam goblinler o çılgın saldırıdan kendilerini toparlıyorlardı ve elf hücumu da duraklamıştı ki, vadinin öte tarafından boğuk bir kükreme yükseldi. 'Moria!' ve 'Dain! Dain!' bağrışları arasında Demir Tepeler den gelen cüceler kazmaları ellerinde diğer taraftan daldılar; ve artlarında da uzun kılıçlarla Göl insanları vardı.

Goblinleri bir paniktir aldı; ve onlar bu yeni saldırıyı karşılamak üzere dönerlerken sayıları artmış elfler yeniden hücuma geçti. Daha şimdiden goblinlerin çoğu tuzaktan kurtulmak için nehirden aşağı kaçmaya başlamıştı; ve kendi kurtlarının çoğu da dönüp onları buluyor ve ölü ve yaralıları paralıyordu. Zafer çok yakınlarda gibiydi ki yukarılardaki yükseltilerde bir çığlık çınladı.

Goblinler Dağ'a diğer taraftan tırmanmıştı ve şimdiden çoğu Kapı'nın üzerindeki yamaçlarda, diğerleri ise yardan ve çığlıklar atarak uçurumdan yuvarlananlara hiç aldırış etmeden uluorta bir halde yukardan çıkıntılara saldırabilmek için akın akın aşağıya geliyordu. Bunların her birine ortadaki dağın ana kütlesinden aşağı inen patikalarla ulaşılabilirdi; ve savunmadakilerin yolu uzun müddet tutabilmeleri için çok az

şeyleri vardı. Böylece zafer ümidi yok oldu. Kara dalganın ancak ilk saldırısını durdurabilmişlerdi.

Gün ilerliyordu. Goblinler tekrar vadide toplandılar. Sonra bir Warg ordusu aç kurtlar gibi çıka geldi ve onlarla birlikte de Bolg'un muhafızı olan, kocaman çift uçlu çelik kılıçlı devasa cüsseli goblinler. Çok geçmeden hakiki bir karanlık fırtınalı bir göğe karışır oldu; bu sırada da koca yarasalar halen elfler ve insanların kafaları ve kulaklarının çevresinde dönüp duruyorlar, ya da yaralılara vampir gibi yapışmış duruyorlardı. Şimdi Bard, Doğu çıkıntısını savunmak için çarpışıyor, ancak yine de yavaşça geri çekiliyordu ve elf-efendileri de koyda, güney kolunun üstündeki Kuzguntepesi'ndeki gözetleme noktası yakınlarında krallarının yanlarındaydılar.

Aniden bir bağrış duyuldu ve Kapı'dan bir trompet çağrısı geldi. Thorin'i unutmuşlardı! Kaldıraçlarla hareket ettirilen duvarın bir kısmı gürültüyle havuzcuğa düştü, Ve Dağ'ın altındaki Kral dışarı fırlayıverdi ve arkadaşları da peşinden. Pelerin ve başlıklar gitmişti; hepsi de zırhlar içinde parlıyorlardı ve gözlerinde kızıl bir ışık ışıyordu. Büyük cüce, karanlıkta, ölen bir ateşteki altın gibi ışıldıyordu.

Kayalar yukarıdaki goblinler tarafından yükseklerden aşağı fırlatılıyordu; ancak cüceler devam ettiler, şelalelerin dibine sıçradılar ve çarpışmak üzere İleri atıldılar. Kurt ve sürücüleri önlerinde düşüyor ya da kaçıyorlardı. Thorin baltasını güçlü vuruşlarla sallıyor ve hiçbir şey ona zarar vermiyor görünüyordu.

'Bana gelin! Bana gelin! Elfler ve İnsanlar! Bana gelin! Ey benim akraba halkım!' diye bağırdı ve sesi vadide bir boru

gibi titredi.

Düzene aldırmaksızın Dain'in tüm cüceleri aşağı, yardımına geldiler. Pek çok Göl-insanı da aşağı indi; çünkü Bard onlara engel olamamıştı; ve diğer taraftan da elf mızrakçılarının çoğu çıka geldi. Goblinler bir kez daha vadiye kıstırılmıştı; Dale goblin ölüleriyle kararıp korkunç bir hal alana dek kümeler halinde üst üste yığılmışlardı. Warglar dağıtılmış ve Thorin tam Bolg'un muhafızlarının ortasına saldırmıştı. Ancak saflarını delememişti.

Şimdiden arkasında, goblin ölüleri arasında, pek çok insan ve pek çok cüce ve ormanlarında mutlu mutlu yüzyıllarca yaşayacak olan pek çok iyi elf ölü yatıyordu. Ve vadi genişledikçe Thorin'in hamlesi de gitgide yavaşladı. Yanındakilerin sayılan çok azdı. Kanatlan savunmasızdı. Az sonra saldırıya geçenler saldırıya uğradı ve her yönden saldırıya geçen goblinler ve kurtlar tarafından sarıldılar, Bolg'un muhafızı uluyarak onlara doğru geldi ve kum tepelerindeki dalgalar gibi saflarına daldı. Arkadaşları yardıma gelemedi, çünkü Dağdan gelen saldın ikiye katlanmış bir güçle yenilenmişti ve iki tarafta da, insanlar ve elfler yavaş yavaş eziliyorlardı.

Bilbo tüm bunları üzüntüler içinde seyrediyordu. Kendisi de Kuzguntepesi'nde, elfler arasında yerini almıştı - kısmen o noktadan kaçma şansı daha yüksek olduğu için, kısmen de (beyninin daha Tookça olan kısmıyla) eğer son çare olacaksa daha çok Elfkralı savunmayı tercih ediyordu. Gandalf'ın da orada olduğunu söyleyebilirim; adeta derin bir trans halinde, yere oturmuş ve sanırım her şey sona ermeden önce bir tür son sihir patlaması hazırlıyordu.

Şu son hiç de uzak gözükmüyordu. 'Artık çok geçmez ki,' diye düşündü Bilbo, 'goblinler Kapı'yı ele geçirir ve biz de ya katledilir ya da indirilip esir ediliriz. Tüm bu yaşananlardan sonra birisini ağlatmaya gerçekten de yeter de artar bunlar. Bu aşağılık yaratıkların hâzineyi ele geçirmesi ve zavallı yaşlı Bombur ve Balin, ve Fili ve Kili tüm diğerlerinin kötü bir sonu olmalarındansa ve tabii Bard'in da, Göl-insanlarının da ve mutlu elflerin de - yaşlı Smaug'un tüm o uğursuz hâzineyi alıp başına çalmasını tercih ederdim. Ah biçare ben! Pek çok çarpışma şarkısı duydum ve hep bozgunun şanlı şerefli olduğunu sanmıştım. Acıklı olmasa bile gayet huzursuz bir şey gibi. Keşke tümüyle bunun dışında olabilseydim.'

Bulutlar rüzgârla parçalandı ve kızıl bir gün batışı Batıyı yardı. Karanlıkta bu ani ışığı gören Bilbo etrafına bakındı. Korkunç bir çığlık attı: Yüreğini ağzına getiren bir şey görmüştü; uzaklardaki parlamaya rağmen, küçük, ama görkemli kara şekiller.

'Kartallar! Kartallar!' diye bağırdı, 'Kartallar geliyor!'

Bilbo'nun gözleri nadiren yanılırdı. Kartallar rüzgârla birlikte dizi dizi ve sanki Kuzeyin tüm kartal yuvalarındaki kartalların toplanmış olduğu bir ordu halinde geliyorlardı.

'Kartallar! Kartallar!' diye bağırdı Bilbo dans ederek ve kollarını sallayarak. Elfler onu göremeseler de duyabiliyorlardı. Az sonra onlar da bu bağrışa katıldılar ve sesleri vadi boyunca yankılandı. Pek çok meraklı göz henüz Dağ'ın güney yamaçlarından başka hiçbir şey gözükmemesine rağmen yukarılara kalktı.

'Kartallar!' diye bağırdı Bilbo bir kez daha, ama tam bu sırada yukarılardan fırlayan bir taş miğferine çarptı ve o da

bam diye yere yığıldı; sonrasını hatırlamıyordu.

BÖLÜM 18

DÖNÜŞ YOLCULUĞU

Bilbo kendine geldiğinde, sözcüğün tam anlamıyla kendi başınaydı. Kuzguntepesi'nin dümdüz taşları üzerinde yatıyordu ve yakınlarda da hiçkimse yoktu. Önünde bulutsuz, ancak buz gibi bir gün uzanıyordu. Titriyordu ve soğuktan taş kesilmişti, ama başı da alev alev yanıyordu.

'Şimdi, neler olup bittiğini merak ediyorum?' dedi kendi kendine. 'Her koşulda henüz şehit kahramanlardan biri değilim; ama sanırım buna yetecek zaman var!'

Yorgun argın ve acılar içinde doğruldu. Vadiye baktığında canlı hiçbir goblin göremedi. Bir müddet sonra zihni biraz duruldu ve aşağıdaki kayalarda hareket eden elfler gördüğünü sandı. Gözlerini ovaladı. Kesinlikle biraz ilerde, ovada bir kamp vardı; ve yoksa Kapı'yla burası arasında bir hareket mi vardı ne? Cüceler duvarı sökmekle meşgul gibiydiler. Ancak her şey ölesiye durgundu. Hiçbir bağrış, hiçbir şarkı yankısı yoktu. Havayı sanki bir matem kaplamıştı.

'Sonunda zafer kazanıldı, sanırım!' dedi başının ağrıdığını fark ederek. 'Doğrusu pek kasvetli bir iş gibi görünüyor.'

Birden yukarı doğru tırmanan ve kendisine doğru gelen adamları ayırt etti.

'Selam oradakiler!' diye seslendi titrek bir sesle. 'Selam oradakiler! Ne var ne yok?'

'Bu taşlar arasında konuşan ses de ne?' diye sordu adam, Bilbo'nun oturduğu yerden çok da uzakta olmayan bir yerde durup etrafı kolaçan ederken.

Sonra Bilbo yüzüğünü hatırladı! Doğrusu Tanrının sevgili kuluyum!' dedi. 'Her şeye rağmen bu görünmezliğin de dezavantajları var. Yoksa sanırım yatakta sıcak ve rahat bir gece geçirebilirdim!'

'Benim, Bilbo Baggins, Thorin'in arkadaşı! diye bağırdı alelacele yüzüğü çıkartırken.

'Seni bulduğum iyi oldu! dedi adam uzun adımlarla ona gelirken. 'Sana ihtiyacımız vardı ve uzun süre seni aradık. Eğer Büyücü Gandalf sesinin son buralarda duyulduğunu söylememiş olsaydı epeyce fazla olan ölüler arasında sayılacaktın. Buraya son bir kez daha bakmak için gönderildim. Yara bere durumun kötü mü?'

'Sanırım kafama bir şeyler iğrenç bir şekilde çarptı,' dedi Bilbo. 'Ama hem miğferim hem de kalın bir kafam var. Her şeye rağmen kendimi kötü hissediyorum; bacaklarım da o kadar halsiz ki.'

'Seni vadideki kampa taşıyayım,' dedi adam ve onu yavaşça kucağına aldı.

Adam hızlı ve emin adımlarla ilerliyordu. Bilbo'nun Dale'de bir çadırın önüne oturtulması çok sürmedi; Gandalf ta bir kolu askıda orada duruyordu. Büyücü bile yara almadan kurtulamamıştı; ve tüm orduda burnu kanamadan kurtulanlar pek azdı.

Gandalf Bilbo'yu gördüğünde keyiflendi, 'Baggins!' diye bir çığlık attı, 'Bak sen şu işe! Her şeye rağmen sağsın ha!

Çok sevindim, çok! Şansının sana sonuna dek yardım edip etmeyeceğini merak etmeye başlamıştım! Korkunç bir işti; nerdeyse bir felaket. Ancak diğer haberler bekleyebilir. Gel!' dedi daha ciddi bir tavırla. 'İsteniyorsun,' ve başı çekerek hobbiti çadırın içine soktu.

'Selam olsun! Thorin,' dedi içeri girerken. 'Onu getirdim.'

Orada Thorin Meşekalkan pek çok yarayla yaralanmış bir halde yatıyordu ve paramparça zırhı ve çentik olmuş baltası da yere atılmıştı. Bilbo yanına yaklaşırken bakışlarını kaldırdı.

'Elveda, iyi hırsız,' dedi. 'Ben şimdi dünya yenilenene dek atalarımın gerisinde oturmak üzere bekleme salonlarına gidiyorum. Şimdi tüm akın ve gümüşü geride bıraktığım ve onlann pek anlam ifade etmediği bir yere gittiğim için seninle dost ayrılmak istiyorum ve Kapı'daki tüm sözlerimi ve tüm hareketlerimi geri alıyorum.'

Bilbo üzüntüyle dolu, dizlerinden birinin üzerine çöktü. 'Elveda, Dağ'ın altındaki Kral!' dedi 'Eğer bu şekilde sona erecekse bu çok acı bir macera; bir dağ dolusu altın bile bunu karşılayamaz. Yine de tehlikelerinde bir Baggins'in hak edebileceğinden çok daha fazlasını seninle paylaştığım için mutluyum.'

'Hayır!' dedi Thorin. 'Sen de bilebileceğinden çok daha fazla iyilik var nazik Batının çocuğu. Doğru oranda karışmış bir miktar cesaret, bir miktar bilgelik. Eğer daha fazlamız yiyeceği, neşeyi ve şarkıyı altın yığınlarına yeğleyebilseydi, burası çok daha mutlu bir dünya olurdu. Ama mutlu ya da mutsuz, artık onu terk etmeliyim. Elveda!'

Sonra Bilbo döndü, kendi başına uzaklaştı ve bir battaniyeye sarılı oturdu ve ister inanın ister inanmayın gözleri kızarıp sesi çatallaşana dek ağladı. Nazik küçük bir ruhtu. Doğrusu da yeniden bir şaka yapmaya yüreği elverene dek epey zaman geçti. 'Tanrıya şükür/ dedi sonunda kendi kendine, 'ki zamanında kalktım. Keşke Thorin yaşasaydı, ama yine de güzellikle ayrıldığımıza memnunum. Sen bir aptalsın Bilbo Baggins ve o taş yüzünden tüm işi yüzüne gözüne bulaştırdın; ve barış ve huzur için harcadığın tüm çabalara rağmen, çarpışma çıktı, ama sanırım bunun için pek de suçlanamazsın.'

Bilbo bayıldıktan sonra tüm olanları daha sonra öğrendi; ama bu onu keyiflendireceğine daha da üzdü; macerasından bitkin düşmüştü artık. Eve dönüş yolculuğu için can atıyordu. Bu ise biraz ertelenmişti, bu yüzden ben de size aradaki olaylardan biraz bahsedeceğim, Kartallar uzun süredir goblinlerin bir araya toplanmalarından şüpheleniyorlardı; dağlardaki hareketler onların gözlemciliğinden kaçamaz. Bu yüzden onlar da olağanüstü sayıda ve Puslu Dağlar'ın Koca Kartalı'nın komutası altında toplanmışlardı; ve sonunda çok uzaklardan çarpışmanın kokusunu almışlar ve fırtınada hızlanarak tam zamanında , gelivermişlerdi. Goblinleri uçurumlardan fırlatan, çığlıklar atıp serseme çevirdikleri düşmanlarını dağ yamaçlarına sürüp oradan da aşağı atan onlardı. Yalnız Dağ'ı temizlemeleri çok sürmedi ve sonunda vadinin iki tarafındaki elfler ve insanlar da aşağıdaki çarpışmaya. yardım etmek üzere aşağı gelebildiler.

Ama kartallarla bile düşmanlarının sayıları oldukça fazlaydı. Tam o son saatte Beorn ortaya çıkmıştı. Kimse nereden ve nasıl olduğunu bilmiyordu. Yalnızdı ve ayı

şeklindeydi; ve öfkesi yüzünden nerdeyse dev bir büyüklüğe erişmişti.

Sesinin gürlemesi davullar ve silahlar gibiydi ve kurtları ve goblinleri samanlar ve tüyler gibi yolundan fırlattı. En arka saflarına ulaştı ve gökgürültüsünde bir patama gibi çemberi kırdı. Cüceler alçak kıvrımlı bir tepenin üzerinde efendilerinin çevresinde duruyorlardı. Sonra Beorn eğildi ve mızraklarla delik deşik olup düşmüş Thorin'i kaldırdı ve onu bu karışıklıktan çıkarttı.

Hızla arkasına döndü; öfkesi ikiye katlanmıştı. Böylece ona karşı koyabilecek hiçbir şey kalmadı, üstelik hiçbir silah da ona işlemiyor gibiydi. Muhafızı alıp bir tarafa fırlattı ve Bolg'un kendisini aşağı çekti ve eziverdi. Derken goblinleri bir dehşettir kapladı ve her yöne doğru kaçışmaya başladılar. Ancak yeni bir ümidin gelişiyle goblinlerin düşmanlarında bitkinlik falan kalmamıştı ve onları yakınen takip ettiler ve ulaşabildikleri her yerde çoğunun kaçmasını engellediler. Birçoğunu Akan Nehir'e, güney ve batıya kaçanları da Orman Nehri civarındaki bataklıklara doğru sürdüler ve orada son kaçakların büyükçe bir bölümü yok edildi, bu arada güç bela Orman-etflerinin ülkesine ulaşabilenler orada katledildi ya da Kasvetormanı'nın yolsuz izsiz karanlığının derinliklerinde ölmek üzere iyice içlere çekildi. Şarkılar Kuzeyin goblin savaşçılarının üç bölümünün o gün yok olduğunu ve dağların da pek uzun yıllar boyunca barış ve huzur İçinde kaldığım söyler.

Gece bastırmadan önce zafer garantilenmişti, ancak Bilbo kampa döndüğünde, kovalama yaya olarak devam ediyordu; ve feci şekilde yaralananlar dışında pek kimse yoktu vadide.

'Kartallar nerede?' diye sordu Gandalfa o akşam sıcak battaniyelere sarılı yatarken.

'Bazıları av peşinde,' dedi büyücü, 'ama çoğu yuvalarına geri döndü. Burada kalmayacaklardı ve sabahın ilk ışığıyla yola koyuldular. Dain şeflerini altınla taçlandırdı ve onlarla sonsuza dek dostluk ilan etti.'

'Üzüldüm. Yani, onları bir kez daha görmek hoşuma giderdi/ dedi Bilbo uykulu uykulu; 'Belki eve dönüş yolunda onları görürüm. Sanırım yakında eve dönüyor olurum, di mi?'

'Ne zaman istersen,' dedi büyücü.

Aslında Bilbo'nun gerçekten de yola koyulabilmesi için günler geçti. Thorin'i Dağ'ın altına, iyice derinlere gömdüler ve Bard da Arkentaşı göğsünün üzerine yerleştirdi.

'Dağ yıkılana dek orada kalsın!' dedi 'Bundan sonra burada yaşayacak tüm halkına şans getirsin!''

Sonra Elfkral tutsaklığı sırasında ondan alınan elf kılıcı Orcrist'i mezarının üstüne koydu. Şarkılarda, eğer düşmanlar yaklaşacak olursa kılıcın karanlıkta pırıl pırıl parladığı ve cücelerin kalesine habersiz yaklaşılamıyacağı söylenir. Şimdi onun yerini Nain oğlu Dain aldı ve Dağ'ın altındaki Kral oldu ve zamanla eski salonlardaki hükümdarlığında pek çok başka cüce toplandı. Thorin'in oniki arkadaşından geriye onu kaldı. Fili ve Kili, annelerinin en büyük kardeşi Thorin'i, kalkanları ve vücutlarıyla siper olup korumaya çalışırken öldüler. Diğer cüceler Dain'le kaldılar; çünkü Dain hâzinesini çok güzel dağıttı.

Artık tabii ki hazine yığınını planlanmış paylar gibi dağıtma sorunu kalmamıştı, yani Balin'e ve Dwalin'e ve

Dori'ye ve Nori'ye ve Ori'ye ve Oin'e vfe Gloin'e ve Bifur'a ve Bofur'a ve Bombur'a - ya da Bilbo'ya. Yine de tüm altın ve gümüşün, işlenmiş olsun olmasın, ondörtte bir payı Bard'a verilmişti. Çünkü Bard, 'Ölmüşlerin anlaşmalarına saygı göstermek bizim için şereftir ve Arkentaşı da şimdi onun elinde,' dedi.

Ondörtte bir pay bile ölümlü tüm krallarınkinden çok fazla, fazlasıyla fazla bir servetti, Bard bu hâzinedeki altınının çoğunu Göl-kasabasının Efendisine verdi; ve dostlarını ve taraftarlarını cömertçe ödüllendirdi. Elfkral'a, Dain'in kendisine geri verdiği, o çok sevdiği Girion zümrütleri gibi mücevherler verdi.

Bilbo'ya şöyle dedi. 'Bu hazine benim olduğu kadar senin de; ancak pek çok kişinin bunu kazanma ve korunmasında hakkı olduğu için eski anlaşmalar geçerli sayılamaz. Yine de, siz tüm hakkınızdan vazgeçmeye gönüllü olsanız da, dilerim Thorin'in zaten pişman olduğu sözleri doğru çıkmaz; yani bizim size en azını vermemiz. Sizi en fazla miktarla ödüllendireceğim.[1]

'Çok naziksiniz,' dedi Bilbo, 'Ama gerçekten de bu benim için bir kurtuluş. Zaten hangi akla hizmet tüm bu hâzineyi yol boyunca savaş ve cinayet olmadan eve götürebileceğimi bilmiyordum. Hem eve ulaşsam bile onunla ne yapmam gerektiğini de bilmiyorum. Sizde kalması eminim daha iyi olacaktır. '

Sonunda yalnızca kuvveüi bir midillinin taşıyabileceği kadar, biri gümüş, diğeri altınla dolu iki küçük sandık aldı. 'Bu kadarını sanırım idare edebilirim,' dedi.

Nihayet arkadaşlarına hoşça kalın deme zamanı geldi. 'Elveda Balin!' dedi 've elveda Dwalin; ve elveda Dori, Nori, Ori, Oin, Gloin, Bifur, Bofur ve Bombur! Sakallannız hiç seyrelmez inşallah!' Ve Dağ'a dönerek ekledi: 'Elveda Thorin Meşekalkan! Ve Fili ve Kili! Hatıranızın ışığı sonsuza dek sönmesin!'

Sonra cüceler kapılarının önlerinde yerlere dek eğilerek selam verdiler, ama sözcükler boğazlarına takıldı. 'Nereye gidecek olursan ol, hoşça kal ve iyi şanslar!' dedi Balin sonunda. 'Eğer bizi yeniden ziyaret edecek olursan, yani salonlarımız bir kez daha güzelleştiğinde, işte o zaman şölen gerçekten mükemmel olacak!'

'Eğer yolunuz benim tarafa düşerse,' dedi Bilbo, 'sakın kapıyı çalmaya tereddüt etmeyin, Çay saat dörttedir; ama hanginiz olursa olsun, saat kaçta gelirse gelsin hoş gelir.'

Sonra da arkasını döndü.

Eİf-ordusu yürüyüşe geçmişti; ve üzücü derecede azalmıştı, yine de artık dünyanın kuzey tarafı uzun günler mutlu olacağından çoğu kendini iyi hissediyordu. Ejderha ölmüştü ve goblinler altedilmişti ve şimdi kışın ardından yürekleri ilkyazın coşkusuyla kabarıyordu.

Gandalf ve Bilbo, Elfkral'ın arkasından gidiyorlar, Beorn ise onların yanında uzun adımlarla bir kez daha insan halinde ilerliyor, gülüyor ve yüksek sesle şarkı söylüyordu. Böylece Kasvetormanı'nın sınırlarına, Orman Nehri'nin çıktığı yerin kuzeyine yaklaşana dek ilerlediler, Sonra durdular, çünkü büyücü ve Bilbo, Kral'ın onları bir süre sarayında kalmaları için zorlamasına rağmen ormana girmeyeceklerdi. Ormanın kıyısı boyunca gidip, ormanla Gri Dağların başlangıcının

arasında kalan çoraklıktaki kuzey ucunun etrafından dolaşmayı düşünüyorlardı. Uzun ve keyifsiz bir yoldu, ancak artık goblinler ezilmişti ve bu yol onlara ağaçlar altındaki ürkütücü patikalardan daha güvenli geliyordu. Üstelik Beom da bu yoldan gidecekti.

'Hoşça kal! Ey Elfkral!' dedi Gandalf. 'Dünya halen gençken yeşilorman mutlu kalsın! Ve tüm halkın mutlu olsun!'

'Hoşça kal! Ey Gandalf!' dedi kral. 'En ihtiyaç olunduğun ve en beklenmediğin zamanlarda ortaya çık inşallah! Sarayımda ne kadar çok ortaya çıkarsan da o kadar çok sevinirim!'

'Size yalvarırım ki,' dedi Bilbo kekeleyerek ve tek ayağının üzerinde dikilerek, 'bu hediyeyi kabul edin!' ve Dain'in ayrılırken ona verdiği gümüş ve İnciden yapılma bir kolyeyi çıkarttı.

'Böylesi bir hediyeyi kazanmak için ben ne yaptım, ey hobbit?' dedi kral.

'Şey, eee, sanırım, bilirsiniz,' dedi Bilbo biraz kafası karışmış, 'yani, eee, sizin, eee, misafirperverliğinize küçük bir karşılık, eee, verilmeliydi. Demek istediğim bir hırsızın da duyguları vardır. Sizin çok şarabınızı içtim ve çok ekmeğinizi yedim.'

'Hediyeni alacağım, ey Muhteşem Bilbo!' dedi kral ciddi bir tavırla, Ve seni elf-dostu ilan ediyorum ve kutsuyorum. Gölgen asla kısalmasın (yoksa çalmak fazla kolaylaşır)! Hoşça kal!'

Sonra Elfler Orman'a doğru döndüler ve Bilbo da uzun ev yoluna koyuldu.

Geri dönmeden önce pek çok zorluk ve macerayla karşılaştı. Yaban halen yabanıldı ve o günlerde orada goblinlerin ötesinde daha pek çok şey vardı; ama iyi korunuyordu ve iyi bir kılavuzu vardı - büyücü onunlaydı, yolun büyük bir kısmında Beorn da - ve bir daha çok büyük bir tehlikeyle hiç karşılaşmadı. Neyse, kış yanladığında Gandalf ve Bilbo, Orman'ın iki kıyısı boyunca geçip Beorn'un evinin kapısına dek olan tüm yolu geri gelmişlerdi ve bir süre için ikisi de orada kaldı. Oradaki yılbaşı hazırlıkları sıcak ve keyifliydi; ve Beorn'un daveti üzerine uzaklardan ve bir sürü yerden insanlar geldiler. Puslu Dağlar'ın goblinleri artık azalmıştı ve kalanlar da bulabildikleri en derin oyuklarda dehşet içinde saklanıyorlardı; Warglar da ormanlardan kaybolmuşlardı, böylece insanlar korkusuzca seyahat edebildiler. Beorn bundan sonra tabii ki bu bölgelerdeki en büyük şef oldu ve dağlar ve orman arasındaki topraklan yönetti; ve onun soyundan insanların kuşaklar boyunca ayı şeklini alma gücüne sahip oldukları söylenir; ve bunlardan bazılarının sert ve kötü, ancak çoğu daha küçük bir cüsse ve güce sahip olsalar da yüreklerinde Beorn gibi oldukları, Onların zamanında Puslu Dağlar'daki son goblinler de avlanmış ve Yaban'ın kıyısına yeni bir barış gelmiştir.

Bilbo ve Gandalf sonunda Beorn'dan aynlamadan ilkyaz geldi, hem de parlak bir güneş ve nefis havalarıyla ve eve gitmek için can atmasına rağmen Bilbo içi giderek ayrıldı, çünkü Beorn'un bahçelerindeki çiçekleri ilkyazda yazınortasında olduklarından bir gıdım bile az güzellikte değillerdi.

Sonunda uzun yola koyuldular ve gobİinlerin onları daha Önce yakaladıkları ilk geçide ulaştılar. Ancak bu yüksek noktaya gündüzleyin geldiler ve geriye baktıklarında uzanan topraklar üzerinde pırıl pırıl parlayan beyaz bir güneş gördüler. Onun ardında Kasvetormanı uzanıyordu, bu ilkyaz halinde bile uzaklan mavi, yakın kısımları ise kopkoyu bir yeşillikteydi. Daha da ötelerde, görüş alanının tam ucunda Yalnız Dağ vardı. En yüksek zirvesinde henüz erimemiş kar solgunca parlıyordu.

İşte her yağmurun ardında hep güneş var ve ejderhaların bile bir sonu oluyor!' dedi Bilbo ve macerasına ardını döndü. O Tookça yanı iyice yorulmuştu artık ve Baggins yanı her geçen gün daha ağır basmaya başlıyordu. 'Şu an yalnızca kendi koltuğumda olmak istiyorum!' dedi.

BÖLÜM 19

SON AŞAMA

Tam Bir Mayıs'ta ikisi, sonunda Son (ya da İlk) Evcil Ev'in bulunduğu Rivendell vadisinin kenarına geldiler. Yine ikindi üstüydü ve midillileri de yorgundu, özellikle de yükü taşıyan midilli; ve hepsi dinlenme ihtiyacı hissediyordu. Dik patikadan aşağı indikçe Bilbo, elflerin sanki onlar buradan ayrıldıklarından beri hiç susmamışlarcasına şarkı söylemelerini duydu; ve biniciler ormanın aşağı açıklıklara ulaştıkça elfler de eskisine benzer bir şarkıya başladılar. Şarkının sözleri sanki şöyle bir şeydi:

Ejderha yeraltına sarıldı,

Kemikleri şimdi çoktan ufalandı;

Zırhı parça parça parçalandı,

İhtişamı yerin dibine batırıldı!

Olağanki kılıç paslanırdı,

Ve taht ve taç yitip gider

Güçle insanın güvendiği

Ve servetle üzerine titrenen,

Otlar burada halen büyüyor;

Ve yapraklar yine de sallanıyor,

Beyaz su akıyor,

Ve elfler yine şarkılar şakıyor

Gelin! Tra - la - la - lalle!

Gelin hadi gerisin geri vadiye!

Yıldızlar daha bir parlak

Değerli taşlardan bile öte,

Ay daha bir apak

Hâzinedeki gümüşten bile öte:

Ateş daha bir parlak

Ocakta alacakaranlıkta,

Madenden çıkan altından bile öte,

O *halde ne diye boşa dolanıla?*

Hey ! Tra - la - la - lalle!

Gelin hadi gerisin geri vadiye!

Hey nereye gidiyorsunuz?

Dönmeye gecikiyorsunuz,

Nehirler akıyor taşa taşa,

Yıldızlar parıldıyor yana yana!

Hey! Nereye bu denli mahzun?

Bu denli sıkıntılı ve üzgün,

İşte elf, işte elf-kızı

Hoş geldin adam sen yüreğin sızılı

Tra - la - la - lalle

Gelin hadi gerisin geri vadiye,

Tra - la - la - lalle

Fa - la - la - lalle

Fa - la!

Sonra vadinin elfleri ortaya çıktılar ve onları selamlayıp suyun öte tarafına, Elrond'un evine doğru götürdüler. Orada çok hoş, sıcak bir şekilde karşılandılar ve o akşam maceralarının hikâyesini duymaya hevesli pek çok kulak vardı. Bilbo sessizleşip üzerine uyku bastığından konuşan Gandalf oldu. Bilbo, kendisi de dahil olduğundan hikâyenin çoğunu biliyordu ve zaten büyük kısmını yolda gelirken ya da Beorn'un evinde kendisi anlatmıştı büyücüye; ama arada bir hikâyenin bilmediği bir kısmına gelindiğinde gözünü aralayıp kulak kabartıyordu.

Gandalf'ın nereye gittiğini Bilbo işte böyle öğrendi; çünkü büyücünün Elrond'a anlattıklarına kulak misafiri olmuştu. Anlaşılan Gandalf iyi sihir ve bilginin efendileri olan beyaz büyücülerin büyük meclisine gitmişti; ve sonunda Ölümbüyücüsü'nü Kasvetormanı'nın güneyindeki karanlık hücresinden sürmeyi başarmışlardı.

'Artık çok geçmeden,' diyordu Gandalf, 'Orman bir şekilde gelişir. Kuzey korkudan uzun yıllar kurtulmuş olacak, umarım. Yine de bu dünyadan tamamen sürülmüş olmasını dilerdim!'

'Doğrusu bu çok İyi olurdu,' dedi Elrond, 'ama korkarım ki bu ne bu dünyanın bu yüzyılında ne de bundan sonra olacak bir şey.'

Seyahatlerinin hikâyesi anlatılıp bittiğinde başka hikâyeler başladı ve daha daha başka hikâyeler, çok çok öncelerinin hikâyeleri, ve yeni şeylerin hikâyeleri ve hiç zamanı olmayan hikâyeler, taa ki Bilbo'nun başı göğsüne düşüp bir köşede rahat rahat horlayana dek.

Uyanınca kendini beyaz bir yatakta ve ayı da açık bir pencereden parıldarken buldu. Pencerenin altında bir sürü elf bir derenin kıyısına oturmuş gür ve berrak seslerle şarkı söylüyorlardı.

Şakıyın hepiniz keyifle, şimdi şakıyın hadi hep birlikte!

Rüzgâr ağaç tepelerinde, rüzgâr ocağın közünde,

Yıldızlar tomurcukta işte ve ay çiçekte,

Ve Gecenin pencereleri pasparlak kulelerinde.

Dans edin hepiniz keyifle, şimdi dans edin hadi hep birlikte

Yumuşacık çimen işte ve bırakın uçup gitsin tüy gibi ayağınız üzerinde!

Nehir gümüşten ve uçuşuyor gölgeler de;

Keyiflidir mayıs vakti ve keyiflidir bizim birleşmemiz de.

Şakırız şimdi usulca ve rüyalarla yol açalım ona!

Uykuya saralım onu ve bırakalım o anda!

Uykuya daldı gezgin ve yastığı yumuşacık ola!

Ninni! Hobbitcik ninni! Kızılağaçla Söğüt!

Çam, günün rüzgârına dek kayın sakm ola iç çekme!

Kapan Ay! Karanlık çöksün toprağa!

Susun! Susun! Dişbudak, Böğürtlen ve Meşe!

Sus pus olun tüm sular, ta ki alacakaranlık günü buluncaya!

'Pekâlâ, Şen İnsanlar!' dedi Bilbo dışan bakarken, 'Ay vaktiyle saat kaç? Ninniniz sarhoş bir goblini bile uyandırır! Yine de teşekkür ederim.'

'Ve senin horlamaların da taştan bir ejderhayı bile uyandırır - yine de teşekkür ederiz,' diye yanıtladılar kahkahalarla. 'Şafak yaklaşıyor ve gecenin başlangıcından şimdiye dek uyudunuz. Yarın, belki de yorgunluğunuz geçmiş olacak.'

'Elrond'un evinde küçücük bir uyku bile koca şeyleri iyileştirir,' dedi. 'Ama alabileceğim tüm tedaviyi alacağım. Bir ikinci iyi geceler, iyi dostlar!' Ve ardından yatağa gitti ve sabah geç vakitlere dek uyudu.

Bitkinlik bu evde onu çabucak terk etti ve en sonunda, vadinin elfleriyle pek çok şen şaka yapıp dans etmeye başladı. Yine de bu yer bile artık onu tutamıyor, geciktir emiyordu; her dakika kendi evini düşünüyordu. Durum böyle olunca bir hafta sonra Elrond'a hoşça kal dedi ve kabul edebileceği küçük hediyeler vererek Gandalf'la yola koyuldu.

Daha vadiyi terk ederlerken bile gökyüzü önlerinde, Batıda karardı ve rüzgâr ve yağmur onları karşılamak üzere ortaya çıktı.

Mayıs neşelenme vaktidir !' dedi Bilbo yağmur yüzüne vururken. 'Ama biz efsanelere sırtımızı döndük ve eve geliyoruz. Sanırım bu da bunun ilk keyfi.'

'Daha çok yolumuz var,' dedi Gandalf.

'Ama bu son yol,' dedi Bilbo.

Yaban'ın sınırının kıyısını çizen nehre ve sizin de hatırlayacağınız o dik kıyının altındaki sığlığa geldiler. Su hem yaklaşan yaz yüzünden eriyen kar suları, hem de gün boyunca süren yağmur yüzünden kabarmıştı; ama birazcık debelenmeyle öteki kıyıya geçip akşam olurken yolculuklarının son aşamasına koyuldular.

Bu kafilenin daha küçük ve daha sessiz olması dışında öncekine oldukça benziyordu. Üstelik bu sefer troll'ler de yoktu. Yolda her nokta da Bilbo bir yıl - ki ona daha çok on gibi gelmişti - öncesinin olaylarını ve sözlerini hatırladı, böylece de tabii ki hemen midillinin nehre düştüğü yeri ve onların da Tom ve Bert ve Bill'le olan iğrenç maceralarının başlaması aklına geldi.

Yoldan biraz ötede gömmüş oldukları troll'lerin altınlarını halen saklı ve dokunulmamış bir halde buldular. 'Ben de ömrümün sonuna yetecek kadarı var,' dedi Bilbo kazıp çıkarttıklarında. 'En iyisi bunu siz alın Gandalf. Siz bunu herhalde yararlı kılarsınız.'

'Aslında yapabilirim!' dedi büyücü, 'Ama sen eşit paylaştır! Tahmininden çok daha fazla gereksinimin olduğunu

görebilirsin.'

Böylece altınları çantalara koydular ve bu işten hiç de hoşnut olmayan midillilerin üzerlerine yüklediler. Bundan sonra gidişleri daha da yavaşladı, çünkü çoğu zaman yürüyorlardı. Ancak toprak yeşildi ve hobbitin arasında dolaşmaktan gayet hoşnut olduğu otlar vardı. Yüzünün terini kırmızı ipek bir mendille - yo! kendisininkilerin bir teki bile kalmamıştı, bunu Elrond'dan ödünç almıştı -kuruluyordu, çünkü artık haziran yazı getirmişti ve hava yeniden parlak ve sıcaktı.

Her şeyin, bu hikâyenin bile, bir sonu olduğu gibi, sonunda Bilbo'nun doğup büyüdüğü, ağaçlannı ve arazinin şekillerini kendi elleri ve ayaklan kadar iyi tanıdığı ülke görüş alanlanna girdi. Bir yükseltiye ulaştıklarında ilerde kendi Tepe'sini görebiliyordu ve birden durup şöyle dedi:

Yollar uzun ince uzayıp giden,

Kayaların üzerinden, ağaçların altından,

Güneşin biç parlamadığı mağaraların içinden,

Denize biç ulaşmayan derelerin yanından.

Üzerinden kışın ektiği karın,

Ve arasından haziranın şen çiçekleri,

Çimler üzerinden ve üzerinden taşların,

Ve dağlar altından ay altındaki.

Yollar uzun ince uzayıp giden

Altından bulutların, yıldızların altından,

Yine de gezinen ayaklar öteden

Sonunda döndüler eve doğru uzaklardan.

Gözler ateşi de görmüş kılıcı da

Ve korkuyu taştan salonlarda

Bak yeşil çayırlara son bir kez daha

Ve ağaçlara ve tepelere eskiden beri bilinen.

Gandalf ona baktı. 'Sevgili Bilbo'm!' dedi. 'Seninle ilgili bir sorun var! Eskiden olduğun hobbit değilsin.'

Ve boylece köprüyü geçtiler ve nehrin kıyısındaki değirmeni ve tam Bilbo'nun kendi kapısına geliverdiler.

'Aman Tanrım! Neler oluyor?' diye bağırdı. Korkunç bir karmaşa vardı ve her türden insan, saygıdeğer olsun olmasın, kapının etrafına yığılmışlardı ve çoğu da içeri girip çıkıyordu - hem de Bilbo'nun büyük bir can sıkıntısıyla fark ettiği üzere ayaklarını paspasa bile silmeden.

O şaşırdıysa bile, onlar daha da şaşırmışlardı. Bir açık arttırmanın tam ortasında çıkagelmişti! Kapının üzerine asılmış kırmızı siyah, koca bir duyuru, Haziranın Yirmiikisinde Grubb Beyefendiler, Grubb ve Burrowes'ın Hobbitya, Tepealtı, Bag-Yaka'dan Merhum Bilbo Baggins Cenaplarının Eşyalarını açık arttırmayla satacağını söylüyordu. Satış tam saat onda başlayacaktı. Şimdi nerdeyse öğle yemeği vaktiydi eşyaların çoğu nerdeyse yok pahasından eski şarkılara (bu açık arttırmalarda bayağı olağandı) dek değişik fiyatlarla satılmıştı. İşin aslı Bilbo'nun kuzenleri

Sackville-Bagginsler, kendi eşyalarının buraya sığıp sığmayacağını öğrenmek için odalarını ölçüp biçiyorlardı. Kısacası Bilbo 'Olası Ölü'ydü ve bunu söyleyenler arasında bu olasılığın doğru olmamasına üzüldüğünü söyleyen çıkmadı.

Bay Bilbo Baggins'in dönüşü, Tepe'nin üstünde ve Tepe'nin altında ve Su yun öte tarafında epey çalkantı yarattı. Bu dokuz günlük mucizeyi de aşıyordu. Resmi sıkıntıysa gerçekte yıllar sürdü. Bay Baggins'in yaşadığının kabul edilmesi uzun zaman aldı. Özellikle de Satış'ta iyi alışveriş yapmış olanları ikna etmek zor oldu; ve sonunda zaman kazanmak için Bilbo kendi eşyasının çoğunu geri satın almak zorunda kaldı. Gümüş kaşıklannın çoğu akıl almaz bir şekilde ortadan kayboldu ve nasıl olduğu açıklanamadı. Bilbo kendi adına Sackville-Bagginsler'den şüphelendi. Onlarsa, geri dönen Baggins'in gerçek olduğunu asla kabullenmediler ve ondan sonra da Bilbo'yla ilişkileri arkadaşlık sınırları dışında kaldı. Gerçekten de onun nefis hobbit-kovuğunda yaşamayı çok istemişlerdi.

Gerçekte Bilbo kaşıklarından çok daha fazla şey kaybettiğinin farkına vardı - saygınlığını kaybetmişti. Ondan sonra hep bir elf-dostu olarak kaldığı ve cücelerin, büyücülerin ve o tarafa yolu düşen bu türden halkın saygısını kazandığı doğruydu; ancak artık pek saygıdeğer değildi. İşin aslı yöredeki tüm hobbitler tarafından 'kaçık' olarak nitelendirildi - Took tarafından kuzenler ve yeğenleri dışında, ki onların arkadaşlığı da yaşlılar tarafından hoş karşılanmıyordu.

Onun buna aldırmadığını söylemekten üzüntü duyuyorum. Halinden oldukça hoşnuttu; ve şöminenin üzerindeki çaydanlığının sesi Beklenmedik Partinin öncesindeki sessiz günlerde olduğundan çok, çok daha ahenkliydi. Kılıcını

şömine rafının üzerine astı. Zırh örtüsü salonda bir askıya oturtulmuştu (bir müzeye verene dek).

BILBO BAGGINS'İN SALONU

Altın ve gümüşünün çoğu hem yararlı hem de abartılı bir şekilde hediyeler için harcanmıştı - ki bu da kuzen ve yeğenlerinin Bilbo'ya olan sempatisini bir derece olsun izah eder. Sihirli yüzüğünü çoğunlukla sevimsiz ziyaretçiler geldiğinde kullandığı için büyük bir sır olarak sakladı.

Şiir yazmaktan ve elfleri ziyaret etmekten hoşlanmaya başladı; ve pek çoğu kafalarını sallayıp 'Zavallı yaşlı Baggins!' diyerek ellerini alınlarına vursalar ve ancak pek azı

hikayelerinden birine inansa da yaşadıkça, ki bu olağanüstü uzun bir ömürdü hep çok mutlu kaldı.

Yıllar sonra bir güz ikindisi Bilbo çalışma odasında oturmuş hatıralarını - onları, 'Oradaydık ve Şimdi Buradayız, Bir Hobbit'in Tatili' diye adlandırmayı düşünüyordu - yazıyordu ki kapı çalındı. Gelen Gandalf'la bir cüceydi; ve cüce de aslında Balin'di.

'İçeri gelin! İçeri gelin!' dedi Bilbo ve çok geçmeden ateşin karşısında koltuklara kuruldular. Balin, Bay

Baggins'in yeleğinin daha genişlediğini (ve hakiki altın düğmeleri olduğunu) fark ederken, Bilbo da Balin[1] in sakalının beş on santim daha uzadığını ve mücevherle döşeli kemerinin harikulade olduğunu fark etti.

Tabii hemen, bir arada geçirdikleri zamanlardan konuşmaya daldılar ve Bilbo, Dağ arazilerinde durumun nasıl olduğunu sordu. Çok iyi idare ediyor gibilerdi. Bard, Dale'deki kasabayı yeniden inşa etmişti ve insanlar onun adı altında, Göl' den , Güneyden ve Batıdan gelip toplanmışlardı ve tüm vadi toprağı yeniden işlenmiş ve zenginleşmişti ve ıssız topraklar anık ilkyazda kuşlar, çiçekler ve güzde meyveler ve şölenlerle dolup taşıyordu. Ve Göl-kasabası yeniden kurulmuştu ve eskisinden de zengindi ve servetin çoğu da Akan Nehir'den aşağı yukarı gidip geliyordu; o bölgelerde cüceler ve insanlar ve elfler arasında tam bir dostluk hüküm sürüyordu.

Kasabanın eski Efendisinin sonu kötü olmuştu. Bard Göl-insanlarına yardımı dokunsun diye ona bir sürü altın vermişti, ama bu hastalığı kapmaya gayet elverişli olduğundan ejderha hastalığına yenik düşmüş ve altının çoğunu alarak kaçmış ve

Çorak Topraklarda arkadaşları tarafından terk edilmiş bir şekilde açlıktan ölmüştü.

'Yeni Efendi daha bir bilge,' dedi Balin, Ve çok da seviliyor, çünkü şu anki zenginliği ona borçlular. Onun zamanında nehirlerin altın aktığına dair şarkılar yapıyorlar.'

'O halde eski şarkıların kehanetleri şöyle böyle de olsa doğru çıktı!' dedi Bilbo.

'Tabii!' dedi Gandalf. 'Hem niye doğru çıkmasınlar ki? Kehanetlere inanmadığını söylemeyeceksin değil mi? Çünkü sen kendin ortaya kehanetler atmakta ustaydın zaten. Tüm maceraların ve kurtuluşlarının yalnız senin iyiliğin için ve yalnızca şansla gerçekleştiğini düşünmüyorsun değil mi? Sen çok iyi birisin Bay Baggins ve sana bayılıyorum; ama her şeye rağmen çok geniş bir dünya da yalnızca küçücük birisin!'

'Tanrıya şükür ki!' dedi Bilbo gülerek ve tütün tabakasını ona uzattı.

YABANILÜLKE

J.R.R. TOLKIEN BIR PROFESÖRDÜ.
KENDI ÇOCUKLARI IÇIN BIR MASAL YAZDI.

KAHRAMANI BILBO BAGGINS:
HIÇBIR HIRSI OLMAYAN, RAHATINA
DÜŞKÜN BIR *HOBBIT*'DI. BIR GÜN BIR
SÜRÜ CÜCE GELIP, BILBO BAGGINS'TEN
EJDERHALARIN EL KOYDUĞU
ALTINLARINI ÇALMASINI ISTEDI. ZAVALLI
BILBO, BOŞ YERE HIRSIZ OLMADIĞINI
ANLATMAYA ÇALIŞTI. AMA BOŞUNA,
KAFILE, GÖNÜLSÜZ HIRSIZLA
YOLA KOYULMUŞTU BILE . . .

1937'DE MACERALARI KITAPLAŞTIĞINDA
BILBO ÖLÜMSÜZLEŞTI. ÇOCUKLAR IÇIN
YAZILMIŞTI, AMA HERKES SEVMIŞTI.

MITOS TOLKIEN 1: HOBBIT

975-8023-25-X

